

**THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES
OFFICIAL REPORT**

Thirty first Day of the Sixth Session of the
Andhra Pradesh Legislative Assembly

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Friday, the 12th March, 1976

The House met at Half-past-Eight of the Clock.

(Mr. Speaker in the Chair)

ORAL ANSWERS TO QUESTIONS

Film Development Corporation in the State

451—

*7506 Q.—Sarvasri Nallapareddi Srinivasul Reddi (Gudur) and A. Sriramulu:— Will the Minister for Finance be pleased to state:

(a) the aims and objectives of the Andhra Pradesh Film Development Corporation which has been started recently; and

(b) whether there is any proposal to start a film institute in Andhra Pradesh?

The Minister for Finance (Sri P. Ranga Reddy) :— (a) To meet the shortage of cinema houses, construction of multi-purpose auditoriums and to set up film studios, colour labs, shooting floors and financing the industry to develop in a comprehensive way.

(b) No Sir.

శ్రీ నల్లవ రెడ్డి శ్రీనివాసులు రెడ్డి :—అధ్యక్షా, ఈ కార్పొరేషనులో అఫిషియల్ మెంబర్స్ ఎవరు? నాన్ అఫిషియల్ మెంబర్స్ ఎవరు? పట్టణాలలో కన్సెప్షన్స్ అన్ని నిశ్చేదస్తూ యిటీవల ప్రభుత్వం వుత్తర్యులు జారీ చేసింది, అవి సినిమా హాల్స్ కు అన్వయిస్తాయా? అన్వయిస్తే ఈ కార్పొరేషను, వారికి లోన్స్ యివ్వడానికి లేకుండా పోతుందిగదా, పరిస్థితి ఏమిటి?

An asterisk before the name indicates confirmation by the Member.

[245]

శ్రీ వి. రంగారెడ్డి :—అధ్యక్షా, యిందులో నాన్ అఫిషియల్ మెంబర్లు ఎవరు లేరు. అఫిషియల్స్ ఉన్నారు, చైర్మన్ ఆఫ్ ది ఫిల్మ్ డెవలప్ మెంటు కార్పొరేషను. సెక్రటరీ ఆఫ్ ది ఫిల్మ్ మినిస్ట్రులు, రావు సాహెబు, సెక్రటరీ ఫై నాన్స్, సెక్రటరీ ఇండస్ట్రీస్, సెక్రటరీ, పాచ్. పామ్ అండ్ ఎం. ఎ డైరక్టరు ఆఫ్ ఇన్ఫర్మేషను, స్వామినాథరెడ్డి, మేజింగు డైరక్టరు ఆఫ్ ది ఫై నాన్సియల్ కార్పొరేషను. ఇకపోతే పెట్టరటువంటి నిబంధన, వీటి కనస్ట్రక్షన్స్కు యిబ్బంది కలిగిస్తుందనే విషయం, ఇప్పుడు నోటిఫై అయినటువంటి టౌన్స్ పున్నవి, ప్రారాబాదు, విశాఖపట్నం, విజయవాడ, వరంగల్. గుంటూరు ఆక్కడ సహజంగా వేకంటు నైట్సు విషయం చూస్తున్నాం, కాని వెంటనే బోర్డు వేసి కడుతున్నాం అంటే అది పర్మిటు చేయడానికి వీలు వుండదు, అందుకే ప్రభుత్వానికి లక్ష జనాభా వున్నటువంటి పట్టణాలలో వేకంటు నైట్సు విషయములో విస్తరింపజేయాలనే ఆలోచన వుంది, కనుక ఆక్కడ కూడా వెనువెంటనే యివ్వడం జరగదు, అంతమాత్రం చేత ఆక్కడగాని యితర టౌన్స్లో గాని సినిమా హాల్స్ కడుతామంటే వేకంటు నైట్సు వున్న చోట లేదని గాదు, ప్రభుత్వం ఎగ్జంప్టు చేయడానికి యాక్టు క్రింద వుంది, అందుపల్ల వాటి నిర్మాణానికి యిది ప్రతిబంధకంగా వుంటుందని ఏమీ లేదు, పంచాయతీలో అటువంటి నిబంధన లేదు.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—ఒక లక్ష జనాభా తక్కువ వున్న చోట యిది ఏర్పించదు, వారు కనస్ట్రక్షన్స్కు వెళ్తున్నప్పుడు, లక్ష జనాభా పై వున్న చోటగాని ప్రారాబాదులో గాని యిదివరకే పర్మిషను పొంది వుంటే దానికి అభ్యంతరం వుండదు.

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి :—ఇప్పుడు ఫిల్మ్ యినిస్టిట్యూట్స్ పెట్టే ఆలోచన లేదన్నాడు, పూనాలో ఫిల్మ్ ఇనిస్టిట్యూట్ వుంది, ఆంధ్రప్రదేశ్కు నీట్సు యిచ్చే విషయములో వారు కోటా ఫిక్స్ చేశారా? మన ప్రభుత్వం యిక్కడినుండి పంపేవారికి ట్రేనింగ్స్ స్టయిఫెండు యిస్తుందా? ఫిల్మ్ డెవలప్ మెంటు కార్పొరేషను ఎన్ని లోన్సు యిచ్చింది, ఎన్ని అప్లికేషన్సు వచ్చాయి? ఎన్ని ప్రాజెక్ట్స్ వున్నవి?

శ్రీ వి. రంగారెడ్డి :—ఫిల్మ్ ఇనిస్టిట్యూట్ ఒకటి ప్రభుత్వం తరపునగాని ఫిల్మ్ డెవలప్ మెంటు కార్పొరేషను వాణాన గాని పెట్టే ఆలోచన యింకా లేదు, ఎందుకంటే ఒక యినిస్టిట్యూట్ రన్ చేయడం, యింకా యిక్కడ యిండస్ట్రీని స్టబిలైజ్ చేయడానికి ప్రభుత్వం నిర్వహించడం కష్టమైనటువంటిదనే అభిప్రాయం వుంది. కాని ఎవరైనా ప్రైవేట్ గా ఒక యినిస్టిట్యూట్ను ప్రారంభిస్తే వారికి తగిన ప్రోత్సాహం యివ్వాలనే సంకల్పం వుంది. ఆ విధంగా చాలా రోజుల క్రితం డాక్టర్ మేత్కాటే గారి ఆధ్వర్యము క్రింద ఒక కమిటీ ఏర్పడి అప్లికేషను పెట్టారు, తరువాత యింకొకరు అప్లికేషను పంపించారు. వారికి వీరికి చెప్పింది ఏమంటే మీరు ప్రారంభం చేసినట్లయితే దాని నిర్వహణ చూసిన తరువాత ఎటువంటి సహాయం యివ్వాలనేది ప్రభుత్వం ఆలోచన చేస్తుంది, అందులో గరిష్ట శిక్షణను రికగ్నయిజు చేసిన తరువాత ప్రభుత్వం ఏదైనా

వారికి యివ్వడానికి వీలుంటుందనే మాట చెప్పాము. ఇక్కడ భాగ్యనగర్ ఫిల్మ్ యినిస్టిట్యూట్ లేకపోతే ఏదో ప్రైవేటు సంస్థ నిర్వహిస్తారని, యిటీవల శ్రీమతి జి. వరలక్ష్మిగారు యిక్కడ ఫిల్మ్ యినిస్టిట్యూట్ నిర్వహించాలనే కోరిక వున్నట్లు దానికి ప్రభుత్వం ఏమీ సహాయం చేస్తుందని వారు సంప్రదించారు, వారితో కూడ యిదే చెప్పడం, వెనువెంటనే సహాయం యివ్వడం సాధ్యం గాదు. ప్రాజెక్టు రిపోర్టు యిస్తే మీకు కావలసిన ఎక్స్‌ప్రెస్ మెంటు వర్సేజ్ చేయడానికి ఫిల్మ్ డెవలప్ మెంట్ కార్పొరేషను కన్సిడర్ చేయవచ్చు, అది కాకపోతే యిక్కడ ప్రైవేట్ పొందే శిక్షకులకు పూనాలో గాని మదరాసులో సౌత్ యిండియన్ ఫిల్మ్ ఛాంబర్సువారు నడుపుతున్న శిక్షణలోగాని యిస్తున్న స్కాలర్‌షిప్స్ మీకు కూడా యివ్వడానికి మాకు ఎటువంటి అభ్యంతరం వుండదని చెప్పడం జరిగింది. పూనాలో యింత వరకు 28 మందికి స్కాలర్‌షిప్స్ యిచ్చాం మదరాసులో 8 మందికి యిచ్చాం, రేట్ ఆఫ్ స్కాలర్‌షిప్ నాకు కరెక్టుగా జ్ఞాపకం లేదు, పూనాలో 120 రూపాయలు అనుకుంటాను. మదరాసులో 90 రూపాయలు ఏదో యిస్తున్నాం.

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి :— థియేటర్సుకు లోను గురించి చెప్పలేదు.

శ్రీ పి. రంగారెడ్డి:—థియేటర్సుకా? స్టూడియోస్ కా?

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి:—రెండింటికీ.

శ్రీ పి. రంగారెడ్డి:— బాగా చెప్పారు అవ్వజా, స్టూడియోస్ కుగాను అన్నపూర్ణ ఫిల్మ్ స్టూడియోస్ దగ్గర నుండి ఎన్. టి. ఆర్. స్టూడియోస్ దగ్గర నుండి రెండు అప్లికేషన్లు వచ్చినవి. మంజూరు చేయడం జరిగింది. 25 లక్షలు పరిమితి పెట్టి మంజూరు యివ్వడం జరిగింది. అన్నపూర్ణ వారికి 24.70 లక్షలు కాంక్షను చేశాము. రామకృష్ణ సిని స్టూడియోస్ వారు 4.5 లక్షలు తీసుకున్నారు. అన్నపూర్ణ వారు తీసుకున్నట్లు లేదు. యివి గాకుండా రామస్వామి భాగ్యనగర్ ఫిల్మ్ స్టూడియోస్ కు సంబంధించినతను ఒక స్టూడియో పెట్టాలని ప్రాజెక్టు రిపోర్టు పంపించారు, అది కన్సిడరేషనులో వుంది. ఆయన ప్లం వుంది. అంతేగాక రామవిశేష స్టూడియోస్ విశాఖవద్దం నుండి ల్యాండ్ ఎలాట్ మెంటుకు అడిగారు. అది ఫారెస్టు ల్యాండ్ గా వుంది. అది యివ్వడానికి ఉండే అనుకూలతను గురించి కలెక్టరు కంపర్సేటర్ ఆఫ్ ఫారెస్టును చూచి రిపోర్టు పంపించమని చెప్పడం జరిగింది. సిని యాక్టర్ కృష్ణగారికి విజయవాడ గుంటూరు మధ్యన ఒక ల్యాండ్ యిచ్చేవానికి ప్రభుత్వం అంగీకరించిందని, తెలియజేయడం జరిగింది. ఆయన యింకా కొన్ని ఫార్యులిటీస్ కంప్లీటు చేయవలసి వుంది. ఇక థియేటర్ కొరకు పదిరూపాయల అప్లికేషను తీసుకొని పెట్టుకోమంటే యింతవరకు 480 మంది అప్లికేషన్లు తీసుకున్నారు 18 అప్లికేషన్లు మాత్రము అన్ని వివరాలతో పూర్తి చేసి పంపించడం జరిగింది. ఆ 18 లో పరిశీలన చేసి పదింటికీ యింకా కొన్ని వివరాలు కావాలన్నారు. 8 మందికి కావలసిన మంజూరు యివ్వడము జరిగింది. అందులో యూస్ట్ గోదావరి రెండు, నెల్లూరు రెండు గుంటూరు రెండు, కర్నూలు ఒకటి, వరంగల్ ఒకటి.

Sri A. Sriramulu (Eluru):—The objectives of this Corporation are indeed laudable, but the composition reveals that all most all the Directors in this Board of management of this Corporation are I.A.S Officers. I don't know how they are technically qualified because it is a technical thing. Whether those gentlemen will be able to fulfil its objectives. Why some technical persons are not put on the Board of management. What is the total capital investment on this Corporation and what is the financial limits to which its transactions can go.

Sri P. Ranga Reddy:—It is true and I am in agreement with the Hon. Member, that this Body alone cannot fulfil the objectives for which the Film Development Corporation has been constituted. The Government felt that till such time we make recruitment of some technical persons and complete other preliminary things, these people would be able to manage. Certainly it is the desire of the Government to include as many non-officials who are competent and experienced in the field. It will take a couple of months.

Sri A. Sriramulu:—Much would depend on the money that you place at the disposal of the Corporation. What is its borrowing capacity?

Sri J. Vengal Rao:—Nearly it will come to one crore of rupees.

* శ్రీ జి. కోటయ్య :— దేశ పునర్నిర్మాణాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని యే ప్రాతిపదికలపై యీ కార్పొరేషన్ వారు చిత్ర నిర్మాతలకు సలహాలు యిస్తారు? ఆంధ్ర, తెలంగాణా తర్వాత రాయలసీమ ప్రాంతపు ప్రజల యొక్క ఆచార వ్యవహారాల సంస్కృతి వగైరా దృష్టిలో ఉంచుకొని యీ మూడు ప్రాంతాల సమైక్యత కొరకు యే విధంగా చిత్రాలు నిర్మించాలో యీ కార్పొరేషన్ వారు సలహాలు యిస్తారా?

శ్రీ పి. రంగారెడ్డి :— ఈ ఫిలిం సినీమా ఫాటోగ్రాఫీ. యిది ముఖ్యంగా గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియాకు సంబంధించింది, ఇప్పుడు గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియా వారికి దీని పట్ల వీరి యొక్క ఆలోచన కొంత జరుగుతోంది. భవిష్యత్తులో మన దేశంలో వచ్చినటువంటి మార్పులకు తగినట్లుగా మన ఫిలిం పరిశ్రమలలో యెటువంటి మార్పులు రా నాలనేటువంటి విషయంగా గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియా సెన్సార్ బోర్డుకు, యిటీఎల రీజినల్ సెన్సార్ బోర్డుకు కొన్ని గైడ్ లైన్స్ చేశారు. ఈ గైడ్ లైన్స్ లో సెన్సార్, రేప్, వయలెస్స్ యెటువంటి వాటి అన్నిటికీ మోతాదుకు మించి ఉండేటువంటి పరిస్థితులులేకుండా చూడడం తర్వాత మన సాంఘిక వ్యవస్థలో వస్తున్నటువంటి మార్పులకు తగినట్లుగా యీ చిత్రాలు చేయాలని చెప్పి, మేము కూడా అటువంటివి దృష్టిలో పెట్టుకొని ఫిలిమ్ డెవలప్ మెంటు కార్పొరేషన్ ద్వారా కాని మాతో సంప్రదించిన వారికి యీ మార్గాన్ని అనుసరించడం మంచిదని సలహా చెప్పాలని ఆలోచిస్తున్నాము.

శ్రీ పి. పుల్లారెడ్డి (గద్వాల) :— ఇప్పుడు మనము 70 ఎమ్. ఎమ్. 85 ఎమ్. ఎమ్. సినీమా ఫిలిమ్స్ ఎగ్జిబిట్ చేయడం జరుగుతోంది. 16 ఎమ్.ఎమ్ పుల్ లెంత్ పిచ్చర్స్ ఫిలిమ్స్ ఎగ్జిబిట్ చేయడంలో యిస్ వెస్టు మెంటుకు తక్కువ ఖర్చు అవుతుంది. ఈ వద్దతి తమిళనాడులో ఉంది. ఇది చాలా మందికి ప్రచారానికి

పనికి వస్తుంది కనుక యెవరన్న 16 ఎమ్. ఎమ్. థియేటర్లు వల్ల ప్రాంతాలలో పెడతానుంటే యిటువంటి వాటికి పర్మిషన్ ఇస్తారా? ఈ 16 ఎమ్ ఎమ్ థియేటర్స్ ఫిక్చర్స్ తీసి వీటిని ఎంకరేజ్ చేసి అమలులో పెట్టడానికి యేమైనా స్కీమ్ ఉందా?

(శ్రీ) పి. రంగారెడ్డి :— మన దగ్గర యిప్పుడేమీ స్కీము లేదు. వీటిని పర్మిట్ చేయడం అనేది గౌరవనీయులు చేసినటువంటి మాచన. దీనిని యితర రాష్ట్రాలలో యే విధంగా జరుగుతోందో చూసి ఆలోచిస్తాము. కాని యీ 16 ఎమ్. ఎమ్. ఫిచర్ ఫిలిమ్స్, 35 ఎమ్. ఎమ్. నుంచి 16 ఎమ్. ఎమ్. లోకి తీసుకువచ్చిన ఫిచర్ ఫిలిమ్స్ కొన్ని ఉన్నాయి. అవి బాగా ఉపయోగపడతాయి. ప్రజాదరణ పొందిన ఫిలిమ్స్ అని అనుకుంటే మేము యిన్ఫర్మేషన్ డిపార్టుమెంటు తరపున వీటిని కొని, ఆ స్కీమ్ చేసి, అటువంటివి ఒకటి, రెండు కొనాలనే ఆలోచన కూడా ఉంది.

(శ్రీ) వంకా సంతానారాయణ (పెనుగొండ) :— సినీమా యిండస్ట్రీ డెవలపు చేయాలని థియేటర్స్ కు సహకారం చేయాలని ప్రభుత్వంతలపెట్టడం బాగానే ఉంది అట్లాగే లై సెన్సు విధానంలో లిబరలైజ్ చేసి త్వరగా లై సెన్సు యిచ్చే పద్ధతి యింటర్డ్యూస్ చేస్తామని మంత్రిగారు బడ్జెటు స్పీచ్ లో కూడా చెప్పారు. ఆ సందర్భంలో పశ్చిమగోదావరి, జిల్లాలో 8 థియేటర్లు కట్టి మూడు మాసాలు అయింది. దీనిని కూడా మొన్ననే మీ దృష్టికి తీసుకు వచ్చాను. దీనిని చిన్న కారడాల వల్ల నిరాకరించడం వల్ల సుమారు 80 లక్షల రూపాయలు పెట్టుబడి పెట్టే వాళ్లకు నష్టము రావడమే కాకుండా ప్రభుత్వానికి వచ్చే ఆదాయానికి అడ్డపడే ఆస్తివర్స ఉన్నారు. దీనిని మొన్న మినిష్టరు గారు నోటు చేసుకున్నారు వాళ్లకు థియేటర్లు పూర్తి అయి 8 మాసాలు అయింది. కనుక యీ లిబరలైజ్ లై సెన్సింగ్ విధానం యెందుకు ఫంక్షనింగ్ చేయడం లేదో యీ విషయం దృష్టిలో పెట్టుకొని దీనిమీద చర్య తీసుకుంటారా?

(శ్రీ) పి. రంగారెడ్డి :— ఆ థియేటర్స్ యొక్కడ ఉన్నాయో, యెవరివో వెంటనే వారిని గురించి చెప్పడానికి యిప్పుడు నాదగ్గర సమాచారం లేదు. తాని గురించి గౌరవ సభ్యులు నాకు సమాచారము అందజేసినట్లయితే నేను వారం రోజుల లోపల వాటికి లై సెన్సులు పొందేటటువంటి రూల్స్ ప్రకారం అర్హత ఉంటే యిచ్చే యేర్పాటు చేస్తాను.

Nationalisation of Sirpur Paper Mills and Sirsilk Company

452—

*7394 Q.—Sri P.V. Ramana (Anakapalli) :— Will the Minister for Industries be pleased to state:

(a) whether there is any proposal to nationalise Sirpur Paper Mills and Sirsilk Company; and

(b) if so, when?

The Minister for Industries (Sri P. Basi Reddy):— (a) No Sir
(b) Does not arise.

“Andhra Tubes and Tyres” Factory at Perecherla, Guntur

453—

*7561 Q.—Sri Nissankarao Venkataratnam (Guntur-II) :—Will the Minister for Industries be pleased to state:

(a) whether a licence was issued by Industries Department for “Andhra Tubes and Tyres” factory at Perecherla near Guntur.

(b) if so, the partners of the company; and

(c) the loans granted to the company by A.P.I.D.C., A.P.S. S.I.D.C. and Finance Corporation etc.?

Sri P. Basi Reddy. (a) Yes Sir near Mangalagiri in Guntur District and not at Perecherla.

(b) 1. Andhra Pradesh Industrial Development Corporation Limited.

2. Andhra Pradesh State Road Transport Corporation as a Joint venture.

(c) No loans have been granted to the Company by Andhra Pradesh Industrial Development Corporation, Andhra Pradesh Small Scale Industrial Development Corporation and Andhra Pradesh State Financial Corporation.

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం :—మంగళగిరి ట్యూబ్ ఫ్యాక్టరీ సంగతి కాదు. గుంటూరు సమీపములో పేరేచర్ల దగ్గర ఒక ట్యూబ్ అండ్ టైర్స్ ఫ్యాక్టరీ ఒక దానికి లైసెన్స్ ఇచ్చారు. వాటి నిర్మాణం జరుగుతోంది. అది ఉత్పత్తిలోకి వస్తోంది. మినిస్టరుగారు మంగళగిరి సంగతి చెప్పారు. పేరేచర్ల దగ్గర ఒకటి ఉంది. దాని సంగతి నేను అడిగాను.

శ్రీ పి. బి. రెడ్డి :—అక్కడ యేమీ లేదు. మంగళగిరి సమీపములో ఒక ఫ్యాక్టరీ ఉంది.

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం :—లేదు. అది మా నియోజకవర్గానికి సంబంధించినది. దానికి లైసెన్స్ ఇచ్చారని మాకు తెలిసింది. దానిలో పార్ట్నర్స్ కూడా ఉన్నారు.

శ్రీ పి. బి. రెడ్డి :—మినిస్టరు కంటే యెక్కువ సభ్యులకే తెలిసిందంటే. అసలు టైర్స్ అండ్ ట్యూబ్స్ ఫ్యాక్టరీ రాష్ట్రానికి ఉన్నది ఒకటే. దానికి లెటర్ ఆఫ్ ఇంటీటీ కూడా వచ్చింది.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—పేరేచర్ల దగ్గర ఉన్నది టైర్స్ ఫ్యాక్టరీయా, రిట్రేడింగ్ టైర్స్ ఫ్యాక్టరీయా?

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం :—తేదండి మైర్స్ ఫ్యాక్టరీయండి.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—మైర్ ఫ్యాక్టరీ ఒకటే ఉంది.

శ్రీ జె. వెంకటరావు :—బహుశా వైట్ మైర్స్ ఫ్యాక్టరీకిగాని, రిట్రేడింగు ఫ్యాక్టరీగాని మన రాష్ట్రానికి వచ్చే లైసెన్స్ ఒకటే.

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం :—అది పూర్తిగా ప్రయివేటు సంస్థ.

శ్రీ జె. వెంకటరావు :—ప్రయివేటు సంస్థకు మైర్ల మీద యెక్కడా లైసెన్స్ రాదు.

CONSTRUCTION OF NEW WARDS AND BUILDINGS IN GOVERNMENT HEAD-QUARTER'S HOSPITAL, NIZAMABAD.

454—

*7116 Q.—Sri M. Narayan Reddy (Bodhan) :— Will the Minister for Health and Medical be pleased to state :

(a) the number of new wards and buildings recently constructed in Government Head Quarters Hospital, Nizamabad and whether these buildings and new Wards have been provided with all amenities;

(b) the amount spent on these Buildings and Wards, as against the estimated cost ;

(c) the proportion of Government grant and public donations received towards the cost of construction of these Wards and Buildings; and

(d) the date of commencement and completion of work on each new ward and building and the reasons for delay ?

The Minister for Health (Sri K. Rajamallu) :—(a) Two new wards and out-patient block and cubicals have been constructed since 1974. They are provided with all amenities.

(b), (c) and (d) :— A statement is placed on The table of the House.

(b) Name of ward/Building completed since 1974 in Government Head-Quarters Hospital. N i z a m a b a d

	Estimated Cost Rupees	Amount Spent Rupees-Paise.
(1) Paediatric ward.	1,03,000	1,78,339.55
(2) Special ward.	2,04,000	1,64,311.08
(3) Out-patient and Cubicals,	3,34,500	3,89,879.90

(c)	Government Grant. Public Donations.	
	Rupees.	Rupees
(1) Paediatric ward.	1,67,000	50,000
(2) Special ward.	..	1,50,000
(3) Out-patient and Cubicals.	2,34,500	1,00,000

(d)	Date of Commence ment Date of Com- pletion.	
(1) Paediatric ward.	17.6.1972.	25.6.1976
(2) Special ward.	17.6.1972.	19.4.1974
(3) Out-patient and Cubicals.	17.6.1972.	October, 1975

The reasons for delay in completion of the buildings are:—

(i) The under reamed pile Foundation is quite a new pattern adopted for foundations of above buildings which caused sufficient delay in execution due to lack of experience.

(ii) The contractor is one and same for all the new wards constructed, as a result of which the contractor could not taken up work simultaneously for all the buildings.

(iii) The sudden abnormal enhancement of market rates for sanitary and water supply fixtures, was the main cause for no response to the sub-works from agencies.

(iv) Alterations of floorings as suggested by the hospital authorities, deviating the sanctioned items of Ellis pattern flooring to polished shabad stone flooring and terrazo flooring resulted in sufficient delay for completion and for getting approval of the new items and the rates thereon.

Sri M. Narayana Reddy :— From the statemeat it is clear that Rs. 3 lakhs public contribution has been made for the construction of these buildings and workshops. For making effective use of these wards no ramps are provided in this building for carrying these patients to upstairs or down-stairs, from ward to ward and to operation theatres. Without the provision of these ramps these buildings have practically become useless. Whether it has come to the notice of the Hon. Minister, if so, what action has been taken to provide these necessary ingredients for the double-storied or treble storied ward.

Sri K. Rajamallu :— That was not brought to the notice of the department. If that is really necessary, we will certainly make a provision after examining the importance of that thing.

Water and Light Facilities to the Nurses Quarters in Govt. Head-Quarters Hospital, Nizamabad.

455

*7117 Q.—Sri M. Narayana Reddy :—Will the Minister for Health and Medical be pleased to state :

(a) the number of buildings such as Nurses Quarters and Morgue in Government Head Quarters Hospital, Nizamabad without lighting and water-tap facility :

(b) the reasons for not providing these basic requirements ; and

(c) whether the Government propose to provide these facilities without any further delay?

Sri K. Rajamallu :—(a) There are no buildings without lighting and water facilities also. The Nurses Quarters have both the facilities. The mortuary has no provision for electricity.

8-40 a. m

(b) There is no necessity to provide electricity to the mortuary

(c) Does not arise.

Sri M. Narayana Reddy :—The Class IV employees quarters are not provided with water-supply and electricity. When these facilities would be provided to these quarters ?

Sri K. Rajamallu :—The Director of Medical Service has submitted proposals for supplying water and electricity to class IV employees. This is under consideration. As soon as the decision is taken, we will extend the facilities.

Sri A. Sriramulu :—The Minister is telling us that all the amenities have been provided even that basic requirements such as electricity. I do not think the Minister is right. Because most of the hospitals do not have their own generators. Yesterday, I had been to a hospital in Hyderabad City. Suddenly the electricity is failed. The Patients were in operation theatre. Will the Medical Department provide generators to all the hospitals ?

Sri K. Rajamallu :—We have taken a decision to provide generators to all the important teaching hospitals.

(శ్రీ) అనంత వెంకటరెడ్డి :—అనంతపురం జిల్లాలో హెడ్ క్వార్టర్స్ హాస్పిటల్ లో వాటర్స్ ఫెసిలిటీ లేక యిబ్బంది వడుతున్నారు. ఆ విషయం ప్రభుత్వానికి వ్రాయడం జరిగింది. ఆ విషయము మంత్రిగారికి తెలుసునా ?

(శ్రీ) కె. రాజమల్లు :—నికడక్కడ హాటర్ ఫెసిలిటీ యిబ్బందియున్నదో మున్సిపల్ అడ్మినిస్ట్రేషన్ మంత్రిగారితో మాట్లాడి అక్కడ సదుత్తులు ఉంటే

టాప్ ప్రయోగిటి, హాస్పిటల్ కు యిచ్చి 24 గంటలు వాటర్ ప్రొవైడ్ చేయాలని తీర్మానం చేయడం జరిగింది.

CONSTRUCTION OF HINDU TEMPLES IN VARIOUS COUNTRIES BY THE TIRUMALA TIRUPATHI DEVASTHANAMS

456—

*7034 Q:- Sri Nallapaneddi Sreenivasulreddi:— Will the Minister for Endowments be pleased to state :

(a) the names of countries in which Trust Board of Tirumala Tirupathi Devasthanams decided to construct Hindu Temples :

(b) the amount of expenditure proposed to be incurred by T.T.D. Trust Board and other institutions together with their names and individuals respectively ;

(c) the names of those temples ; and

(d) the time by which the construction of those temples will be completed ?

The Minister for Endowments (Sri Sagi Suryanarayana Raju):—

(a), (b), (c) and (d) : Answer is laid on the Table of the House.

(a) The Tirumala Tirupathi Devasthanams has not decided to construct temples in any country. However at the request of the Hindu Temples Society of North America, it decided to assist the Society by donating Rs. 11.20 lakhs for the construction of temples at New York and Rs. 4 lakhs for the construction of temples at Pittsburgh. The donation is mostly in the shape of material like Status stone pillars etc.

(b) The following are the particulars of donations made in favour of the Hindu Temple Society, North America, in addition to the donations proposed by the Tirumala Tirupathi Devasthanams mentioned in clause (a) above :

1. Sri Lakshminarasimhaswamy Devasthanam, Madanigutta.	3,000
2. Sri Seetharamachandraswamy Devasthanams, Bhadrachalam.	1,000
3. Sri Varahalakshminarasimhaswamy Devasthanam, Simhachalam.	5,000
4. Sri Poornananda Vilas Choultry, Vijayawada	5,000
5. Sri Bhavanarayanaswamy temple, Ponnur	1,000
6. Sri Veera Venkateswara Satyanarayana Swamy Devasthanam, Annavaram	5,000

7. Sri Brahmaramba Mallikarjunaswamy
Devasthanam, Srisailem.	2,500
8. Sri Venkateswaraswamy Temple, Dwaraka-
Tirumala.	2,000
9. Common Good Fund Committee of the Endow-
ments Department.	25,000

(c) The following are the names of temples that are being constructed by the Hindu Temple Society at New York and Pittsburgh.

AT NEW YORK

Main temple :	Sri Ganapathi Temple, (In stone)
Sub Temples :	Sri Venkateswaraswamy Temple (Mahavishnu)
	Sri Padmavathi Temple (Lakshmi)
	Sri Subrahmanya Swamy Temple; and Sri Siva Temple, (All sub-temples in brick)

AT PITTSBURGH

Main temple :	Sri Venkateswaraswamy temple.	(All these
temples in
brick only)
Sub-temples :	Sri Thayar (Lakshmi or
Padmavathi) Temple	
	Sri Andal Temple	

(d) The Construction the of temple at New York is expected to be completed in June 76. The construction of the temple at Pittsburgh is expected to be completed by Oct. 1976.

ఏ, బి, సి: ది సమాధానం సభాసమక్షములో ఉంచబడినది.

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :—అండాళ్లు, తాయారమ్మ దేవాలయాల పట్టణాల్లో కడమన్నట్లు వ్రాసారు. ఈ తాయారమ్మ, అండాళ్లు, వీరు ఏ దేవుళ్ళ భార్యలు. ఏ దేవుళ్ళు. మనదేశంలో వినడంలేదు. పట్టణాల్లో వారికి సాక్షిగా పాఠశాలవాళి?

శ్రీ టి.గి. సూర్యనారాయణరాజు :—ఆ యిద్దరు యిక్కడ లేరు అంటున్నారు. వారిద్దరు యిక్కడే ఉన్నారు. వారిద్దరు తల్లులు.

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :—ఏ దేవుళ్ళు? ఏ దేవుళ్ళ భార్యలు? ఇక్కడ ఉన్నారు అంటే అసెంబ్లీలో ఎక్కడ యున్నారు.

న్యూయార్క్ లో గణపతి దేవాలయం మెయిన్ టెంపుల్ వేంకటేశ్వర స్వామి మద్వావతి దేవాలయం సేత్ టెంపుల్స్ అన్నారు. ఇవి సేత్ టెంపుల్స్ ఎలా అయిపోయాయి? అండాళ్లు, వారికి తెలియజేడు. అది తెలియజేతుంటే యింకో ప్రశ్న న్యాయం కాదు.

శ్రీ సాగి సూర్యనారాయణరాజు :—ఇక్కడ అంటే మన దేశమని అర్థం చేసుకోకపోతే ఏమి మనవి చేయను ? వైష్ణవ సాంప్రదాయంలో తాయా రతిమ్మ అంటే లక్ష్మీదేవి, అండాళ్ళుకూడ అంతే. వారు విష్ణుదేవుని భార్యలు అవతారాలలో మూర్తులు వచ్చినప్పుడు పేర్లలో మూర్తులు వస్తాయి.

Representation For Labourers on The Board of Directors of Industries

457—

*7207 Q.—Sri M. Nagi Reddy:—Will the Minister for Labour be pleased to state :

(a) whether the Government have decided to give representation for labourers on the Board of Directors of Industries under Public Sector and Institutions under quasi-Government sector:

(b) if so, the time from which it will come in to force: and

(c) the names of Industries or Institutions in which such representation has so far been given?

The Minister for Labour (Sri T. Anjaiah):—

(a) The Government have agreed in principle to associate representation of workers on the Board of Directors.

(b) No time limit is fixed.

(c) In Hyderabad Allwyn Metal Works Hyderabad a workers representative has been appointed on the Board of Directors. In some Cooperative Sugar Factories the byelaws have been amended providing for workers representation on the Board of Directors. But as these factories are now managed by Special Officers, no representative of workers could be associated yet in the Management.

శ్రీ పి. శ్రీరామమూర్తి :—కోఆపరేటివ్ మగర్ ఫాక్టరీస్ కూడ టై లాస్ ఎమెండ్ చేశారని మంత్రిగారు చెప్పబడ్డారు. అక్కడ గ్రోయర్స్ 8000 నుండి 10000 వరకు ఉన్నారు. వర్కర్స్ 200 ఉన్నారు. వర్కర్స్ నుంచి ఒక బోర్డ్ ఆఫ్ డైరెక్టర్స్ రావాలి. వర్కర్స్ ఎన్నుకోవాలి అన్నారు. మొత్తం గ్రోయర్స్ డైరెక్టర్స్ ఎక్కువగానే ప్రాతిపదిక పరిశీలనలో యున్నాది.

Sri T. Anjaiah :—This requires separate question.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—గవర్నమెంట్ ఫాలిస్ మ్యాటర్ పబ్లిక్ సెక్టార్ లో ఉన్నది గానీ క్యాసి గవర్నమెంటు గానీ యున్ షేరియబుల్ గా వర్కర్స్ రిప్రజెంటే థివ్ షిండాని డైరెక్షన్స్ యిచ్చారా? ఆ రకంగా వర్కర్స్ రిప్రజెంటేటివ్ ఉంటున్నారా?

శ్రీ టి. అంజయ్య:—20 పాయింట్స్ programme లో Government participation యిన్ ది మేనేజిమెంట్ 127 ఎస్టాబ్లిష్మెంట్ లోపల 7 పబ్లిక్ సెక్టార్ లో. కో ఆపరేటివ్ సెక్టార్ లో 8, ప్రైవేటు యిండస్ట్రీలో 22 తీసుకొన్నాము. ఇప్పుడు రిప్రజెంటేషన్ ఆఫ్ ది బోర్డ్ ఆఫ్ డైరెక్టర్స్.

శ్రీ జె. వెంగళరావు:—పార్ట్ నెవ్ ఆంతు ప్లాంట్ లెవల్ లో షాప్ లెవల్ లో?

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ:—సంఖ్య చెప్పరు. 20 పాయింట్ ప్రాగ్రాములో మెయిన్ గా పెట్టారు. ఫలానా టైమ్ లో యిన్ విరియబులుగా చేయాలని యిన్ స్ట్రక్షన్స్ యిచ్చారా?

శ్రీ జె. వెంగళరావు:—ఇస్తున్నారు. ప్లాంట్ లెవల్, షాప్ లెవల్ లో చేస్తున్నారు. డైరెక్టర్స్ లెవల్ లో వచ్చినప్పుడు బైలా మార్చాలి. ప్లాంట్ లెవల్, షాప్ లెవల్ లో మార్చనక్కరలేదు.

Sri T. Anjiah:—We have already issued a G. O.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ:—ప్రభుత్వ రంగంలో కో ఆపరేటివ్ వాటిలో డైరెక్టు యిచ్చాము. వర్కనల్ యిన్ ఛార్జెస్ ఉండడం వల్ల సరగలేదు అన్నారు. కో ఆపరేటివ్ మగర్ ఫ్యాక్టరీకై సంబంధించి ప్రాతినిధ్యం యివ్వాలని బైలా మార్చారు కాని సీక్రెట్ బాలెట్ ఎన్నిక పెట్టాలని లేదు. అది యిస్తారా? కేవలం ప్రభుత్వ రంగం ప్రాజెక్ట్ కాకుండా ప్రభుత్వం దగ్గరనుంచి డబ్బు తీసుకొని బ్యాంకు దగ్గరనుండి డబ్బు తీసుకొని పారిశ్రామికదారులు ఉత్పత్తి చేస్తున్నారు. లాభాలు వంపాదిస్తున్నారు. అక్కడ కూడ ప్రైవేటు రంగానికి వర్కర్స్ పార్టీ స్పేషను ఉండాలి. ప్రభుత్వం డైరెక్ట్ యివ్వడానికి ప్రభుత్వానికి అభ్యంతరం ఏమిటి?

శ్రీ టి. అంజయ్య:—ఆల్టివ్ ఫ్యాక్టరీలో వర్కర్స్ రిప్రజెంటేషను యిచ్చారు. అదే విధంగా ప్రైవేటు యిండస్ట్రీస్ లో కూడ యివ్వాలని యిన్ స్ట్రక్షన్స్ యిస్తాము.

శ్రీ జె. వెంగళరావు:—కో ఆపరేటివ్ ఫ్యాక్టరీలో సీక్రెట్ బాలెట్ ఎందుకు? రికగ్ నైట్ యూనియన్ యొక్క ప్రెసిడెంట్ ను డైరెక్టరుగా తీసుకోవచ్చు. వన్ యూనియన్ కావాలని యివ్వాళ తీర్మానం పెట్టారు. ఎవరైతే ప్రెసిడెంటుగా ఉంటారో వారినే తీసుకుంటారు.

LARGE-SCALE PLANTATION IN INDUSTRIAL COMPLEXES

458—

*7209 Q.—Sri M. Nagi Reddy:— Will the Minister for Labour be pleased to state:

(a) whether the Government propose to get an enactment to make large-scale plantations in Industrial complexes compulsory for maintaining ecological balance;

(b) whether any Industrial complexes of public sector or private sector have already accepted this proposal for implementations; and

(c) if so, what are they?

Sri T. Anjiah. (a) The draft amendment to the Andhra Pradesh Factories Rules, 1960 requiring the Occupier of a factory employing 100 or more workers to plant and maintain trees within the premises of the factory has been published in the Andhra Pradesh Gazette dated. 9-2-1976.

(b) and (c) The draft will be confirmed after the expiry of three months from the date of its publication after considering objections or suggestions, if any.

Mr. Speaker:—Question No. 459 is postponed.

Misappropriation of Funds By The President of Kollapur Panchayat Samithi

460—

*7604 Q.—Sri K. Rangadass (Kollapur):—Will the Minister for Panchyati Raj be pleased to state:

(a) when the letter containing the particulars of the misuse of Powers and also misappropriation of nearly 60-70 thousand rupees by the President of Panchayati Samithi of Kollapur which was submitted to the Hon. Chief Minister with a request to take steps to institute an enquiry into it and to remove him, has been received by the Department; and

(b) the reason for not taking any action in the matter even after a lapse of live months?

The Minister for Panchyati Raj Sri L. Lakshmanadas :—

(a) The letter containing the allegations was received by the Department on 21-8-1975.

(b) The allegations have been got enquired by the District Collector Mahabubnagar and the enquiry report is under examination by the Government.

శ్రీ కె. రంగదాస్ :—పంచాయితీ ఎగ్జిక్యూట్వ్ లో ఉదడగా దాదాపు సంవత్సరం క్రింద పెట్టిన అప్పీ కేసును ఈ గతి వట్టిస్తే ఎమర్జెన్సీలో యింత జాప్యం జరుగుతుంది? ఇంట్లో యివ్వుడు పంచాయితీలు పోయిచాయి. ఈ విషయంలో కలెక్టరుగారు ఏమీ రిపోర్టు యిచ్చారో తెలస్తాయా?

శ్రీ ఎల్. లక్ష్మణదాసు:—డబ్బు మిన్ ఎప్రోప్రియేషన్ కు సంబంధించి ఏమీ లేదని కలెక్టరు రిపోర్టులో చెప్పారు. కొన్ని ఎడ్మినిస్ట్రేటివ్ ఇంక్విరీలూరిటీస్ ఉన్నాయి అనడం వల్ల వాటిపై చర్య తీసుకోవడానికి రిపోర్టు పంపాలని వ్రాసాము. అవకాశం వుంటే తప్పకుండా చర్య తీసుకుంటాం.

9-00 a.m.

శ్రీ కె. రంగదాసు:—జననల్ బాడీ అనుమతి లేకుండానే స్టాడింగు కమిటీలో డబ్బు తనంత తానే ఖర్చుచేసిన విషయం ఇందులో కనబరచబడింది. ఆ విషయం రిపోర్టులో కనబరచారా ?

శ్రీ ఎల్. లక్ష్మణదాసు:—ఛార్జీలు ఉన్నాయి. డబ్బు తిసికాడు అనేది తేదీని కలెక్టరు గారు స్పష్టంగా వ్రాసారు. వయస్సు చాటిన వారిని అప్పాయింట్ చేసామని చెప్తే మెజిస్ట్రేటు విషయంలో అజ్జుక్షన్స్ వున్నాయని వాగిన వానిపై చర్య తీసుకోవడానికి వీలుగా వెంటనే వ్రాసి పంపాలని వ్రాసాము.

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి:—మొత్తం ఎలిగేషన్స్ ఏమిటి? పై వాని యంట్ కమిటీ మెంబర్స్ లేవు అంటున్నారు కదా. ఇతర ఇంక్విరీలూరిటీస్ రెస్ట్ పై చేసారా ?

శ్రీ ఎల్. లక్ష్మణదాసు:—ఎలిగేషన్స్ ఏమిటంటే—మూడు సంవత్సరాలు చాటుకుండా టీచర్లను ఇబ్బం వచ్చినట్లు ట్రాన్స్ ఫర్స్ చేసారని ఒకటి. ఇవి జనరల్ గా చాలా సమీక్షలలో ఉంది. ఇది కూడా అటువంటిదే. ట్రాన్స్ ఫర్స్ అటువంటివి జరిగినప్పుడు వెనుకకు మార్పుడం జరిగింది. వయస్సు చాటిన కాండిడేటును హిందీ పండిటుగా అప్పాయింట్ చేసారని ఒకటి. అతను బిల్డింగు కట్టడానికి అడ్డు పెట్టాడని ఒకటి. ఇట్లా వున్నాయి. వీటిని థరోగా ఇంక్వైరీ చేసి చర్య తీసుకోవడానికి వీలుంటే చేయాలనే ఉద్దేశంతో కలెక్టరుకు వ్రాసాము. రిపోర్టు వచ్చిన తరువాత చర్య తీసుకోవలసింది ఏదైనా వుంటే చర్య తీసుకుంటాము.

Honouring of Prominent Persons in World Telugu Conference

461—

*6980 Q.—Sri B. Ramasarma Deverkonda :—Will the Minister for Education and Cultural Affairs be pleased to state:

(a) the number of prominent persons who were honoured at the World Telugu Conference;

(b) the number of poets, Artists and freedom fighters honoured among them; and

(c) when 'Telugu' will be introduced as official language of the State?

The Minister for Education (Sri M. V. Krishna Rao):—

(a) 239 prominent persons of various walks of life were honoured during the World Telugu Conference.

(b) Poets : 29

Artists : 53 (This Category consist of Dance, Dramas (Stage films and Music)

Freedom fighters : 14

(c) Telugu has already been introduced as official language in all Government offices at Taluk level and below with affect from 23-4-1974 for correspondence of non-statutory nature and for correspondence with general public. It will be introduced in all other Government offices in the State in gradual stages.

ఎ-తెలుగు ప్రపంచ మహాసభల సందర్భంగా వివిధ రంగాలలో ప్రముఖులను 289 మందిని గౌరవించడం జరిగింది.

బి-పీఠిలో 76 మంది వైజ్ఞానిక సాంకేతిక శాస్త్రాలలో నిపుణులు 16 మంది ఇతర ప్రముఖులు వున్నారు.

సి-28-4-1974 నుండి తాలూకా స్థాయిలో తెలుగును పరిపాలనా భాషగా ప్రవేశపెట్టినారు. మిగతా అఫీసులలో అంచెలవారిగా ప్రవేశపెట్టే ప్రయత్నం జరుగుతోంది.

శ్రీ బి. రామశర్మ:-గౌరవించిన వారి పేర్లు చెబుతారా ?

శ్రీ ఎం. వి. కృష్ణారావు:-289 పేర్లున్నాయి.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ:-పేర్ల లిస్టు ఇవ్వవచ్చును అనుకోండి. సెలక్టు చేసేటప్పుడు క్రిటిరియా ఏమిటి? కొంతమంది సన్మానానికి అర్హత ఉన్నప్పటికీ పొరపాటువల్ల నో మరొక అభిప్రాయం వల్లనో మినహాయించబడితే వారి విషయంలో ప్రభుత్వం ఏమి చర్యలు తీసుకున్నారు? ఉదాహరణకు కంభంపాటి సత్యనారాయణ గారు బాంబు కేసు కాలంనుంచి జాతీయ ఉద్యమంలో వున్నవారు. అంతేకాకుండా వారు ఆంధ్ర చరిత్రను కుణంగా పరిశీలన చేసి అధారిటేటివ్ గా పుస్తకం వ్రాయడము, దానికి ఇతర దేశాలలో కూడా ప్రాముఖ్యత రావడం జరిగింది. అటువంటి వారిని మినహాయించారు. వారి విషయంలో ప్రభుత్వం ఆలోచించి తగిన సన్మానం చేస్తారా ?

మిస్టర్ స్పీకర్:-మరల ఒక సభ జరిగితే చేయాలి.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ:-ప్రభుత్వం గుర్తించడానికి సభలు జరుగుతున్నప్పుడు, ఇప్పుడు జరిగే సన్మానాలన్నింటికీ సభలు జరుగుతున్నాయా ?

శ్రీ తె. వెంగళరావు:-పొరపాటు జరిగివుండవచ్చును. కంభంపాటి సత్యనారాయణగారిని తొంగేట్టి కమిటీలో పేసాము.

*శ్రీ జి. కోటయ్య:— ఈ కాసన పథలో చిత్రకారులెవ్వరికైనా సన్మానం జరుపబడిందా? వారి పేర్లు ఏమిటి?

శ్రీ ఎం. వి. కృష్ణారావు:— చిత్రకారులకు చాలా మందికి సన్మానం జరిగింది. కాసన సభ్యులున్నారా అంటే—

శ్రీ జి. కోటయ్య:— ఎల్లప్పు గారున్నారు.

శ్రీ ఎం.వి. కృష్ణారావు:— వారి పేరు ఇక్కడ లేదు.

Arrangements Made For The World Telugu Conference

462—

*6895 Q.—Smt. J. Eshwari Bai (Yellareddy):—Will the Minister for Education and Cultural Affairs be pleased to state:

(a) the dates on which the first World Telugu Conference was held at Kakathiyanagar, Hyderabad and the number of foreign delegates who attended the same;

(b) the state-wise delegates attended the conference from our country and district-wise from Andhra Pradesh; and

(c) whether arrangements were made for their lodging and Boarding?

Sri M. V. Krishna Rao:—(a) From 12-4-1975 to 18-4-1975 (both days inclusive). 92 Foreign delegates have attended the conference.

(b) A Statement is placed on the Table of the House.

(c) Yes, Sir.

NUMBER OF DELEGATES AND OBSERVERS DISTRICT-WISE IN ANDHRA PRADESH WHO ATTENDED THE WORLD TELUGU CONFERENCE AT HYDERABAD.

Sl.No.	Name of the District.	No. of Delegates.	No. of Observers.
1	3	2	4
1.	Adilabad.	46	2
2.	Mahaboobnagar.	67	1
3.	Nizamabad.	56	2
4.	Karimnagar.	50	4
5.	Srikakulam:	23	3
6.	Kurnool	98	16
7.	Khammam	53	2
8.	Medak	97	1
9.	Cuddapah	25	2

1	2	3	4
10.	Nalgonda	62	1
11.	Prakasam	27	7
12.	Krishna	280	2
13.	West Godavari	201	9
14.	Visakhapatnam	169	12
15.	Warangal	184	3
16.	Guntur	273	13
17.	East Godavari	184	20
18.	Anantapur	53	1
19.	Nellore	71	13
20.	Chittoor	59	3
21.	Hyderabad, Secunderabad and Hyderabad District (including Reception Committee members who have enrolled themselves as delegates.)	2,411	118
Total :		4,489	235

ఎ-12-4-75 నుండి 18-4-75 వరకు ప్రపంచ తెలుగు మహాసభలు జరిగాయి. 92 మంది విదేశ ప్రతినిధులు హాజరై వారు.

బి-స్టేటుమెంటు చేబిలుపై ఉంచాను.

సి-అవును.

Making the Posts Permanent in each Dept. Through a Committee

463—

*6305 Q.—Sri A. Sreeramulu:— Will the Minister for Social Welfare and Technical Education be pleased to state:

(a) whether it is a fact that a committee to decide upon permanent posts in the department, according to G.O. Ms. No 26, Finance, dt. 23-8-1973, has been set up;

(b) if so, whether the posts in Government Hostels etc. have been made permanent; and

(c) if not, the reasons, therefor?

The Minister for Social Welfare (Sri Bhattam Srirama murthy):—a) Yes Sir,

b & c) A few posts are made permanent. The question of making some more posts permanent is under consideration.

Sri A. Sreeramulu:—Whether this Committee has completed its work and if so, when it has completed its work and what are its recommendations with regard to posts in Government hostels?

శ్రీ బి. శ్రీరామమూర్తి :—కమిటీ ప్రాసిడింగ్స్ కంప్లీట్ కాలేదు. పోస్టులను పర్మనెంటు చేయవలసి వుంది. పెడ్యూల్డ్ ట్రైబుస్ వాస్తవ్యులకు సంబంధించి 127 పోస్టులు పర్మనెంటు చేసారు. పెడ్యూల్డ్ కలాజుకు సంబంధించి ఇంకా పర్మనెంటు చేయలేదు. ఇంకా చర్చలో ఉండిపోయాయి. డిలే ఐనది. తొందరగా అయేట్లు చూస్తాను.

Sri A. Sriramulu :—This Committee was set up in the year 1973. 2½ years time has gone; and if it is not able to finalise this matter, how can we expect that it can complete its work. Is the Committee a permanent one?

Sri Bhattam Sriramamurthy :—The above Committee was set up on permanent basis to review the matters at the end of the previous financial year and to make recommendations regarding making the temporary posts that are in existence for more than 3 years, permanent; on the principles already laid down అందువల్ల ఈ కమిటీ వుంటుంది. ఎప్పటికప్పుడు రివ్యూ చేయడం జరుగుతోంది. పర్మనెంటు గా వుంటుంది కనుక డిలే వుంటుందని కాదు. డిలేకు బాధ్యులెవరో కనుక్కుని తొందరగా జరిగేట్లు చూస్తాను.

Sri A. Sriramulu :—Atleast the Minister should assure us that the work would be completed in 3 months and the staff in Government hostels will be made permanent, because there is no job security. On account of lack of job security, these people are resorting to malpractices. Will the Minister complete the work within 3 months and make major number of posts permanent?

శ్రీ బి. శ్రీరామమూర్తి :—ప్రభుత్వం జారీచేసిన జి.ఓ ప్రకారంగా మూడు సంవత్సరాలు పైగా సర్వీసు ఉన్న వారికి నూటికి 75 మందిని పర్మనెంటు చేయడానికి అవకాశం వుంది. అది కూడా సబ్జెక్ట్ టు సర్టైన్ కండిషన్స్. కండిషన్స్ ఫుల్ ఫీల్ ఐనాయా లేదా చూసుకుని తగిన చర్య తీసుకోవానికి సాధ్యమైనంత తొందరగా కార్యక్రమం పూర్తి చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తాను. ఇన్ని మాసాలని చెప్పలేను. let me see myself and I have to review the situation.

Grant to the A. P. Sports Council

464—

*6765 Q.—Sri A. Sreeramulu :—Will the Minister for Tourism be pleased to state :

- the total amount of grants provided by the Government to the A.P. Sports Council;
- the amount spent by the Council for sports activities in the Andhra Region;
- the amount spent on sports activities in the State Capital; and
- whether there are any sports instructors; and if so the number?

The Minister for Tourism (Sri Ch. Devananda Rao) :—

a) Rs. 10/- lakhs for 1974-75.

b) Rs. 3.35 lakhs for 1974-75.

c) Rs. 2,70,962/- for 1974-75.

d) Yes, Sir. There are 51 of whom 44 are full time and 7 are part-time coaches.

9-10 a.m.

* Sri A. Sriramulu :—Out of the total amount of Rs. 10 lakhs, a sum of 3,35,000 is allotted for the Andhra Region. Is it on population basis or sports activities, or education and cultural growth? Does the Government think the amount of Rs. 3,35,000/- is enough for the activities in the Andhra Region?

* శ్రీ జె. వెంగళరావు :— ఆంధ్ర రిజియన్ తెలంగాణా రీజియన్ అని లేదు. ఈ సంవత్సరం క్రొత్తగా ఆర్డరు ఇచ్చాము. ఇక్కడ ఖర్చు పెట్టేది కాకుండా ప్రతి జిల్లాకు కూడా 25 వేల రూపాయలు ఇవ్వాలని క్రొత్తగా ఆర్డరు ఇచ్చాము. ఇప్పుడు అన్ని జిల్లాలకు సమానంగా వస్తుంది. దీంతో ఆంధ్ర తెలంగాణా, రాయల సీమ అని డిస్క్రిమినేషన్ లేదు.

శ్రీ ఎ. శ్రీరాములు :—డిస్క్రిమినేషన్ ఉందని నేను చెప్పడంలేదు. కాని ప్రాంతాలు అంటూ ఉన్నాయి. కేవలం రెండు ప్రాంతాలేకాదు.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—అందుకోసమే ఈ మాట కాకుండా ప్రతి సమితికి వెయ్యి రూపాయలు, ప్రతి జిల్లాకి 25 వేలు ఇవ్వాలని ఈ సంవత్సరం జి. ఓ. ఇచ్చాము.

శ్రీ ఎ. శ్రీరాములు :— ప్రతిజిల్లాకు ఇవ్వాలన్న నిర్ణయం మంచిదే గాని కో-వర్స్ విషయంలో We are told that there are 51 coaches. There is a feeling that the claims of many of those people working in those districts, for promotion, have not been considered while the claims of their counter parts elsewhere are getting priority. How far is it true?

Dr. Ch. Devendra Rao :—In twin cities there are 21 coaches—15 full time and 6 part-time. In Andhra region 24 coaches; 6 coaches in Telangana. Besides that we have 15 N. I. S. coaches sponsored and supported by the Government of India, out of which 9 are in twin cities, 2 in Warangal, 1 in Nizamabad and 1 in Kakinada. As far as promotions are concerned, I shall look into it and see if any injustice was done.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ (మంగళగిరి) :—పది లక్షల రూపాయలు గ్రాంటుతోపాటు పి.సి.సోర్స్ కోన్సిల్ కి లాల్ బహదూర్ స్టేడియం వాళ్ళకి లీప్ మిద ఇచ్చారు. అది పి.సి.సోర్స్ కోన్సిల్ వాళ్ళ ఫతే మైదాన్ క్లబ్బుకి సబ్ లీజ్ చేశారు. అక్కడ ఏమి జరుగుతున్నదో మనకు తెలియదు. ఈ సోర్స్ కోన్సిల్ లో ఉన్నటువంటి వాళ్ళే ఫతే మైదాన్ క్లబ్ మేనేజింగు కమిటీలో ఉంటారు. ప్రభుత్వం నిర్ణయించిన రెంటును వారు పక్కమంగా చెల్లిస్తున్నారా? అది చెల్లించక పోవడానికి కారణాలు

ఏమిటో ప్రభుత్వం పరిశీలించిందా? లేకపోతే మాప్స్ కట్టి రెంట్స్ కలెక్టు చేస్తున్నారా?

శ్రీ సి. హెచ్. దేవానందరావు :— రెంట్స్ అన్నిచోట్లా సక్రమంగా కలెక్టు అవుతోంది. 10 వర్సంటు అటూ ఇటూ ఉండవచ్చును. క్రమ విషయంలో మాత్రం కొంత కాలం సక్రమంగా వాళ్ల దగ్గరనుంచి రెంట్స్ రావీదు. గతమూడు నాలుగు సంవత్సరాలనుండి రిగ్యులర్ గానే వస్తున్నాయి. తక్కిన వాటి విషయం కూడా నేను పరిశీలిస్తాను.

శ్రీ కోన ప్రభాకరరావు (బాపట్ల) :— ఇటువంటి సెప్టెంబర్ కోచింగు చేసేప్పుడు మనం ఎక్కడైనా కాన్సెంట్రేట్ చేసి ఒక్కొక్క స్టోర్టులో ప్రావీణ్యత సంపాదించడానికి ఎక్కడెక్కడనుంచైనా సరే సెలెక్టు చేసి తీసుకవచ్చి కోచింగు ఇవ్వడంలో అర్థం ఉంది కాని ఒక్కొక్క పంచాయతీ సమితికి ఒక వెయ్యి రూపాయలు ఇస్తే అది ఊరికే వేస్తు అవుతుంది. తప్ప దానివల్ల ఉపయోగం జరగదు. కనుక రాష్ట్రంలో వేరియన్ సెంటర్స్ ఏర్పాటు చేసి అన్ని స్టోర్టులలోనూ ఎలెక్షన్లలోనూ, ప్రావీణ్యత ఇవ్వడానికి కావలసిన క్వాలిఫికేషన్స్ ఉన్న అభ్యర్థులను తీసుకు వచ్చి కాన్సెంట్రేట్ చేసి ఇంటెన్సివ్ గా కోచింగు ఇవ్వడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా?

శ్రీ జె. వెంకటరావు :— రూరల్ స్టోర్టు ఎన్ కరేజీ చేయడానికి ప్రతి సమితికి ఇచ్చారు. బేసిక్ గా రూరల్ స్టోర్టు ఎన్ కరేజీ చేయకపోతే అక్కడ దాకా రాదు. అందువల్ల జిల్లాల్లో కూడా స్టేడియం పెట్టాలి, స్టోర్టుని ఎన్ కరేజీ చేయాలి. వాళ్ళకు కూడా ఇవ్వాలి. మొత్తం స్టేటులో ఈ సంవత్సరం స్టోర్టుకి గ్రాంటుని 30 లక్షలకు పెంచాము. ఇదివరకు ఎప్పుడూ కూడా ఇంతలేదు. అలా ప్రాదేశికంగానూ ఖర్చు పెట్టకుండా జిల్లాకు కూడా సమానంగా రావాలనే ఉద్దేశంతోనే ఈ సంవత్సరం ఈ ఆలోచన చేశాము.

* శ్రీ జి. కోటయ్య (సంతనూతలపాడు) :— క్రిడలను బోధించడానికి ఆడచారిని ఎంతమందిని నియమించారు? వాళ్ళు వేర్వేరున్న ఆటలు ఏమిటి?

శ్రీ సి. హెచ్. దేవానందరావు :— గౌరవ సభ్యులకు ఆడ కోచర్స్ మీద అంత అనురాగం ఉండడం చాల సంతోషం. ఆ డిటైల్స్ నా దగ్గర లేవండి. వారికి కావాలంటే ఆ డిటైల్స్ నవ్వయి చేస్తాము. ఎక్కడెక్కడ ఉన్నారూ, వారి వయస్సులూ కావాలంటే అంతా కంప్లీటుగా ఇస్తాము.

శ్రీ ఎ. శ్రీరాములు :— మినిష్టరుగారు వారి వయస్సు వివరాలతో కూడా అందిస్తున్నారని చాల సంతోషం. అసలు ఆడ కోచర్స్ ఉన్నారా?

Dr. Ch. Devananda Rao : — There are lady coaches.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :— రాజకీయాలలో లాగ స్టోర్టులో గూడా ఫౌల్ గేమే ఎల్లా ఆడలో నేర్పకారా?

శ్రీ సి. హెచ్. దేవానందరావు :— ఫౌల్ గేము ఎల్లా ఆడకూడదో నేర్పకూ ఉంటారు.

STARTING OF TEXTILE COMPLEX AT HYDERABAD

465—

*7256 Q.— Sri P. V. Ramana:— Will the Minister for Handloom and Textiles be pleased to state:

(a) whether there is any proposal to start a Textile complex at Hyderabad,

(b) if so, the products that will be produced in that complex,

(c) what will be the investment for the Textile complex and

(d) how it will be secured?

The Minister for Handlooms and Textiles (Sri K.V. Keshavulu):-

(a) Yes Sir,

(b) Production units are not proposed to be located in the building to be constructed for Textile complex which is meant for locating the Offices of the institutions connected with textile Industry.

(c) Rs. -25 Lakhs approximately.

(d) It is proposed to be secured from the member institutions of the Andhra Pradesh Textile complex cooperative Society.

శ్రీ పి. వి. రమణ :—చేసేతకు సంబంధించినంత వరకు ఈ నాడు తయారు అవుతున్న కంప్లెక్స్ క్లాస్ అయి నా వాటికి కేటాయిస్తారా? మిల్లుది కాకుండా—ఈ వేళ పేపరులో కూడా వచ్చింది. మొత్తం చీరలు చావులు అన్నీ వీటికే కేటాయించినట్లయితే మరింత ఆసకావం ఉంటుందేమో అది ఆలోచిస్తారా?

శ్రీ కె. వి. కేశవులు :—ఈ ప్రశ్నకు దానికి సంబంధం లేదు. ఈ వేళ పేపరులో వచ్చినది చటోపాధ్యాయగారి స్టేటుమెంటు అది నేను కూడా చదివాను.

శ్రీ పి. వి. రమణ :—ప్రయిమరీ నుంచి సెక్యూర్ చేస్తామంటున్నారు. ప్రయిమరీకి సంబంధించినంతవరకు వాటి కింద కేటాయించాలి కదా? ఆ దృష్టి తోటి అడుగుతున్నాను.

Mr. Speaker,—Question relates only to the textile corporation.

* శ్రీ జి. కోటయ్య :—అప్పుడు ఏ రేటు వస్తువులు, అక్కడ ఉత్పాదించేస్తున్నారు?

మిస్టర్ స్పీకర్ :—అక్కడ ఏమీ చేయరు.

శ్రీ జి. కోటయ్య :—పోర్టల్ క్లస్ లేదా?

Mr. Speaker : — No production.

* శ్రీ జి. కోటయ్య :—ఈ లెక్కయిల్ కాంప్లెక్స్ పెట్టినందుకు మన దేశం నుండి ఇతర దేశాలకు ఎగుమతికి అనుకూలమైన వస్తువులు తయారు చేయించి మీరు ఎందుకు ఎగుమతి చేయించకూడదు ?

శ్రీ కె. వి. కేశవులు :— లెక్కయిల్ కాంప్లెక్స్ లో లెక్కటయిల్ కి సంబంధించిన అన్ని ఆఫీసులు, లెక్కయిలు విజినెస్ తో సంబంధం ఉన్నటువంటి కోవరేటెడ్ గాని కార్పొరేషన్ ఆఫీసెస్ గాని ఫెడరేషన్ ఆఫ్ గార్మెంట్స్ సొసైటీస్ గాని ఫెడరేషన్ ఆఫ్ ఊత్ సొసైటీగాని, ఫెడరేషన్ ఆఫ్ సెరి కల్చర్ సొసైటీగాని, దానికి సంబంధించిన ఆఫీసులు పో రూములు ఉంటవి. అవి ప్రొడక్షన్ సెంటర్స్ తో సంబంధం పెట్టుకొని ఇక్కడ నుండి ఎక్స్ పోర్టు చేయడానికి ఆఫీసెస్ కాంప్లెక్స్ గాని ఇక్కడ ప్రొడక్షన్ ప్లాంట్ ఉండదు.

Loan from the World Bank for the Protected water supply Schemes in the state

233—

*6402 Q.— Sri Nallapareddy Sreenivasul Reddy:— Will the Minister for Panchayati Raj be pleased to state:

(a) whether the Government of Andhra Pradesh have applied for a loan to the world bank for the protected water supply schemes in Andhra Pradesh;

(b) if so, the amount asked; and

(c) whether the World Bank has agreed to provide loan?

The Minister for Panchayati Raj (Sri L. Lakshmanadas):—
(a) A project report for accelerating the pace of Rural Water Supply Programme in problem areas was prepared and submitted to the Government of India for obtaining loan assistance from the World Bank.

(b) Rs. 922.00 millions.

(c) The matter is under the consideration of the Government of India and also of the World Bank.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి :—ఒక వేళ వరల్డ్ బ్యాంకు వారు యీ 92 కోట్లు ఇవ్వడానికి సిద్ధపడితే ఇందులో పీపుల్స్ కంట్రీబ్యూషన్ గూడా ఇన్ విస్టు చేస్తాడా లేక పూర్తి గాంటుతోనే అమలు జరుపుతారా ? ఇప్పుడు ప్రాజెక్టెడ్ వాటర్ స్వయీ స్క్వీమ్స్ కి పంచాయతీ రాజ్ వాళ్ళు ఏ విధంగా నిర్ణయిస్తున్నారో ఆ విధంగా నిర్ణయించి అమలు జరుపుతారా ?

శ్రీ ఎల్. అశ్వనదాసు :—వరల్డ్ బ్యాంకు వారు ఈ డబ్బు ఇచ్చినప్పుడు కొన్ని ప్లాంట్లు అయిన విలేజెస్ కలిగితే అవి ఎఫెక్టు అయిన విలేజెస్ దగ్గర తప్ప తక్కిన వాటి దగ్గర కంట్రీబ్యూషన్ వమాలు చేయవలసిన అవసరం ఉంది.

ఎందుకంటే ఇది కేవలం లోను. ఆ లోను మళ్ళీ మనం తీర్చుకోవలసిన అవసరం ఉంది. అయితే ప్రజల తరపున ఈ లోను కట్టి వారి దగ్గరనుంచి కూడా యిన్ స్టాల్ మెంటు పంచాయతీయో లేకపోతే ప్రజల దగ్గర తీసుకోవడమో వుంది. అందుచేతను కంట్రీబ్యూషన్ లేకుండా జరగదు. ఆ పర్సిక్యూటర్ పరియాల్ మాత్రమే కంట్రీబ్యూషను ఉండదు.

శ్రీ ఎన్. శ్రీనివాసులరెడ్డి :—ఇది పంచాయతీలకు పూర్తిగా లోను అవుతుంది ? వాళ్ళే రీపే చేసుకోవలసి ఉంటుందా ?

శ్రీ ఎల్. లక్ష్మణదాసు :—రీపే చేసుకోవలసిన అవసరం వుంటుంది. హెచ్చు ఇన్ స్టాల్ మెంటు వుంటుంది. వడ్డీ చాల తక్కువ వుంటుంది. కాబట్టి ఈటిగా రీపే చేసుకోవలసిన అవసరం వుంటుంది.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—ప్రాటెక్టెడ్ వాటర్ సప్లయ్ కి వరల్డు బ్యాంకు లోను ఇచ్చినప్పుడు ప్రయారిటీస్ ఏమిటి అని అడిగిందా ? ప్రయారిటీస్ మీద ఏమైనా క్యశన్ చేయడం గాని మనలను అడగడంగాని జరిగిందా ?

శ్రీ ఎల్. లక్ష్మణదాసు :—రిపోర్టు పంపించినప్పుడే ప్లైరెడ్ ఎఫ్ టైడ్ విలేజ్ 208 గ్రామాలకు.....

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—మన స్టేటు ప్లానులో మన ఎక్స్ పెండిచర్ లో ప్రయారిటీస్ ఎట్లా ఇచ్చారు. ఏమి ఇవ్వాలి అనేది ఏమైనా డిస్కస్ చేశారా ? ఇండస్ట్రిస్, లేకపోతే అరిగేషన్, లేకపోతే రూరల్ వాటర్ సప్లయ్ ఈ విధంగా ప్రయారిటీస్ విషయంలో మనలను వారు అడగడం గాని దానిమీద ఏమైనా ఒపినియన్ చెప్పడం గాని జరిగిందా ? స్టేటు ప్రయారిటీస్ అడిగారా ? యు. పి. లో ఎట్లా అడగడం జరిగింది. మనకి కూడా ఏమైనా అడిగారా ?

శ్రీ యల్. లక్ష్మణదాసు :—ఇటువంటి ప్రదేశాలలో అవసరము వుందని మనం అడిగాము. ఈ మధ్య వరల్డ్ బ్యాంక్ టీమ్ వారు మన స్టేటుకు వచ్చినపుడు కొన్ని సలహాలిచ్చారు. దానిమీద ఒక కమిటీని ఫారమ్ చేయడం, ఆ కమిటీవారు ఎగ్జామిన్ చేసి ప్రెలిమినరీ రిపోర్టు యిస్తే దానిని ఢిల్లీ ప్రభుత్వానికి పంపించడం జరిగింది. ఇంత డబ్బు పేరుగా ఖర్చుపెట్టుకొనే అవకాశము లేకపోవుటవల్ల ఒంగోలు మొదలయిన ఎఫ్ టైడ్ ప్రదేశాలకు ఈ ప్రాజెక్టును తయారుచేయడం జరిగింది.

శ్రీ సి.వి.కె. రావు :—ప్రాటెక్టెడ్ వాటర్ సౌకర్యము లేని అన్ని గ్రామాలకు వరల్డ్ బ్యాంకు సహాయము కోరడం మంచిదేమో. దీనిపై ఏ ఏ మార్గాలను అవలంబించాలనేదాని విషయములో వరల్డ్ బ్యాంకునుంచి ఒక రిపోర్టును పొందితే బాగుంటుందేమో పరిశీలించారా ?

శ్రీ యల్. లక్ష్మణదాసు :—ఈ ప్రాజెక్టు గురించి వారికి పంపించడం జరిగింది. దానిమీద ఆ టీమ్ వచ్చి ఎగ్జామిన్ చేశారు. వారు కొన్ని సలహాలిచ్చారు. ఆ సలహా మేరకు ఒక కమిటీని ఫారమ్ చేయడం, వారు తయారు చేసిన ప్రెలిమినరీ రిపోర్టును ఢిల్లీ కి పంపించడం జరిగింది.

(శ్రీ) అనంతవెంకటరెడ్డి :—ప్రాచుత్తెడు వాటర్ స్కెమ్ యి కోసము వరల్డ్ బ్యాంక్ ఎయిడ్ వల్లె కోసమే అంటున్నారు. ఆర్కన్ ఏరియాకు కూడ ఈ సహాయము వచ్చే విధంగా ప్రయత్నిస్తారా ?

(శ్రీ) యల్. లక్ష్మణదాసు :—ఇది ఆర్కన్ ఏరియాస్ కి కూడ వుంది. ప్లోరిన్ ఎఫ్ టెక్ట్ విలేజెస్, సై లెస్ ఎఫ్ టెక్ట్ విలేజెస్ లో పాటు పట్టచాలలో కూడ ఈ డబ్బు ఖర్చుపెట్టడం జరుగుతుంది.

PROTECTED WATER SUPPLY SCHEME OF KALIVALPALEM
OF INDUKURPET SAMITHI

234—

*6210—(x) Q.—Sri N. Venkatratnam Naidu (Rapur) :— Will the Minister for Panchayati Raj be pleased to state :

(a) whether it is a fact that a protected water supply scheme has been sanctioned for Kalivalpalem of Indukurpet Samithi, Nellore District and completed ;

(b) whether it is also a fact that the Sarpanch of the said village is collecting Rs. 2,000 per tap from the owner of each house;

(c) whether it is also a fact that the amount so collected is not shown in the accounts of the Panchayat ; and

(d) whether the Panchayati Raj Department has received any petitions from the villagers in this regard ?

Sri L. Lakshmanadas :—(a) Yes Sir. The Collector, Nellore sanctioned the scheme under Drought Relief Programme on 50% contribution basis.

(b) No Sir.

(c) Does not arise.

(d) Yes Sir.

(శ్రీ) యన్. వెంకటరత్నం నాయుడు :—50 పెర్సంటు కంట్రీబ్యూషను స్కీము. ఈ 50 పెర్సంటు కంట్రీబ్యూషన్ వసూలు చేయకుండా మిగతా 50 పెర్సంటుతోనే ఎట్లా జరిగిందని భావిస్తున్నారు ?

(శ్రీ) యల్. లక్ష్మణదాసు :—డబ్బు వసూలు కాకుండానే ఈ పర్సెంటేజి వారికి ఎంట్రెన్స్ చేయడం జరిగింది. గ్రామాలలోనివారే ఒక కమిటీని ఫారమ్ చేసుకొని దీనిని పూర్తిచేశారు. డబ్బు లేకుండా పని చేయడముతోనే కంట్రీబ్యూషన్ చూపించి పూర్తిచేయడం జరిగింది.

(శ్రీ) యస్. వెంకటరత్నం నాయుడు :—బి. రాధాకృష్ణారెడ్డి టాప్ క వెజుముకి అప్పి కేషను పెట్టుకొంటే 750 రూ.లు పే చేయాలన్నారు. అవిధంగా ఆయన పే చేశారు అని సమాధానం ఇవ్వడం జరిగింది సర్ పంచ్ గారు. కలెక్టరు.

గారికి చెబును. కలెక్టరు విచారణ జరిపించారు. అటువంటి పరిస్థితులలో కంప్లీ బ్యూజెట్ కేవలం లేబరు క్రింద చేశారని చెప్పడము అబద్ధము. టాప్ కనెక్షన్ కి 750 రూ.లు కలెక్టు చేయబడిందని, 50 కనెక్టును యివ్వబడినవని చెప్పారు. 100 రూ.లు డిపాజిట్ తీసుకొనడం జరిగింది అనేది ప్రభుత్వ దృష్టికి వచ్చినవా?

శ్రీ యల్. లక్ష్మణదాసు :—నేను కలెక్టరు రిపోర్టునుబట్టి చెబుతున్నాను. దీనిని పూర్తిచేయడానికి గామస్థులే ఒక కమిటీని ఫారమ్ చేసుకొన్నారు. ఆ కమిటీ డబ్బు వసూలుచేయడంవల్ల కాని, ఏ విధంగా చేసినాకాని మొత్తముమీద అపాయింట్ మెంట్ అయి వని పూర్తిచేశారు. ఐ. రాధాకృష్ణారెడ్డిగారు అప్లి కేషను పంచాయతీకి హౌస్ ఒవర్ చేసిన తరువాత పంచాయతీవారు ఒక తీర్మానమును పాస్ చేశారు. 2000 రూ.లు యిస్తే తప్ప ప్రైవేటు టాప్స్ యివ్వము అన్నారు. ఆయన ఒక పిటిషన్ కి కలెక్టరుకు పంపిస్తే వారు ఎగ్జామిన్ చేసి 500 రూ.లు కంప్లీబ్యూజును యిచ్చాలని, 100 రూ.లు డిపాజిటు యిచ్చి, పంచాయతీని ఆఫీస్ కావాలని అన్నారు. వారు ఇంకా పంచాయతీని అప్రోచ్ అయినట్లు లేదు.

శ్రీ యన్. వెంకటరత్నంనాయుడు :—ఈ స్కిము కాస్త ఎంత?

శ్రీ యల్. లక్ష్మణదాసు :—రూ. 1,25,000 లు.

శ్రీ యన్. వెంకటరత్నంనాయుడు :—ఎన్ని టాప్ కనెక్షన్లు యిచ్చారు?

శ్రీ యల్. లక్ష్మణదాసు :—ప్రత్యేక ప్రశ్న వేస్తే చెబుతాను.

SHORT NOTICE QUESTIONS AND ANSWERS

Salaries to the Staff of the taken over Gosha Hospital,
Venkatagiri.

465-A—

S.N.Q.No. 7732-U — Sri O. Venkatasubbaiah (Venkatagiri) :—
Will the Minister for Health and Medical be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the Gosha Hospital at Venkatagiri was taken over by the Government on 3-5-76 absorbing the staff;

(b) whether it is also a fact that the salaries of the whole staff including Sweepers, Scavengers and Dhobi were paid on par with the staff of Government Hospitals upto 1968;

(c) whether it is also a fact that the Director, Medical and Health Services ordered that the salaries of Sweepers, Scavengers and Dhobi should be paid from contingencies and not as regular employees; and

(d) if so, the reasons therefor and whether they will be paid salaries as regular employees as hitherto?

The Minister for Health (Sri K. Rajamallu) :—(a) The Gosha Hospital, Venkatagiri has been taken over by the Government with a condition that the existing staff will be absorbed if they fulfil the rules of recruitment in Government in similar post.

(b) The information is not readily available and it will be furnished in due course.

(c) As per the G.O.Ms.No. 2335, Health dt. 19-10-66 that the Scavengers, Dhobies and Sweepers shall be paid from contingencies.

(d) Does not arise.

శ్రీ ఓ. వెంకటసుబ్బయ్య :—దీనిని తుకెన్ ఓనర్ చేసినపుడు స్టాఫ్ ని అబ్జార్వ్ చేస్తామని అన్నారు. 10 సం.లు అయినది. అబ్జార్వ్ చేశారా? చేసుకొనకపోతే కారణమేమిటి?

శ్రీ కె. రాజమల్లు :—ఇది డ్రాఫ్టు గిఫ్టు డిడ్. 1964 వరకు పూర్తి కాలేదు. అనేక కారణాలవల్ల 4-1-1965 లో it was ordered among other things as follows :

The following existing staff of Gosha Hospital be taken subject to the condition that the staff satisfy the rules of recruitment :

Staff nurse	..	1
Midwife	..	1
Compounders	..	3
Ayahs	..	2
Scavengers	..	2
Dhobi	..	1

శ్రీ ఓ. వెంకటసుబ్బయ్య :—రూల్స్ సాటిస్ ఫై అయినవారిని అబ్జార్వ్ చేసుకొంటామన్నారు. అటువంటివారిని అయినా ఇంకా ఎందుకు చేయలేదు?

శ్రీ కె. రాజమల్లు :—రూల్స్ ద్వారా సాటిస్ ఫై అయినవారిని అబ్జార్వ్ చేసుకొంటున్నాము. కంటిన్ జెన్ సిస్ నుంచి పే చేస్తున్నాము.

శ్రీ ఓ. వెంకటసుబ్బయ్య :—వారికి లీస్ కాలరీ లేదు. ఏ పెన్షిట్స్ లేవు కనుక రూల్స్ సాటిస్ ఫై అయినవారిని అయినా అబ్జార్వ్ చేస్తారా?

Sri K. Rajamallu :—Government in Finance Department issued orders in 1965 sanctioning the following... They have been considered, Sir, as non-pensionable establishment whose pay is debited to contingencies. There is no possibility of making them permanent.

Sri A. Sreeramulu :—This is a very simple issue. Government has undertaken the responsibility of absorbing the staff of this hospital provided they satisfy rules and regulations. Ten long years have gone. What is the action taken by the Government to verify whether these persons satisfy the rules or not? In such of the cases where they satisfied, why absorption orders were not given?

Sri K. Rajamallu :—The question is very simple, I agree. But all these figures are not available in the Directorate here. We have asked the D.M.H.O., Nellore to furnish all the particulars, as to how many posts are going to be absorbed on permanent basis. I will separately answer.

Sri A. Sreeramulu :—What is the object of this short notice question? The object is to elicit some information as to why such abnormal delay of 10 years has occurred. Some body responsible for this will have to be punished because there is no job security for those people. The hon. Minister says that he has no information. We want your protection, Sir. The hon. Minister should have contacted the concerned people on phone and got the information. Perhaps, we are where we were 10 years ago.

Sri K. Rajamallu :—This difficulty we are facing. As far as the short notice question is concerned, we have contacted the local officers to-day and I spoke to the officers and they have searched for the records in the Directorate, they could not trace out any records; they have immediately contacted the District Medical Officer, Nellore. In 3 or 4 days I will get information; after that I will certainly place on the table of the House. This is the difficulty we are experiencing as far as short notice questions are concerned.

Sri A. Sriramulu :—This question may kindly be postponed.

Mr. Speaker :—This is postponed. It will be called 5 days later.

Non-payment of Salaries to the Staff working in Mobile Health Hospital, Dornala.

465B—

S.N.Q.No. 7734-K :—Sarvasri M. Nasar Baig and D. Prakasam.—Will the Minister for Health and Medical be pleased to state :

(a) whether the Govt. are aware of the fact that the Nurses, Compounder, M.N.Os and F.N.Os working in the Mobile Health Hospital at Dornala are not paid their salaries for the last 6 months; and

(b) if so, the reasons therefor?

Sri K. Rajamallu :—(a) Yes, Sir. Orders sanctioning the continuance of the posts in the Mobile Medical Unit Dornala have been issued in G. O. Ms. No. 158, Health, dated 19-2-1976.

(b) Proposals were received from the Director of Tribal Welfare for further continuance of the staff working in the Mobile Medical Unit, Dornala for the period from 1-3-1974 to 29-2-1976 during the month of November, 1975; and after examination of the

proposals in consultation with Finance Department, orders were issued.

Sri A. Sriramulu :—Proposals for continuance were received in November, 1975 and orders were issued in February, 1976. It means there was a time lag of nearly 4 months. This is a question of survival of the employees. Will the Hon'ble Minister examine the question as to why there was a delay of 4 Months in issuing orders for continuance.

Sri K. Rajamallu :—The Director of Medical Services has also been asked in Government memo dated 5-3-76 to state reasons for non-submission of proposals by him for continuance of staff in the mobile medical unit beyond 28-2-74 because it was his responsibility to submit the proposals. His reply is awaited. After getting the reply, I will certainly take action.

Non-Payment of Salaries to the staff of Viswodaya College,
Venkatagiri.

465-C—

S.N. Q. No. 7736-S.—Sri Nallapareddi Sreenivasul Reddy.—Will the Minister for Education and Cultural Affairs be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the salaries of the staff of the Viswodaya College at Venkatagiri in Nellore District have not been paid for the last three months.

(b) if so, the reasons for the same.

(c) whether the disbursing authority of salaries is the District Educational Officer, Nellore; and

(d) if so, whether the Govt. immediately direct the District Educational Officer to disburse the salaries to the staff who are starving?

The Minister for Education (Sri M.V. Krishna Rao) :—(a) Yes, Sir.

(b) The principal failed to remit the tuition fees collected from the pupils during the years 1974-75 and 1975-76 into the State Bank of India, Nellore inspite clear instructions from the District Educational Officer, Nellore and Director of Higher Education. To avoid over-payments, the salaries were withheld by the District Educational Officer, Nellore.

(c) Yes, Sir.

(d) The Director of Higher Education has now directed the District Educational Officer, Nellore to release the amount due for payment of salaries deducting the amount of tuition fees collected by the College.

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :—అధ్యక్షా, ఇది తమ దృష్టికి కూడా అనేకసార్లు వచ్చింది. వెంకటగిరి కాలేజీకి గవర్నమెంటు టీచింగ్ గ్రాంటు ఇస్తున్నది. డి. ఇ. వో. ను డిస్పర్సింగ్ ఆఫీసరుగా వేశారు. ఆయన కూడా ఇవ్వటానికి నిరాకరిస్తున్నారు. డి. ఇ. వో మూడు మాసాలనుండి ఎందుకు ఇవ్వలేదు ?

శ్రీ యం. వి. కృష్ణారావు :— కలెక్టు చేసిన ట్యూషను ఫీజు బ్యాంకులో కట్టలేదు. అందువల్ల విత్ పాల్డు చేశారు. ఇప్పుడు అర్డరు ఇచ్చాము.

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :—కలెక్టు చేసిన ఫీజు బ్యాంకులో కట్టకపోతే ప్రెస్సిపాల్ మీద యాక్షన్ తీసుకోవాలి. డి. ఇ. వో యాక్షన్ తీసుకోవచ్చు. దానికి స్టాఫ్ జీతాలకు సంబంధం ఏమిటి ? జీతాలు ఎందుకు ఇవ్వలేదు ?

శ్రీ యం. వి. కృష్ణారావు :— టీచింగ్ గ్రాంటు ఇచ్చేటప్పుడు ట్యూషన్ ఫీజు డబ్బు మినహాయించి మిగిలినది ఇస్తారు, అందువల్ల కాలరీస్ ఇచ్చేటప్పుడు ట్యూషన్ ఫీజు డబ్బు కూడా వాడాలి. కనుక దానికి దీనికి సంబంధం వుంది. ఇప్పుడు జీతాలు ఇవ్వడని అర్డర్ ఇవ్వడం జరిగింది.

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :— ప్రభుత్వం గ్రాంటు రిలీజ్ చేసింది. డి. ఇ. వో వద్ద డబ్బు వుంది. ముందు అది పే చేసి తరువాత ప్రెస్సిపాల్ మీద యాక్షన్ తీసుకోవచ్చు. ఇకముందు అయినా ఇటువంటివి జరుగకుండా చూస్తారా ?

శ్రీ యం. వి. కృష్ణారావు :— రెగ్యులర్ గా ఇవ్వడని అర్డర్ ఇచ్చాము. ఇవ్వటానికి ఏర్పాట్లు చేస్తున్నాము.

శ్రీ వంకా శత్యనారాయణ :— ఫీజ్ కలెక్టు చేసింది ప్రెస్సిపాల్ బ్యాంకులో డిపాజిట్ చేయకపోతే జీతాలు ఇవ్వకపోవడం జరగకుండా దీనికి ఏదైనా పర్మనెంట్ పొల్ట్యాషన్ ఆలోచిస్తారా ? పూడెంట్స్ డైరెక్టుగా ట్యూషన్ ఫీజు బ్యాంకులో కట్టే వద్దతి కూడా బాగుంటుంది. ఇక రెగ్యులర్ గా ఇవ్వటానికి ఏర్పాట్లు చేస్తారా ?

శ్రీ యం. వి. కృష్ణారావు :— ప్రెస్సిపాల్ రెమిట్ చేయకపోవడం వల్లనే ఈ చిక్కువచ్చింది. వారి మీద యాక్షను తీసుకోవచ్చు. సభ్యులు చెప్పింది పరిశీలిస్తాము.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :— విశ్వోదయా కాలేజీ వ్యవహారాలు సరిగ్గా లేవు. ఈ కాలేజీ గురించి ప్రభుత్వానికి, శాసనసభ్యులకు కూడా అనేక పిటిషన్స్ వచ్చాయి. ప్రభుత్వమే దీనిని స్వాధీనం చేసుకుని ఎందుకు నిర్వహించకూడదు ?

శ్రీ యం. వి. కృష్ణారావు :— సభ్యులు చెప్పినట్లుగా పిటిషన్స్ వచ్చాయి. అలాగే ఇవ్వటానికి మేనేజిమెంటు వారు కూడా అంగీకరించారు. దానిపై ఎన్నో నియంత్రాంశాలు విచారణ చేస్తున్నాము. అవి తేలిిన తరువాత తీసుకోవటానికి అవకాశం వుంటే తీసుకుంటాము.

MATTERS UNDER RULE 341

Re : Scarcity conditions in Kalvakurthy Taluq, Mahaboob Nagar District.

Sri S. Jaipal Reddy (Kalvakurthy) :—Mr. Speaker, Sir, I rise to draw the attention of the Revenue Minister to the appalling conditions of scarcity in Kalvakurthy taluk, Mahaboobnagar district. Scarcity has been a common feature of economic life in Kalvakurthy taluk that it has been recognised by Government itself as hard core drought effected area ; but this year it was strange because it has been caused on account of very heavy rains ; the loss of dry crops in Kalvakurthy taluk was so extensive and complete that almost all the farmers in Kalvakurthy taluk have individually filed petitions requesting for remission of land revenue and commercial crop assessment. Nearly 20,000 farmers have severally filed petitions but the authorities concerned have not acted upon them. To add insult to injury, I must bring to the notice of the House that the Government have taken special steps such as granting special staff for collection of land revenue arrears, loan arrears, commercial crop assessment arrears and so on and so fourth. They have been adopting coercive measures such as attachment of electrical pump sets, cattle, lands and so on. As a result of the scarcity conditions nearly 50% of the agricultural labour migrated literally from Kalvakurthy taluk. I do not know what is the policy of the Government behind this. When I represented the matter to the Collector he says "I agree with you, but not on record ; the Revenue Board wants to collect." Tahsildar says "What all you say is correct, but I am helpless." I wonder whether the Revenue Minister is also going to say the same thing. In view of all this, I request the Government to see that all collection drive is suspended in Kalvakurthy taluk with immediate effect and also to see that remission is granted in respect of land revenue and commercial crop assessment of this year.

*Sri P. Narasa Reddy :—Mr. Speaker, Sir the following is the position with regard to yield of Kharif crop in Kalvakurthy taluk, Mahaboobnagar district as per the crop cutting experiments conducted.

Jawar	..	44 kgs.	to a standard yield of	131 kgs.
Bajra	..	33 kgs.	—do—	123 kgs.
Ragi	..	66 kgs.	—do—	246 kgs.
Groundnut		145 kgs.	—do—	499 kgs.

The only other important kharif crop in this taluk is castor which has also suffered damage according to Collector's report; actual yield particulars in respect of castor are being gathered. The Collector has confirmed that no coercive measures are being taken against poor people in the taluk. He has issued general instructions to all Tahsildars in the district not to adopt coercive measures against the small marginal farmers and to take up action for remission for commercial crop assessment in deserving cases even without applications from the ryots. The collector has reported that land revenue and loan collections are the lowest in Kalvakurthy as against other areas in the entire district. The Collector has reported that there is no sufficient reason to hold that undue pressure has been brought on the ryots. From his yield particulars so far available the dry crops

are not entitled to remission as the yields are above 4 annas in all cases. However cases of failure of commercial crops could be immediately brought to the notice of the local authorities as required under Sec. 6 (1) of the Commercial Crop Special Assessment Act, 1975 read with Rule 6 of the Rules. Instructions have been issued to all the Collectors to take action under the above provisions without insisting on the written applications for grant of remission. About the special staff, this is a normal feature; it is not as if specially for Kalvakurthy taluk it has been given. Normally when kist collection starts, to help the existing Tahsil staff we give in order to see that arrears so far as land revenue or loans are concerned — they are all geared up. So in this case, since the hon. Member has brought this to my notice I will specially have a talk with the Collector. Will call him here and see how best we can give relief to the people.

Sri S. Jaipal Reddy :—The Collector's report can at best be described as "Komati Sakshyam". Under the law if the crop is not $1/4$ of the average yield, remission has to be granted. Even according to the figures of the Collector which in my view are concerned the crops this year were supposed to be in the border region of remission. When 20,000 people have filed individual petitions requesting for remission of assessment this year they have made no crop-cutting experiments and the Collector has the audacity to say otherwise. When there is no crop I do not know with what they are going to conduct experiments. I can understand special staff being sanctioned as a normal feature but how can that be applicable to a taluk like Kalvakurthy which even according to the Collector suffered tremendous damage of dry crops this year. I therefore request the Hon'ble Minister to take special interest in this problem and I thank him for the assurance he has given on the floor of the House that he would call the Collector here and I hope he would discuss the problem in my presence; otherwise, I think it will be hand-in-glove operation between the Government and the Collector.

Sri P. Narasa Reddy :—We do not mean to subject the people to suffering. The only point is that the hon. Member must not feel that we are trying to do clandestine operations there. The Collector has reported and I don't think his report is incorrect as far as the crop cutting experiments are concerned.

Sri S. Jaipal Reddy :—No experiments have been conducted.

Sri P. Narasa Reddy :—Where real justice has to be done we cannot give remission on a general basis to the entire taluk; it will be only to such areas and such people who have suffered.

Sri S. Jaipal Reddy :—Even according to the report of the Collector, there has been considerable damage.

re : (2) Weeding out of Muslim Employees in Forest Department under compulsory retirement.

شری سلطان صلاح الدین اویسی (یاقوت پورہ) جناب اسپیکر صاحب :- یہ معاملہ جنگلات کا ہے میں اس تعلق سے مسٹر صاحب کو توجہ دلانا چاہتا ہوں۔ یقیناً گورنمنٹ آف انڈیا کی طرف سے ایسے عہدہ دار جن کی ملازمت کے تعلق سے کوئی اعتراضات ہیں تو انکو ہٹانے کے لئے کہا گیا ہے۔ میں اسکی تائید کرتا ہوں۔ اسے عہدہ داروں کو ہٹانا چاہئے۔ لیکن اس سلسلے میں بعض شکایتیں ہیں خود حیدرآباد ڈویژن میں ناکارہ اور خراب ملازمین کو ہٹا دیا گیا ہے۔ ایک مرتبہ جو لوگ ہٹائے گئے ان ۱۳۲ لوگوں میں سوائے ۲۵ کے باقی سب مسلمان تھے دوسری مرتبہ جب ہٹایا گیا اس میں بھی مسلمانوں کی تعداد زیادہ تھی۔ پھر تیسری دفعہ یعنی تین چار مہینے کے بعد ۹ آدمیوں کو نکالا گیا اس میں بھی ۸ مسلم تھے ایسا سلسلہ چل رہا ہے اور اس طرح سے بے روزگار کیا جا رہا ہے۔ آپ جانتے ہیں کہ ان لوگوں کی کیا حالت ہے۔ وہ غربت اور افلاس سے پریشان ہیں اور ان کی حالتیں دن بدن بگڑ رہی ہیں۔ ان حالات میں ایک ہی ڈویژن سے تین مرتبہ نکالا گیا ہے۔ یہ ایک نہایت نامناسب بات ہے۔ جو عہدہ دار لوگوں کو نکال رہے ہیں انکا بھی جائزہ لینا چاہئے کہ وہ بھی کہاں تک اہل ہیں انکے خلاف سی۔ بی۔ آئی کی انکوائری چل رہی ہے۔ انکے بھانجے اور بھانجی نہیں نکالے جاتے ہیں۔ جو مہینہ میں صرف چار دفعہ رجسٹر میں دستخط کرتے ہیں۔ کیا یہ خانہ زادوں کا ٹرسٹ ہے۔ جنگلات کا محکمہ ہے یا کیا ہے وہاں ایک فیملی ٹرسٹ جیسا معلوم ہو رہا ہے۔ وہاں پراس قسم کا معاملہ چل رہا ہے۔ ان عہدہ داروں کو ٹھیک ٹھاک کریں یا کوئی دور دراز مقام پر لیجا کر بٹھا دیں ورنہ ایسا معلوم ہو رہا ہے کہ یہ خانہ زادوں کا معاملہ ہے ایک دفعہ نکال دیتے ہیں پھر دو مہینے کے بعد دوسری دفعہ نکال دیتے ہیں پھر تین چار مہینوں کے بعد تیسری دفعہ نکال دیتے ہیں۔ آخر یہ سلسلہ لامتناہی جا کر کہاں ختم ہوگا۔ مسٹر صاحب اس معاملہ کی طرف توجہ کریں اور اس عہدہ دار کو کسی پر فضا مقام پر کسی جنگل میں بٹھا دیں تو اس ایک فرد کی وجہ سے سینکڑوں شریب آدمیوں کو آرام پہنچے گا۔ اس جمہوریت کے دور میں سینکڑوں کے مقابلہ میں ایک فرد کا نقصان برداشت کر لینا چاہئے۔ اس تعلق سے مسٹر صاحب توجہ فرمائیں تو زیادہ بہتر ہوگا۔

شری محمد ابراہیم علی انصاری — آپ کو پورے تفصیل سے بتاؤں یا مختصر عرض کروں جو کہ آپ نے فرمایا ہے۔

شری سلطان صلاح الدین اویسی — اصل بات یہ ہے کہ آپ ذرا غور کیجئے۔ اور واقف ہوئے۔ اور انکو پر فضا مقام پر یعنی آصف پاشاہ صاحب کی سرحد میں بٹھا دیں تو مناسب ہے۔

شری محمد ابراہیم علی انصاری : — حالات اس کے اجازت دیں تو ضرور پہنچا دینگے ۔

شری سلطان صلاح الدین او یسی : — میں آپ کے تیقن کا خیر مقدم کرتا ہوں ۔

Mr. Speaker :—Is it only between you both ?

*Sri Mohd. Ibrahim Ali Ansari :—It is very difficult for me to explain.

Mr. Speaker :—I must also follow. And then it should not be between you. You must address the Chair.

9-50 a.m.

Sri Mohd. Ibrahim Ali Ansari :—He said that I should consider. I said "Certainly I will consider." He said that if the officer has not acted properly he must be sent to Mr. Asif Pasha, Minister for Jails, who has a comfortable place to keep such officers. If necessary we will not hesitate to do that.

re : Activities of Handloom Co-operative Organisations, relating to misuse of Rebate.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—యీ మధ్య స్టేట్ హ్యాండ్ లూమ్ ఎజెక్స్ బాడీస్ లో కొన్ని సోదాలు జరిగి, అక్కడ కొన్ని యిరెగ్యులారిటీస్ వట్టుకోవడం జరిగింది. దాని గురించి ఒక స్టేటుమెంటు చేశారు. తర్వాత ఒక ఎజెక్స్ బాడీకి బాధ్యులయినటువంటి రాష్ట్రప్రయ్యగారు మేము అమితవశాత్తు నిజమే అని కాని బయట ఉన్నటువంటి వవర్ లూమ్ క్లాత్ కు మేము రిజేటు క్లెయిమ్ చేయలేదని ఒక స్టేటుమెంటు చేశారు. తర్వాత ఎంక్వయరీ జరిపి మనకు టేబుల్ మీద అంతా పెడతామన్నారు. ఈ ఏంక్వయరీ జరిగినట్లు కూడా తెలుస్తోంది. ఇంకా కొన్ని విషయాలు బయటపడినటు వార్తలు అందాయి. ఈ స్టేట్ ఎజెక్స్ బాడీస్ లో ప్రజల పేరు చెట్టి గవర్నమెంటు దగ్గరనుంచి డబ్బు తీసుకొని తినివేస్తున్నారు. ఇది అసలు ఇటు చెక్స్ చెల్లెస్ ను అటు పీపుల్ ను చీట్ చేసే పనులు చాలా జరుగుచున్నవి కాబట్టి దీనిని థరో ఎంక్వయరీ చేయించారా? చేయిస్తే బయట విషయాలు యేమిటి? దానికి బాధ్యులు యెవరు? దీని మీద యేమి యాక్షన్ తీసుకున్నారు? దీనికి ప్రివెంటివ్ యాక్షను యేమి తీసుకోబోతున్నారు? దీనిని మా ముందు చెట్టికట్టయితే ప్రజల ప్రశాంతంగా ఆలోచించడానికి నిద్ర, పోవడానికి అవకాశం ఉంటుంది. ప్రజల పేరు చెప్పి దొంగలు చాలా మంది యిక్కడ వైదరాబాదులో వైలా వచ్చినగా ఉన్నారు. అందుచేత దాని మీద ఆ స్టేటుమెంటు చేయమని కోరుతున్నాను.

శ్రీ వేంకా సత్యనారాయణ :— మంత్రి కేశవులు గారు ముఖ్యమంత్రిగారికి ఈ పేజీ దాని కన్సెండ్ ఆఫీసర్స్ కింద సీరియస్ గా యాక్షన్

Activities of Handloom Co-operative
Organisations, relating to misuse of
Rebate.

తీసుకుంటామని చెప్పారు. ఆ విషయంలో మాత్రం సస్పెండ్ చేశారు. అసలు కీలకం అయినటువంటి యీ విజినెస్ మేనేజర్స్ ఉన్నారు. వారు అక్కడ ఉండి మీరు యెన్ని రిపోర్టు వంపించినా వారు వాష్క్ చేస్తారు. ఈ రెండింటికీ సెవరేట్ అకౌంటు లేదు. యీ చేనేత బట్టకు యితర రాష్ట్రాల నుంచి తీసుకువస్తున్న చేనేతబట్టకు మన పవర్ లూమ్స్ కు సెవరేట్ అకౌంటు ఉంటే తప్పితే యెంత రిజేటు క్లయిమ్ చేసారో తెలియకుండా ఉండడం కోసం యీ విజినెస్ మేనేజర్స్ బయట నాయకులతో కాంటాక్ట్ పెట్టుకొని యీ రిజేటు అంతా కాపేసి కొంత డబ్బు వారికి యిచ్చి వీరు మేడలు కడుతున్నారు. అందుచేత కన్సరండ్ ఆఫీసర్స్ మీద చర్య తీసుకుంటామని ముఖ్యమంత్రిగారు. కన్సరండ్ మినిష్టరుగారు యిచ్చిన హామీ యిప్పుడు చూస్తే ఆ విజినెస్ మేనేజరు అట్లాగే ఉన్నారు. ఆ రిపోర్టు యేమీ వచ్చింది? ఆ రిపోర్టు ప్రకారం మన హవుస్ లో యిచ్చిన వాగ్దానం ప్రకారం దీనిమీద యాక్షన్ తీసుకున్నారా? లేదా? ఈ హవుస్ లో ముఖ్యమైన వాగ్దానం యీ హవుస్ ముందు పెట్టించాలని మీ ద్వారా తెలియపరుస్తున్నాను.

శ్రీ కె. వి. కేశవులు:—ఆధ్యక్షా, ఫిబ్రవరి 18వ తేదీన జరిగినటువంటి సంఘటన. 18వ తేదీన ఒక ప్రయిమాఫేసీ కేసు ఉన్నది. కాబట్టి ఆ పర్సన్స్ యిన్ ఛార్జ్ విత్ డ్రా చేసుకోవడం జరిగింది. తర్వాత దీని మీద ఎంక్వయిరీ జరిగింది. ఎంక్వయిరీలో బయటపడిన విషయాలను మాత్రమే మీ ముందు మనవి చేస్తున్నాను. వా స్టేటుమెంటు యిప్పుడు మూడు విభాగాలుగా ఉంటుంది. అందులో ఒకటి యిరెగ్యులారిటీస్ కమిట్ చేసింది ఫ్రావ్ అయిందా? లేదా అని రెండవది దానికి కాధ్యుక్తు యెవరు? వారి మీద యెటువంటి చర్య తీసుకోబడింది? మూడవది ఏమి కరక్టీవ్ మెజర్స్ తీసుకున్నామనే దాని మీద మనవి చేస్తున్నాను. యిరెగ్యులారిటీస్ అక్కడ పవర్ లూమ్స్ క్లాత్ హండ్ లూమ్ క్లాత్, వేల్ అయింది, దాని మీద రిజేటు తీసుకోవడం జరిగింది రెండవది బయట ఏజన్సీ దగ్గర నుంచి మన స్టేట్ బయట కొనడం జరిగింది. మూడవది మన స్టేట్ లో ప్రయివేటు పార్టీస్ దగ్గర కొనడం జరిగింది. నాల్గవది ఆ రసీదుల మీద పేరు కాని, సంతకాలు కాని లేవని ఆరోపణలు కాని ఆనాడు నేను స్టేటుమెంటు చేసి ఉన్నానని మనవి చేస్తున్నాను. పవర్ లూమ్స్ కు సంబంధించిన వ్యవహారం యిది ఆంధ్ర ఎవిక్స్ సొసైటీ వారికి సంబంధం లేదు. వారి దగ్గర పవర్ లూమ్స్ లేవు. ఇక్కడ హైకో ఫ్యాబ్రిక్స్ చద్ద 24 పవర్ లూమ్స్ ఉన్నవి. అవి వారి ఆధ్వర్యంలో ఆ ప్రొడక్ట్స్ ని బరుగుతూ ఉంది. గత 8 సంవత్సరాల నుంచి దాని ప్రొడక్ట్స్ 39 లక్షల 42 పేలు అని మా దగ్గర లెక్కలలో తేలింది. దరలో 20 నుంచి 25 పైనలు తేడా దాని మీద 30 పర్సంటు లాభం యాడ్ చేయడం వల్ల దాని పైన మరల 20 పర్సంటు రిజేటు అయితే, విచారణ తేలింది అంటే ప్రొడక్ట్స్ హద్దువరకు వేరే లెక్కలు ఉన్నవి. కాని ప్రొడక్ట్స్ అయిన తర్వాత, హండ్ లూమ్ క్లాత్ ఎఫిలియిటెడ్ సొసైటీస్, ప్రైవేటి సొసైటీస్ నుంచి తీసుకువచ్చినటువంటి

హాండులూము క్లాత్ పీరి ప్రొడక్ట్స్ లో ఉన్నటువంటి పవర్ లూమ్ క్లాత్ రెండింటిని మిక్స్ చేసి అమ్మడం జరుగుతోంది. కాబట్టి కొన్నవారికి యిది హాండ్లూమ్ క్లాత్ పవర్ లూమ్ క్లాత్ అనే సంగతి తెలియని పరిస్థితి అక్కడ ఉంది. వారు పెన్సి నటువంటి పమాదానంలో వారు సెపరేట్ అకౌంట్లు గాని, సెపరేటుగా సేల్స్ గాని చేసినట్లు యేమీ లేదు. కాబట్టి అది పూవు అయింది. దాని వల్ల కంజ్యూమరుకు ప్రొడక్ట్స్ కాష్టులో 7, 8 పర్సంటు తరువాత మిగిలిన దానికి హాండ్లూమ్ క్లాత్ దాని మీద రిబేటు క్లెం చేయడం కూడా జరిగింది, పోతే సర్కులర్స్ యిన్వూయ్ చేశామని వారు చెబుతున్నారు, అది నిజమే ఆ సర్కులరు యిన్వూయ్ చేసినంత మాత్రనా సరిపోదు. లెక్కలు పెట్టినప్పుడు మాత్రం సెపరేటు లెక్కలు చూపలేదు. అంతేకాదు డాక్టరుకు తమ క్లెయిమ్స్ పంపించినప్పుడు 20 పర్సంటు క్లెయిమ్ చేసి పంపించినప్పుడు దానిని కూడా యింక్లూడ్ చేసి పంపించడం జరిగింది. జరిగిన తర్వాత మేము యాక్టన్ తీసుకున్న తర్వాత పప్పు మార్చి నాడు ఒక లెటర్ అక్కడ సెక్రటరీ దగ్గరనుంచి యివ్వడంపై పొరపాటున మేము ఆ పవరులూమ్ను 28000 తగ్గించి మిగిలినవి యింక్లూడ్ చేసినాము మాకు యివ్వవలసిందని వచ్చింది. మేము దానిని పరిశీలించినంతవరకు అది పూవు అయింది. ఈ విధంగా పవరులూమ్ క్లాత్, హాండులూము క్లాత్, హాండులూమ్ క్లాత్ గా అమ్మి కాష్టు ఆఫ్ ప్రొడక్ట్స్ లో వచ్చిన తేడా కాకుండా యీ రిబేటు క్లెయిమ్ యీ సంస్థ తీసుకున్నదనే ఆరోపణ పూర్వ అయిందని నేను భావిస్తున్నాను. టాటనైడ్ స్టేటులో వెస్టరన్ మహారాష్ట్ర వీవర్స్ కోఆపరేటివ్ సొసైటీస్ దగ్గరనుంచి, కోయంబత్తూర్ దేవాంగ వీవర్స్ సొసైటీస్ దగ్గరనుంచి ఆల్ ఇండియా ఫ్యాబ్రిక్స్ సొసైటీ దగ్గరనుంచి 4 లక్షల 28 వేలు సరుకును యీ వైకో ఫ్యాబ్రిక్స్ వారు కొన్నట్లు యిది 1-10-1975 నుంచి 1-1-76 వరకు మాత్రమే, అంతకన్న ముందు యేమీ జరిగింది అనేది చూడగలగలేదు. దీనిని కూడా మిక్స్ చేసి దీని మీద కూడా క్లెయిమ్ చేయడం జరిగింది. గత 5 సంవత్సరాల నుంచి జరుగుతున్నటువంటి యీ కొద్ది కాలంలో పీల్స్పైంటిని మిక్స్ చేయడం జరిగింది. ఇది ఫక్ట్ మార్చి కుంచి పొరపాటు జరిగిందని చెప్పిన దానికి మేము అంగీరించడానికి సిద్ధంగా లేమని మనవిచేస్తున్నాను. ప్రయివేటు పార్టీస్ కొన్నటువంటిది కాని. మరొకటి కాని వైకో ఫ్యాబ్రిక్స్ క్లెయిమ్ లేదు. ఇది అగ్ర పోర్ట్ లూమ్ దగ్గరకు వెళ్లినట్లయితే అక్కడ పవర్ లూమ్స్ లేవు. ఫ్యాబ్రిక్స్ సొసైటీ దగ్గర నుంచి ఆరున్నర లక్షలు యిదే పీరియడ్ లో 1-10-75 7-2-76 లోపల మాత్రమే అంతకన్న ముందు ఏమీ జరిగిందనేది మనము పరిశీలన చేయవలసి ఉందని మనవి చేస్తున్నాను. ఆ ఆరున్నర లక్షలు తమిళనాడు ఎవెక్స్ సొసైటీ దగ్గరనుంచి 48 వేలు, ప్రయివేటు డబ్బింగ్ అండ్ ప్రింటింగ్ దగ్గరనుంచి 1 లక్ష, 47 వేలు టూచాబ్లూ క్లాత్ సొసైటీ అండ్ హౌస్టర్ వీవర్స్ దగ్గరనుంచి 2 లక్షల 41 వేలు యీ విధంగా 10 లక్షల 82 వేలు రూపాయలు యీ రెండు మాసాలు పీరియడ్ లో విజయవాడ ఎవెక్స్ సొసైటీ వారు కొన్నారు. కాని ఆ విధంగా చేసి మిక్స్ చేసి అమ్మటం జరిగింది. మూడవ పాఠాంట్ పవర్ లూమ్

re: Activities of Handloom Co-operative Organisations, relating to misuse of rebates.

బాట్లెడ్ స్టేట్ ప్రయివేటు పార్టీస్ దగ్గర యీ రెండు సంస్థలు మీరు కొన్ని వారు కొన్ని యిరెగ్యులారిటీస్ కమిట్ చేసినట్లు రుజువయిందని మనవి చేస్తున్నాను. పేరు లేదు సంతకం లేదనే విషయం తెలియజేస్తున్నాను. 1959 లో వారు రిప్రజెంటు చేసి గవర్నమెంటు చేత యీ ఏజెన్సీ సౌసైటీ సంతకం అవసరం లేకుండా ఒక ఆర్డరు పుచ్చుకున్నారు. ఇది నేను ఒప్పుకుంటున్నాను. ప్రభుత్వం యీ యిరెగ్యులారిటీస్ ఒప్పుకోక తప్పదు. వారిచ్చిన సమాధానంలో ఏదో రకీదులు వ్రాసినాము అని చెప్పినా కాని నేను చెబుతున్నాను ప్రభుత్వం నుంచి యీ రిలాక్సేషన్ యివ్వడం జరిగిందని మీతో మనవి చేస్తున్నాను. కొందరు దీనిలో మాకు చెపుతూ డై రెక్టరు గారి ప్రియర్ పర్మిషన్ బాట్లెడ్ నుంచి కొనడానికి అబ్టైన్ చేసినట్లు వారు చెబుతున్నారు. వ్రాత మూలకంగా అబ్టైన్ చేసింది లేదు. యితే ఒకటి మాత్రం యున్నది పర్సన్ యిన్ ఛార్జ్ గారు డై రెక్టర్ గారికి వ్రాస్తూ ఏమి అన్నారంటే—మాకు చిన్న క్యాంటిటీలో బైటనుంచి కొనుక్కోడానికి పర్మిషన్ యివ్వండి. దానికి మీము రిజేట్ యివ్వడంగాని, క్లెయిమ్ చేయడంగాని ఏమి చేయము అన్నారు ఒక వేళ కొన్నప్పటికీ దాని మీద రిజేట్ యిచ్చే అధికారం లేదు. పవర్ లూమ్స్ మీద గాని, బైట నుంచి తెచ్చిన దాని మీద గాని స్వంత నిధుల నుంచి కూడ రిజేట్ యిచ్చే అధికారం ఆ సంస్థలకు లేదని మనవి చేస్తున్నాను. డై రెక్టర్ గారు ప్రయర్ పర్మిషన్ తీసుకొన్నట్లు లేదు. స్వంత నిధుల నుంచి యిచ్చినప్పటికీ తప్పుగా నేను భావిస్తున్నాను. ఇదివరకు ఎప్పుడూ స్వంత నిధుల నుంచి 20 పర్సెంట్ రిజేట్ ఇచ్చినట్లుగా రికార్డ్స్ లేవు. వరదర్ గా దాని మీద ప్రోబ్ చేస్తానని మనవి చేస్తున్నాను. రిజేట్ డై రెక్టర్ గా క్లెయిమ్ చేసిన దానిలో పవర్ లూమ్స్ ది గాని బైటనుంచి కొన్నదానిని గాని మిస్ క్లూడ్ చేయడం జరిగింది. అంత కాకుండా బిజినెస్ మేనేజర్ గాని, యిక్కడ ఉండే సెక్రటరీ ఒక సర్టిఫికేట్ యివ్వవలసి వుంటుంది ఆ సర్టిఫికేట్ లో యిది రెగ్యులర్ గా యున్నది. ఇది హోండ్ లూమ్ క్లాతే, దీనిమీద రిజేట్ యివ్వవచ్చు, మేము సర్టిఫై చేస్తున్నాము, అనేటటువంటి సర్టిఫికేట్ కూడ ఆ అమౌంట్ కు అమ్మిన దానికి యిచ్చినట్లుగా హౌ దగ్గర రికార్డ్స్ వున్నది. కనుక యిది యిరెగ్యులర్ అనే మాట మనవి చేస్తున్నాను. బైటనుంచి గాని, పవర్ లూమ్ క్లాత్ కొన్నదిగాని, 1-10-76 నుంచి 7-1-76 వరకు ఈ రెండు మాసాలలో 15 లక్షల రూపాయలు కనబడ్డాయి. అంతకు ముందు ఓల్డ్ స్టాక్ ఎంత బకాయి యున్నది అనేది తెలియదు. మనకు అప్పుడే పవర్ లూమ్స్ పెట్టినప్పటి నుంచి 24 ముగ్గాల మీద 40 లక్షల స్టాక్ అమ్మకం ఈ విధంగా యున్నదా అని అనుమానించడానికి ఆధారాలు వున్నవి. 5 సంవత్సరముల నుంచి జరుగుతున్నదా అనేది యిప్పుడు చెప్పలేము, 5 సంవత్సరాల నుంచి రిజేట్ జరుగుతున్నది. దానికి యింకా వెనక నుంచి వెళ్ళి చూడవలసి వుంటుందని భావిస్తున్నాను. దీనిలో ఎవరు బాధ్యులు అనేదానికి ఒక రెగ్యులర్ ఎంప్లాయిర్ కండక్ట్ చేయవలసిన అవసరం వుంటుంది. దానిలో నాన్ అఫిషియల్ మెంబర్స్ వున్నారు. అతనిని చైర్మన్ అన్నారు. అఫిషియల్

re: Activities of Handloom Co-operative Organisations, relating to misuse of rebate.

మెంబరు ఉన్నారు. జాయింట్ డైరెక్టరు హోదా కలిగిన వాడు. విజినెస్ మేనేజర్, వర్మనెంట్ సెక్రటరీ. అప్పాయింట్డ్ వర్మన్ వుంటారు. మిగతా కాబోంపులు డిపోలు ఉంటాయి. కాబట్టి ఎవరి మీద రెస్పాన్సిబిలిటీ ఫిక్స్ చేయాలి? రెగ్యులర్ ఎంక్వయరీ చేయవలసిన అవసరం వుంటుంది. దానికి కొంత సమయం పడుతుంది. అది తీసుకొన్న తరువాత మళ్ళీ మాకు నివేదించ దానికి అభ్యంతరంలేదు. తప్పకుండా పెడతాము. వెంటనే కరెక్ట్ గా మెంబర్స్ ఏమి తీసుకొన్నాము అనేది కూడ నేను మనవి చేయగలమకొన్నాను. వెంటనే యిన్ స్పెక్టివ్స్ యిన్స్ట్రక్షన్స్ చేయడం జరిగింది. రిబేట్ క్యుశన్ లేకుండా ప్రతి హోం లూమ్ క్లాస్ బిల్లు మీద పేరు, సంలకం ఉండవలెను పవర్ లూమ్స్ మీద యిప్పటివరకు ఏరైతే హోం లూమ్ వారి అధ్వర్యంలో ఎవెక్స్ సొసైటీ, ప్రైమరీ సొసైటీ ఉన్నవో ఆ పవర్ లూమ్స్ అన్నిటిని ప్రభుత్వం విక్ట్రా తీసుకొని పవర్ లూమ్ సెక్టార్ వేరే చేసి దానికి ప్రత్యేకమైన సొసైటీ గాని, దానికి ఉండే ఫెడరేషన్ గాని అప్పగించడం జరుగుతోంది. హోం లూమ్ వారి క్రింద పవర్ లూమ్స్ వుండవు అని మంచి చేస్తున్నాను. ఇన్ స్పెక్టివ్స్ యిన్స్ట్రక్షన్స్ చేసినాము. యిదివరకు మనవి చేసినట్లుగా రిబేట్ వుండదు అని ఈ ప్రభుత్వం పాటేసి తీసుకొన్న తరువాత భారత ప్రభుత్వం ఈ 20 వర్సంట్ రిబేట్ పెట్టిన దానివల్ల ఈ అన్యాయం జరిగింది, లేకపోతే జరిగి వుండేది కాదేమో? నేను ప్రత్యేకంగా క్రెడెన్స్ తీసుకొని భారత ప్రభుత్వం వారు కూడ మన రాష్ట్రంలోనే కాదు, యితర రాష్ట్రాలలో కూడ జరుగుతూ ఉండవచ్చునని వారి దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. ఈ పరిస్థితులలో ప్రైవేటు వారి దగ్గర కోఆపరేటివ్ సెక్టార్ లో వారు కొనకుండా తాళిమలు చేయడం జరుగుతున్నది. అవుట్ సైడ్ ది స్టేట్ నుండి కొనకుండా, ఒకవేళ ప్రత్యేకమైన పరిస్థితులలో ప్రత్యేకమైన వెరెటిస్ కొనవలసినవస్తే అది డైరెక్ట్ గా కాకుండా ప్రభుత్వం యొక్క అజ్ఞ వుంచేనేతప్ప కొనకుండా, కంట్రోల్డ్ కమోడిటీస్ కు ఏ విధంగా అయితే చేస్తామో ఆ విధంగా చేయడం జరుగుతుంది. ఇప్పుడు మేము పెట్టినటువంటి జాయింట్ డైరెక్టర్ ను, అఫీషియల్ వర్మన్ ఇన్ ఛార్జిగా పెడుతున్నాము. వచ్చే ఎలక్షన్స్ వరకు మారకుండా మళ్ళీ వాన్ అఫీషియల్స్ ఎవరిని పెట్టుకుండా ఏర్పాటు చేస్తున్నాము. మూడవ పెద్ద పని ఏమంటే హోం లూమ్ డెవలప్ మెంట్ సక్రమంగా జరగడంలేదు అన్ని జిల్లాలకు న్యాయం జరగడంలేదు. డిస్ట్రిక్ట్ డెవలప్ మెంట్ కమిటీస్ పెట్టి దానికి కలెక్టర్స్ ను చెర్మన్ గా పెట్టి లోకల్ రి పంతుటివ్స్ దానిలో జోడించి పెట్టి, లోకల్ గా లీడ్ క్యాంక్స్ వారిని, కోఆపరేటివ్ క్యాంక్స్ మెంబర్స్ ను కూడా పెట్టడం అవసరమని భావిస్తున్నాను. హోం లూమ్ మీద ఎంతమంది అధికారపడి బ్రతుకుతున్నారో భారత ప్రభుత్వం వారు సెన్ సెన్ కావాలి తన్నారు. 80 వర్సంట్ కోఆపరేటివ్ సెక్టార్ లో తీసుకురావలసిన అవసరం యున్నది. నిన్ననే ఫటోపాధ్యాయ గారు కంట్రోల్డ్ క్లాస్ లో చీఫ్లు ధోవతులు హోండ్లూమ్స్ కు యిస్తాము అన్నారు. కాబట్టి దానిని అమ్ముచే బాధ్యత ఏ జిల్లాకు ఆ జిల్లా తీసుకోవలసిన అవసరం

re : Activities of Handloom Co-operative
Organisations relating to misuse of
rebate.

ఉంటుంది. సి. సి. బ్యాంక్స్, లిడ్ బ్యాంక్స్ నుంచి కావలసిన లోన్లు యిప్పించే టటువంటిది కూడ ప్రభుత్వం దగ్గరనుంచి ఎవెక్స్ సొసైటీ దగ్గరనుంచి వలకుబడి సరిపోదు. కాబట్టి జిల్లా లెవెల్ లో ఆ సొసైటీస్ కావాలి అంటున్నాము. డార్ మెంట్ సొసైటీస్ పెంచవలసిన ఆవశ్యకం యున్నది. డార్ మెంట్ సొసైటీస్ కాగా వనిచేయవలసిన అవశ్యకం యున్నది ఈ జిల్లా కమిటీలను ఏర్పాటు చేయాలనే సూచన పై నిర్ణయం తీసుకోవడం జరిగింది. కెరెక్టివ్ మెజిస్ట్రేట్ యివి. ఈనాటివరకు వచ్చిన పరిస్థితి యిది. యాక్షన్ తీసుకొనే విషయంలో కొంత మాకు సమయం కావాలని మరచి చేస్తూ వెళ్తున్నామని తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ (మంగళగిరి):—కొంతమంది నంతకాలుచేసి వారికి నష్టపై చేసినట్లుగా బైటపడ్డవారు ఉన్నారు. బిజినెస్ మేనేజరు, సెక్రటరీ ఋజువు అయిన వారిని యిమిడియేట్ గా నన్ పెండుచేయకపోయినట్లయితే ఎంక్వయిరీలో యిబ్బంది ఉంటుంది. కాబట్టి యిటువంటి యిమిడియేట్ యాక్షన్స్ ఆఫీసర్స్ పైన తీసుకోవాలా?

శ్రీ కె. వి. కేశవులు :—ఇప్పుడు ఆ సంస్థలో మేము ఏర్పాటుచేసిన పర్సన్ యిన్ చార్జ్ కి అడ్వయిసు చేస్తాము.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—గవర్నమెంటు తీసుకోవచ్చు గదా?

శ్రీ కె. వి. కేశవులు :—బిజినెస్ మేనేజరు, సెక్రటరీ వారు సంస్థయొక్క ప్రైవేటు ఆఫీసర్స్. అందుచేత మా పర్సన్ యిన్ చార్జ్ కి అడ్వయిస్ చేస్తాము.

శ్రీ వంక సత్యనారాయణ :—ఈ ఎవెక్స్ సొసైటీస్ సరుకులు, ప్రైమరీ సొసైటీస్ లో గుడ్డల క్రింద నిల్వబడిపోయినప్పటికీ రిజెట్ కాజేయడం కోసం యితర రాష్ట్రాలనుంచి మిల్ క్లాత్, యితర క్లాత్ కొనుక్కువచ్చి చేస్తున్నారు. రిజెట్ కోసం మన ప్రైమరీ సొసైటీస్ బలి అవడంవల్ల క్రిందవాళ్లు డెబ్బికింటున్నారని ఋజువు అయింది. మంత్రిగారు చాలి శ్రద్ధ తీసుకొని దానివల్ల వచ్చే డెబ్బిట్లు వివర్స్ కు కైరట్టుగా ఇంచేట్టుగా ప్రైమరీ సొసైటీస్ డెవలప్ అయ్యేట్టుగా యిటువంటి పకడ్బందీ తీసుకున్నందుకు ఆభినందిస్తున్నాను. కోట్ల రూపాయలు ఈ రెండు మాసాలది. ఈ రకంగా కొనుక్కున్నవారిది నోరు కొట్టేశారు. ప్రైమరీ సొసైటీస్ వారి నోరు కొట్టేశారు. గవర్నమెంటు డబ్బు కాజేశారు. వివర్స్ నోరు కొట్టేశారు. మన మీద ఎక్కువ పడుతూ ఉంటుంది. రేట్ 30 పర్సెంటు వేసుకుంటారు. లాభాలు కొట్టేస్తారు. దానిలో రిజెట్ కొట్టేస్తారు. మనకు రిజెటు యిచ్చినట్లుగా కనబడుతుంది. సొసైటీవారు తింటూ ఉంటారు. ఇంత వ్యవహారం పకడ్బందీగా నడిపారంటే యింతకంటే బిజినెస్ ఉన్నదా? వాక్ కమిటీ వేసి గత 5 ఏళ్లుగా రిజెట్ వచ్చిన కాడి నుంచి ఎన్ని కోట్ల రూపాయలు ఈ డెబ్బలు భోజనం చేశారు. దాని లెక్క ఎట్లా పెట్టుకోవాలి, ఇక ముందు భవిష్యత్తులో మామూలు వివర్స్ కు ప్రభుత్వం యిచ్చే పరిస్థితి రావడంకోసం చక్కని మార్గాలు చూసి మన సూచన చేయడం కోసం ఫీలు ఉంటుంది కాబట్టి వాక్

కమిటీ పేసి ఈ వ్యవహారమంతా కొలిక్కి తీసుకురావడానికి ప్రభుత్వానికి అభ్యంతరం యున్నదా? అభ్యంతరం ఉండకూడదని నేను అనుకుంటున్నాను.

శ్రీ కె. వి. కేశవులు :—అభ్యంతరం ఉన్నదని నేను చెప్పును. కాని ప్రస్తుతం అవసరం లేదని నేను భావిస్తున్నాను. వీరు చెప్పినట్లుగా పైగిమరి సొసైటీకు దగ్గరనుంచి రీ వర్సంట్ యిచ్చి కొనవలెనని మేము యిచ్చాము. 80 వర్సంట్లు చాకా చార్జ్ చేస్తున్నారని వ్యవహారం చేస్తున్నాము. స్ట్రీమ్ లైన్ చేసే ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. మొత్తం యాతన్ తీసుకొని నెక్స్ట్ సెషన్ లో మీ ముందుకు వచ్చిన తరువాత అవసరం అయితే మీరు కోరుదురుగాని.

Mr. Speaker :—This is not a new problem! this has been there for so many years.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—మీరు చెప్పినది కరెక్టే. స్ట్రీమ్ లైన్ చేయడానికి వాహన్ కమిటీ చాల లోతుగా పోయి పరిశీలించి...

శ్రీ తె. వెంకటరావు :—వాహన్ కమిటీ ఎందుకు? అనేక కమిటీలు ఉన్నాయి. ఎస్టి మేట్సు కమిటీ, పి.ఎ.సి. ఈ కమిటీలు చాలవా? ఇంకా వాహన్ కమిటీ ఎందుకు?

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—ఇట్లాంటివి మా నోటీసుకు వచ్చినప్పుడు ఒక డిఫికల్టీ యున్నది. ఎ.జి.సి. ఆడిట్ చేయండి అని న్యూమోటోగా శుక్రవారం చేయడానికి ఏ.వి.ఎ.సి.కి అధికారాలు లేవు. రెగ్యులర్ ఆడిట్ లో రావాలి. ఆడిట్ పేరాస్ ఉంటే వచ్చి ఏ.ఎ.సి. యిట్లాంటివి తీసుకోడానికి అవకాశం లేదు. న్యూమోటా అవకాశం యిచ్చేటటువంటి ఏర్పాటుచేసి స్పెషల్ కమిటీకి పంపించమనండి.

Sri Konda Laxman Bapuji (Bhongir) :—With all responsibility I am making the statement am prepared to resign from the Assembly Membership if he (the Hon'ble Minister) can prove the allegations which he says are proved. The Hon'ble Chief Minister is seize of the matter ' allegations are levelled, the Handlooms Minister***
***leveled allegations. The Chief Minister is looking into the matter and for the last three days he is trying to get the file and report, but because the Secretary is not present the matter could not be discussed.

(There were interruptions from the Opposition benches throughout the time when Sri Laxman Bapuji spoke, the Opposition members asking for "Point of Order" being heard).

శ్రీ తె. వెంకటరావు :—ఫర్దర్ డిస్కషన్ ఎందుకు? We look into it.

Sri K. Laxmihman Bapuji :—He (the Hon'ble Minister) has already done damage by giving publicity in the press. Therefore I am

***Expunged as ordered by the chair,

requesting that a House Committee should be set up to go into this—otherwise an independent committee should be set up by the Chief Minister.

(There were continuous interruptions of “Point of Order” from the Oppostion Benches).

The Chief Minister should not have allowed the Minister to make a statement on the floor of the House, when he is seized of the matter, Therefore a House Committee should be set up. I request the Chief Minister to kindly take care to see that whatever statement is made on the floor of the House is not published in the press unless the Chief Minister himself is satisfied.

(Interruptions from Opposition Benches)

If he is satisfied let the whole matter be published the Press. I welcome it. But I know when counter charges are against the Minister, he should not have allowed him to speak on the floor of the Assembly. I would request, the enquiry report which he referred, let that enquiry report of the Director of Handlooms, Secretary's observations be placed on the table of the House so that we may know how far he is giving the correct statement.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ : —పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ సర్. మేము 841 క్రింద ఒక ఇన్క్వైరీ రిపోర్ట్ చేపాము. మంత్రిగారు రిప్లయ్ ఇచ్చారు. దీనిని వర్లిడ్ చేయించకూడదని, ప్రెస్ కి పోకూడదని కాపించే అధికారమును ఏ మెంబరుకు యిస్తున్నారో. తీసుకొంటున్నారో మాకు తెలియదు. ప్రెస్ కి పోకూడదనే విషయాన్ని వారు విత్ డ్రా చేసుకోవాలి. కొన్ని మాటలు...

మిస్టర్ స్పీకర్ : —అవి ప్రెస్ లోకి పోతాయి. Both will go into the Press.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ : —ఏది పోతుంది ?

Mr. Speaker : —If it is permissible, otherwise that he has taken objection will also go into the Press.

Sri V. Shrikrishna : —It must go to the Press

శ్రీ జె. వెంగళరావు : —ఈ కాంట్రావర్సికన్న I am now agreeing for a House Committee. ఇంపార్టియల్ ఎంక్వైరీ చేయడానికి హౌస్ కమిటీకి ఒప్పుకుంటున్నాను.

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి : —పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ సర్.

శ్రీ జె. వెంగళరావు : —ఫర్థర్ డిస్కషన్ ఎందుకు ?

re : Activities of Handloom Cooperative Organisations, relating to misuse of rebate

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :—ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పినది బాగానే వుంది. కేశవులుగారిపైన కొన్ని మోటిప్పు అట్రబ్యూట్ చేయడం XXX అనే పదములను వాడారు. గౌరవ సభ్యులు దానిని ఉపసంహరించుకొంటే బాగుంటుంది. లేకపోతే దానిని ఎక్స్ పండ్ చేస్తే బాగుంటుంది. అవి అన్ పార్లమెంటరీ పదాలు అవుతాయి. XXXX అనే పదం మంచిది కాదు. ముఖ్యమంత్రిగారు హాస్ కమిటీని వేస్తామని చెప్పడం సమంజసంగానే వుంది. ఆ పదాలను ఎక్స్ పండ్ చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కొండా లక్ష్మణశాస్త్రి :—XXXX....

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :—దీనిని ఎక్స్ పండ్ చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ వంశా నత్యనారాయణ :—పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ సర్.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—ఫర్గర్ డిస్క్లవ్ ఎందుకు? అన్ సెసరీ కాంట్రా వచ్చి ఎందుకు? I have already agreed for an impartial House Committee. It will go into all these things.

Sri Konda Lakshman Bapuji:—Though I am saying, I am prepared to prove. This is wrong and false statement. Let the report be placed on the Table of the House. It is a false statement, I cannot withdraw. When I know that he is making false statement, I cannot withdraw. I am prepared to prove. I am prepared to face the consequence. I am prepared to resign from the House. XXX

శ్రీ పి. శ్రీకృష్ణ :— అవి మాత్రము ఎక్స్ పండ్ చేయించండి.

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :— అట్లా అయితే ఏ మంత్రి కూడ దై ర్యముగా ప్లేటుమెంటు యివ్వలేరు.

శ్రీ కొండా లక్ష్మణశాస్త్రి :— ఎప్పుడు అవుతుంది?

శ్రీ పి. శ్రీకృష్ణ :—ఈ రకంగా బెదరగొట్టి, బ్లెక్ మెయినింగ్ చేస్తే కష్టము. ఏ మంత్రి అయినా ప్లేటుమెంటు చేయడం కష్టమవుతుంది.

Mr. Speaker :—I will look into the matter and see if it is not proper, I will expunge. I will give my ruling later. This way of expressing

XXXX Expunged as ordered by the Chair.

the language is not proper. Even the Members as well as the Ministers must be careful in using their language. When the same is used against the other member he will feel it. Therefore, you must have restraint. That is one of the requisites of any Member who has to function in this House properly and with dignity. You should not lose your temper. It may be true or it may not be true. I am sure both cannot be true. There must be falsehood somewhere. I am very happy that the Chief Minister has agreed to appoint a House Committee, because I was myself thinking that a House Committee should be appointed. It is a matter which has been going on for a long time. It is not as if it is a clean slate. There is something which has to be enquired into. I think it is proper that the House Committee should be appointed and the House should know the whole thing and examine the matter thoroughly.

శ్రీ కె.వి. కేశవులు:—అధ్యక్షా, ముఖ్య మంత్రిగారు హౌస్ కమిటీ వేయడానికి ఒప్పుకొన్నారు. వెల్ కమ్. బాగానే ఉంది. హౌస్ కమిటీ లిమిట్ కేవలము 18వ తేదీని; జరిగినదానికే పరిమితం కాకుండా ఈ ఇండస్ట్రీకి సంబంధించిన మిగతా ఎల్లైడ్ విషయాలను పెట్టెట్లుగా పెర్మిషన్ యావ్వాలని కోరుతున్నాను.

Mr. Speaker:—I think you must have it. Immediate report must be given with regard to what has happened recently. If you go into the ancient history, it will take more time. Probably in the life of this Committee you will not receive this.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ:—మీరు ఎక్స్ ప్రెస్ చేసిన సెంటిమెంట్స్ తో సంతోషం కాదు. ఇలాకేకాదు. చాలాకాలమునుండి జరుగుతున్నది. కాబట్టి చాలా వున్నాయి. భరోగా ఎంక్వయిరీ చేస్తే రిపోటు ఎంతవరకు వుంది. రిపోటు మిన్ యూజ్ అయినదా లేదా అనేది కూడ ఎంక్వరీయి చేయించాలి. అది ప్రొసీజర్ గా యుటిలైజ్ అయినదా లేదా అనేదికూడ ఎంక్వయిరీ చేయించాలి.

శ్రీ కొండా లక్ష్మణ్ బాపూజీ:—ఈ సెషనులోనే ఆ రిపోర్టు వచ్చిందా అయ్యేట్లు చూడండి.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—చూస్తాము.

REPORT OF THE RULES COMMITTEE

Sri P. Narsa Reddy :—Sir, I beg to lay on the Table a copy of the Final Report of the Rules Committee as required under rule 294 (2) of the Rules of Procedure and conduct of Business in the Andhra Pradesh Assembly.

Mr. Speaker :—Report laid on the Table.

Annual Financial Statement (Budget) For 1976-77

Voting of Demands For Grants

Demand No. XXV — Labour and Employment.

Demand No. XXXI — Relief and Rehabilitation.

Sri T. Anjaiah :—Sir, I beg to move:

“That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 3,57,55,000 under Demand No. XXV—Labour and Employment”.*

“That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 1,89,56,000 under demand No. XXXI — Relief and Rehabilitation”.

Mr. Speaker :—Demands moved.

Now the members may move their cut motions.

Sri B. Rama Sarma :— Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 3,57,55,000 for labour and Employment by Rs. 100/—

విశాఖపట్నంలో అనేక పరిశ్రమలు వస్తున్నందున ప్రధానంగా స్త్రీలు ప్లాంట్లకు కావల్సిన శ్రేణులు విశాఖపట్నం ఐ.టి.ఐ లో తేనందున పై పరిశ్రమలలో పనిచేసే శ్రేణులుగా గాఢవాక దగ్గర కొత్త ఐ.టి.ఐని ఏర్పాటుకు నిధులు కేటాయించనందున

To reduce the allotment of Rs. 3,57,55,000 for Labour and Employment by Rs. 100/—

విశాఖపట్నం ఎంప్లాయిమెంట్ ఎక్స్‌చేంజీలో సీనియారిటీ వున్న కార్మికుల జాగ్రత్తగా చూడనందున, కొంతమంది జూనియర్లను పంపించి అక్రమాలు చేస్తున్నందున

Sri M. Nagi Reddy :— Sir, I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 3,57,55,000 for Labour and Employment by Rs. 100/—

*See appendix for the Explanatory notes on Demands, furnished to the House by the Minister.

For not taking effective action against the Managements who illegally declare lock-outs Lay-offs and closures and not properly tackling for problem of unemployment.

To reduce the allotment of Rs. 3,57,55,000 for Labour and Employment by Rs. 100/—

ఒక పరిశ్రమకు ఒకే యూనియన్ వుండాలనే చట్టాన్ని ప్రవేశ పెట్టనందులకు, మెజారిటీ యూనియన్ రికగ్నిషన్ కు రహస్య బాలిట్ ద్వారా అమలు పర్చుటకు పూనుకోనందులకు, వేజ్ బోర్డు నిర్ణయాలను ఖచ్చితంగా అమలు పర్చుటకు పూనుకోనందులకు నిరుద్యోగాన్ని నిర్మూలించుటకు తగిన కృషి చేయనందులకు కేంద్ర ప్రభుత్వం చేసిన బోనస్ సవరణ చట్టాన్ని రద్దు చేయుటకు సిఫార్సు చేయనందులకు

To reduce the allotment of Rs. 3,57,55,000 for Labour and Employment by Rs. 100/—

నల్గొండ జిల్లాలో రిగ్గు కార్మికులకు 8 నెలలుగా వేతనాలు, ఇవ్వడం లేదని ఇప్పించవలసినదిగా కార్మిక కాఖను కోరినా తగు చర్య తీసుకోనందున

To reduce the allotment of Rs. 3,57,55,000 for Labour and Employment by Rs. 100/—

రాష్ట్రంలో వ్యవసాయ కూలీలకు వేతనాలు ప్రకటించినా అట్టి వేతనాలు అమలు జరిపించుటకు తాబూకా స్థాయిలో లేబర్ ఇన్స్పెక్టరును నియమించనందుకు

Sri B. Yella Reddy .—Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 3,57,55,000 for Labour and Employment by Rs. 100/—

కేరళ వలె మర రాష్ట్రంలో వ్యవసాయ కార్మికులకు చట్టబద్ధం ద్వారా రక్షణలు కల్పించలేనందులకు

Sri Md. Rajab Ali :—Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 3,57,55,000 for Labour and Employment by Rs. 100/—

రాష్ట్రంలో వున్న వేలాది కార్మికులు, మాత్రం రక్షణ మరియు పని పరిస్థితులు కలిగించనందుకు

To reduce the allotment of Rs. 3,57,55,000 for Labour and Employment by Rs. 100/—

లేఅవుటులు, మూసివేతలతో బెడరించబడుతూవున్న వేలాది పొగాకు క్షార్మికులకు రక్షణ కల్పించ లేనందులకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 3,57,55,000 for Labour and
Employment by Rs. 100/—

కనీస వేతనాలు నిరాకరింపబడుతున్నాయన్న యచ్. యం. ఆర్. కార్మికుల
వేతనాలను పునర్నిర్ణయించలేని ప్రభుత్వ పాలనకి నిరసనగా

Sri C. V. K. Rao :—Sir I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 3,57,55,000 for Labour and
Employment by Rs. 100/—

To criticise the Government by making the Labour and
Employment Department serve the interest of the employer class and
their agents and not the working people.

Sri N. Venkata Ratnam:—Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 3,57,55,000 for Labour and
Employment by Rs. 100/—

For failure to solve the unemployment problem.

Mr. Speaker :—Cut motions moved.

Sri B. Rama Sarma:—Sir I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 1,89,56,000 for Relief and Reha-
bilitation by Rs. 100/—

వికాస కాలూకా చినపాలెం, వెంకటాపురం గ్రామాలు అగ్ని ప్రమాదానికి
గురైనపుడు స్థానిక అధికారులు కనీస సదుపాయం చేయనందున, ఇండ్లకు ఇచ్చే
వస్తువరిహారం అతి తక్కువై నందున

Mr. Speaker—Cut motion moved.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ (పెనుకొండ) :—అధ్యక్షా, లేబరు డిమాండు
చాల ముఖ్యమైన డిమాండ్. మంత్రి అంజయ్యగారు చాల శ్రద్ధ తీసుకొని
కనీసం ప్రభుత్వ ప్రకటిత విధానాలను అమలుజరపడంకోసం సిన్సియర్ గా
వని చేస్తున్నందుకు వారిని అభినందించక తప్పదు. అయితే వారి నోటులో
ప్రొడక్షన్, ప్రొడక్టివిటీ పెరగడానికి ఎంప్లాయిమెంటు అవర్చునిటీస్
పెంచడం ద్వారానే దేశం యొక్క ఎకానమీ పెంచడం జరుగుతుందని
రిపోర్టులో హిలిటేట్ వస్తున్న ప్రాకారు. ఆ సిద్ధాంతం చాలా కరెక్టు. ఇతే
ఈ ప్రొడక్షన్, ప్రొడక్టివిటీ ఎంప్లాయిమెంటు అవర్చునిటీ ఈ మూడు కూడా
పెరగాలి అనడం అసలు ప్రభుత్వం ఎవరిని కాన్సిడెర్స్ లోనికి తీసుకోవాలి అనేది
కూడా ప్రధానమైన విషయము. ముఖ్యంగా వర్కింగు క్లాస్స్ కాన్సిడెర్స్ లోనికి
తీసుకుంటే తప్ప ప్రొడక్షన్ గాని, ప్రొడక్టివిటీగాని, కొత్త కొత్తవి కనిపెట్టి
ఎంప్లాయిమెంటు అవర్చునిటీస్ పెంచడంగాని జరగదు. ఇదివర్కింగు క్లాసుని
కాన్సిడెర్స్ లోనికి తీసుకున్నామా అనేది ఇక్కడ ప్రశ్న. ఇంటర్నేషనల్
ఎకానమీలో కూడా కేవలమిప్పు కంట్రీస్ అన్ని కూడా టెక్నాలజీ నాక్యురేట్లో
అండ్ డెవలప్డ్ అండ్ కూడా మోనపలి అయి ఉండికూడా ఈ ప్రపంచంలో ఉన్నట్లు
వంటి పోవలిస్టు ఎకానమీ తోటి పోటి చేయలేక అలిమేటుగా ఉడిపోయేరు. దీనికి
టోటల్ లీక కారణం. ప్రొడక్షన్, ప్రొడక్టివిటీ, ఎంప్లాయిమెంటు అవర్చునిటీస్
అనేవి సోషలిస్టు ఎకానమీలో ప్రధానంగా వర్కింగు క్లాసుమీద ఆధారపడి

ఉండడంవలన ఈనాడు కేపిటలిస్టు ఎకానమిని వాళ్ళు ఓడించగలిగి ఎడ్యూన్సు అయ్యారు. పెట్టుబడుదారులందరుకూడ, ఎన్ని విర్బంధాలు ప్రవేశపెట్టినప్పటికీ కూడా వాళ్ళని ఆర్థిక రంగంలో డిఫిటు చేసే సోషలిస్టు ఎకానమిడి ప్రైవేటు అన్న సంగతి ప్రపంచ విదితమే. అందుచేతనే సోషలిస్టు ఎకానమీలో ఆన్ ఎంప్లాయిమెంటు లేదు. సోషలిస్టు ఎకానమీలో అన్స్ అండ్ డాన్స్ లేవు. మరి ఇది గణపాఠముగా తీసుకొని 20 పాయింట్ల ప్రోగ్రాము అమలుజరిపిన తరువాత, ఆమోదించిన తరువాత ఇది బేసిక్ గా వర్కింగు క్లాసెస్ ని మనం కాన్సిడెర్నులోనికి తీసుకున్నామా అంటే ఇప్పటికీకూడ మనదానికి ఇవ్వవలసినంత ప్రాధాన్యత ఇవ్వలేదని చెప్పవలసి వస్తుంది. ఎందుచేతనంటే ప్రథమంగా వర్కింగు క్లాసు సాధించుకున్న బోనసుని మనం తగ్గించాము. ఈ దేశానికి వచ్చిన ప్రమాదాన్ని కాపాడడంలో, ప్రొడక్షన్ పెంచడంలో, పీస్ ని మెంటేయిను చేయడంలో ఈనాడు దేశంలో చాంపియన్ కేసింది యావత్తు భారతదేశములో ఉన్న వర్కింగు క్లాసు. ఇంటర్నల్ ఎక్స్టర్నల్ రియాక్షన్స్ క వ్యతిరేకంగా చాంపియన్ చేసినది వర్కింగు క్లాసెసు. అటువంటి వర్కింగు క్లాస్ బోనసు తగ్గించారు. కార్మికవర్గం చేతిలో డబ్బు ఎక్కువ అయి ధరలు పెరుగుతాయనే బూర్జువా సిద్ధాంతాన్ని దీనికి ఆర్గ్యుమెంటుగా చెబుతున్నారు. వర్కింగు క్లాసు బోనసు విషయంలో మీరు మొదటి డెబ్బ కొట్టారు. అయినప్పటికీ కూడా వర్కింగు క్లాసుకి పాలిటికల్ కాన్వేషన్స్ ఉన్నది కమక చానిమీద స్ట్రీగుల్ అవుతోంది. మీరు చేసినది న్యాయం కాదు అని ఒక వైపున మీతో పోరాడుతూనే జాతీయంగా నిర్ణయించినటువంటి కట్టుబాటులలో నిలబడి ప్రొడక్షన్ పెంచుతూనే ఉన్నారు. దీనిని మాత్రం అపార్థం చేసుకోవద్దని మనవి చేస్తున్నాను. ముఖ్యంగా ఎమర్జెన్సీ వచ్చిన తరువాత క్లోజ్ అయితే నేమి రిట్రెంచిమెంటు అయితే నేమి, లే ఆఫ్ అయితే నేమి. ఈ మూడింటిని నిశేధిస్తూ కేంద్ర ప్రభుత్వమూ, రాష్ట్ర ప్రభుత్వమూ కూడా అనేక ప్రకటనలు చేస్తున్నారు. రిట్రెంచిమెంటు చేస్తున్నారు. లే ఆఫ్ చేస్తున్నారు. ఎందుకు చేస్తున్నాము? వాళ్ళకి ఈ ట్రై ర్యం ఎట్లా వచ్చింది? మీరు బోనస్ కట్ చేసిన సందర్భంలోనే వాడు ప్రొడక్షన్ డెబ్బ కొడుతున్నాడు. అలాగనే వారు ఇన్ ఫ్లాట్ కెపాసిటీని తగ్గించి ప్రొడక్షన్ ఎక్కువ చేసుకొని ఎక్కువ లాభాలు తీసుకుందామనే దురుద్దేశంతో ఈ ఎమర్జెన్సీని వారు దుర్వినియోగం చేస్తున్నారు. మీరు చేసిన ప్రకటనలు అమలు జరిపేట్లుగా లే ఆఫ్ ఇచ్చిన యజమానులమీద ఏమైనా చర్య తీసుకున్నారా? ఎమర్జెన్సీ వచ్చిన తరువాత తణుకులో మూడుసార్లు లే ఆఫ్ చేయడం జరిగింది. కలెక్టరు ఇంటర్వీన్ అయి వార్కింగు ఇచ్చినా సరే లే ఆఫ్ చేశారు. అలాగే అనేక హాంపుటనలు మన రాష్ట్రంలో జరుగుతూనే ఉన్నాయి. గోగివేలివారిపాలెం మైకా ఇండస్ట్రీస్ లో రాహుల్ కంపెనీ, ప్రభుత్వ డై రెక్టర్స్ కి ఫిష్టు యా లే ఆఫ్ చేశారు. అలాగనే కాకినాడలో ఎస్.ఆర్.ఎమ్.టి వారు కార్మిక యూనియన్ పెట్టుకున్నారని కార్మికులను తీసివేశారు. మీరు రిట్రైవ్ చేసి మా యూనియన్ లోకి రాకపోతే మిమ్మల్ని ఖతమ్ చేస్తామన్నారు. అంతామూ కాటన్ మిల్స్ గూడా యూనియన్ పెట్టినందుకు పెట్టియాళు గాళు కూడా అ రకంగానే క్లోజ్ చేశాడు. ఈ మధ్యనే విజయవాడలో

ఎనికేపాడులో జరుగుతున్న ఇంజనీరింగు ఫౌండ్రీ విషయంలో కార్మికులది న్యాయమని మన తేజరు మినిస్టరుగారు మొట్టమొదటినుంచి నిలబడి వాదిస్తున్నప్పటికి వాళ్లు కార్మికులను రెచ్చకొట్టి ప్రొడక్షన్ డెబ్బ తీస్తే ముఖ్యమంత్రిగారు, శ్రీకృష్ణగారు, చనుమోలు వెంకటరావుగారు వీరంతా కలసి ఎట్టకేలకు ఒక అండర్ స్టాండింగుకు రప్పించారు. సంతోషం. మీరు అభినందనీయులు. ఎమర్జన్సీ ఉన్నప్పటికి యజమానులు అంతా. కార్మికులు సమ్మే చేస్తే ప్రభుత్వం ఊరుకోదు, పోలీసులు వస్తారు, కలెక్టర్లు వస్తారు అనే ధైర్యం కొలది ప్రొడక్షన్ డెబ్బ కొడు తున్నారు. మరి మంత్రిగారికి కార్మికులమీద ప్రేమ. అభిమానం ఉన్నప్పటికి కూడా యజమానులను ఎందుకు అదుపు ఆజ్ఞలతో పెట్టలేక పోతున్నారు? మీసా మీచేతుల్లో ఉన్నప్పటికి కూడా ఎందుకు వారిని అదుపులో పెట్టలేక పోతున్నారు? ఈ దేశం యెక్క అభివృద్ధి దృష్ట్యా ప్రొడక్షన్ డెబ్బ కొట్టే సందర్భంలో మీరు ఏమాత్రం వేసలేటు అయినా ఈ ఎమర్జన్సీని యజమానులు. వర్కింగు క్లాసుని ప్రజలనూ దోచుకోడానికి ఉపయోగించుకుంటారని అనడంలో అతిశయోక్తిలేదు.

(Mr. Deputy Speaker in the Chair)

ఎపెక్స్ బాడీలు ఏర్పాటు చేయాలని సెంట్రల్ గవర్న మెంటు డైరెక్షన్ ఇచ్చింది. మొత్తం రాష్ట్రాన్ని టిలో ఆండ్రప్రడోలో మాత్రం ఎపెక్సు బాడీలను ఆఖరున ఏర్పాటుచేశాము. యావత్తు భారతదేశంలో ఐ.ఎన్.టి.యు.సి, ఎ.ఎన్.టి.యు.సి, ఎమర్జన్సీని దృష్టిలో పెట్టుకొని ప్రొడక్షన్ పెంచడంకోసం బ్లాక్ మార్కెట్ దార్లను, హోర్డర్స్ ని విదేశీ, స్వదేశీవిప్లవ విద్రోహక చర్యలు చేసేవారిని అరికట్టాలని అలాగే విదేశీ సామ్రాజ్యవాద ఏజంటులను అరికట్టాలని చైతన్య వంతంగా ముందుకు వచ్చి ఐక్యంగా 20 పాయింట్ల ప్రాగ్రామ అమలు జరపడానికి కృషి చేస్తుంటే ఆండ్రప్రడోలో ఉన్నటువంటి ఐ.ఎన్.టి.యు.సి. వారు ప్రభుత్వాన్ని ఒప్పించడానికి ఎందుచేత ఆలస్యమైనది? ఎందుకు ఎపెక్సు బాడీలు ఆలస్యంగా ఏర్పాటు అయ్యాయి? కాబట్టి. మీ పార్టీలో ఉన్న కార్యకర్తలూ, ఐ.ఎన్.టి.యు.సి. కార్యకర్తలూ, కొంతమంది మంత్రులు, అలాగే ఎమ్.ఎల్.ఏ.లూ పోలిటికల్ సిట్టువేషన్ అర్థం చేసుకొని యాళ్లు చేయక పోతే ఎమర్జన్సీకి మీరు చెప్పే ఉద్దేశాలకి ప్రాక్టికల్ గా డెబ్బ తగులుతుంది. ఇది చాలా సీరియస్ మేటర్. ఇదే ఎమర్జన్సీ ప్రోగ్రెసివ్ ఫోర్సేస్ క ఉపయోగ పడవచ్చు. రియాక్టవరి ఫోర్స్ నూ దీనిని వినియోగించుకోవచ్చు. అందుచేత ఇది పోలిటికల్ గా గుర్తించిన పెద్ద లండరూ గూడా దీనిని ప్రోగ్రెసివ్ వైపుకు డెవలప్ చేయకపోతే అల్టిమేట్ గా ఇది మనక పెనుపూతంగా తయారవుతుంది. ముఖ్యంగా శ్రేడ్ యూనియన్ ఉన్న డాంట్లో ఇది ఒక భూతంగా తయారవుతుంది. ఎమర్జన్సీ, ప్రజాస్వామిక విఘ్నానాన్ని వ్యతిరేకించిన బదిలీ విశాల పిట్టిగారి—బడియాలాజికల్ గా వారి నాయకత్వంలో ఉన్న యూనియన్ తోటి మీ కాంగ్రెస్ ఎమ్.ఎల్.ఏ లు. ఎమ్.సి.లు ఐ.ఎన్.టి.యు.సి ఏకమయి కమ్యూనిస్టుల నాయకత్వంలో గాని కాంగ్రెస్ వాదుల నాయకత్వంలోగాని ప్రోగ్రెసివ్ శ్రేడ్ యూనియన్ను విడించడం కోసం ఎత్తుకు చర్యలు తీసుకుంటున్నారా? ఇది చాలా ప్రమాద భరితమైనది. మీ చర్యలు ఎవరికీ ఉపయోగ పడతాయో ఆలోచించండి. అట్లాగే రాజమండ్రి పేపర్ మిల్స్

ప్ర్యయికు విషయంలో గాని లేక వెరిఫికేషన్ విషయంలో గాని, శృష్టా ఆర్.టి.సి. డివిజనులో వెరిఫికేషను విషయంలో గాని, కర్నూలు ప్రెస్ లో పక్కలైటులు ఐ.ఎన్.టి.యు.సి. లు కలిసి అక్కడ వాళ్లు చేసే చర్యలకు ఐ.ఎన్.టి.యు.సి. ఎందుకు గొడుగు ఎత్తి వాళ్లను కాపాడుతోంది? దాని రిజల్టు ఏమి అవుతుందో అలాగే ప్రాధికారాను గవర్నమెంటు ప్రెస్ లో కమ్యూనిటీ రిపబ్లికన్ టి.ఎన్.టి.యు.సి. ఎందుకు కలుస్తోందో, ఈ ప్రభుత్వానికి ఏమైనా డై రెక్షన్ ఉందా? కార్మిక వర్గాన్ని రంగంలో పెట్టి ప్రాడక్షన్ పెంచి రిపబ్లికన్ డెబ్బ కొట్టి పెట్టుబడిదారులు చేసే కుట్రలు ఎందుకు కూల దోయరు? 20 పాయింట్ల ప్రోగ్రాము అనే గై డెన్స్ ని ప్రాక్టికల్ ఏజెన్సీతో ఇక్కడ ఐ.ఎన్.టి.యు.సి. గాని ఆ వర్గాలను బలపరిచే పెద్దలకు గాని గోలు ఏమి ఉన్నది? అని అడుగుతున్నాను. ఇది ఏక్కడికి దారి తీస్తుంది? దానిని మీ పార్టీ ప్రభుత్వం అరికట్టకపోతే 20 పాయింట్ల పాథనలో తప్పనిసరిగా మీకు టెడ్ రిజల్ట్ వస్తాయని, దానికి కారణ భూతులు మీరు అవుతారని మీరే అన్వేషించే అవకాశం అవుతారని ఈ సందర్భంలో మీకు చిన్న పాఠశాల చేయవలసి వస్తోంది. 20 పాయింట్ల ప్రోగ్రాములో అగ్రికల్చర్ లేబరుకి కనీసవేతనాలు అనేది చాల ముఖ్యమైన పాయింటు. మన రాష్ట్రంలో మినిమమ్ వేజ్ ఎక్సైజురీ బోర్డు నిర్ణయించిన నిర్ణయాన్ని ప్రభుత్వం ఎందుకు తగ్గించింది? ఏక గ్రీవంగా 50 పైసలు తగ్గించింది. ఎందుచేత? ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లో అగ్రికల్చర్ లేబర్ కి బహుశక్కున వేజ్ ఉన్నది అని స్పష్టంగా కేంద్ర ప్రభుత్వం కామెంటు చేసింది. పోనీ ఇప్పుడైనా రివైజు చేస్తారా? రివైజు చేయవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉంది. పంజాబు, కేరళ హరియానా లెట్లలో 50 వర్సంటు కూడా మనం అగ్రికల్చర్ లేబరుకి మినిమమ్ వేజ్ నిర్ణయం చేయలేదు. ఫ్యాబ్రికే లేబరు, ఆఫీస్ లో వాళ్లకు ఏమైనా రైట్స్ ఉంటే ఆరెట్టును అమలు జరుపుకోవడం కోసం పవర్ ఫుల్ గా పైటు చేయగలుగుతారు? కానీ అగ్రికల్చర్ లేబర్ మాత్రం అలా చేయలేదు. మీరు అనేక గ్రామాలలో పూడిగిజం చేతిలో వదిపోయి వాళ్ల హక్కులు వాళ్లకు తెలియవు. వాళ్లు మారు మూలలో ఉంటారు. వాళ్లందరిని చై తన్యవంతులుగా చేయడం కోసం మన లేబరు మినిస్టరు అంజయ్యగారు శ్రీ కాకుళంలో మహబూబ్ నగర్ లో కాన్ఫరెన్సులు జరిపి అయ్యా ఇవి మీ రైట్స్ విటి కోసం మీరు గట్టిగా కృషిచేయండి అని చెప్పారు. అట్లాగ అన్ని జిల్లాల్లో చేయాలి. వాళ్లను చై తన్య వంతులను చేస్తే గాని మీ డిమాక్రసీ నిలబడదు. బిల్లులలోనూ ప్లేట్యూట్స్ లోనూ అనేక హక్కులు పెడుతున్నాము. కార్మికులు చై తన్యవంతులు అయితే తప్ప ఆ ప్లేట్యూట్స్ లో ఉన్న హక్కులు గ్రహించలేరు. వారిలో చై తన్యం లేకపోతే ప్లేట్యూట్ దారి ప్లేట్యూట్ దే దోపిడి దోపిడియే. చై తన్యవంతులయిన కార్యకర్తలయితే సాధిస్తారు. లేకపోతే అక్కడే 10-30 a.m వుంటాయి. ఈ దోపిడిని అధికట్టడానికి చై తన్యవంతులను చేసినప్పుడే పార్లమెంటు దని మనవి చేస్తున్నాను కాస్ట్ ఆఫ్ లివింగ్ పెరిగినపుడు కొన్ని కేటగిరీస్ ఆఫ్ ఎంప్లాయిస్ కి కరువు భత్యం యిస్తారు. మంత్రిగారు ట్రేడ్ యూనియన్లను విలిచి ఆమోదించేశారు. ప్రభుత్వము ఎందుకు ఆమోదించలేదు. దీనిని ఆమోదించలేదానికి మంత్రిగారు ఏమి చర్యలు తీసుకుంటారనేది వారి

రిస్టయిలో చెప్పాలని కోరుతున్నాను. బ్రెడ్ యూనియన్స్ సీక్రెట్ బాలెట్ కి ఒప్పుకుంటే ఎలకన్లు పెకతాము అన్నారు. కొత్త పని వుంది? రెండు యూనియన్స్ ఎందుకు ఒప్పుకుంటాయి? ఎప్పుడూ ఒప్పుకోవు. మెజారిటీ యూనియన్ సీక్రెట్ బాలెట్ డిమాండు చేస్తుంది. ఒక పరిశ్రమకు ఒకే యూనియన్ అనే సిద్ధాంతమును అమలు చేయాలన్నప్పుడు, రికగ్నయిజ్జ యూనియన్ మైనారిటీ అయివుడు ఎక్కువమంది పర్సన్స్ సెలక్షన్లు పెట్టి ఎంప్లొయ్ మెంట్ డిమాండు చేస్తే సీక్రెట్ బాలెట్ కంపెనీగా పెట్టాలనేది నిర్ణయించకపోతే ఈ సిద్ధాంతముతో పని లేదని మనవి చేస్తున్నాను. ఏ యూనియన్ కి మెజారిటీ వస్తే అది రికగ్నయిజ్జ యూనియన్ గా వుండాలనే సిద్ధాంతము లేకపోతే బ్రెడ్ యూనియన్ అబ్జెక్టివ్ కి దెబ్బ తగులుతుంది. ప్రతి ఫ్యాక్టరీలోను యజమానులకు ఒక యూనియన్ వుంటుంది. ఫ్యాక్టరీ పెట్టక పూర్వమే యూనియన్ ను రిజిస్టర్ చేస్తారు. తరువాత ఉద్యోగాలు యిస్తారు. చట్టము అమలు జరగకుండా, పర్సన్స్ కి రైట్స్ రాకుండా చేస్తూ వుంటారు. ఈ విధానాన్ని మార్చాలి. సీక్రెట్ బాలెట్ ద్వారా మెజారిటీ యూనియన్ ని రికగ్నయిజ్జ చేసి సమస్యల పరిష్కారానికి పూనుకోవాలి. లేకపోతే కాంటి వెలకొనదు. ఎ.పి.యల్.ఆర్.టి.సి. పర్సన్స్ కి. మేనేజిమెంటుకు 20 సం.లుగా కార్డియల్ రిలేషన్స్ వున్నాయి. అది ఒక పెద్ద సంస్థ. కార్మికులు కేంద్రీకరణ వున్న సంస్థ. ఇండియాలో పెద్ద పేరు వుండి ప్రొడక్షన్ కిగాని, లాభాంకు గాని, సర్వీసుకుగాని ప్రధాన కారణము ప్రతివారు 8 సం.లు పని చేయడమే. కాని ఆకటిసింగ్ గారు వచ్చిన తరువాత ఆ కార్డియల్ రిలేషన్స్, రోజురోజుకు ఊడిస్తున్నవి. బ్రెడ్ యూనియన్ రైట్స్ పట్టేటప్పటికి ఇదివరకు వున్న ప్రాక్టీసుకు భిన్నంగా ప్రవర్తిస్తున్నారు. ఈ ట్రాన్స్ ఫార్మింగ్ వర్గద్వైతం డి.పి. ఇస్తామన్నారు. ప్రభుత్వద్యోగులకు పెంచినప్పడల్లా వీరికి కూడా డి.పి. పెంచాలంటే వీరు అడ్డు వస్తూ ఉంటారు. డి.పి. పెంచాలని బోర్డు పక్కగ్రీవంగా తీర్మానము చేసినది. ఆర్.టి.సి. దానిని కాబతుకీ చేసినది. బోర్డు గొప్పదా, జనల్ మేనేజరు గొప్పదా? జనరల్ మేనేజర్ కు ఎందుకు లొంగుతున్నారు? గవర్నమెంటు ప్రోగ్రెసివ్ యాక్టివిటీస్ కి ప్రధాన కారకురాలయిన. మంచి పేరు వున్న సంస్థను దెబ్బ కొట్టే చర్యలు జనరల్ మేనేజరు తీసుకొంటున్నాడు. మేనేజిమెంటును, బ్రెడ్ యూనియన్ ను పిలిచి సరిచేస్తాను అని ముఖ్యమంత్రి గారు ప్రామిస్ చేశారు. తక్షణమే సరిచేయాలని కోరుతున్నాను వాయిదా వేస్తే లాభము లేదు. ఇద్దరిని పిలిచి సరిష్కారము చేయాలి. బ్యూరోక్రాసీ మీద 100 కు అధారపడుతున్నారో అ్యము కావడము లేదు. 20 పాయింట్స్ ప్రొగ్రామ్ క్రింద కోఆపరేటివ్ సెక్టరులో పీకర్ పెకన్సుకి. పర్సన్స్ క్లాస్సిక రిజిజిల వారికి అప్పులు యిచ్చి వారి ఆర్థిక స్థితిమకు పెంచాలని వుంది. సక్రమంగా పని చేయడానికి అందులో పని చేస్తున్న ఎంప్లొయీస్ కోఆపరేషను ఇస్తున్నారు. పనాకాత మంత్రిగారు అంగీకరించారు. ట్రైఫార్మేయిట్ కమిటీ పేరి వారి పనుల్ని పరిష్కారము చేస్తామన్నారు. సెక్రటరీగారు ట్రైఫార్మేయిట్ కమిటీ మీద ఉద్బు అన్నారు. అది అమలు జరగడం లేదు. మంచి ఆపకాశము రావడం వల్ల ప్రొడక్షన్ సెక్టరుకున్నది. ఇండస్ట్రీయల్ పీస్ వుంది. ఈ సందర్భములో

వర్కింగ్ క్లాస్ ఇంటరెస్టు కాపాడడానికి ప్రభుత్వము ముందుకు రాకపోతే ఎడింగ్ క్లాసుకి చాల అనుభవము వుంది. చాలా తెలివయిన క్లాసు. పొలిటికల్ కాన్సెప్ట్ గల క్లాసు. నేషనల్ ఎమర్జెన్సీ ప్రమాదమును గుర్తించి, వారి పట్ల చాల కట్స్ ప్రవేశపెట్టినప్పటికి వారు ముందుకు పోతున్నారు. అటంకాలను క్రియేటు చేసే బ్యూరోక్రసీని కాపిటలిస్టుని అదుపులో పెట్టి వర్కింగ్ క్లాసును కాపాడుకోవాలి. చివరకు వర్కింగ్ క్లాసు సాధిస్తుంది. అది నిజమైన సంఘ. సంపదకు సృష్టికర్తలు. ఈ సందర్భంలో ఎక్స్ప్లాయిటేషను పెరుగుతోంది. బ్యూరోక్రసీ దానికి ఉపయోగపడుతున్నది. కాపిటలిస్టు యూనియన్లను దెబ్బకొడుతున్నారు. వారి యూనిటీని దెబ్బ కొడుతున్నారు. దీనిని కంట్రోలు చేయడానికి మంత్రిగారు చర్యలు తీసుకొంటున్నారు. ఇంకా తీసుకోవాలి. తీసుకొన్న కొద్ది వర్కింగు క్లాసు వారిని బలపరుస్తుంది. లొంగతీయడానికి ప్రయత్నిస్తే ఎదిరిస్తారు. ఖిదీ వర్కర్లు వేజెస్ ని అమలు చేయడానికి మెషినరీని ఎందుకు పెంచరు? గత అసెంబ్లీలో తీసుకువచ్చాను. బి.డి.ఓ. మీద ఎక్స్ టెన్షను అఫీసరు మీద పెడుతున్నారు. అట్లా కాకుండా చట్టమును అమలు చేయడానికి తగిన మెషినరీని ఏర్పాటు చేయాలి. అందుకోసము ఖిదీ వర్కర్స్, లేబరు మూవ్ మెంటును నడవవలసిన అవసరము వుంది. ఇ.యస్ టి. యు. సి. పి 10-40 a.m. గుర్తించవలసిన అవసరం వుంది. పొలిటికల్ సెసిసిటీస్ దృష్ట్యా కాకుండా ప్రాక్టికల్ గా చూసినప్పుడు వర్కింగు క్లాసుని డివైడు చేయడం దేశానికి నష్టమనిపిస్తే చేస్తున్నాను. అలాగే ట్రేడ్ యూనియన్స్ ను దెబ్బకొట్టటానికి ఎస్. ఆర్. ఎమ్. టి. వారు ముళ్ళపూడి హరిశ్చంద్ర ప్రసాద్ లాంటి పెద్ద వారు వున్నారు. అటువంటి వారిని అదుపులో పెట్టకపోతే వర్కింగ్ క్లాసు దెబ్బ తింటుంది. మంత్రిగారు కొన్ని స్టేప్స్ లేస్ కొంటున్నారు. అందుకు వారిని అభినందిస్తున్నాను. ఇంకా ముందుకు పోవాలి. ముందుకు పోయిన కొద్ది వర్కింగ్ క్లాసు మిమ్మల్ని సపోర్ట్ చేస్తుందని మనవి చేస్తున్నాను. లేబర్ కోర్టు వున్నాయి. లేబర్ కోర్టుకు పదేనా కేసు పెడితే మూడు సంవత్సరాలవరకూ తీర్పు రాకపోతే వర్కింగ్ క్లాసు గత ఏమవుతుంది? మీరు మొదట మంత్రిగా వచ్చినప్పుడు వచ్చిన కేసు. మంత్రిగా రిటైర్ అయినప్పుడు వున్న కేసు. మళ్ళీ మంత్రిగా వచ్చినప్పుడు వున్న కేసు. అక్కమాంబ లెక్స్ ట్రైల్స్, సత్యనారాయణ స్పిన్స్ మిల్స్ తడుకుకు సంబంధించిన కేసు. అక్కడ లేబర్ ను తీసేస్తే. విక్టమైజ్ చేస్తే లేబర్ కోర్టుకు వెళ్లి మూడు సంవత్సరాల్లోంది; ఇంకవరకు హియరింగ్ ప్రారంభంకాలేదు. ఈ దుర్భలాలో ఎంతమంది చనిపోయారో, ఎంతమంది బ్రతికివున్నారో తెలియదు. వర్కింగ్ క్లాసుకు న్యాయం కలిగించాలి అన్నప్పుడు తొందరగా పరిష్కరించాలి. లీగల్ ఎయిడేకు బడ్జెటులో 20 కేలు పెట్టారు. అందులో ఒక్క రూపాయి ఖర్చు పెట్టారా? ఒక్క కేసుకు అయినా లీగల్ ఎయిడ్ యిచ్చారా అని అడుగుతున్నాను. చెప్పిందని అనునదించాలి. కేవలం రిపోర్టులు, ప్రకటనలు కాకుండా అమలు జరపాలని కోరుతూ సలపు తీసికొంటున్నాను.

శ్రీ జి.వి. అంజనేయ శర్మ :— అధ్యక్షా, గౌరవనీయులైన మంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన వద్దను బలపరుస్తూ ప్రభుత్వ దృష్టికి కొన్ని విషయాలను తీసుకురాదంచాను. ఇప్పుడు మాట్లాడిన మిత్రులు కార్మిక న్యాయస్థానాలలో న్యాయం జరగటంలో అలస్యం జరుగు తున్నదని చెప్పారు. ఈ విషయంలో కొన్ని విషయాలు సభదృష్టికి తేదలచాను. 1984-85లో అప్పటి బ్రిటిష్ పార్లమెంటు చేసిన రాయల్ లేబర్ కమిషన్ ఒక రిపోర్టు ఇచ్చింది. ఆ విదప భారత దేశానికి స్వాతంత్రం వచ్చిన తరువాత గజేంద్ర గట్కర్ అద్యక్షత క్రింద నేషనల్ లేబరు కమిషన్ రిపోర్టు ఇచ్చింది. కార్మిక విధానాలు నిర్ణయించటానికి వాటిలో కొన్ని మూచనలు చేయబడ్డాయి. వారిలో కార్మిక నాయస్థానాలకు, ఇండస్ట్రీయల్ ట్రబ్యూనల్స్ కు, లేబర్ కోర్టులకు జడ్జీలను ఏవిధంగా రిక్రూట్ చేయాలో కొన్ని మూచనలు చేశారు. ఇక ముందు చేయబోయే నియామకాల సమయంలోనైనా ఆ మూచనలను దృష్టిలో పెట్టుకొంటారని ఆశిస్తున్నాను. స్పెషల్ ఇండస్ట్రీయల్ ఎడ్జుడికేషన్ అనేది సివిల్ కోర్టులో ఇచ్చే టీ ర్యూలాంటిది కాదు, దానికి వైఫల్యం. ఆ తత్వంగల మనుష్యులు వుండాలి. అటువంటి న్యాయ స్థానాలకు డై రెక్ట్ రిక్రూట్ మెంటు జరగాలి. వైకోర్టు ఒక్క పేరు కాకుండా నాలుగైదు పేర్లతో నేషనల్ ను పంపితే ప్రభుత్వం ఆ పేనల్ నుండి నియమించాలి. నేషనల్ లేబరు కమిషను ఇచ్చిన మూచనలను అనుసరిస్తే కార్మిక న్యాయ స్థానాలు సక్రమంగా పనిచేస్తాయని, కార్మికులకు సులభంగా న్యాయం జరుగుతుందని మనవి చేస్తున్నాను. వేక్ బోర్డులు వేస్తారు. త్రైపాక్షిక సమావేశంలో యజమానులు ప్రతినిధులు, కార్మిక ప్రతినిధులు, నిపుణులు వుంటారు. వారందరూ ఏకగ్రీవంగా చేసిన రికమెండేషన్స్ ను అమలు చేయని యజమానులను ఏమీ చేయలేని పరిస్థితివుంది. వేక్ బోర్డు రికమెండేషన్స్ ను రికమెండేటరీ కాని మెండేటరీ కాదని ఇష్టం అయితే అమలు చేయవచ్చు లేక పోతే అమలు చేయకపోవచ్చు. అమలు చేయక పోయినా ఆ మేనేజిమెంటును ప్రభుత్వము ఏమీ చేయలేదు. యజమానుల ప్రతినిధులు, కార్మిక ప్రతినిధులు, నిపుణులు ఏకగ్రీవంగా చేసిన సిఫార్సులకు చట్టరూపం ఇవ్వాలని లేబర్ కమిషన్ సిఫార్సు చేసింది. దానిని అమలు చేయాలని కోరుతున్నాను. 1971లో పొగాకు పరిశ్రమకు ఎక్స్ పర్ట్ తో వేక్ బోర్డు వేశారు. దానికి మెహర్ చైర్ మన్. వారు ఫస్ట్ సిమెంటు వేక్ బోర్డుకు సెకండ్ సిమెంట్ వేక్ బోర్డుకు అధ్యక్షులుగా ఉన్నారు. వారు ఏకగ్రీవంగా చేసిన రికమెండేషన్స్ కు చట్ట రూపంలో రక్షణ కల్పించాలని కోరుతున్నాను. చిన్న కంపెనీలకు, పెద్ద కంపెనీలకు 8 నుండి 10 రూపాయల వరకు వేజెస్ లో తేడా వున్నందువల్ల పెద్ద కంపెనీలు మూసేయటంవల్ల కార్మికులు నిరుద్యోగులు అవుతున్నారు. అందువల్ల ఇటువంటి అరాచకాన్ని అరికట్టాలంటే వేక్ బోర్డు రికమెండేషన్స్ కు చట్టరూపం కల్పించాలి. పొగాకు పరిశ్రమలో లక్షన్నర నుండి కార్మికులు పనిచేస్తున్నారు. అందులో 90 వర్సంటు ఆడవారు. వారి జీతాలకు ప్రమాద పరిస్థితి వచ్చిందని గ్రహించి ప్రభుత్వం వన్ మ్యాన్ ఎంకవైరింగ్ కమిషన్ వేసి బాధానివారణ కల్పించినందులకు ప్రభుత్వానికి ధన్యవాదాలు తెల్పుతున్నాను. ఆ రికమెండేషన్స్ కు చట్ట రూపంలో రక్షణ కల్పించాలి. ఇంతేకాక

ఇండర్నేషనల్ లేబర్ ఆర్గనైజేషన్ అని అంతర్జాతీయ ఎక్స్‌పర్టుతో ఒక ఆర్గనైజేషన్ ఉంది. వారు ఇండస్ట్రీలను క్లాస్సిఫై చేశారు. అందులో పొగాకును ఫుడ్ అండ్ డ్రింకుగా వారు గుర్తించారు. ఆ పరిశ్రమను మూసివేస్తే చర్మతీసుకోనే అధికారం ప్రభుత్వానికి లేదు. మూసివేయటం చట్ట సమ్మతమా కాదా అని చెప్పటానికి ట్రిబ్యునల్ కు పంపించారు. అక్కడ మూడు సంవత్సరాల సమయం తీసేశాన్నది. అందుచేత అటువంటి మూసివేతలను నిరోధించటానికి డిఫెన్స్ ఆఫ్ ఇండియా రూల్స్ క్రింద ప్రభుత్వం అధికారాలు తీసుకోవాలి. ఎసన్షియల్ ఇండిస్ట్రీగా డిక్లార్ చేయాలి ఆ పరిశ్రమలోవున్న అరాచకాన్ని ఆపటానికి ఈ మధ్య రు. 8-20 పైసలు కనీస వేతనంగా ప్రభుత్వం నిర్ణయించింది కాని అది అమలు చేయబడటంలేదు. ఏనాడో మద్రాసు ప్రభుత్వం వున్నప్పుడు 4.5 ఇండస్ట్రీలలో మినిమం వేజెస్ వున్న కాలంతో వున్న నాలుగైదుగురు ఇన్‌స్పెక్టర్స్ ఇప్పటికీ వున్నారు. వారి సంఖ్యను పెంచి వారికి అధికారాలు ఇచ్చినప్పుడే ప్రభుత్వం ఇచ్చిన ఉత్తర్వులు అమలు జరపటానికి అవకాశంవుంటుంది. కనుక స్టాప్ సు పెంచాలని కోరుతున్నాము. శేమెంట్ ఆఫ్ బోనన్ యాక్టు విషయంలో సుపిం కోర్టు ఒక తీర్పు ఇచ్చింది. 20 మందికన్నా తక్కువ కార్మికులు వున్న ఫ్యాక్టరీలో అయినా, ఏ పాపులో అయినా, ఏ ఎస్టాబ్లిష్మెంట్ లో అయినా కార్మికులు బోనస్ అడిగే హక్కు లేదని తప్పదు అర్థం చెప్పి గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా ఒక క్లారిఫికేషన్ ఇచ్చినందువల్ల మన రాష్ట్రంలోని కార్మిక కాళి కూడా వారికి బోనస్ రాదనే పొరబాటు అభిప్రాయంతో వుంది.

అటువంటివి లక్ష రెండు లక్షలు మంది కని చేసే ఎస్టాబ్లిష్మెంట్సు మన 10-50 a.m. రాష్ట్రములో వున్నవి. కనీస బోనసు సంగతి మిత్రులు తెలిపిచ్చారు. కనీస బోనసు అంటే లాభం వచ్చినా, నష్టం వచ్చినా ఏమీ వచ్చినా 4 పర్సెంటు యిచ్చాలని ఓరిజినల్ ఐడియా. అది 8 దాకా పెంచుతున్నాము, వష్టం వచ్చినటువంటి పరిశ్రమ 8 శాతం యిచ్చి ఎట్లా బ్రతుకుతుంది? ప్రపంచములో ఎక్కడ లేని విధూరమైన విషయం, కాబట్టి దీని విషయముతో కొంత వెనుకా ముందు ఆలోచించి 4 పర్సెంటుకు వచ్చింది. కాని అందులో ఒక విశేషం వుంది, కనీస బోనసు వంద రూపాయలు యిచ్చాలని వుంది. నూరు రూపాయలు గాని 4 పర్సెంటు గాని ఏది ఎక్కువ వస్తే అది యిచ్చాలని వుంది. దీని విషయముతో కార్మిక కాళి బోనస్ కల్పించుకోవడం లేదు, దీనికి కారణం ఏముంటే స్టాఫ్ లేదంటారు. స్టాఫ్ లేదంటే ఎవరిది తప్పు, అది ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేసుకోవాలి, మిత్రులు ఐ. ఎన్. టి. యు. సి. గురించి చెప్పారు, ప్రభుత్వం ఐ. ఎన్. టి. యు. సి. వి నడవడం లేదు, ప్రభుత్వానికి దానిని నడపే బాధ్యత లేదు, ఐ.ఎన్.టి.యు.సి. కి కాంగ్రెస్ ఐడియాలోజికల్ సంబంధం వుంది, ఐ. ఎన్. టి. యు. సి వి ఎవరు నడవగలిగే పరిస్థితిలో లేరు, ఐ. ఎన్.టి.యు.సి.ని, ఐ.ఎన్.టి.యు.సి. యే నడుపు కుంటున్నది. ఇందులో కొన్ని ఘటనలు వివరించారు, ఎవరు ఏ విధంగా నడిచారో చెప్పడానికి యిది చర్చా వేదిక కాదు, ఇటువంటి విషయాలలోకి పోతే వ్యక్తి గతమైనటువంటి యూనియన్స్, వాటి నాయకులు వారు చేసే విషయాలు ఆనేక సందర్భాలలో అనందంకా వుంటవి, వాటి విషయం చర్చకు తీసుకురావలసిన అవసరం లేదు, ఒక విషయం మనవిచేస్తాము, 20 పాయెంట్సు ప్రోగ్రాం అవుతుంది.

విషయములోగాని వన్ యూనియన్ ఫర్ వన్ యిండస్ట్రీ లికగ్నయిడ్ యూని
యన్ వుండాలనేదానిలో గాని లై సీక్రెట్ జేల్ నిర్ణయించడములో గాని
తదాపరా యింటర్-రెల్వరీస్ ను పరిష్కరించుకోవడం గాని, వీటి అన్నింటికి
ఐ.ఎస్.టి.యు.సి. వ్యతిరేకించడం లేదు, సర్వసీద్ధంగా వుండి, ప్రధాన మంత్రిగారి
ప్రోగ్రాం విషయములో అందరికన్నా ముందు నిలబడి వుంది; ఎప్పుడు వెనుకబడి
ఉండదు. ఎ.ఐ.టి.యు.సి. కి ఐ ఎస్.టి.యు.సి. కి తగాదా వస్తే స్థానికంగా ఉండే
సమస్యలలో వస్తుంది, రాజకీయంగా వారిని మిశ్రమల్లాగానే పరిగణిస్తామని మీ
ద్వారా మనవిచేస్తున్నాను, ఎక్కువ చర్చలోకి పోదలచుకోలేదు మన ప్రభుత్వం
చక్కటి కార్మిక విధానాన్ని కలిగి వుంది, అనేక మైనటువంటి పాలిసిలతో చాలా
ఎడ్వాన్స్ కు పోయింది, గవర్నమెంటు ఆఫ్ యిండియాకు శూభా మన ప్రభుత్వం
చాలా మంచి సజ్జెషన్లు చేసి అవసరమైనటువంటి సవరణలు ప్రపోజ్ చేశారు.
యిది కంకరెంటు లెజిస్లేషను అయిచందువల్ల మన ప్రభుత్వం చేయడానికి అవకాశం
లేదు, పాస్డ్ ఆండ్ స్టాబిల్ మెంటు యాక్టులో గ్రామ్యుటి ప్రావిజనును ప్రాకార్డు
కొట్టి వేస్తే పాస్డ్ ఉద్యోగులకు గ్రామ్యుటి యివ్వడానికి చట్టం చేయాలని గత
నాలుగు ఏళ్లు నుండి అనుకుంటున్నప్పటికీ కంకరెంటు సజ్జెక్ట్ అయినందువల్ల
కేంద్ర ప్రభుత్వం నిర్ణయం కొరకు నిరీక్షించవలసి వుంది, అది జాయింటు లిస్టులో
వున్న కారణం చేత ప్రభుత్వం అనుకున్నది చేయలేకపోతున్నది. ప్రభుత్వానికి
మనవి చేస్తున్నాను. యంత చక్కటి విధానాలు అవలంబించదలచుకున్నప్పుడు
దానికి కావలసినటువంటి వనరులు, స్టాఫ్, అధికారాలు యివి అన్ని కూడా
మీరు సమకూర్చుకోకపోతే ఆ విధానాలుగానే వుండిపోతాయి, అవి ప్రజల్లోకి
పోయే అవకాశం లేదు, కార్మికులు లాభం పొందరు, మీ ఉద్దేశం నెరవేరదని
ప్రభుత్వానికి మనవి చేస్తున్నాను. సప్లీ మెంటరీ గ్రాంటుస్ సంగ్రహములో ఆర్థిక
శాఖ మంత్రిగారు కార్మిక శాఖ మంత్రిగారు కలసి కూర్చుని ఎంత స్టాఫ్ కానాలి
ఏ ఫైనలిటీస్ కానాలి అనే దాని గురించి ఆలోచించాలి, ఈనాడు అనేక చట్టాలు
అమలు చేయబోతున్నారు, అనేక లక్షల మందికి కొత్త జోనసు కలుగజేయవలసిన
అవసరం ఉంది, యిండస్ట్రీయల్ ఎడ్ ఖాడికేషన్లును మార్చి తగిన న్యాయస్థానాలు
ఏర్పరచి తొందరగా కార్మికులకు న్యాయం కల్పించవలసిన అవసరం వుంది.
దానికి తగిన వనరులను సప్లీ మెంటరీ గ్రాంటులలో ఏర్పాటు చేయాలని మనవిచేస్తూ
యీ అవకాశం యిచ్చినందుకు తమకు ధన్యవాదాలు తెలుపుతూ సెలవు
దీసుకుంటున్నాను.

Sri A. Sreeramulu (Eluru) :— Mr, Deputy Speaker, Sir. I have
carefully gone through the note given to us by the hon. Ministers. I
find, Sir, the sincerity and seriousness of the hon. Minister for Labour
to protect the interests of labour. I have to express my sympathy at
the plight of the hon. Labour Minister because he has to contend
with two very powerful forces. One is highly influential, ele-ver, mani-
pulative management, the other is the bureaucracy very much weighted
in favour of the management. These are the two powerful forces with
which he has to contend if only he has to make his department
purposeful.

As I look at this Labour Department and this portfolio of the Labour Minister I am wondering what exactly is the role of the Labour Minister in the present context. Is he a mediator, is he an arbitrator, is he a philosopher and guide, is he the champion of labour interest, and what exactly is the role of the Labour Minister, what exactly is the purpose of having this portfolio in the Centre and also in the State is a question which has been agitating my mind. I have not been able to get an answer.

Industrial peace can certainly be maintained, Sir. There are two methods of maintaining industrial peace. One is by throttling and strangulating the workers' movement and the workers' urges and aspirations. For this purpose, the Government of the day has enough of powers. As if all the draconian laws that are being used against labour and which have been in force for nearly 2 1/2 decades are not enough, Government have recently acquired enormous and extra-ordinary powers of MISA and Defence of India Rules. I would very much appreciate if this Government has got the capacity to apply the provision of the MISA and D.I.R. against the anti-social elements which have been holding the country to ransom, the nation to ransom who have been earning enormous profits. But unfortunately this new instrument that has been acquired by the Government in the name of MISA and D.I.R. is being utilised against the legitimate union activities, against the union functionaries. Let us take for example, the Synthetic Drug Factory at Hyderabad. The workers wanted to lodge a symbolic protest in regard to denial of bonus. What did the Government do? The entire police force went into action. People who simply and peacefully gathered to mark their protest were beaten black and blue, tear gas shells were utilised and the entire machinery of the Government went in support of the Management. What was the Labour Minister doing? What is his duty? Is he support the interests of labour. Is he to go their support or is he to simply remain a silent spectator when the entire police machinery is being used against labour and against their legitimate union activity of recording its protest against this denial of bonus. Take for example, the H.M.T. There, all the office bearers have been arrested under MISA and D.I.R. What exactly was the provocation for this Government to resort to such unwarranted, unjustified arrest of union functionaries? Is this maintaining of peace, industrial peace? If so you can certainly maintain industrial peace. There can be no disharmony, there can be no unrest because police raj can certainly maintain industrial peace. But there is another way of maintaining industrial peace and that is by involving the worker, by making him feel that he is also a partner in the process of manufacture, in the process of production, by giving him a sense of

professional pride, a sense of job satisfaction. And that can be done only when the Government has the determination to do.

We are told Sir, that shop floor committees and plant committees have been set up for what purpose? To discuss related problems; not to discuss day to day irritations. After all production depends upon the satisfaction of the workman, upon the facilities the workman is getting at the shop floor level or plant level, at the branch level and if the workman has got several irritation, if the workman has got several inconveniences and discomforts in the discharge of his work at the shop level, what exactly is the purpose of this wonderful committee that is set up at shop floor level to discuss work related problems. It means that is another handle to the management to simply go on coersing, pursuing and prescuring the workmen to extract more labour and not ameliorating the suffering or hardship of the workmen which have must been one of the essential features of these committees. This is, I say, distortion, this is a fallacy and nothing short of hypocrisy.

As far as worker participation in management is concerned, I have been in the trade union field for nearly three decades, Sir, just as our hon. Minister, Mr. Anjaiah has been. I have been hearing this worker participation in the management for the past two and a half decades right from the days of Mr. Nanda. Till today worker participating is a distant cry. It is a slogan, it is a fraud that is being practised on the working people of India. Worker participation has not become a reality. Then, what is the way of maintaining industrial peace? By crushing workers, by utilising all draconian laws—that in a nut shell, is the role of the labour Department. And I am really ashamed that we are continuing these Labour Ministers for two and a half decades in this country without any useful purpose and without doing anything substantial for labour.

Now, coming, Sir, to Bonus Act! the Supreme Court gave a judgement in regard to the concept of bonus. Bonus, according to the Supreme Court is a differed wage because in this wonderful country, despite all protestations and proclamations to establish a socialist society, justice political, social and economic and so and on and so—forth—all inspiring words which have absolutely no meaning at all—we have not been able to provide even a need based minimum wage. not to think of fair wage or a living wage. Because the managements and various establishments have not been able to provide a need based minimum wage. not to think of fair wage, bonus came into picture. Bonus is a sort of deferred payment to fill up the gap that has arise on account of short wages and wages that are due to the workers. Unfortunately the concept of bonus has changed. And more amusing

that urchins who do not know what labour is and what bonus is, are making big proclamations. It is most unfortunate, most devastating as far as labour of this country is concerned. Urchins who just opened eyes day before yesterday, two or three months ago, have been making loud statements that payment of bonus will adversely affect the industrial production, and it will also affect price mechanism. This is mas, unfortunate and an alarming feature. No Labour Minister has the courage to move his little finger against the unwarranted-against the almost unjustified and uncivilised statements and comments that are being made on bonus. I may say, the working people of India are not going to tolerate this change in the concept of bonus. But what is the role of our Labour Minister and the Central Labour Minister? He acquiesced himself, he became almost a sort of an accomplice in changing drastically the concept of bonus. What about our State Labour Minister? I cannot expect him even to think about it because there is no scope for him to think about it. If only all the Labour Ministers are really Ministers labour, if only they are-champions of labour' if only they are advocates of labour, they should have lodged an emphatic protest against this anti-labour measure of drastically changing the concept of bonus. That, they have not done because positions are more comfortable. They are more important than principles. That is the order of the day. That is the political set up we have.

Now, Sir there are so many labour laws. Our Labour Minister 11-00 a.m.
has given a very detailed note. What is the machinery that is at the disposal of our Labour Minister to enforce these labour laws? For example, there is the Agricultural Minimum Wages Act. Is it possible for the present machinery to enforce the Agricultural Minimum Wages Act? Let us be a little pragmatic; let us be a little realistic. There is no point in simply resorting to slogans and satisfying ourselves because that would amount to deception. What exactly is the machinery that is available at our disposal to enforce this Agricultural Minimum Wages Act? Let the hon. Minister tell me, Sir, because I find the posts of Assistant Inspectors of Labour are extremely few. Even the present staff are not able to effectively supervise. They are very much over-burdened. When that is so, how is it possible to reach nook and corner of the entire State to enforce this particular Agricultural Minimum Wages Act? I find that in addition to in adequacy of staff in this department, there is a lot of discontent in this department. The hon. Minister will have to tell me, because in the Labour Department, more particularly, there was a common seniority list of Assistant Inspectors of Labour prepared in the year 1956. Ignoring that seniority list, temporary promotions were made in 1965, and later, despite appeals from seniors those juniors who were promoted were almost regularised. The whole matter went up to the High Court.

The High Court gave a direction in the year 1972 upholding the claims of the persons who went to High Court. Till now, nothing has been done. The juniors who were promoted to the posts of Deputy Inspectors of Labour are continuing without let or hindrance. I do not know what exactly is happening either at the directorate level or secretariat level. If bureaucracy is holding up review of such promotions, it is the duty of the Labour Minister to pull up bureaucracy and to pull out that file wherever it be and see that justice is done because continuing this discontent among the people who are responsible or who are charged with the responsibility of protecting the interests of labour, is going to be suicidal as far as the Government is concerned. After all when any policy or programme is going to be taken to the people, these persons who constitute the arms and limbs of that machinery if they are not content, there is nothing that we can do.

Similarly, Sir, several posts are kept vacant in the department. I do not know whether it is the pleasure or luxury for this government to keep these posts vacant when there is so much of unemployment in this country, when so many people are getting frustrated after years of service, are rotting in lower posts, when posts in higher reaches fall vacant, what exactly is the difficulty in filling up these posts. For example, Industrial Relations Officers' posts—there are 8 posts which are vacant. Factories' Inspectors' posts—14 posts are vacant for the past 3 or 4 years. And Boilers Inspectors' posts—3 or 4 posts are vacant and the post of Chief Inspector of Factories who was compulsorily retired recently, has not been filled. Government has not thought it necessary to fill up the post and some body else is kept in charge. What exactly is the practical difficulty in filling up these posts? Unless people are placed in proper positions, it is not possible to extract work and it will be futile on the part of the Labour Minister to expect results—unless people charged with the responsibility are positioned in respective places and they are made to work.

The hon. Minister has made a reference to accidents. And he is taking pleasure that the accidents have been of a minor nature. In the Andhra Cement Company at Vijayawada, there was a big explosion and four workers were burnt. Another accident took place in the Vazir Sultan Tobacco Co. where one worker was killed. Why does the Minister's note not make reference to these two major accidents, I am asking the hon. Minister to tell me. An enquiry has been ordered. What has happened to that enquiry? Is the Enquiry Officer conniving with the Management? Has the enquiry officer issued atleast a notice to this Andhra Cement Company at Vijayawada? What is he doing? There seems to be a sort of conspiracy between the enquiry officer and the department's bureaucracy to hush up the whole affair and the management has not taken any corrective action till now. When I was discussing this question with a senior engineer he told me that we were very lucky that a major explosion has been

averted. If only that had taken place 50% of Vijayawada would have been blown off. That was the serious haracter of the accident at Vijayawada and the enquiry officer is very leisurely, very comfortably conducting the enquiry. I would request the hon. Minister to call for the report of the enquiry officer, obtain his explanation and punish him for his dely-dalying, for his slow process because this is a serious matter. Tho House is entitled to be told what exactly has happened inregard to the enquiry of these two cases.

Then I shall refer to one or two important Acts. For examples the Contract Labour Act is there. Last year, while speaking on this Demand, I said the P.W.D. is the biggest department where there is biggest contract labour. What action has been taken? Has the P.W.D. registered its name; has licence been given, has certification been made - no information is given in the note. I want the Minister to tell me what steps are being taken to prevent the employment of contract labour in P. W. D. and some of the other government departments, because that is a very important aspect.

Similarly, Sir, workers' participation. Electricity Board is the biggest public sector undertaking of our State, employing thousands of work men. Has a joint committee been set up in the Electrcicity Board? No, it has not been set up. It is no good citing a few examples here and there and thinking that very thing is going on well. The labour Minister will have to insist on all these public sector concerns to immediately set up atleast a facade of workers participation. You have been shouting from house tops about the 20 point formula. You have to build up atleast that facade in the Electricity Board, in the Hyderabad Allwyns, in the Hyderabad Chemicals, in the Indo-Nippons and so many other public sector industries. Sir, I leave the Labour Department because I have several other questions.

Employment :—Every year the number of unemployed goes up by 1,35,000, while the placing is nothing more than 30,000. It means, every year, in 12 months' you allow and you have a backlog of one lakh unemployed. What is the effective action Government is proposing to take? I cannot blame the Labour and Employment Minister. This is collective responsibility of the entire State. I have been stating, Sir, that the educated unemployed persons provide a fertile ground for fascism. You have condemned fascism, by holding an antifascist conference; a big 'mela'. It was a big show. You have spent nearly Rs. 2 lakhs to have that anti-fascist conference. But you are developing facism with your own hands, by your own negligence, by your incompetence, by your sluggish behaviour because every year you are adding nearly one lakh of unemployed persons to your live register and they provide a fertile ground for fascism. I am cautioning the Government that if they do not take timely action, they will have to repent. the people of India will have to repent, because we don't want a narchy.

we don't want crisis. We want an orderly growth of our economy and an orderly development of this Nation. This is a very serious question.

11-10 a.m. We are told in the note that some Job Development officers posts have been created at Visakhapatnam and Kothagudem. I don't know why there should not be a Job Development officer at Kothagudem? Why should it not be at Hyderabad. What are the avenues available at Kothagudem except Singareni collieries and one or two industries. There is practically no scope for either development or encouraging industries to employ more persons. Job Development officers must be in important centres. At Visakhapatnam it is all right. I understand that three cars have been purchased and these cars should have been given to the Job Development officers but those cars are in Hyderabad city being used by the top brass. I want the Minister to tell me what has happened to these cars and whether the Job Development officer at Visakhapatnam has been supplied with this car, because this man is expected to go to big people like the Managing Director of Heavy Vessels and so on and so forth. If this petty officer known as the Job Development officer has to go by bus or rickshaw, what is the regard that he can expect and what is the recognition that he can command at the hands of top administrator of private industries. That is the question which will have to be considered. Even cars that were purchased were meant for use by these people. They have not been supplied. They are being maintained and they being comfortably run in Hyderabad city by these people who are in-charge.

Regarding I.T.Is we were told last year that the courses are going to be remodelled, refashioned and new trades are going to be introduced. Till now as far as I understand, at Eluru nothing new has happened. I don't know anything new has happened anywhere else. Immediately if at all the Government has an idea to start new trades to suit to the requirements of developing industry, immediate action will have to be taken and it cannot brook any more delay. I will make a suggestion to our Minister. I.T.I.s are being attracted by a good number of candidates. Our I.T.Is, the present capacity is not sufficient to meet the demand. If the Government is not in a position to start more I.T.Is, I will suggest the Government to close down the polytechnics and start I.T.Is. After all people obtaining diplomas from polytechnics are not getting any job, but persons trained in I.T.Is in any trade are having job opportunities. Even if job opportunities are not available they are in a position to make an independent living because they are learning a craft or trade and so if that is not possible at least let there be some shift system in the I.T.Is, 8 hours one shift and

for another 8 hours one shift, so that nearly a thousand or 1,500 more candidates can be trained in the very same ITIs with only a nominal increase in the cost of establishment and without any corresponding increase in the machinery or the buildings. Now Sir, I have come to rehabilitation. This is a subject which has been very badly handled. For example, Burma repatriates. If you look into the figures, which our Minister has not furnished but the A.G. has very carefully audited the accounts and made certain revelations. Burma repatriation in the form of loans a sum of Rs. 2 crores and 69 lakhs has been spent. How the entire money was utilised and whether the purpose of the loan is fulfilled and whether the persons are available, whether they are in a position to pay back the money? These questions are not answered by the department and most of the people who took loan have spent for some other purposes. Some of them have invested in speculative purposes. So, the very purpose of granting loans for rehabilitating them has been served. There has been a gross mis-management in regard to this particular subject of Burma repatriates grant of loan. Houses for repatriation, a sum of Rs. 41 lakhs has been spent. Textile Co-operative Production and Sales Society, Antargam where thousand quarters have been built. 219 have been occupied by repatriates, 299 by others, 318 quarters are vacant, 164 quarters have been damaged. I am only giving you these illustrative examples as to how this problem of repatriation or rehabilitation is being handled and the officers responsible for this bungling are not severely dealt with. They will have to be dealt with very severely. Warnings are not going to be of any avail as far as our officers are concerned. Very serious and deterrent action will have to be taken. Even the so-called compulsory retirement is becoming a big advantage, a big boon to some of the corrupt officers. They are even requesting the Government 'please retire us so that we can have the pension' and go away with a lot of money. I would like to bring to the notice of the House one interesting feature. An automobile workshop has been started, known as Auto Sugar. This is a workshop started by two officers who have been compulsorily retired. The Chief Inspector of Factories is one and curiously enough the Chief Secretary to the Government of Andhra Pradesh has issued an Order asking all most all the departments to get their vehicles repaired in this Auto Saugar workshop. It is an open air workshop without much of equipment. This workshop has not even obtained a license under the Factories Act. It has not been registered with the Municipality but yet the Hon'ble Chief Secretary to the Government of Andhra Pradesh, a highly trained gentleman in photography; under his name an Order has come that all the departments must send their vehicles for repair to

this Auto Sugar. I would request the Labour Minister to kindly investigate into this matter, because Factories License has not been obtained and it is your subject. It is only as a specimen I am quoting as to how bureaucracy is capable of defeating the purpose of elected representatives, the Minister, the Government and everybody on the face of earth.

శుమారి ఎమ్. కమలమ్మ (నకెకల్):— అధ్యక్షా, లేబర్ మినిష్టర్ గారు ప్రజా పెట్టిన డిమాండ్ ను బలపరుస్తు కొన్ని విషయాలు మీ ముందు పెట్టదంచు కొన్నాను. లేబర్ కు మినిమమ్ వేజెస్ సౌకర్యం కలిగించారు. పెట్టచాకిరి తీసి వేశారు. చాల సంవత్సరం. అగ్రికల్చరల్ లేబర్ కు మినిమమ్ వేజెస్ గ్రామా లలో యింట్లమెంతువన్ కావడం లేదు. జిల్లాకు ఒక లేబర్ ఆఫీసర్ ఉంటారు. 10 మంది యినస్పెక్టర్స్ ఉంటారు. వారు వెళ్లి ఆగ్నైజ్ చేయడానికి వీలు లేకుండా ఉన్నది. వారు ఫ్యాక్టరీస్ చూసుకుంటారు. దీనిని బి. డి. ఓ., వి. డి. ఓ. కు అప్పజెప్పాము అన్నారు. ఈ విధి ఓన్ బి.డి.ఓ. లోనే పంచా యితీరాల్లో తలకాయవొప్పి. వారిని ఆ యినస్పెక్టర్స్ చేయమంటే గ్రామాలలో ఏమి జరుగుతున్నది తెలియకుండా పోతుంది. డిఫెన్స్ ఆఫ్ యిండియా రూల్స్ క్రింద తీసుకువచ్చినట్లయితే రెవెన్యూను పోలి అన్ని విధాలుగా చూస్తారు కాబట్టి డిఫెన్స్ ఆఫ్ ఇండియా రూల్స్ క్రింద చేయాలని మనవిచేస్తున్నాను. హమాల్ చట్టం ఒకటి తీసుకురావాలి. హమాల్ గురించి మాట్లాడడం లేదు. మార్కెట్ కమిటీస్ లో ఆదవాల్లు స్వీకర్షగా ఉంటారు. ఎవరైతే బిజినెస్ చేస్తు ఉంటారో వారి యిండ్లలో పెట్టచాకిరి చేస్తు ఉంటారు. వారి గురించి ఎక్కడ మాట్లాడడం లేదు. హమాల్ చట్టం తీసుకువచ్చే కొంత జాగా జరుగుతుందని మీ ద్వారా మనవిచేస్తున్నాను. కంటిన్ జెన్స్ లేబరు మునిసిపాలిటీస్ లో, స్వీపరుగా, మెహతర్లుగా పని చేస్తారు. వారు రోజు కూలి క్రింద పని చేస్తారు. ఉద్యోగస్తుల కరువు కార్యం గురించి, యంకా వారికి ఎక్స్ట్రా ఏదైనా చేయాలని 50 కోట్ల రూపాయలకు పెంచుతూ మూడు వాలుగు జి.ఓ.లు పాస్ చేశాము. మునిసి పాలిటీలలో స్వీపరుగా, మెహతర్లుగా పని చేసే వారికి సౌకర్యం కలిగించాలి. ఏదైనా చట్టం తీసుకువచ్చి వారిని క్లాస్ 4 ఎంప్లాయిస్ లాగా జీతం వచ్చేట్లు చూడాలని మనవిచేస్తున్నాను. టాపర్స్ ఉన్నారు. వేరే లేబర్స్ కూడా గ్రామాలలో ఉన్నారు. టాపర్స్ చెట్టు ఎక్కినప్పుడు పడిపోవచ్చు. వారికి ఎల్. ఐ. సి వగైరా తెలియదు. వారికి లేబర్ ఫండ్ అనేది గ్రామాలలో ఏర్పాటు చేసి, వారిని దానిలో మెంబర్స్ గా చేసి వారికి ఏదైనా కష్టం వచ్చినప్పుడు సహాయం చేయడానికి అవకాశం ఉంటుంది కాబట్టి లేబరు ఫండు ఏర్పాటుచేయాలని మనవిచేస్తున్నాను. ఎంప్లాయిమెంట్, రిజిస్ట్రేషన్ చేయకున్నప్పుడు 20 సంవత్సరాలు వయస్సు ఉన్నది అనుకోండి, కాలే వచ్చేటప్పుడు 6 సంవత్సరాలు, 10 సంవత్సరాలు పట్టవచ్చు. అప్పుటికి ఏకైకంగా అయిపోతుంది. కమక ఎంప్లాయిమెంట్ లో రిజిస్ట్రేషన్ చేసుకోవాల్సి ఉంటుంది దానివారూ ఏ ఏప్లైడ్ నా వారికి ఉద్యోగం వచ్చేట్లు చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. పరిశ్రమలలో మెంబర్స్ షిప్ కు కమకు

వచ్చేది చాలదం లేదని ఒకరకమైన ఆందోళన తెచ్చి మొత్తం పనిని అపివేసే పరిస్థితులుంటాయి. అటువంటి కార్మికులనుండి ఒక ఫండు వసూలుచేసి పరిశ్రమలో పేరుహోల్దరుగా చేస్తే ఇది నాకు చెందినది, ఇందులో నాకు ప్రయోజనం వస్తుంది, నేను సమ్మెలు చేసుకుంటా వనిచేయవలసి ఉంటుందనే భావం కలిగి బాధ్యతతో వ్యవహరిస్తాడని పోయినసారి చేసు చెప్పిన అభిప్రాయాన్నే తిరిగి తెలియజేస్తున్నాను. కొన్ని పరిశ్రమలు పెట్టినప్పుడు కాని ప్రాజెక్టులు కట్టినప్పుడుకాని లేబరు వాటిల్లో పని చేస్తుంటారు. లోయరు పీలేరు వెళ్ళినప్పుడు చూచాను. అక్కడ వేలమంది పనిచేస్తున్నారు. కిలో రూ. 2-50 చొప్పున బియ్యం అమ్మారని వారు మాతో చెప్పుకున్నారు. వందల వేల సంఖ్యతో లేబరు పనిచేస్తున్నప్పుడు వారికి ఏదైనా సొసైటీ ఏర్పాటుచేసి వారికి సరైన భోజనం దొరికే సౌకర్యం కల్పించేయాలి. వారు దేశప్రజల సంక్షేమానికై పరిశ్రమలు, ప్రాజెక్టులు నిర్మిస్తున్నప్పుడు క్రింది తెవెలలో పనిచేసే అటువంటి వారికి కొన్ని సౌకర్యాలు కలిగించాలని తమద్వారా ప్రభుత్వానికి మనవి చేస్తున్నాను. రిహాబిలిటేషన్ కోసం చాలా ఫండ్స్ పెట్టారు. చాలా సంతోషం. అనేకమంది బింగ్లాదేశ్ నుంచి వచ్చినవారు, శ్రీలంక నుంచి వచ్చినవారు రకరకాలుగా వచ్చిన వారున్నారు వారిని రిహాబిలిటేట్ చేయడానికి సౌకర్యం కల్పించేయడం అవసరమే. ఇండివిడ్యుయల్ గా డబ్బు ఇవ్వకుండా వారికి సంఘాలు ఏర్పాటుచేసి వాటిద్వారా సహాయం అందజేయాలి. భూములు ఇచ్చినంతమాత్రంకేత కాదు. వారు దానిని ఏవిధంగా ఉపయోగించుకుంటున్నారో తెలియకుండా పోతున్నది. సొసైటీలను ఏర్పాటుచేసి ప్రభుత్వ అజమాయిషీ క్రింద ఉంచాలని కోరుతూ ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు అభినందనలు తెలుపుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు (కాకినాడ) :—ఆధ్యక్షా, కార్మిక, ఉపాధి కల్పన శాఖ దివ్యుండపై మాట్లాడటంవల్ల చాలా విషయాలు చెప్పవలసి ఉంటుంది. ఇది కార్మికులకు మాత్రమే కాక సమాజానికి కూడా సంతోషకరమైనది కావుగా నేను భావిస్తున్నాను. సమాజంలో ఏర్పడే అస్తి, సమాజ భవిష్యత్తు లేబరుపైనే ఆధారపడి ఉంటుంది. ఈ పద్ధతిపై ఉపోద్ఘాతం ఇస్తూ ఉత్పత్తి, ఉత్పాదక శక్తిని పెంచడం విషయమై ప్రధానంగా పేర్కొన్నారు. లేబరు యొక్క రక్తమాంసాలను పీల్చి తర్వాతా వారి నేపలు, సరుకుల ఉత్పత్తి పెంచుకుందామనే ధోరణి ప్రధానంగా లేబరు డిపార్టుమెంటులో ఉంది. ఇది వర్త దృక్పథానికి సంబంధించిన ధోరణిగా చూడవలసి ఉంటుంది. కష్టపడి పని చేసే వారి నుండి సమాజానికి కావలసిన అవసరాలు ఉద్భవిస్తున్నాయి. లక్షల కొలది ఉన్న క్రామిక ప్రజల ప్రధాన అంశం ఉత్పత్తి. పని వాడు ఉత్పత్తి చేయడానికే పుట్టాడు. అధికోత్పత్తి చేయడానికే పుట్టాడు. ఉత్పాదన శక్తి పెంచాలనే ధోరణితో యజమాని మాత్రమే కాకుండా లేబరు డిపార్టుమెంటు కూడా క్రామికుణ్ణి ఒక జానిసగా తయారు చేస్తున్నారు. మంత్రిగారు లేబరు నుండి వచ్చిన వారు లేబరు సంస్థలు తెలిసిన వారు. నిర్వహించిన వారు, తదుపరి లేబరు డిపార్టుమెంటుకు అధిపేత అయినారు. దరదర్భప్తకాత్మ ప్రస్తుత సమాజిక వ్యవస్థలో ప్రభుత్వ యంత్రాంగం లేబరు యెడల శీమకున్న

11-20 a.m

దృక్పథంలోని మూల సూత్రం చూస్తే నాకు మాత్రమే కాక మంత్రిగారికి కూడా కనువిప్పుగా ఉంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. యజమానులను చూచినా ప్రభుత్వ యంత్రాంగం చూచినా లేబరు అనేది సోమరిపోతులతో కూడినదని వారి నుంచి ఉత్పాదక శక్తి లాగడం ఎట్లా అనే ధోరణి కనిపిస్తున్నది. ఇది చాలా సాంఘిక వ్యతిరేక ధోరణి అని చెప్పవలసి ఉంటుంది. లేబరు డిపార్టుమెంటును మార్చడం మాత్రమే కాకుండా లేబరును సంరక్షించడానికి కూడా నూతనమైన విధానాన్ని అవలంబించవలసి ఉంటుందని నేను మనవి చేస్తున్నాను. పారిశ్రామికాలను కార్మికులను సమన్వయపరచి శాంతి వెలకొల్పాలనే ధోరణి చూస్తున్నాం. నిజానికి శాంతి అనేది లేదు. కార్మికునికి పారిశ్రామికానికి మధ్య శాంతి లేనప్పుడు దానిని పరిష్కరించడానికి మనం ఏమి చేస్తున్నాం? దీనికి సరైన సమాధానం ఇవ్వగలిగినప్పుడు ప్రభుత్వ యంత్రాంగంలో లేబరు వ్యవహారాలు చూసే వారికి వాస్తవమైన దృక్పథం ఉంది అన్న మాట. సమన్వయపరచడం అనేది ఎట్లా తయారైనదంటే కార్మికులు చాలా మంది అయిపోయారు. తమ ఉత్పాదక శక్తిని పూర్తిగా వినియోగించడం లేదు అనే భావంతో యజమానులు కార్మికులను హింసించే వర్గంగా తయారై వారు. దీనిని అంతా సమన్వయపరచి బ్రహ్మాండమైన కార్యక్రమం నిర్వహిస్తున్నామని లేబరు డిపార్టుమెంటు తలస్తున్నది. తిండి లేని కార్మికుడు శ్రమ పడి ఉత్పత్తి పెంచినప్పటికీ యజమాని వర్గం వారిని లొంగదీసుకోడానికి ప్రయత్నం చేస్తుంటే వారిని బలపరచే యంత్రాంగంగా తయారైనది లేబరు డిపార్టుమెంటు. ఈ విషయం మంత్రిగారికి తెలుసు. దీనిని సరిదిద్దే ప్రయత్నంలో ఉద్యోగుల మనస్తత్వాన్ని క్రామిక వర్గం మనస్తత్వాన్ని అవగాహన చేసుకోవాలని విన్నవిస్తున్నాను.

11-30 a. m. Mr. Deputy Speaker :—Mr. C. V. K. Rao, You can continue your speech in the evening. Now we shall take up non official Business.

NON-OFFICIAL BUSINESS

(a) Non-Official Bill.

The Andhra Pradesh Free Legal Aid to the Poor Bill, 1976.

Sri E. Ayyapu Reddy .—Sir, I beg to move :

“That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Free Legal Aid to the Poor Bill, 1976.

Mr. Deputy Speaker :—Motion moved.

The question is :

“The leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Free Legal Aid to the Poor Bill, 1976.”

Motion was adopted and the Bill was introduced.

(b) Non Official Resolution :

(1) Abolition of the private ownership of the means of production. (Discussion Continued)

శ్రీ ఎస్. వెంకటరత్నం(గుంటూరు-II):—రిజల్యూషన్ని ప్రతిపాదించినందుకు సి.వి.కె. రావు గారిని మొట్టమొదట అభినందిస్తున్నాను. ఎందుచేతనంటే సి.వి.కె. రావు గారి పుణ్యమా అంటూ చక్కడ హవును మొత్తం మీద ఒక చక్కటి వమనస్యను చర్చించడానికి అవకాశం వచ్చింది. ఇటువంటి ప్రయత్నం చేయి రిజల్యూషన్ ను దాదాపుగా నాకు తెలిసి ఎప్పుడు రాలేదు. కాని సి.వి.కె. రావు గారు ప్రతిపాదించారు కాబట్టి, నాన్-కాంగ్రెస్ మెంబరు ఇది మున్ చేశారు కాబట్టి దీనిని ఆపోజిట్ చేయాలి అనే మనస్తత్వంతో కాకుండా ఈ విషయం యధార్థంగా తీసుకున్నట్లయితే ఇంత చక్కటి రిజల్యూషన్ ఇంతవరకు రాలేదు. కాంగ్రెస్ మిత్రులుగాని దీనిని సరిగా అవగాహన చేసుకున్నట్లయితే వారికి ఇది చక్కని అవకాశం. సి.వి.కె. రావు గారికి ఇది పెద్ద అవకాశం కాదు. ఇవి వారు ఎప్పుడూ చెబుతూనే ఉంటారు. కాంగ్రెస్ వారు ఇది వినియోగించుకోవడం లేదే అని నేను విచారపడుతున్నాను. ఈ తీర్మానం వ్యతిరేకించాము అని చెప్పడానికి ఈ రోజు లలో నోరు రాకూడదు. అది ఫండమెంటల్ ప్రిన్సిపల్. మార్క్సిజమ్ లో ఉన్నది. కాంగ్రెస్ బెంచెస్ లోనుండి వచ్చే ఒక అశ్వంతరం ఏమిటి అంటే సోషలిజం మేము ఎక్సెప్టు చేశాము కదా, దానికి రిజల్యూషన్ ఎందుకు అని. అది చాలా మొరటునూట. సోషలిజం ఏక్సెప్టు చేశామని చెప్పగలుగుతున్నందుకు ఇప్పుడు సంతోషించవలసిందేగాని కాంగ్రెస్ పార్టీ ఎంతకాలానికి ఈ స్థితికి వచ్చింది అనేది మనం ఆలోచించాలి. కాంగ్రెస్ పార్టీ పుట్టి చాల కాలం అయినా, సోషలిజం మీద నమ్మకం ఉన్న జవహర్ లాల్ నెహ్రూ ఎంత కాలం నుంచి పొట్లాడుతున్నా అవడీ కాంగ్రెస్ వరకు సోషలిజం అనే మాట వస్తే ఉలిక్కిపడింది కాంగ్రెస్. సోషలిస్ట్ వేటర్స్ ఆఫ్ సొసైటీ అని అవడీ కాంగ్రెస్ లో అనలేక అనలేక అన్నారు. ఆ తరువాత ఇప్పుడు ఇందిరాగాంధీ గారి పుణ్యమా అంటూ ధైర్యం తెచ్చుకొని సోషలిజం కోసమే పొట్లాడుతున్నాము అనే దశకు వచ్చారు. చాల సంతోషమే. కాని సోషలిజం మేము ఎదాప్టు చేశాము, తీర్మానం ఎందుకు అనడంలో నాకు వచ్చి అనుమానం ఏమిటంటే మేము సోషలిజం అవలంబించాము అని చెప్పే కాంగ్రెస్ మిత్రులలో దాదాపుగా వందకి 90 మందికి సోషలిజం మీద నమ్మకంలేదు. ఈనాడు చలామణి వెనుక దాక్కున్న భూస్వాములు గాని ధనికులుగాని రివ్ల్యూషనరీస్ గాని అనేక రకాలైనటువంటివారు ఈ మహా సముద్రములో కట్టకట్టుకొని ఉన్నారు. అయితే అవకాశం వచ్చినప్పుడు ఒకమాట పైకి అంటూ సోషలిజం మీద మాకు నమ్మకం ఉంది అంటూ సోషలిజాన్ని వ్యతిరేకించే సిద్ధాతం, సోషలిజం ఆమలులోకి రాకుండా చూసే మార్గం చెబుతారు. ఇది కాంగ్రెస్ పార్టీలో ఎక్కువగా కనబడుతూ ఉంది కాబట్టి ఈ సోషలిజం పై పుక ఎంతవరకు పురోగమిస్తున్నారని మనం ఆలోచించినట్లయితే దాదాపు 25 సంవత్సరాలు అయింది మనకు స్వతంత్రం వచ్చి : దశలవారీగా ఈ వాటికి సోషలిజం వరకు వచ్చాము. ఇది

వరకు పెద్ద జమీందార్లుగా ఉన్నవాళ్లు, పెద్ద ధనికులుగా ఉన్నవాళ్లు ఎవరైనా ఇప్పుడు పేదవాళ్లు అయ్యారా? ఈ 25 సంవత్సరాల తరువాత అని చూస్తే ధనికులు ధనికులు అయ్యారు బీదవారు బీదవారు అయ్యారు. ఇది నేను చెప్పే మాట కాదు. ఎక నామిస్టు చెప్పే మాట. సోషలిజం బేనర్ టీసీకొని ప్రభుత్వం చేస్తున్న బేనరు విధానం ఏమి? అది మాటలకు సోషలిజం చేతలకు నాన్ సోషలిజం, నిజంగా హృదయ పూర్వకంగా సోషలిజం ఆచరణలోకి రావాలి అనేది సిద్ధాంతం ఒప్పుకొని తీరాలి. ఈ సిద్ధాంతం ఒప్పుకోవడంలో తప్పు ఏమిటో నాకు ఆర్థం అవడం లేదు. మనం వైఎ ఇయర్ ప్లాను పెట్టుకుంటే టూరెట్ డిస్టెండు చేసుకుంటాము. ఆచరణలో ఆ టూరెట్స్ రీచ్ కావడానికి మనం వైఎ చేస్తాము. అట్లే ఇది సోషలిజానికి ప్రధానమైన సిద్ధాంతం అయినప్పటికీ ఇది టూరెట్టుగా టీసీకొని దాన్ని రీచ్ కావడానికి మనం ప్రయత్నం చేస్తూ పోతున్నప్పుడు అది ఎందుకు ఏకైకపు చేయకూడదు? ఏకైకపు చేయాలి. ఎందుచేతనంటే అది ఫండ్ మెంటల్ ప్రెస్సిఫర్ కాబట్టి. మనం సోషలిజం వైపు పోతున్నాము, మీన్స్ ఆఫ్ ప్రొడక్షన్ లో లేదు కూడా ఒకటి కాబట్టి లాండుకూడ తీసుకోవలసింది కాని దానిని తీసుకోలేదు అని ఒక మిత్రుడు అన్నాడు. కాబట్టి ఈ సిద్ధాంతం మేము ఒప్పుకోము అవడం అది ఒక దానికి ఒకటి కాంట్రబ్యూట్ ఆర్గ్యుమెంటు, సోషలిస్టు సిద్ధాంతం ప్రకారం అన్ని తీసుకోవాలి. నా ఉద్దేశం ప్రకారం మీన్స్ ఆఫ్ ప్రొడక్షన్ అయిన లాండుని నేషనలైజ్ చెయ్యకపోవడమే సోషలిజమ్ ఏకైకపు చేసిన కాంగ్రెస్ పార్టీ చేసిన మొదటి రకపు. మొదటిసారి రిపబ్లికన్ చేయించినపుడు తనను చేసిన మొదటి పనే అది. ఈ దేశంలో ఉన్న భూమి అంతా ప్రభుత్వానిది అని డిక్లైరు చేశాడు. మర ప్రభుత్వం కూడా నీ సోషలిజం ఏకైకపు చేసినపుడు అయినా అది చేసినట్లయితే ఈనాడు ఇన్ని అవకాశాలు పడవలసిన పని లేదు. అది తప్పించుకోడానికి నానా రకాల బాధలు పెడుతున్నారు. అగ్రికల్చర్ సీలింగు, అర్బన్ ప్రావర్టీ సీలింగు, సీలింగు ఆన్, ఇన్ కమ్ క్లాల నానా రకాల సీలింగుల తోటి అవలు రెగ్యులేషన్ సీలు అవుతోంది. అది కాకుండా ఒక్కసారి ఈ దేశంలో ఉన్న సంచద మొత్తం ప్రభుత్వానిది, దానిని కంట్రోలు చేసే అధికారం ప్రభుత్వానికి ఉంది అని ఒక డిక్లరేషన్ ఇచ్చి ఉన్నట్లయితే ఇన్ని బాధలు ఉండేవి కాదు. అది చేయలేదు. పైగా వస్తువుల విలువ ఏమిటి? It is only the labour that is put into the commodity is the value of the article. ఆర్థిక విధానం ప్రకారం ఇది సూత్రం. మనం ప్రజాస్వామికంగా ఇంత పురోభివృద్ధి సంపాదిస్తుంటే ఇది ప్రొడ్యూస్ చేసే లేబరుకి పోవడం లేదు. ఎక నామిక్స్ లెక్క ప్రకారమే వేతిభుడు ఉన్న కొద్దీ డిక్రిజ్ అవుతోంది. కేపిటల్ ఫండు ఎక్కువ అవుతోంది. మరి ఈ సిద్ధాంతాన్ని ఏకైకపు చేసే అమలు చేస్తున్న ప్రభుత్వం ఏమి చేస్తోంది. ఆ సిద్ధాంతాన్ని అమలు పరచడం లేదు అన్నమాట. కాబట్టి ఇది సిద్ధాంతంగా ఏకైకపు చేసే దాని వైపు పోవడానికి ఉన్న ప్రాక్టికల్ బైస్ అనుసరిస్తూ పోవాలి అనేది అందరూ ఒప్పుకోవలసిందే.

ఈనాడు కొంతలో కొంత సోషలిజంవైపు పోయే సైక్లు కొన్ని తీసుకుంటున్నారు. చాటిసి అందరం ఆమోదిస్తున్నాము. సాధించవలసింది చాలా ఉందని ప్రయాణం చేయవలసిన దూరం చాలా ఉందని ప్రతి డిజైన్లోను వింటూనే ఉన్నాం. ఏవో ఒకటి రెండు సైక్స్ తీసుకున్న మాత్రంచేత సాధించింది చాలా ఉందని చేయవలసింది లేదని అనుకోడం సిద్ధాంతరీత్యా మంచివని కాదని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ తీర్మానం సభముందుకు వచ్చింది, సభ తీర్మానించింది అని ప్రజలు తెలుసుకున్న నాడు ప్రజలకు మనందరిమీద అపోహ ఏర్పడే అవకాశం ఉంది. సిద్ధాంతం ఒప్పుకుండా, దానివల్ల నష్టం ఏమిటి? ఒకరకంగా కాంగ్రెసును శాశ్వతంగా నిలబెట్టే తీర్మానం ఇది. సి. వి. కె. రావుగారు కాంగ్రెసు వారికిచ్చిన మహదవ కాళం. సి. వి. కె. రావుగారు ప్రవేశపెట్టినప్పటికీ మేము హృదయపూర్వకంగా బలపరిచాము. వ్యతిరేకించకుండా బలపరిచాము అని కాంగ్రెసువారు ప్రజల ముందుకు వెళ్లి చెప్పుకోడానికి సి. వి. కె. రావుగారు చక్కటి అవకాశం కల్పించారని నేను భావిస్తున్నాను. వ్యతిరేకించడం ఎందుకో నాకు తెలియడం లేదు. ఆచరణ రీత్యా దుస్సాధ్యం అనుకుంటే ఈ సిద్ధాంతం ఏమీ అడ్డు రాదు. సి. వి. కె. రావుగారు ప్రవేశపెట్టినారని వ్యతిరేకించవద్దు, దీనిని హృదయపూర్వకంగా బలపరిచాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ జె. వెంకటరావు :—అధ్యక్షా, సి. వి. కె. రావుగారు ప్రవేశపెట్టినారు కనుక వెంకటరత్నంగా బలపరిచినారు కనుక వ్యతిరేకించాలనే సమస్య కానే కాదు. ఏదైనా తీర్మానం చేసేటప్పుడు అది ఆచరణలో అమలు ఉందా లేదా అనేది ఆలోచించాలి. కమ్ర క్రమేణా పూర్తిచేయాలనే భావం ప్రభుత్వానికి ఉంది. ఒకేసారి ప్రొడక్షను జాతీయం చేయాలనేది మంచిది కాదని మనవి చేస్తున్నాను. ఒకేసారి అమలుచేయడం చాలా కష్టం ఎక్కువ చెప్పుకుండా సి. వి. కె. రావుగారు ప్రవేశపెట్టిన తీర్మానం వ్యతిరేకిస్తున్నామని చెబుతున్నాను.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రిగారు చాలా మోతాదు గానే చెప్పారు. ఇది పరిపాలనకు సంబంధించిన వ్యవహారంగా ఉండదు. పరిపాలనా దక్షత కలిగిన వెంకటరావుగారు పరిపాలనకు కష్టం అని ప్రకృతు పెట్టేసుంటారు. మూల మాత్రంతో వ్యతిరేకిస్తున్నారని నేను అనుకోడం లేదు. ఏ హోదాలో ఉన్నప్పటికీ మనం ప్రజల మనుష్యులుగా ఇక్కడ ఉన్నాం. భవిష్యత్తుకు కొన్ని అంచనాలు-వంచనలు అంటే వాస్తవమేమో కాని - అటువంటి అంచనాలు వేస్తుంటే అది మన చేతులలో ఉందా, లేనోలేదు కదా. ఐనా వేస్తున్నాం. పంగనామాలు పెట్టడం మన చేతులలో ఉండవచ్చును. భవిష్యత్తుకు సంబంధించి ప్రజాప్రతినిధులుగా ఈనాడు మన బాధ్యత ఏమిటి? ఒక విషయ వాతావరణంలో మనం ఉన్నాం. అనారోగ్య పరిస్థితి అనేది ఉండవచ్చును కాని మానసిక అనారోగ్యం అనేది ఉండడానికి వీలులేదు. ప్రజాప్రతినిధులుగా మనం మానసికంగా ఎక్కడ ఉన్నామో రుజువు చేసుకోవడానికి కొంచెం తాపత్రయ పడుతున్నాను. మనిషికి మనిషికి మధ్య వ్యత్యాసాలు ఎందుకు? అవి పోవాలంటే దానిని అంగీకరించడానికి అధికార వర్గానికి ఎందుకు అంత భయం? అంగీకరిస్తే నష్టం అమృతం

టున్నారా? ఈ రోజున జీతాలు ఇస్తూ కొంతమంది దిక్కులేనివారికి అన్నం పెడుతున్నాం కనుక ఇది చాలును, అందరికీ సమానత్వం ఎందుకు, అది సాధ్యమా అంటే నిజమే, ఆ ప్రశ్న వేయవచ్చును. వారు చేస్తున్నది నేను కాదనడంలేదు. వారు చేసేవాటిలో కూడా నన్ను ప్రశ్నించేటట్లు చేస్తున్నారు. దిక్కులేనివారికి నిరుద్యోగికి మేలుచేస్తున్నాం అనవచ్చు. 20 సూత్రాల పథకం దిక్కులేనివారి కోసమే అనవచ్చు. ఇంతకంటే ఉన్నతమైన భావంతో మనం ఇంకా పెంచుకోవచ్చును కదా. మనిషికి మనిషికి మధ్య ఉన్న అంతరాన్ని దోపడి విధానాన్ని నిషేధించడానికి అంతం చేయడానికి మేము శపథం తీసుకుంటున్నాం అని చెప్పడానికి ప్రభుత్వానికి ఎందుకు జంకు, ఎందుకు బెరుకు? దానికి సమాధానం లేదు. ఇక్కడ అనలు సమన్య సి.వి.కె. రావు తీర్మానం పెట్టడం, దానిని వెంటటరత్నం గారు బలపరచడం కానే కాదు. అనలుతత్వం అధికారం సంపాదించుకోడం, దానిని పెంచుకోడం, దానిని కొనసాగించుకోడం అన్నదే ముఖ్యం. నా తీర్మానానికి సుముఖత, వ్యతిరేకత అనేది కానే కాదు. ఉన్న అధికారాన్ని నిలబెట్టుకోడం, దానికై మాయలు, మోసాలు, దానికి వ్యతిరేకత ఎక్కడా రాకూడదు. మనిషికి మనిషికి మధ్య వ్యత్యాసాలు పోవాలి, మనిషికి పని ఉండాలి, ఉత్పత్తి సాధనాలు సమాజ స్వాధీనంలో ఉండాలి. మనిషికి సాంఘిక భద్రత ఉండాలి, మనం బ్రతికిఉండే కొద్ది కాలంలో జీవితం సుఖవంతం చేసుకోవాలి, అటువంటి సామాజిక విధానాన్ని మనం నిర్మించుకోవాలి— అంటూ ఏ మార్క్స్ కాని లెనిన్ కాని గాంధీజీ కాని చెప్పాడనేది ఇప్పుడు అక్కరలేదు. నిజానికి కమ్యూనిజానికి మూలపురుషులము అని చెప్పకునే మిత్రులే దీనిని కాంటర్ రెవెల్యూషన్ అంటే ఏమనాలి? శ్రీ కృష్ణగారు కాంటర్ రెవెల్యూషన్ అన్నారు. రెవెల్యూషన్ అనేది వారి చేతులలోని బంతి, ఆటవస్తువు కనుక ఆ బంతిని తూట్లు పొడిచి కాంటర్ రెవెల్యూషన్ అన్న మాట. దేనికి ఇది కాంటర్? పెట్టుబడిదారి వర్గంలో లాలూచీపడే విధానానికి కాంటర్ అని చెప్పవలసి ఉంటుంది. పెట్టుబడిదారి వర్గంలో రాజీవదే వారికి కాంటరు. నెంగళరావుగారు వ్యతిరేకిస్తున్నాను అంటే నేను పానుభూతి చూపగలను. రాకరాక పదవి ఆయనకు వచ్చింది. దానిని నిలబెట్టుకోవాలి కదా. ఎన్ని అపోహలు పడుతున్నాడో ఆయనకే తెలియాలి. నాకెట్లు తెలుస్తుంది? నీవు కమ్యూనిస్టువైపోయావా, మరొకటి ఐపోయావా అని ఇందిరా గాంధీ అనవచ్చు. నన్ను సి.వి.కె. రావు తిడుతుంటే అతడు చెప్పిన దానికి ఎందుకు అనుకూలంగా చెప్పావంటే ఆయన ఎట్లా సమర్థించుకోగలడు? నన్ను ఆయన త్రోసివేయగలడు కాని ఇందిరా గాంధీని త్రోసివేయడానికి లేదు. ఐతే కమ్యూనిజం మూల సూత్రాలు గురించి కంకణం కట్టుకొని చెప్పేవారు ఏమంటారు? సిద్ధాంతాల గురించి మాట్లాడడానికి నేను కూడా సిద్ధంగా లేను. మనం ఎమర్జెన్సీలో ఉన్నాం. ఎందుకు ఈ ఎమర్జెన్సీ? ఇష్టంలేనివారిని కైలులో వేయడానికి, లోకువైన వాణ్ని ఉద్యోగం మంచి తీసివేయడానికి, వ్యతిరేకంగా ఉన్నవారందరిని ఫాసిస్టులు, రియాక్షనరీలు అనడానికి.

(శ్రీ) జె. నెంగళరావు :—తీర్మానంలోని విషయం ఏమిటి? ఆయన మాట్లాడేది ఏమిటి?

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—మనుష్యులకు మనుష్యులకు మధ్య వ్యత్యాసాలు, కక్షలు ఉండకుండా సరైన వాతావరణం కలుగజేయాలని మనుష్యులు తయారు చేసే సంపద మనుష్యుల ఆధీనంలో ఉండాలని అధికారం మీ చేతుల్లో వుంది. నా చేతుల్లో వున్నది సిద్ధాంతాన్ని వర్తించడం.

11-50 a. m.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—మనం మీరు అమలు చేయండి. తరువాత దేశానికే చెబుదురుకాని.

శ్రీ సి.వి.కె. రావు :—మీరు చాలా లోక్యులు. మీ ప్రియికి నేను రావా లంటే 100 సంవత్సరాలు బ్రతికినా సరిపోదు. ఈ తీర్మానాన్ని త్రోసి వేయండి. ప్రపంచంలో ఎన్ని త్రోసివేయబడటం లేదు? నేను కోరేది కనీసం ఆలోచించవలసిందని, కాననసభ్యులు ఏ పార్టీలో వున్నా, ఏ భావాలు వున్నా దీని గురించి ఆలోచిస్తారు. ఆలోచనా విషయంలో భానిన సంకెళ్లలో వున్నారు. ఆ సంకెళ్ల నుండి విముక్తి కావటానికి కొంచెం దైర్యం పొందండి. అదే నా తీర్మాన ఉద్దేశం, కొంచెం దైర్యం పొందమని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—సి. వి. కె. రావుగారికి వెనుక కూర్చున్నందుకు వెంటటరత్నంగానికి ఆ ఇన్స్పిరేషన్ వచ్చింది కాని మిగిలిన వారికి ఇంకా ఆ దైర్యం రాలేదు.

శ్రీ సి.వి.కె. రావు :—అది మా దురదృష్టం, మీ అదృష్టం. అధ్యక్షా, ఉపన్యాసాలలో సభ్యులు చాలా పాయింట్స్ రెయిజ్ చేశారు. చాటికి నేను సమాధానం ఇవ్వవలసి వుంది. రాక రాక నాకు తీర్మానానికి అవకాశం వచ్చింది. ఇది ఎవరూ వ్యతిరేకించేది కాదు. సభ్యులు చెప్పిన పాయింట్లకు సమాధానం చెప్పటానికి కొంచెం టైమ్ ఇవ్వవలసిందిగా కోరుతున్నాను. మాట్లాడిన వారు మామూలువారు కాదు. లీడర్ ఆఫ్ అప్రోజిషన్ ఒక్కమాటలో తోసేశారు. రేపు వారికి అధికారం వస్తే నన్ను ఇలా స్వేచ్ఛగా వుండనివ్వరు. వారు ఒక్కమాటలో తీర్మానాన్ని తోసేశారు.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—మేము అధికారంలో వుంటేనే మీకు మెరుగు అంటారు. అంతేనా?

శ్రీ సి.వి.కె. రావు :—మీరు తడిగుడ్డతో గొంతు కోస్తారు, వారు పదును కత్తితో గొంతు కొస్తారు. దీనిలో ఎవరు గొప్పి. ఎవరు తక్కువో చెప్పడం వాకు సాధ్యం కాదు. వారిద్దరూ సహచరులు, ఆ ఇద్దరి సహచరుల మధ్యా నలిగి పోకుండా కొద్ది రోజులు ఇలా వుండాలని నా కోర్కె. మనం కోరుకున్నా. కోరుకోకపోయినా సామాజిక వ్యవస్థలో మనిషికి మనిషికి మధ్య వున్న కారతమాలలు పోయి మనిషి సుఖంగా భూమి మీద జీవించి ఉన్నత స్థాయికి పోయే దశకురావాలి. అది ఎప్పుడు వస్తుందో చెప్పలేము. పార్టీ రీత్యా వారు వ్యతిరేకించినా, పార్టీ రీత్యా దీనికి తూట్లు పెట్టటానికి నాకుదే వైపు మిక్తులు వ్రయత్నించినా ఆ దశకు వస్తాము.

(శ్రీ) వంకా సత్యనారాయణ :—ముందు మీరు ఈ పార్టీలోనే వుండేవారు.

(శ్రీ) సి.వి.కె. రావు :—దొంగలు చేరిన పార్టీలో నేను వుండ కూడదని బయటకు వచ్చాను. దొంగలకు దొంగల పార్టీ అప్పగించి నేను దిక్కులేని పార్టీ వోకి వచ్చాను.

(శ్రీ) జె. వెంగళరావు :—అధ్యక్షా, మన ఎసంబ్లికి సంబంధించి వారిది దిక్కులేని పార్టీ అని వ్రాయండి

(శ్రీ) సి.వి.కె. రావు :—దిక్కులేనివాడు, దిక్కులేని పార్టీ అని వ్రాసుకోండి. అదే మీ కోర్కె అయితే మీరు లీడర్ గా వుండి సిగ్గు పడవలసివస్తుంది.

(శ్రీ) వి. శ్రీకృష్ణ :—సి.వి.కె. రావుగారు ఒక్కదానికి సమాధానం ఇస్తే నేను సాటిస్ ఫై అవుతాను. నేపనల్ జేషన్ ఆఫ్ ల్యాండ్ అన్న తరువాత-ఆర్ ది మీన్స్ ఆఫ్ ప్రొడక్షన్ అంటే ల్యాండ్ కూడా వుస్తుంది కనుక-వర్క్స్, పెజెంట్స్ ఎలయన్స్ లేకుండా, ఇప్పుడున్న మోనోపలిస్ ను, ఇప్పుడున్న సిస్టమ్ ను బ్రేక్ చేస్తారా? వర్క్స్, పెజెంట్స్ కావాలంటే నేపనల్ జేషన్ ఆఫ్ ల్యాండ్ పెట్టిన తరువాత వారిద్దరి మధ్యవున్న యూనిటీని డిస్ రస్ట్ చేయడం అనేది ఇవాళ ఎగ్జిస్టింగ్ సిస్టమ్ ను డిఫెండ్ చేసే మోనోపలిస్. ఇంపీరియలిస్టు యొక్క ఎయిమ్. వారిద్దరినీ డిప్రయివ్ చేయటానికి నేపనల్ జేషన్ తరువాతమనం ఎటీవ్ చేసేది ఏమిటో చెప్పండి. ఇప్పుడు ఇమీడియట్ గా ఎడ్యూన్స్ కావటానికి వర్క్స్, పెజెంట్స్ ఎలయన్స్ ను, వారి సమైక్యతను భగ్గుం చేసే భాగం దీనిలో పెట్టిన తరువాత మేము పెద్ద లక్ష్యలు సాధిస్తున్నామని అంటే చాటిని సాధించరని, వారిద్దరినీ డిప్రయివ్ చేయటానికి, మోనోపలిస్ కోరుకుంటారని, ఆ కోరుకొనే భాగం దీనిలో వుండి కనుక దీనిని మేము వ్యతిరేకిస్తున్నాము.

(శ్రీ) సి.వి.కె. రావు :—లీడర్ ఆఫ్ అప్రోప్రియేట్ శ్రీకృష్ణగారు బ్రహ్మాండ మైన సిద్ధాంతికరణ విషయాన్ని లేవదీశారు. ఆయన శాసనలో వున్నామన్న విషయం మరచి పోయారు. అంతర్జాతీయ కమ్యూన్స్ ల తవల్ లోకి వెళ్లారు ఈనాడు కర్నకుడు విడి, కార్మికుడు విడి, పెజెంటు విడి, వర్క్స్ విడి అన్నట్లు విడి విడి వ్యవహారంగా ఆ సలుధనిక వర్గం విషయం మర్చిపోయారు. ఈనాడు వర్క్స్, ఉత్పత్తి పాధనాలు స్వంతంగా లేనివాడు, భూమిపై కాని ఫ్యాక్టరీ నుండి కాని సగుకులు ఎందుకు తయారు చేస్తున్నాడంటే సమాజానికి సేవ చేయటానికి, తమ జీవించటానికి. దానికి సంబంధించినంతవరకూ కార్మికుడు కర్నకుడు కూడా వస్తారు. వారి లబ్ధిస్వతకు నువ్వు వ్యతిరేకమా. అనుకూలమా అని అడిగితే నా మిత్రుల సంకోచాన్ని నేను ఆర్థం చేసుకుంటాను, దానికి నేను వ్యతిరేకం కానే కాను. ఆ మనుషులలో ఐక్యత వుండాలి. ప్రభుత్వం తీసుకున్న 20 పాయింట్లు ప్రోగ్రాంలో కొన్నిటికి సంబంధించి మువ్వు ఒక్కసారే తూకేస్తున్నావే అని నన్ను అడిగారు. లక్ష్యం విషయం దానిలో వుంది. వెంగళరావుగారి గవర్నమెంటు దీనిని అమలు పెట్టాలని నేను చెప్పడం లేదు. వెంగళరావుగారు ఆయన మంత్రివర్గాన్ని పరిగా

re : Abolition of the private ownership of the means of production.

నడుపుకుంటే ఇది అమలు జరిపినంత అప్పట్లం. వారిలో వారికి తగవులు లేకుండా, చేచిలు లేకుండా... ..

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—మూ వారిలో పర్సనల్ పీపుల్ లేరు

శ్రీ సి.వి.కె. రావు :—ప్రమాణం భవిష్యత్తులోపోయే విషయం— ఆ భాగం మీదకు ఇప్పుడు చేరు వెళ్ళదలచుకోలేదు. ఇంక దానిని వ్యతిరేకిస్తే మాత్రం పర్సనల్ మ్యాగ్నిట్యూడ్ అనవలసి వుంటుంది. ఏమి అనాలి, ఎందుకు వ్యతిరేకించాలి. అధికారం దేని గురించి, ఈనాడు యీ సూత్రాన్ని సిద్ధాంతాన్ని వ్యతిరేకించవలసిన అవసరం ఏమి వుంది? దానికి అవసరం ఏమంటే నా మిత్రుడు సిద్ధాంతికరణ చేశారు, మన కాంగ్రెస్ : పట్టు, నాయకులు రామనాథంగారు, కోటిశ్వరుడు, రెలకులు శివప్రసాద్ గారి ఎక్స్ ప్రెజెంటేషన్ దిగరు. ఆయన సిద్ధాంతికరించారు. వారు తెలివైనటువంటి వారు, యిప్పుడు మిక్స్డ్ ఎకనమీ ఎంట్రీ చేస్తున్నామన్నారు, ఒక్క మూలలో చెప్పాలంటే ఎటువంటి చూడడానికి పిల్లికి మేనేజిమెంటు యిచ్చారు, మిక్స్డ్ ఎకనమీ వ్యవహారమంతా కూడా ఒక మూల ధన చేతిలో పెట్టుకొని కార్మికుల శ్రమను దోపిడి చేస్తూ లాభాలు సంపాదించేవారు కేపిటలిస్ట్ ఓనర్ షిప్ అఫ్ మీన్స్ ఆఫ్ ప్రొడక్షన్, వేరొక మూల ప్రభుత్వం చేతిలో వున్న స్టేట్ లు, యిది మిక్స్డ్ ఎకనమీ అంటున్నా, ప్రభుత్వం ఎవరిది? నిజానికి ప్రభుత్వం తాలూకు మనుష్యులు యీనాడు ప్రైవేటు ఓనర్స్ గా వున్నారు. ప్రభుత్వం తాలూకు సిద్ధింది, బ్యూరోక్రసీ, యీనాడు పబ్లిక్ ఎంటర్ ప్రైజీస్ లో వుంది. దురి చెప్పేది నేను, అంటే నన్ను మోసగించడానికి ప్రజలను మోసగించడానికి సోషలిజం వైపు పోతున్నామని చెప్పడానికి మిక్స్డ్ ఎకనమీ వుంది. ఏ మిక్స్డ్ ఎకనమీ అయినా ఒకే ఒక విధానం ఇప్పుడున్న విధానాన్ని సాగించడానికి దశలవారీగా పోవడానికి కాదని రామనాథంగారికి వినయపూర్వకంగా మనవి చేస్తున్నాను. డెమోక్రటిక్ సోషలిజం నిర్ణయం చేసుకున్నామని యింకొకరు చెప్పారు, ఏమి డెమోక్రటిక్ సోషలిజం? పేపర్లో అచ్చు వేస్తే, యిక్కడ మాట్లాడండి, ఆ పేపరు క్లాస్ అన్నమాట. యిది డెమోక్రటిక్ సోషలిజం అన్నమాట.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—మీరు మాట్లాడింది అంతా పేపరులో వేయాలంటే సరిపోతుందా?

శ్రీ సి.వి.కె. రావు :—ఈనాడు యీవాక్యజాలతో మమ్ములను రక్షిస్తున్నారన్నమాట. కాని వెంగళరావుగారు తుమ్మితే హెడింగ్ లో వస్తుంది. పేపరు ఫ్లేగ్ బులుగా ఉంటుంది, ఆయన మరిచిపోతున్నాడు, ఆయన సి.యం. క్రింద వస్తున్నాడు, వెంగళరావు క్రింద గారు. నాకు సంబంధించి మాత్రం నేను సి.యం.గా వున్నా ఎలా వున్నా ప్రేమ అలాగే వుంటుంది, హృదయం అలాగే వుంటుంది. యిక్కడ మాట్లాడిన డెమోక్రటిక్ సోషలిజం ఏమంటే యిక్కడి శాసన సభ్యులను యిద్దరిని కైలులో పెట్టుకుంటే డెమోక్రటిక్ సోషలిజం. మిమ్ములను వారు పడగొట్టారా, అటుల మందిని కైలులో పెట్టారు, నేను

ఫాసిజానికి అనుకూలమా ? ఫాసిస్టు శక్తులు బయటకు లేవడానికి వీలు లేదని నేను చెప్పిన మాటను బారో చేశారీ మహానీయులందురు. డెమోక్రటిక్ యిన్స్టిట్యూషను సర్వయివ్ కావాలి, ప్రజలయొక్క ఆభిప్రాయం తెలియాలి అంటే తిమకుపోయి కొంత మందిని కొనుక్కున్నారు, డెమోక్రటిక్ సోషలిజం అంటే మనుష్యులను కొనుక్కునే సోషలిజమా ? కనుక సోషలిజము లో డెమోక్రసీ లేదు అన్నమాట. అంటే మీ సిద్ధాంతం సోషలిజం అనే దానికి బయట ఫాసిజం అన్నమాట. శాస్త్రీయ సోషలిజం అంటే మీ పుద్గేశములో ఫాసిజం అన్నమాట. డెమోక్రటిక్ సోషలిజం పరస్పర చైరుధ్యముతో కూడినటువంటి కొత్తది సృష్టించాము. సోషలిజం అంటే సోషలిస్టు విధానాలు అంటే ఏమిటి ? దోపిడి విధానం వుండదు, మరి అందరూ సమానంగా వుంటారు, ఆస్తి పున్నవాడే సర్వాధికారం, విజ్ఞానాధికారం. ఆస్తి పున్నవాడు అన్ని ఆధికారాలు పొంది ఆస్తి లేనివాడిని దోపిడి చేసే విధానం వుండదు, కలిగినవాడు. బలమైనవాడు, తెలివైనవాడు గొప్పవాడు, చిన్నవారు వుంటారు. కాని అవకాశాలు మాత్రం అందరికీ సమానంగా వుండాలి, కాని యిక్కడ శాసన సభ్యుడికి వుండే అవకాశాలు బంట్రోతుకు వున్నాయా ? లేనే లేవు. బోనసు యివ్వమంటే ఎగ్గోటానికి పూనుకున్నారు, యిచ్చారు కంటిన్యూ చేయండి, సోషలిజం అంటే బంట్రోతు శాసనసభ్యుడు కాలేదు, అయితే బాధ్యతలు వేరు. కాని సమాజములో అవకాశాలు గౌరవము తన బిడ్డలను పోషించుకునే విధానం దీనిలో ఎటువంటి వ్యత్యాసం వుండడానికి వీలు లేదు, ఆ వ్యత్యాసాలు పున్నవి, యివి అన్ని ఆస్తి పాస్తులను బట్టి వచ్చినవి. మనిషికి వచ్చిన వ్యత్యాసం, నాలుగు కండ్లతోవుట్టాడు. తన పల్లి పది నెలలు మోసి కన్నడి అనేది కానే కాదు, మనిషియొక్క బలం కూడా శాసన సభ్యుల స్థానం కూడా యీనాడు ఆస్తి మీద ఆధారపడి వుండి, మనం యీ గౌరవ ప్రదమైన శాసనసభలో సభ్యులుగా పున్నప్పుడు యీ సామాజిక దృక్పథమును దాటడానికి వీలు లేదు, ఒకసారి దాటలేరు, పటాపంచలు చేయలేరు ! కాని ఆలోచన మన చేతుల్లా లేకపోతే ఎందుకు పనికి వస్తుంది, మన ఆలోచనలు మన చేతిలో వుందని చెప్పాలంటే మనిషికి మనిషికి మధ్యన దోపిడి విధానం వుండడానికి వీలు లేదు, సమాన అవకాశాలు కోరడం తప్పా ? అది తప్పు శాసనపుడు అంగీకరించడం కొరకు ఎందుకు సంకోచిస్తున్నారు. కాని అన్నిటిని జాతీయం చేయడం మంచిది గాదు, అని నా మిత్రులు చెప్పారు. అన్నిటిని జాతీయం చేయడమనేటటువంటి సమస్య కాదు, యీనాడు సమాజం ముందు దశకు పోవడానికి మనుష్యులు సుఖంగా జీవించడానికి నూతనమైనవిధ్వం నిర్మాణం కావాలని కోరుతున్నాను. మీరు కొన్నింటిని జాతీయం చేశారు, కొన్నింటిని జాతీయం చేయడం లేదు. కీలకమైనటువంటివాటిని జాతీయం చేస్తున్నామంటున్నారు, ఆ జాతీయం యింగ్లీషువాడు చేశాడు, రైల్వేలు జాతీయం చేశాడు, పోస్ట్ ఓఫీసు జాతీయం చేశాడు యింక పోతే యిండస్ట్రియల్ పాలసీ క్లియరుగా వుంది అన్నారు. అది క్లియరుగా లేదు, సోషలిస్టు దేశాలలో సోషలిజం అలస్థంగా వచ్చిందన్నారు, దానిని సోషలిస్టు దేశము అనడం దేనికి ? అంటే సోషలిస్టు దేశాలలో ముఠాగే వారు ప్రవరిస్తున్నారని

re: Abolition of the private ownership of the means of production.

రామనాథంగారు అన్నారు, ఆ గోడవ ఎందుకు? సోషలిస్టు దేశములోగాని 12-10 p. m., మన దేశములోగాని సిద్ధాంతవరం తీసుకు రాలేదు.

మన లక్ష్యం చెబితే బాగుంటుందని కోరినాను. దీనిని త్వరపడి చేస్తే మనకు నష్టం వస్తుందని యింకొక పాయింటు ఉంది. నష్టం వస్తుందంటే ఆ వ్యసం యేమిటో అర్థం కావడం లేదు. మనం చూసే వ్యవస్థ ఆరాచకం వైపుకు పోకూడదు. ఆరాచికం వస్తుందా అంటే రానే రాదు ఎందుచేసినంటే మన పరిపాలనా విధానం పడిపోకూడదు. పడిపోతుందా? పడిపోదు. ఈ నాడు దీనిని అంగీకరించినట్లయితే మనము క మ్యూనిజం అయిపోతామా అంటే అయిపోము. ఆ పాయింట్ తీసుకుంటే నేడు మన ప్రభుత్వం మొత్తం ప్రపంచ దేశాలలో ప్రథమ కమ్యూనిస్టు దేశమయినట్లుంటే రష్యాతో కలిసే ఉంది. రష్యా సిద్ధాంతాలలోకి నేను వెళ్ళగలుగుకోలేను. చైనాతో తగవు పెట్టుకోవచ్చును, రష్యాతో మిశ్చుత్వము ఉండవచ్చును. యేమైనా ఆ దేశం యొక్క సూత్ర సిద్ధాంతం కూడా యీ మూల సూత్రమే. ఏ విధంగా అమలు పరుస్తున్నారు? ఆ విషయం అట్లా ఉండండి. గాని వల్ల నష్టం లేదు. కమ్యూనిస్టు దేశం అయిన రష్యా దేశంతో కూర్చుని భయపడే పరిస్థితి వాటిపోయినాము కదా. అందువల్ల నష్టం ఏమీ ఉండదు అనుకొంటాను. మనము బ్యాంకులను జాతీయం చేసినాము భూసంస్కరణలు చేసినామంటే దీని మీద వారు యెంత తక్కువ మాట్లాడితే అంతమంచిది. వారు బ్యాంకులను జాతీయం చేసినట్లయితే యీ మధ్య పేదవారికి 20 సూత్రాల కార్యక్రమం ప్రకారం అప్పులు గురించి వారు దిక్కులేక నా దగ్గరకు వస్తే సుమారు 5,000 మంది పేదవారికి నేను సర్టిఫై చేసి యిచ్చే యివ్వటివరకు ఒకరికి ఆప్టికేషన్ బ్యాంకు క్రియర్ చేయలేదు. ఇక్కడ వీడితో తగువు, అక్కడ వారితో తగువు. యింక కలెక్టరు యేదో చేస్తే వారికి విసుక్కుని యిక్కడ పడవేకారు. కనుక యీ జాతీయం చేసిన బ్యాంకుల యొక్క మనస్తత్వం బాగా డబ్బు ఉన్న వాని వైపే ఉన్నాయి. పేద వాడు అయితే వాడు ఎగవేసేవాడని వానిని దొంగ క్రింద లెక్క కడుతున్నారు. అందుచేత యీ విషయం మీద ఎంత తక్కువ మాట్లాడితే అంత మంచిది. ఈ లక్ష్యం మనము చేరలేదు. ఇంత భూసంస్కరణ గురించి చెప్పాలంటే కాంగ్రెసు పార్టీలో కోట్లవారలు ఉన్నారు. భూస్వాములు. వారి యొక్క భూములను యే విధంగా విశామి ట్రాన్సుఫర్ చేశాం మీకు తెలుసు. ముఖ్యమంత్రిగారి గది చుట్టు పెద్ద పెద్ద భూస్వాములు ఉంటూనే ఉన్నారు. ఆ భూస్వాములు యీ విధంగా విశామి ట్రాన్సుఫరు చేసి గవర్నమెంటును మోసం చేసి నా మిత్రులను మోసం చేసి దేశాన్ని మోసం చేస్తున్నారు. ఆ విషయం తెలియనిది కాదు. కాని మనం దేశంలో మనిషిని దోచుకునే పరిస్థితి తగ్గిందని అంటున్నారు. అది యెక్కడ తగ్గిందో నాకు తెలియదు. నేను కంచు కాగడతో వెతికి చూస్తున్నాను. మన రాజ్యాంగంలో కొన్ని సూత్రాలు ఉన్నాయి. అవి మన రాజ్యాంగంలో ఉన్నంతమాత్రాన సరిపోవు. వాటిని అమలు చేయవలసి వుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. కాబట్టి

శీర్షానం అవసరం లేదని మన రామనాథంగారు త్రోసివేశారు. ఏమయినప్పటికీ మూల మాత్రంతో ఆయన వ్యతిరేకించలేదని భావిస్తున్నాను. ఏ విధమైన హంప పాదులు ఆయన పెట్టినప్పటికీ కూడా దురదృష్ట వశాత్తు ఆరోగ్యంతో నేను సీకవించడం లేదు. స్టేజెస్ బై స్టేజెస్ పోతున్నామంటే మంచిదే. దానిని కాదనను. ఏ స్టేజెస్ పోవాలనే లెక్కం నేను యిప్పుడు లేవదీయడం లేదు. ఇంక రమణగారు దీని స్పిరిట్ అంగీకరిస్తున్నాను అని అన్నారు. అది సాధ్యమా అవునా కాదా అన్నారు. మనిషికి సాధ్యం కానిది లేదు మనిషికి యీ వాడు యితర గోళాల లోనికి వెళ్ళడానికి శక్తి ఉన్నప్పుడు యీ భూమి మీద జీవించే మనుష్యులు ఒక మనిషిని యింకొక మనిషిని పీడించుకునే విధానంలో విచ్ఛిన్నమయ్యే అయ్యాము. మిత్రులు వీరవుగారు యిది ప్రచారానికి ఉపయోగపడుతుందని అన్నారు. మనము పుట్టినది ప్రచారానికి అవకాశ మూర్తులు. మీరు ప్రచారం చేసుకుంటే వీరి ప్రక్కన వీరికి ప్రచారం ఉంటుంది. అందుచేత ప్రచారం సమస్య కాదు. దీనిని విశ్వసిస్తున్నావా లేదా? ఒకసారి దీనిని పరిష్కరించగలమా అంటే లేదని ఒప్పుకుంటూ, ఒక్కసారి నిష్పరాత్యకమైన మార్పులు రావాలి. ఆ మార్పు మనము జీవించే కాలంలో వస్తుందా? లేదా అనే సమస్య ఉంది. కనుక మనము జీవించే కాలంలో యిటు వంటి సమాచార ఆశయం చూడాలని నేను కోరుతున్నాను. వ్యతిరేకించడం అను కూర్చుంటూ ఉండడం అనేది వేరే విషయం. అది పార్టీలో నిపుణులలో నెరజానులకు తెలియవలసిందే కాని నాకు అంతగా అర్హత లేదు. యేమైనప్పటికీ కూడా యిది మన జీవితంలో మనుష్యులు సుఖవంతంగా ఉండాలని మన శాసనసభ ఉన్న కాలంలో మనుష్యులు సౌఖ్యంగా ఉండాలని కోరడం తప్పు కాదు. నేను చాలా సేపు మాట్లాడడానికి తెము తీసుకున్నాను. చాలా నుండి మిత్రులను కొంత సేపు కూర్చో పెట్టినాను. ముఖ్యమంత్రిగారిని ఆటవైపు కూర్చో పెట్టినాను. ఇమలకా ఓటింగు వస్తుందేమోనని జడిని కూర్చున్నారు. కాని వా ఉపన్యాసం వినడానికి కాదు. నా శీర్షానాన్ని యీ నిమిషాన అమలు పెట్టాలని కానే కాదు. ఈ సూత్రాన్ని అంగీకరించాలని, దీనిని విలపరచాలని, దీనివల్ల యే పార్టీకి నష్టం రాదని, ముఖ్యమంత్రిగారిని కోరు తున్నాను. ఇంకొకసారి యీ శీర్షానాన్ని తీసుకువస్తే ఆరోచిస్తామని అంటే యింకొకసారి దీనిని తీసుకురావడానికి ప్రయత్నం చేస్తాను. ఆ విధంగా అంగీకరించి నట్లయితే దీనిని ఉపసంహరించుకుంటాము. కాని దీనిని వ్యతిరేకిస్తామంటే తేతు చిక్కులలో పడినట్లు అవుతుంది. నేను ఒక్కడినే ఉన్నాను కదా అని నన్ను ఆ చిక్కులలో పెట్టడం మంచిదా? అందువల్ల యీ సూత్రాన్ని యేకగ్రీవంగా అంగీకరించడం మంచిదని భావిస్తున్నాను. అందుచేత ముఖ్యమంత్రిగారు మనస్సును దిట్టపరచుకోమని కోరుతున్నాను. నిన్ననే కదా ఆయన సాదించేశారు. ఆయన కనీసం దీనిని సెల్ ఫేటు చేసిట్లు కూడా ఉంటుంది. భేషభోతే జది విజయం కాదని నేను ఎదుర్కోవలసి ఉంటుంది. మీరు దయతో నాకు తెలుసు.

ఇచ్చారు. మిశ్రులతో మధ్య మధ్య విమర్శ వున్నప్పటికీ చారు ఓపికతో విన్నారు. వారికి మీ ద్వారా నా కృతజ్ఞతలు తెలుపుకుంటూ సె-వు తీసుకుంటున్నాను.

Mr. Deputy Speaker :—The question is :

“This House recommends to the Government that private ownership of the means of production should be abolished and exploitation of man by man eliminated providing employment, food and social security for all citizens.”

Division : (Ayes..2: Noes..49) The Resolution was negatived.

Re. (2) Bringing about : Legislation for One Union for One Industry

Sri. V. Srikrishna :—Sir, I beg to move :

“That this House recommends to the Government to bring about a Legislation for one union for one industry.”

Mr. Deputy Speaker :—Motion moved.

శ్రీ సి.వి.కె. రావు :—సాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ సార్. ఈ రిజల్యూషన్ లో సన్యాసిరావుగారి పేరు ఉంది. ఇందులో శ్రీకృష్ణగారి పేరు చూపించబడలేదు.

Mr. Deputy Speaker :— He has taken permission. According to Rule 82 if a member other than a Minister when called on is absent any other member authorised by him in writing in his behalf may, with the permission of the Speaker move the resolution standing in his name.

శ్రీ సి.వి.కె.రావు :—కాదు, నేను రిజల్యూషన్ యాంప్లెక్టు వ్యతిరేకిని కాను. సన్యాసిరావుగారు వచ్చిన తర్వాతనే దీనిని రైట్ చేయవచ్చును. దీనిని కొంత క్లారిఫై చేయండి. ఇందులో సన్యాసిరావు గారని ఉంది కదా. దీనికి ఆఫ్దరైజేషన్ యేమీ లేదు కదా. అది ఎజెండాలో ఉండాలా? లేదా? సప్లి మెంటరీ కరెక్షన్ కూడా చేయాలి కదా.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్—అది అవసరం లేదు.

శ్రీ సి.వి.కె. రావు :—అది ఎట్లా తెలుస్తుంది?

Deputy Speaker :—The Speaker has given permission.

Sri G.V. Anjaneya Sarma (Sathenapalli):— I propose to move the following amendment:

“That the word “Central” be in inserted before the word “Government” and the following words may be added at the end of the Resolution after the word “industry”:- ‘as recognised union’ and as to determine inter-union and intra-union rivalry by secret ballot.”

12-20 p. m.

Mr. DEPUTY SPEAKER:- Amendment moved,

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ:- దీనిమీద పెద్దగా మాట్లాడవలసిన అవసరం లేదు. దీనిలో చెప్పవలసిందేమిటంటే అంజనేయశర్మగారు యిచ్చిన ఎమెండ్ మెంట్ ను నేను అంగీకరిస్తున్నాను. యివన్నీ దానిలో యిన్ కార్పొరేట్ అయి ఉన్నాయి. ఈరిజల్యూషన్ మూవ్ చేయడంలో ముఖ్యమైన ఉద్దేశ్యం—పబ్లిక్ అండర్ టేకింగ్స్ లో, పబ్లిక్ సెక్టార్ యిండస్ట్రీస్ లో యిండస్ట్రీయల్ రిలేషన్స్ బాగా ఉండాలనేటట్లయితే యింటర్ యూనియన్స్ లో రె వలర్స్ వల్ల వచ్చే నష్టాలను రానివ్వకూడదు. సీక్రెట్ బాలెట్ తో వర్కర్స్ కు కాన్ ఫిడెన్స్ యున్నటువంటి యూనియన్స్ అక్కడ యూనియన్ గా ఎస్టాబ్లిష్ అయి దాని ద్వారా సెగోషియేషన్స్ ఉంటే సరైన యిండస్ట్రీయల్ రిలేషన్స్ ఉంటాయి. రెండవది, పైగ్రివేట్ యిండస్ట్రీస్ లో మేనేజిమెంట్, మెనారిటీస్ ను కూడా పెట్టి వారిని అనుకూలమైన వారిని ఎంకరేజ్ చేసి వారి తరపున ఉండే యూనియన్ ను రికగ్నైజ్ చేసే ప్రయత్నం జరుగుతున్నది. అది కాకపోయినప్పటికి నంబర్ ఆఫ్ యూనియన్స్ ఉండి ఈ కలెక్టివ్ బార్ గెయినింగ్ కు స్కోప్ లేకుండా వర్కర్స్ లో డిస్సిస్ వచ్చే పరిస్థితి యున్నది. నిజంగా వర్కర్స్ యొక్క విశ్వాసం పొందిన యూనియన్ ఉండాలి. ఆర్. టి. సి. లాగా వెరిఫికేషన్ గాని, మరొకచోట గాని సరిగా డిపార్టుమెంట్ చేసే పరిస్థితులు ఏవి కావు. వర్కర్స్ యొక్క కాన్ ఫిడెన్స్ పొందిన యూనియన్ ఏది అంటే—సీక్రెట్ బాలెట్ ద్వారా ఎన్నుకోబడిన యూనియన్. సరే నటువంటి రిప్రజంటేటివ్ యూనియన్ ఉండాలి. దానినే మేనేజిమెంట్ రికగ్నైజ్ చేసి దానిద్వారా సెగోషియేషన్స్ ఉండడం అనేది అన్ని చోట్ల చేసేటట్లయితే మొత్తం యిండస్ట్రీస్ లో వర్కర్స్ యొక్క రిప్రజంటేటివ్స్ యూనియన్ ఉండడానికి అవకాశం ఉంటుంది. యిండస్ట్రీయల్ రిలేషన్స్ పబ్లిక్ సెక్టార్ లో సక్రమంగా ఉండడానికి, పైగ్రివేట్ యిండస్ట్రీస్ లో మేనేజిమెంట్ వర్కర్స్ ను ఎక్స్ ప్లైట్ చేయకుండా మెజారిటీ రిప్రజంటేటివ్స్ యున్న యూనియన్ రికగ్నైజ్ కావడానికి ఈ రకంగా రెగ్యులేటి చేసే ట్రేడ్ యూనియన్ మూవ్ మెంట్ ఒక పద్ధతిలో తీసుకురావడానికి అవకాశం ఉంటుంది. కాబట్టి యిది చాలా అవసరం అని మనవి చేస్తున్నాను. యిది చాలా ఏళ్ళ నుంచి జరుగుతున్నది. సెంటర్ లో లేబర్ మినిస్ట్రీ దీనికి అనుకూలంగా ఉన్నా చేయలేని కారణమేమంటే కొంత ప్రెజర్ బయట నుంచి వచ్చి అమలులోకి రాకుండా చేసే ప్రయత్నం జరుగుతున్నది. కనుక మన శాసన సభ నుంచి దీనిని అప్రూవ్ చేసి పంపిస్తే యితర స్టేట్స్ లో కూడా దీనిని లేకవ్ చేస్తే సెంటర్ కూడా యిట్లాంటి ముఖ్యమైన లెజిస్లేషన్స్ తీసుకురావడానికి అవకాశం ఉంటుంది. దీనిని ఏమి మార్చుకుండా ప్రభుత్వం దీనిని ఆమోదించాలి. ఆమోదిస్తే మన స్టేట్స్ కే కాకుండా, ఇతర స్టేట్స్ కు, మొత్తం భారత దేశంలో ట్రేడ్ యూనియన్ మూవ్ మెంట్ లో క్రొత్త పద్ధతి రావడానికి అవకాశం యున్నదని దీనిని ఆమోదించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ జి. వీరాంజనేయశర్మ :—ఈ అమెండ్ మెంట్ ను ఆమోదించినందుకు శ్రీకృష్ణగారికి నా అభినందనలు తెలియజేస్తున్నాను. యిండస్ట్రీయల్ డెమోక్రసీ అనేది యింటర్డ్యూన్ చేయడానికి ప్రతి యిండస్ట్రీలో ఒకే రిప్రెజెంటేటివ్ యూనియన్ as sole bargaining agency on behalf of the workers ఉండడం అనే పరిస్థితి చట్టరీత్యా కల జేయడమే ఈ రిజల్యూషన్ యొక్క ఉద్దేశ్యం అనుకుంటాను. ఈ విషయంలో మన ప్రభుత్వం చాలా ముందడుగు వేసింది. భారత దేశంలో బై సిండ్రేట్ బాలెట్ డిటర్మిన్ చేసి యింట్రాగేషన్ లేకుండా కోడ్ ఆఫ్ డిస్టిన్ క్రింద అనుబు జేయడానికి ప్రయత్నం చేసిన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం లేదు. మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చట్ట రీత్యా అధికారం లేకపోయినా, కేంద్ర ప్రెజ్ యూనియన్ నాయకులు అందరిని పిలిపించి ఆమోదిచేసి కోడ్ ఆఫ్ డిస్టిన్ ప్రకారం మిగత వ్యవహారం నడిపినా, యింట్రాగేషన్ ప్రశ్న లేకుండా అది పక్షపాతానికి దారి తీస్తుందనే విషయాన్ని గ్రహించి కేంద్ర నాయకులు యొక్క ఆమోదంతో సిండ్రేట్ బాలెట్ నడిపించి కొన్ని పరిశ్రమలలో యూనియన్ రికగ్నైజ్ చేయించాలి. అదే అభిప్రాయంతో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కేంద్రప్రభుత్వానికి ప్రెజ్ యూనియన్ యాక్ట్ కు అమెండ్ మెంట్ సూచించింది. అది కేంద్రప్రభుత్వ పరిశీలనలో యున్నది. ఈ తీర్మానాన్ని మనమందరం ఏకగ్రీవంగా ఆమోదించే పరిస్థితులలో ఉంటే మన ప్రభుత్వానికి బలంగా ఉంటుంది. కేంద్రప్రభుత్వంతో సంప్రదింపులు జరపడానికి చట్టరీత్యా మార్పులు తీసుకురావడానికి అవకాశం ఉంటుంది. ఈ విషయంలో ప్రభుత్వానికి, ప్రతిపక్షానికి పెద్ద తేడా లేదని, ఏకాభిప్రాయంతో ఉన్నామని మనవి చేస్తూ ప్రభుత్వం వారికి దీనిని ఆమోదించమని మనవి చేస్తున్నాను.

(Sri N. Venkataratnam in the Chair)

Sri C.V.K. Rao :—The resolution is "That this House recommends to the Government to bring about one union for one Industry." Well, There is not much in this thing. I do not know how we could make such a big reform as all that. We know that the trade union movement is not in the hands of the working class. It is in the hands of the agents of the employers and the bureaucracy ; that is the position. The present set-up is in fact dictated by the employing class and the bureaucracy is hand in glove with that thing, I am not condemning lock, stock and barrel every one. In this State of ours and even in this House there are well-known fighters for the cause of the working people, for their wages, for their rights, for their bonus, etc. In spite of it the trade union movement is to-day made to dance to tune of the employing class and political power is in the hands of their representatives. Unions are being dictated by them. The workers have got to fight for their elementary right. I have to say that to-day the entire structure of trade union movement is in a most miserable state of affairs. There are so many trade

unions. What is wrong if there is only one union? There is nothing wrong: 1 union, 2 unions, 5 unions - that does not matter. Suppose in the trade union movement the employer organises a union, is it not the right of the workers to organise themselves. Now it is the minority that is dominating; it is the majority that is facing hell. The employer who is a minority dominates the trade union. తమకు తెలుసు, గుంటూరు జిల్లాలో వ్యవహారాలు చూస్తూనే యున్నారు. యజమాని నూటికి నూరు మంది సభ్యులు ఉన్నట్లు, మాటికి నూరు సభ్యుల సులభ చర్యలు వసూలుచేసి అక్కంటు వున్నకాలు వేసి నూటికి నూరుమంది ఉన్నారని వేస్తారు. బైట నాకు, శ్రీకృష్ణగారికి లేకపోతే అంజయ్యగారికి తెలుసు. అయితే ఎంతో కష్టపడి చేసేటట్లుయితే వర్కర్స్ ను మెంబర్స్ క్రింద చేర్చగలరు. అక్కడ చేయడమే కాకుండా డబ్బు వసూలుచేసి ఆ డబ్బు నుంచి టౌన్ షిప్ కొంతమందిని తయారు చేస్తున్నారు. వర్కర్స్ లో కొంతమంది టౌన్ షిప్ ను తయారు చేస్తే ఆ టౌన్ షిప్ ను నిజ నాయకుల క్రింద తయారు అవుతారు. యూనియన్ పెట్టుకొన్నంత మాత్రాన సరిపోయిందా, వారి వేజెస్, డి. ఎ. బోనస్ యితర సదుపాయాలు యివన్నీ వారు లేవదీయవచ్చుగదా అని అనవచ్చు. యూనియన్ మారిపోతుంటే అనవచ్చు, అది మారి పోయే వ్యవహారం అక్కడ తయారు చేస్తాడు. పాపలా డబ్బులు వచ్చే వాడికి యింకా పై నలు యిస్తూనే ఉంటాడు. బోనసు విషయంలో, నష్టం వచ్చినది, ఎక్కువ రాతేదు, కొంచెమే బోనసు యిస్తాను అని గవర్న మెంటుకు వ్రాస్తారు. వారి అన్నధమ్ములకు ఉద్యోగం యిస్తాను అంటాడు. అగ్రి మెంటు చేసి కుంటాడు. సంతకం పెట్టించుకుంటాడు. ఉత్తరోత్తరా ప్రభుత్వం మినిముమువేజెస్ గాని, మరొకటి గాని చేసేటట్లుయితే అగ్రి మెంటు అయ్యాయి అనేది ఉంటుంది. ఓక్కిక్క పరిశ్రమకు ఒకే ట్రేడు యూనియన్ ఉండాలనేది ప్రస్తుత పరిస్థితులలో సరైనది కాదు. ఒకే యూనియన్ అన్నప్పుడు ఆ యూనియన్ స్వభావం ఏమిటి? అది యజమాని యూనియనా, వర్కర్ల యూనియనా? వర్కర్ల యూనియన్ అయితే యజమానితో లాలూచీ పడే వర్కర్ల యూనియనా, లోలూచీ పడని వర్కర్ల యూనియనా? వీటిని చూడవలసి ఉంటుంది. రెండు యూనియన్లు ఉన్నాయని అనుకుంటే యజమానితో లాలూచీపడి పనిచేసే నాయకత్వం క్రింద ఉన్న యూనియన్లు ఒకటైతే మరొకటి వర్కర్లతోనూ పనిచేసేది కావచ్చు. ఇంకా కాక నాయకత్వం కోసం బయలుదేరిన యూనియన్ మరొకటి ఉండవచ్చు. వీటిలో నెహ్రూజీ కలిగిన యూనియనును బలవరచడం అవసరం. ఎంతో దూరం ఎందుకు, ఇండాక్ వెంగళరావుగారు మాలో మాకు. తగాదాలు పెట్టి వెళ్లిపోయారు? వర్కర్ల మధ్య తగాదాలు వస్తాయి. నిజాయితీ కలిగిన ట్రేడు యూనియన్లు లీడర్ల వర్కర్లు విచ్ఛిన్నం కాకుండా కాపాడుకోవలసిన పరిస్థితి వస్తుంది. అలా వజ్ర పరిస్థితులలో చాలా బాధలు కష్టాలు ఉంటాయి. మల్లి వీనిటీ ఉంటుంది. దీనిని తగ్గించడం ఎలా? ఇది వర్కర్ల బలం, అనుభవం బట్టి ఉంటుంది. మరొక గారు చాలామార్లు చెబుతున్నారు. వారి ఉద్దేశాలు నాకు అనగావన అవుతాయి. వారు వర్కర్లు స్వయం రావడమే కాక ఇప్పుడు తెలుగు ముగ్ధిగా ఉన్నారు. వారి అనుభవాన్ని త్రోసి వేయడానికి లేదు. విషయ మాతావరణంలో మనం ఉన్నామి పట్టించుకోకపోయినా నాకు బాధగా ఉంటుంది. అందులో తట్టుకోడానికి తగిన

12-30 p.m.

క క్తి సామర్థ్యాలు ఉండవు. అక్కడ రెండు మూడు యూనియన్లు ఉన్నప్పటికీ మొదట వర్కర్లు తమ బలాన్ని పెంచుకొని నిజాయితీ కలిగిన యూనియనుగా తయారు కావడానికి ప్రజాస్వామిక శక్తులు ప్రోత్సహించాలి, ప్రభుత్వ డిపార్టుమెంటు కూడా ప్రోత్సహించాలి. ఇందుకు ఒక సూచనగా రహస్య కాలెక్ట్ అంటున్నారు. మంచిదే. ప్రతి శ్రేణి యూనియను ఎప్పుడు కోరితే అప్పుడు రహస్య కాలెక్ట్ పెట్టడం మంచిదే. ఒక శ్రేణి యూనియను యజమానికి అనుకూలమైన నాయకత్వం చేతుల్లో ఉంది అనుకుందాం. ఆ యూనియను నమోదు అవుతుంది. ఆ నాయకత్వాన్ని వ్యతిరేకించే సభ్యులుంటారు. అటువంటివారు వేరే యూనియను కావచ్చు. వారిపై అనేక మైన అంతులు పెట్టి చొక్కివేస్తారు. భయంకరమైన పరిస్థితులు సృష్టించారు. ఆ యూనియను యజమాని చెప్పుచేతులలో ఉంటుంది. కనుక రహస్య కాలెక్ట్ కోరనే కోరడు. ఆ పరిస్థితులలో ఏటా పెడతారు? వారడిగితే పెడతాం కాని లేకపోతే అవసరం లేవంటారు. రహస్య కాలెక్ట్ అన్నది కూడా ప్రాథమిక దశలో యూనియను స్వభావం బట్టి ఉంటుంది. యజమాని యూనియను ఉన్నప్పుడు క్రొత్త యూనియను ఏర్పడితే యజమాని జోక్యం కలిగించుకొని నిజాయితీ ఉన్న నాయకుడు రాకుండా దానిని ఇన్ ఫ్లూయెన్స్ చేస్తాడు. అందువల్ల అంత సులువైన విషయం కాదు. రిజిస్టర్డ్ యూనియను అంటే అది కాననభ కాదు, కొలెజియేట్ సంస్థ కాదు, ధర్మసంస్థ కాదు. కార్మికులు తమ యజమానులు చేస్తున్న ఆక్రమాలు ఎదుర్కోడానికి కలెక్టివ్ బార్గైనింగ్ రావడానికి తమ దిలం ద్వారా చేసుకున్నది వాస్తవమైన దిలం పుంజుకోవాలి. రిజిస్ట్రేషన్ చేసుకోడానికి ముందు ఉద్యోగులను ఆశ్రయించుకున్నాయి. రిజిస్ట్రేషన్ అయ్యేలోపల చాలా మందిని డిస్మిస్ చేస్తారు. యూనియను రిజిస్ట్రేషన్ అయ్యేలోపలనే కొంతమంది రోడ్డుమీద ఉంటారు. వర్కర్లు, యజమాని, ప్రభుత్వ యంత్రాంగం అంతా కలిసి చివరకు రాజీ చేస్తారు. ఇటువంటి ఉదాహరణ లెన్న్ అంజయ్యగారికి తెలియనివి కావు. ఆయన శ్రేణి యూనియను నాయకుడు. నిబర్తనీగా కొన్ని చేస్తాడు; ఆయన ఆర్డరు వేస్తాడు, అక్కడ బుట్టలోపడి నస్తాడు. అది పరిష్కార మార్గం కాదు. శ్రేణి యూనియను ఏర్పాటు చేసేప్పుడు యజమాని జోక్యం చేసుకోడానికి వీలులేని పరిస్థితి ఉండాలి. యజమానికి అనుకూలమైనవారిని డిస్ క్వాలిఫై చేసే పరిస్థితి ఉండాలి. విప్లవాత్మక పరిస్థితులలో శ్రేణి యూనియను ఉండాలి. అవి రాజకీయ పక్షాలకు ఎఫిలియేట్ అవుతున్నాయి. శ్రేణి యూనియనులో రాజకీయ నాయకులు ఉండరు. కానీ ఒక రాజకీయ పక్షానికి ఎఫిలియేటు అయిన తరువాత కాంగ్రెసు పార్టీ ఐనా కమ్యూనిస్ట్ పార్టీ ఐనా శ్రామిక ప్రజల నాయకునిగా ఎంత పేరు పొందినా వారు చివరకు ఆయా రాజకీయ పార్టీ నాయకుల చెప్పుచేతులలో ఉండవలసిందే. శ్రేణి యూనియన్ లో ఉన్నవారి చెయ్యిపై చేయి కావడానికి వీలులేదు. ఇతే సిద్ధాంతాలు తారుమారై పోతాయి. లెనిను గారికి వ్యతిరేకం అయిపోతాం. నాయకుడు, మధ్యవాడు, వారి క్రిందివాడు - ఈ రకంగా ఉంటారు. నాయకుడు వేరు మధ్యవాడు వేరు. శ్రేణి యూనియను నాయకుడు మధ్యవాడు మాత్రమే. అందువల్ల శ్రేణి యూనియను ఉద్యమాన్ని కాపాడాలంటే దీనిని రాజకీయ పక్షాల

12-40 p. m.

మంచి కొంచెం దూరం చేయాలి. ఈ మాట ఒకప్పుడు చెబితే చాలా అట్రోషన్ గా ఉండేది. ఇప్పుడు ప్రపంచం చాలా మారిపోతోంది. కార్మిక ఉద్యమం రాజకీయ ఉద్యమాన్ని ఇన్ ఫ్లూయెన్సు చేసేట్లు ఉండాలి. అంటే శర్మగారి వంటి మేధావుల మాటలు రాజకీయ నాయకులు వినాలి. ఇప్పుడు అయిన చెబుతూంటారు, వినే వారు ఎవరు? అందువల్ల ఐఎస్.టి.యూ.సి.కాని ఏ.ఐ.టి.యు.సి కాని రాజకీయ ప్రాజెక్టునుండి తైలకు వచ్చినవాడు రాజకీయపార్టీలు ఆరోగ్యంగా అభివృద్ధి అవుతాయి. ప్రేడు యూనియను ఉద్యమం బలపడుతుంది. కాంగ్రెసు సద్ధాంతాన్ని నమ్మిన ప్రేడు యూనియను నాయకులున్నారు. నాకు తెలుసు. వారు రాజకీయ పక్షంలో ఆక్కడి నాయకులకు తోక క్రింద ఉండడం కార్మికులకు న్యాయంచేసినట్లు కాదు. ఒకప్పుడు తినిన పై నుంచి ఇంట్లో దూర్చి చేస్తాం అన్నాడు. అది ఎప్పుడు? ప్రారంభదశలో. మొదటి ప్రపంచయుద్ధం వచ్చినదశలో సోషలిస్టు దేశం వుట్టినప్పుడు పై నుంచి కార్మిక ఉద్యమం చేస్తామన్నాడు. ఇప్పుడు క్రిందనుంచి సోషలిజం చేస్తాం ఉన్నాయి. అందుచేత వారినుండి సోషలిజం ఉద్భవించేట్లు చేయవలసిన అవసర ఉన్నది కనుక కమ్యూనిస్టు గాని, కాంగ్రెస్ గాని కార్మికుల ఉద్దేశాలను రక్షించాలని పూనుకున్నప్పుడు యజమానుల దాడులను అక్రమాలను, మోసాలను, కుట్రలను ఎదుర్కోవాలి అని అనుకున్నప్పుడు కార్మికుడు ఆహ్వానిస్తాడు. కార్మికుడు సోషలిస్టు అయిపోతాడా, కేపిటలిస్టు అయిపోతాడా? దానికి ప్రైము తీసుకుంటుంది. యజమాని తరగతి తమ జీవితములో ఎల్లా దోపిడి చేస్తుంది దానిని ఎదుర్కోవాలి అనే దానికి కార్మికుడు ఆకర్షింప బడతాడు. కనుక పొలిటికల్ ఇన్ ఫ్లూయెన్స్ తగ్గించవలసి ఉంటుంది. అది చాలా అవసరం. జనరల్ ఎలక్షన్స్ లో ఏల్లా వోటింగు ఉండో ఆ పద్ధతి ద్వారా--ఇందులో ఎమెండుమెంటు ఇచ్చి ఉంటారు. ఆ ఎమెండుమెంటు నేను చూడలేదు. అది దానిని కొంచెం సవరిస్తోంది. ఎన్నికలన్నీ డబ్బుతోనూ ఒత్తిడితోనూ జరుగుతాయి. డబ్బుకన్నా ఒత్తిడితో ఎక్కువ జరుగుతాయి. ఫ్యాక్టరీ యజమాని ఇష్టము లేక పోయినట్లయితే వగ్గర్లందరూ అందులో పెట్టే బయటకు వెళ్లవచ్చు. ఈ టీర్మానం నేను మామూలుగా చూడడం లేదు. ఇది బ్రహ్మాండమైన సమస్య. ఇప్పుడున్న పరిస్థితిలో ఆనేక సంవృద్ధిలతో కూడినటువంటి ప్రైడ్ యూనియన్ ఉన్న మీదట ప్రైడ్ యూనియన్ అభ్యున్నతిని ఆశించేవారు, సంకుచిత భావాలు లేకుండా కష్టపడేవాడే జీవితం భాగవదడానికి యజమాని, పగిలిన దారుడు, ధనికుడు యొక్క ఒత్తిడికి లొంగకుండా కార్మికుడిని కాపాడాలి. కాంగ్రెస్ మనిషిని ప్రేడు యూనియన్ లో బలమున్నట్లయితే ఎలాగ పాడుచేద్దామని చూస్తారు. కమ్యూనిస్టు మనిషికి బలమున్నట్లయితే ఎలాగ పాడుచేద్దామని చూస్తారు. ఆ మనిషి సమస్యలు పరిష్కరిస్తున్నాడా లేదా అనేది చూడరు. అందుచేత ఇది పరిష్కరించడానికి ప్రైడ్ యూనియన్ ఉద్యమంలో ఉన్నటువంటి నాయకులు, అనుభవం ఉన్న అంజయ్యగారిని చూస్తే నాకు జాలి వేస్తోంది. పాపము అయిన లేబర్ ఆఫ్ వృద్ధి కావాలి అంటాడు. ఉద్యోగి వినడు. యజమాని వినడు. ఎవరూ వినరు. ఎమైనప్పటికీ మనకు తెలిసిన వాడు ఉండడం మంచిదే అనుభవం ఉన్నవాడు

ఉండడం మంచిదే, 'ట్రేడ్ యూనియన్ లీడర్స్' పూనుకుని యూనియన్లకు యూనియన్లకు మధ్య పోటీలతో, యజమానుల జోక్యంతో ఇది ఒక అవసరమైన మార్గంలో పడకుండా చూడాలి. ప్రభుత్వానికి అప్పజెప్పడం మంచిది కాదు. ప్రభుత్వంకు సంబంధించినంతవరకు నిజాయితీ గలిగిన నాయకత్వాన్ని ప్రోత్సహించాలని సూచిస్తున్నాను. అది నాయకులపైననే ఉంటుంది. ప్రభుత్వం జోక్యం చేసుకోకుండా ఉంటే చాలా మేలు చేసినట్లవుతుందని నేను భావిస్తున్నాను. ప్రభుత్వం 'ట్రేడ్ యూనియన్'లో జోక్యం చేసుకోకుండా ఉంటే మంచిదని వెయ్యి రోజులకు మొక్కుతున్నాను. ఎందుకంటే 'ట్రేడ్ యూనియన్'లను హాస్యాస్పదంగా తయారుచేసి యజమానుల క్రింద తొత్తుల క్రింద చేశారు. అన్ని పార్టీలలోను కూడా నిజాయితీగల 'ట్రేడ్ యూనియన్' నాయకులు ఎన్నో అడ్డకట్టలతోనూ అవుతూ ఉన్నారు. కనుక ఈ సమస్యను పరిష్కరించడానికి 'ట్రేడ్ యూనియన్' నాయకులు సమావేశం కావడం మంచిది. అది ఇతర వ్యవస్థలనుండి ఇతర శక్తులనుండి ఏ విధంగా సహకారం తీసుకోవాలో దానికి పూనుకుంటే బాగుంటుందని సూచిస్తూ నేను శలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ టి. అంజయ్య:—అధ్యక్షా, అంజనేయ శర్మగారు ఇచ్చిన సవరణతో నేను ఒప్పుకుంటున్నాను. ఎందుకంటే లేబరు డిమాండ్స్ మీద మాట్లాడేది ఉన్నది. This is the first time. ఈ హాంస్ లోపట యునైటెడ్ మన్స్ లీడర్ షిప్ అనే ప్రిటర్ కాలెట్ తోనే మనం చెయ్యాలి అనేది for recognition purpose and even the office bearers of the union election. ఇది వరకే ఒక బిల్లు మేము పెంట్రల్ ప్రభుత్వానికి పంపించాము. అది తొందరలో రావాలని మేము అనుకుంటున్నాము. ఈ హావుసునుంచి కూడా అందరూ దానిని ఒప్పుకున్నట్లుంటే కొంత తొందరలోనే ఈ బిల్లు తీసుకువచ్చే అవకాశాలు ఉన్నవి. అందుచేత I have no objection sir, I will accept the amendment which was given by Sri Anjaneya Sarma.

శ్రీ చి. శ్రీకృష్ణ :-అది మళ్లా తిరిగి యూనియన్ లీడర్స్ చర్చించవలసిన పని లేదు. ఎ.ఐ.టి.యు.సి. అనేక సంస్థలు కూర్చుని అనేక సమావేశాలలో అల్ ఇండియా లెవెల్ లోనూ, స్టేట్ లెవెల్ లోనూ డిస్కస్ చేసి ఏదో కొద్ది మంది ఇంటర్ రైవ్ లీస్ లో ఎ.ఎస్.టి.యు.సి. లో కొంత మంది ఒప్పుకోకపోయినప్పటికీ కూడా ఎ.ఎస్.టి.యు.సి. లో ఒక పెక్కును ఎ.ఐ.టి.యు.సి. ఇంకా ఇతర పెక్కు అన్నీ కూడా దాదాపు ఏకగ్రీవంగా ఈ అభిప్రాయానికి వచ్చాయి. చాలా సంవత్సరాలు డిస్కస్ చేసి తిరిగి ఇక అండర్ స్టేండింగుకు వచ్చాయి. మన స్టేటులో మూత్రం గవర్నమెంటు పైరునుంచి మన మినిస్టరు గారు మొదటినుంచి నిర్వాహకులు చేస్తున్నారు. వీరు ఎమ్.ఎల్.గా ఉన్నప్పటినుంచి కూడా టెబిల్ లో దీనిని బ్రెజిల్ బెంచెస్ కూడా ఏకైకపు చేస్తూ ఒక ప్రకటన చేశారు. ఇది ఇప్పటికే దీని అయిందని నా అభిప్రాయం. పెంట్రల్ గవర్నమెంటులో కొన్ని రకాలుగా దీనికి అటంకం పెడుతుంటే, ఆ అటంకాన్ని తొలగించి వెంటనే రిజిస్ట్రేషన్ కావడానికి మన రిజిస్ట్రేషన్ పోల్సు చేస్తుంది. మన మంత్రిగారు దీనిని ఏకైకపు చేసినందుకు నేను చాలా సంతోషిస్తున్నాను. దీనిని హెజిప్ చేసి ఇంటర్ మిడియరీ రైవ్ లీస్

unhealthy competition with the working class, collective bargaining power దెబ్బకోలేటటువంటి వాటిని సరిచేయడానికి చాల ఉపయోగ పడుతుంది. ఇతర యూనియన్స్ ఉండవచ్చును. కాని రికగ్నిషన్ మాత్రం సీక్రేట్ బేలెట్ మీద మెజారిటీ వోటుతో రికగ్నైజ్ చేయాలని దింట్లో ఉంది. అట్లా రికగ్నిషన్ కాకుండా మైనారిటీని కూడా రికగ్నైజ్ చేయమంటే నాకు అభ్యంతరం లేదు. అందుకని మైనారిటీ కాకుండా మేనేజ్ మెంటు తమ ఇష్టము వచ్చిన వాండ్లను కాకుండా వర్కర్స్ సీక్రేట్ బేలెట్ లో ఎవరూ మా యూనియన్ చేత గుర్తిస్తే దానిని రికగ్నైజ్ చేయడానికి మేనేజ్ మెంటు మీద ప్రభుత్వం మీద ఒక అబ్లికేషన్ వేసే రిజల్యూషన్ కాబట్టి ఏ రకంగానూ ఇది most democratic, in the interest of working class against the exploitation of the capitalists class. అందుకని దీనిని ఆమోదించాలి. ఈ రిజల్యూషన్ ఈ వద్ద తిలో ఉంది. అందుచేత నేను మూవ్ చేస్తున్నాను. ఎందుకంటే వర్డింగు సరిపోయేట్లుగా ఎమెండుమెంటు రావాలి.

Sri V. Srikrishna :—Sir, I beg to leave of the House to withdraw my earlier resolution i.e.,

“That this House recommends to bring about a legislation for one union for one industry.”

The resolution was, by leave of the House, withdrawn.

Sri V. Srikrishna :—I am now moving the resolution as amended.

“That this House recommends to the Central Government to bring about a legislation for one Union for one industry as the recognised Union and to determine Intra Union and Inter Union rivalry by secret ballot.”

Chairman :—Resolution moved.

Sri V. G. Anjaneya Sarma :—Sir, in view of Sri Krishna's resolution I withdraw my amendments.

Chairman :—The question is

That leave be granted to withdraw the following amendments.

“That the word ‘Central’ be inserted before the word ‘Government’ and the following word may be added at the end of the resolution after the word ‘industry’ as recognised union and as to determine Inter Union and Intra Union rivalry by secret ballot”.

The amendment was by leave of the House withdrawn.

Chairman :—Now, I put the resolution to vote.

“That this House recommends to the Central Government to bring about a legislation for one Union for one industry as the recognised Union and to determine Intra Union and Inter Union rivalry by secret ballot”.

The Resolution was adopted.

(3) Taking over by the Government all the Hindu Religious Endowments lands and Wakf Board lands.

Sri Vanka Satyanarayana :—Sir, I beg to move :

“That this House recommends to the Government that all the Hindu Religious Endowments lands and Wakf Board lands should immediately be taken over by the Government and distribute them to the landless for house-sites and for cultivation.”

Chairman :—Resolution moved.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ:— అధ్యక్షా, దీనిని మంత్రి గారు చర్చ 12-50 p.m.
 లేకుండానే ఆమోదిస్తారని తలుస్తాను. దేవాలయం భూములన్నీ ప్రభుత్వం
 తీసుకుంటే దేవునికి పూజాపునస్కారములు, నిత్య నైవేద్యములు ఎట్లా జరుగుతాయని మంత్రిగారు సందేహపడనక్కరలేదు. నిత్య నైవేద్యములకు ఎట్టి లోటు
 రాదు. పూర్తిగా ప్రభుత్వం తీసుకోవాలని అన్నామే కాని నష్టపరిహారం లేకుండా
 తీసుకోవాలని అనలేదు. రాజ్యాంగ రీత్యా కూడా కోర్ట్ గొప్ప నష్టపరిహారం
 ఇవ్వవలసి ఉంటుంది. నష్టపరిహారంగా ఇచ్చిన డబ్బును క్యాంపులలో పెట్టి దానిమీద
 వచ్చే వడ్డీతో నిత్య ధూప దీప నైవేద్యములు జరిపి దేవాలయాలను మెయింటేన్
 చేయవచ్చును. ఇందు మూలంగా మంత్రి గారు ఘన కార్యం చేపట్టుగా నేను
 భావిస్తాను. దేవస్థాన భూములు, పట్టణాలలో ఉండే భూములు, పేదలకు వ్యవ
 పాయం చేసుకోవడానికి, ఇండ్ల స్థలాలుగాను ఇవ్వాలంటే నిత్య నైవేద్యం లేకుండా
 చేసే ప్రయత్నంగా మంత్రి గారు భావిస్తున్నారు. అని పొరపాటు. నిత్య ధూప
 దీప నైవేద్యాల ఎట్టి అటంకం లేకుండా జరుగుతాయని తెలిసిన వాడు మంత్రి
 గారు కూడా దీనికి అంగీకరిస్తారని భావిస్తున్నాను. ఈ భూములను ప్రస్తుతం
 ఉన్న విధంగా ఉంచడం వల్ల దేవుని కాన్యక్రమాలకు ఆదాయం ఉపయోగించడం
 లేదు. రాష్ట్ర మొత్తం మీద వాక్స్, హిందూ మత, ధర్మాదాయాల క్రింద టెన్
 వేల ఎకరాల భూమి ఉంది, మెట్ట కాని పల్లం కాని. ప్రతి పట్టణం లోను పేదలు
 నివసించే ఇండ్ల స్థలాలుగా ఉపయోగించే భూములు చాలా ఉన్నాయి. ఉత్క
 గుంటూరులోనే ఇండ్ల స్థలాలుగా ఉపయోగించే భూమిని 250 ఎకరాలున్న దానిని
 ఎకరానికి రు. 10-20 లు చొప్పున కొలుకు తీసుకుని చాలా మంది మెద్రలు
 అనుభవిస్తున్నారు. ఇదివరలో దేవాలయ మంత్రిగా ఉన్న లింగమూర్తి రాజు
 గారు గురించి మీకు తెలుసు. వారి ఆస్తి అంతా ఏమిటో తెలిసినదే. గుడిమెట్ల
 రామేశ్వరం దేవాలయం మొత్తం ఆస్తిని ఖండిక అనే పేరుతో దేవునికి నిత్య
 నైవేద్యం అటువంటిదేమీ లేకుండా మొత్తం ఆస్తిని లింగమూర్తి రాజు గారి
 కుటుంబం వారు అనుభవిస్తున్నారు. ఈ విషయం స్పష్టమేము కమిటీలో వచ్చింది.
 రికార్డులో ఉంది. ప్రపంచం అంతా తెలుసు. అంతర్వేది దేవస్థానం భూమి
 ఉత్క. ఎకరం కూడా వా వద్ద లేదని, ఆయన సమాధారం చెబుతున్నాడు. ఇంట్లో
 రెండు దేవస్థానం భూమి కూడా, ఆ భూమి గుడిమెట్ల రామేశ్వరం చేస్తుంది. ఆ భూమి
 మీద రైల్వే ఉందని ఎద్యకేటు జనరలు చెప్పినప్పుడో ఆ కాగితాలన్నీ ఎగిరి
 పోయాయి, అప్పిలు చేయకుండా. ఇదంతా ఎప్పి మేటు కమిటీ రిపోర్టుతో

ఉదహరించాము. ఈ వేలకొలది ఎకరాల దేవస్థానం భూమిని దేవుని కార్యక్రమాలు జరపడానికి కాకుండా బ్రతికి ఉన్న దేవుళ్లు, నర దేవుళ్లు మింగివేసుంటే ఎట్లా చూస్తూ ఉరుకువేది? రాష్ట్రం మొత్తం మీద దేవాలయాల భూమిలో ఎక్కువ భూమిని తక్కువ కొలుకు పుచ్చుకొని భూమి విస్తీర్ణం ఎంతో తెలియకుండా మింగేసే వారు చాలామంది ఉన్నారు. ఇటువంటి దేవుళ్లను ఎవరూ ఏమీ చేయలేకుండా ఉన్నారు. అసలు దేవుళ్లకు నోరు లేదుకదా. అడగలేరు. ఈ మంత్రి గారిని పెట్టుకున్నారు. మంత్రిగారై నా దేవుళ్ల అస్థిని కాశేసిన వాని పట్టుకని భూమి లాక్కుంటారా అంటే వారు మరీ చెడ్డ వారు. దేవుని కార్యక్రమాలు అటంకం లేకుండా జరగాలనే ఉద్దేశంతో రాజులు, మహారాజులు, భక్తులు దేవాలయాలకు అస్థి ఇచ్చారు. జరుగుతున్న కార్యక్రమం వేరు. అందరికంటే దేవుని కిడ్డలు గొప్పవారు. తిండిలేక ఇల్లులేక బట్టలేక బాధపడే వారికి అటువంటి దరిద్ర నారాయణులకు కొద్దో గొప్పో ఉపయోగపడే విధంగా దేవుని అస్థిని చేసిన వాడు ఆ దేవుడు కూడా సంతోషిస్తాడు. అటువంటి మంచి కార్యక్రమం మంత్రి గారు చేసేరందుకు మీరు పూజించే దేవుడు తప్పుకుండా సంతోషిస్తాడు. బ్రతికి ఉన్న దేవుళ్లు దేవుని అస్థిని మింగేసే కార్యక్రమానికి మంత్రి గారు కూడా తోడ్పడితే దేవుడు కూడా హర్షించడు. ఇది చాలా ఉత్తమమైన తీర్మానం. దేవుని కార్యక్రమాలకు భిన్నమైనది కాదు. సమాజంలో బలహీన వర్గాలు, హరిజనులు అస్థి లేని ఇతర కులాల వారికి ఇండ్ల స్థలాలు ఇవ్వడానికి పట్టణాలలో ఎక్కువ స్థలాలు ఉన్నాయి. ఆ విధంగా చేయడం ద్వారా సూర్యనారాయణ రాజు గారు చేరు ప్రతిష్టలు పెరుగుతాయి. అనేకమంది వారి చేరు చెప్పుకుంటారు. 485 వేల ఎకరాల భూమిని ప్రభుత్వమే తీసుకోవాలని నా విజ్ఞప్తి. ఇండ్ల స్థలాలుగా ఉపయోగపడే భూములు, విలువైనవి, గుంటూరులోను విజయవాడలోను ఏలూరు లోను కాకినాడలోను విజయనగరంలోను విశాఖపట్నంలోను ఉన్నాయి. వాటిని ఇండ్ల స్థలాలుగా పేదవారికి ఇవ్వాలి. సాగుకు లాయకీ లన భూములను రైట్స్ వ్యవసాయం ఎకరాల లోపల కాలుకు ఇచ్చి కట్టిన వారికి వాయిదాల పద్ధతిపై ఇవ్వాలని కోరుకున్నాను. మంత్రి వర్గం ఉప సభాన్ని వేసారు అందులో చర్చిస్తున్నారు. ఈ భూమిని ప్రభుత్వం తీసుకుంటే దేవాలయాల పురుషార్థం కాని అర్చన కాని జరుగుతు అనుకుంటున్నారు. అది సరైనది కాదు. సక్రమంగా జరుగుతాయి. మేధ్య దేశాలేలు, దేవుని చేరు మీద కాలుకు తీసుకున్న వారి మీద వదిలిపోతుంటే. కొంచెం జాగ్రత్తగా అలోచిస్తే ఈ తీర్మానం మంత్రి గారు అనుకున్న అభిప్రాయో వికృతమైనది కాదు. 20 మూలకాల ఆర్థిక కార్యక్రమంలో పేదవారికి భూమి ఇవ్వాలని ఇండ్ల స్థలాలు ఇవ్వాలని ఉంది. ఇప్పుడు వందల కొలది ఎకరాలు ఒకే మూలకం సాగు చేసుకుంటున్నాడు. రివెన్యూ మంత్రి గారు రెండున్నర ఎకరాల పరిధి, ఐదేకరాల మెట్టకంటే పైగా ఉంటుంది అనుకుంటే తీసుకుంటామే తప్పకుండా. అరేవేన్ను వస్తుందని అనుకున్నాం. రాలేదు. యాభు రాలేదు. తీసుకోవడం వల్ల నష్టం. ఎక్కువ భూములు తమ చేతిలో ఉంచుకోని మోసాస్థి కోరికను వ్యక్తం చేసిన వారిని పేదను తొలగించాలి. అంటే మొత్తం భూముల్ని

ప్రభుత్వం తీసుకోవాలి, పేదవారికి సాగుకు లాభం ఉన్న భూములను పంచిపెట్టాలి, రెండున్నర ఎకరాల మాగాణి కాని ఏదెకరాల మొట్టకాని ఇవ్వాలి. పేదలకు ఇండ్ల స్థలాలుగా ఇచ్చి వాయిదాలపై వారి మంచేపనులు చేసి ఆ మొత్తాన్ని వ్యాపారంలో ఉంచితే ఆ వడ్డీతో దేవుని కార్యక్రమాలు సాగుతుంటాయి. మధ్య దళారీ పోతాడు. లింగమూర్తి రాజు వంటి వారు పోతారు. దేవుని భూమిని చేతులలో పెట్టుకొని లక్షల రూపాయలు సంపాదించడం అనేది చాలా దేశం. వారు ప్రభుత్వాలను పడగొడతారు. ఎక్కువ ఇబ్బు వస్తూంటుంది కనుక ఎన్ని పనులైనా చేస్తూంటారు. దీనిని మంత్రి గారు దృష్టిలో పెట్టుకోవాలని కోరుతున్నాను. భూ సంస్కరణలు వస్తాయనే భయంతో పేలకొద్ది ఎకరాలు ధర్మాదాయాల క్రింద మార్చారు. ధర్మ సంస్థలకు వ్రాసారు. వాటిని కూడా తీసుకోవాలని ఉంటుంది. వాటిపై పెత్తనం కూడా వ్రాసిన వారికే ఉంటుంది. వారే వ్యవసాయం చేస్తుంటారు. పంట పండలేదని దొంగ ఎకొంట్లు పెడుతుంటారు. ఆ భూములను కూడా తీసుకోవాలి. 20 మూత్రాల అర్థిక కార్యక్రమం క్రింద పేదలకు భూములు ఇండ్లస్థలాలు ఇవ్వడానికి వీలుగా దేవునికి సక్రమంగా పూజ పునస్కారములు, నిత్య ధూప దీప వైపేద్యములు జరగడానికి వీలుగా ఈ తీర్మానాన్ని ఏకగ్రీవంగా ఆమోదించాలని కోరుతున్నాను. ఒక రోజు వారికథలు చెప్పించవచ్చు. వేదాలు చదివించవచ్చు. మన పూర్వీకులు ఇటువంటి మంచినీమలు చేసినారు. ఇప్పుడు ద్రామాలు, నేకెడ్ డాన్సులు కేబరీడాన్సులు కార్యక్రమాలు పెట్టించి లక్ష రూపాయలు దుర్వినియోగం చేస్తున్నారు. ప్రభుత్వం ఇప్పటికయినా భూములు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. అందరు మంత్రులు ఒప్పుకొంటున్నారు కాని ఒక సూర్యనారాయణరాజు గారే ఒప్పుకోవటంలేదని ప్రచారం అవుతున్నది. అటువంటి ప్రచారం నిరాధారం. అసత్యం అని రుజువు చేయడానికి మంత్రిగారు ఈ రిజల్యూషను ఆమోదించాలని కోరుతున్నాను.

1-00 p.m.

శ్రీ జె. దామోదరరావు :—అధ్యక్షా, దేవాలయాలలో నిత్య పూజలు ధర్మ కార్యాలు నెరవేర్చటానికి కావ్యవంగా ఆదాయం వచ్చే వనరులు కల్గించాలనే ఉద్దేశ్యంతో చెరగని, దొంగలు ఎత్తుకుపోని ప్రభుత్వం చట్టం చేస్తే కాని పోనీ, స్థిరాస్థిని పూర్వీకులు దేవాలయాలకు ఇవ్వటం జరిగింది. అటువంటి స్థిరాస్థిలను తేలం వేసి అమ్మి వేసి నిత్య వైపేద్యాలు కూడా జరపటం సాధ్యంకాదు. ఈ సంస్థకు సంబంధించి అస్తి ఆ సంస్థకు వుంటేనే ఆదాయం వచ్చి సక్రమంగా సత్కార్యాలు జరుగుతాయి. కొందరు మిస్ యూజ్ చేస్తున్నారు. స్వప్రయోజనాల కోసం ఉపయోగించుకొంటున్నారని కొందరు చెప్పారు. అటువంటివారిని గట్టిగా శిక్షించాలి. ఈ భూములను రక్షించాలంటే వాటికి రక్షిత కాలిబ్రరీ చట్టంకూడా వర్తింపజేయకూడదని నేను అభిప్రాయపడుతున్నాను. దేవాలయ భూములకు చట్టరీత్యా రక్షణ లేకపోవటంవలన వేల ఎకరాల స్థిరాస్థి పున్న దేవాలయాలు కూడా నిత్య ధూప దీప వైపేద్యాలు లేని స్థితిలో వున్నాయి. భక్త చలంలో అంబ సత్రంకు 4,5 వేల ఎకరాలు వున్నా నిత్యవైపేద్యంకూడా జరగడం

లేదు. వాటికి నిత్య ధూప దీప నైవేద్యాలు సక్రమంగా జరిగేటట్లు ఆ దేవాలయ ఆస్తులను దేవాలయాలకే వుంచి వాటిని దుర్వినియోగం చేసే వారిని కఠినంగా శిక్షించాలకాని దగ్గు వడిశం పోవటానికి ముక్కు కోసుకొన్నట్లు ఆ భూములను అమ్మటం సరికాదు. భూములను అమ్మితే నిత్య నైవేద్యాలు సక్రమంగా జరుగుతాయనేది పొరకాటు. అమ్మి డబ్బును ఫిక్స్డ్ డిపాజిట్ తో చేసినా దానిని కూడా కాశేస్తారు. పూర్వీకులు దేవాలయాలకు ఇచ్చిన భూములను దేవాలయాలకే వుంచి, ఆ భూములను ఎవరూ స్వాధీనం చేసుకోకుండా చట్టరీత్యా వాటికి రక్షణ కల్పించాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఎవరో చెప్పేమాటలకు పొంటి, వారి మాటలకు లోబడి వారికి అనుకూలంగా చర్యలు తీసుకొని దేవాలయాలకు చిన్న చూపు చూడకూడదని మనవి చేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ కె. రంగదాస్ :—అధ్యక్షా, దాదాపు 4 లక్షల ఎకరాలపై చిల్లర భూములు దేవాలయ, ధర్మాదాయ కింద వున్నవాటిని కొందరు పెద్దమనుషులు ఆక్రమించి, స్వాధీనం చేసుకొని దేవాలయాలకు లాభం కూడా చేస్తున్నారు ఈ విషయం అనేక సార్లు ఇక్కడ చర్చకు వచ్చింది. ఆ వ్యక్తుల గురించి మంత్రిగారికి బాగా తెలుసు. అయినా ఆ భూములను వారి స్వాధీనం నుండి తప్పించక పోవటం దురదృష్టకరం. వారి శక్తి సామర్థ్యాలు దేవుని కంటే, ప్రభుత్వం కంటే మించి పోయినట్లుగా కనిపిస్తున్నది. అందువల్లనే ప్రభుత్వం వారినుండి ఆ భూములను తీసుకోలేకుండా వుంది. కొన్ని చోట్ల దేవాలయ భూములను, వక్ఫ్ బోర్డు భూములను విక్రయిస్తున్నారు. అలా విక్రయించే ఆధికారం వారికి లేకపోయినా విక్రయించి డబ్బు కాశేస్తున్నారు. ఆ భూములపై అజ్ఞాయిత్యం ఆ కాకుల లేకపోవటం వలన ఏమీ చేయలేక పోతున్నది. మంత్రిగారు సర్వే చేయించి ఏ దేవాలయానికి ఎంత భూమి వుంది. ఎంత భూమి పూజాకులే చేతుల్లో వుంది, ఎంత భూమిని ఇతరులు స్వాధీనం చేసుకున్నారు అని విచారినే యధార్థం తేలుతుంది. అక్రమంగా ఆక్రమించి విక్రయించిన వారిపై గట్టి చర్యలు తీసుకోవాలి. అందుకే వెంటనే అన్ని జిల్లాలలో అసిస్టెంట్ కమిషనర్స్ ఇన్ స్పెక్టర్స్ చేత ఆ వివరాలన్ని సేకరింపజేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఎక్కడైతే కాకమిటిలు లేకపోతే కమిటిలను వేసి దేవాలయం. వక్ఫ్ బోర్డులకు సంబంధించిన భూముల వివరాలను పరిశీలింపజేయాలి. ఏడుకొండల వేంకటేశ్వరస్వామి జాట్లు గారికి డబ్బు సంపాదిస్తున్నాడు. అలాగే అన్నవరం సత్యనారాయణ స్వామి, శ్రీకైలం దేవుడు, ఈ పెద్ద దేవుళ్లను మంత్రులు, ప్రాత్యేకంగా ఈ మంత్రులుగారు దర్శిస్తూవుంటారు కాని చిన్న చిన్న దేవుళ్లగారి వట్టించుకొనేవారు లేకుండా, అప్పుడో మహారాజులు సదుద్దేశ్యంతో ఇచ్చిన భూములను ఈ వాడు ఎవరో కాశేస్తుంటే చూస్తుపూరుకోవటం మంచిదికాదు. వంకా సత్యనారాయణ గారు ఈ భూములను వేదాదుల పంచి పెట్టాలన్నారు. వేదలకు పంచి వంత మాత్రాన వేదాదుల పోకుండానే నేను అనుకోవటంలేదు. ఆ భూములను భూమి: శ్రీ దేవులకు కేసులకు ఇచ్చి ఆకాలు రాబడితో దేవునికి పూజా వునస్కారాలు జరిపే వటం సమంజసుని మనవిచేస్తున్నాను.

1-10 p. m.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :—దేవాదాయ ధర్మాదాయాలకు సంబంధించి
పెట్టాం.

౧. సి.వి.కె. రావు:—వాటిమీద మీ కన్నువేళారు, నాకు దేముడి మీద నమ్మకం లేదు, సత్యనారాయణ గారికి కూడా నమ్మకం లేదు. మూఢాచారులుగా వున్నవారు దేముడు అని పెట్టుకొని దేముడి పేరుతో కొంత చావువకం పెట్టుకున్నారు. యీ భూముల నుండి వచ్చే ఆదాయం కొంత ప్రజలకు పువయోగ పడుతుందని చెప్పాలి. విద్యకు, చారిటబుల్స్ కు యితర సహాయాలకు దేవాదాయ ధర్మాదాయ భూములనుండి వచ్చేటటువంటి ఆదాయం పువయోగపడుతుంది. దుర్గినియోగం అయితే ఆపాలి. ఆ భూములు నద్గినియోగం కాని మాట వాస్తవం. ఈ దేశములో ఏది నద్గినియోగం అవుతుందో తెలియదు, ఏ నమ్మకం వల్ల అటునవ్వుటికి తిరుపతి దేవస్థానానికి కొన్ని భూములు ఏచ్చాయి. ఆ భూములను ధనికులు దోపిడిచేస్తే ఆపాలి. రెండవది, ఆ భూములు స్త్రీలంగా వుండడానికి మార్గం చూచి వాటినుండి వచ్చే ఫలితం పేదవారికి చెందేట్లు చూడాలి. ఈనాడు వున్నటువంటి వ్యవస్థలో ఆ పని చేస్తే మళ్ళీ పేదవారి నుండి యింకొక ధనవంతుడు కొనుక్కోనే పరిస్థితి వస్తుంది. అందుకని ఆ సంస్థలలో కొంతమంది చేరి దుర్గినియోగం చేయకుండా వాటి ప్రతిఫలం చిన్న వారికి ముట్టేట్లు చేస్తే బాగుంటుంది. రెన్ని లక్షల విషయమో నాకు తెలియదు గాని వినిపిస్తే, 4 లక్షలపై నా వుందని ధగదాపుగారు చెప్పారు. వాళ్ళు బోధు విషయం తెలియదు. సత్యనారాయణ గారు చెప్పినట్లు యీ భూములలో కొంతమంది పెద్ద భూస్వాములు చేరి గుడిమేడి, ఇంకా ఖాంటిపాటిని తీసివేశారు. అవి అన్నీ స్వాధీనం చేసుకోవాలి, దేముడికి

నోరు లేదు, నోరులేనివాడికి అనవసరమైన ఖర్చులు పెట్టడం మంచిది గాదు. రాజుగారు పుట్టించే యీ డిపార్టుమెంటు కొరకు. ఆయన జీవితములోనే దీనిని రద్దుచేస్తే బాగుండలేమో. పురాతనమైనటువంటి స్నేహం వుంది, మంత్రిగారి ఉద్దేశం పేదవాడికి యివ్వకూడదని. ఇప్పుడు వున్నది పున్నట్లుగా భజనలు, భజం త్రిలు, వేదాలు యీ వ్యవహారమంతా నడపాలి అని. దేని గురించి? చచ్చి పోయిన తరువాత స్వర్గం వెళ్ళడానికి — ఇప్పుడు బ్రతికివుండగా నరకం అనుభవించుదాం వీటి ఆస్తిపాస్తులు ప్రజలకు పువయోగపదాలంటే పేదవారికి పువయోగపడేట్లు చేయడం మంచిది. అనవసరమైన వృథా ఖర్చులు తగ్గించడం మంచిది. ఏదో మ్యూజియం క్రింద వుంచడం మంచిది. తినివేయమని గాదు, పున్నవాడికి వున్నాడు. ప్రభుత్వం ఎండోమెంటు మీద ఎందుకు తోకల్వం చేసుకోవాలంటే దేముడి పేరుతో బినిచేస్తున్నారు. అది అపాలి. తినకుండా చూడాలి. ధర్మారాయాలు వున్నవి, ఎప్పుడో నేను పుట్టినప్పుడు పేద మత్స్యపారిశ్రామికుడు వుండేవారు. చాలా పేదవాడు, చదువు సంధ్య లేదు. ఊరు విడిచిపోయి బర్మాలో కష్టపడి పని చేసుకొని లక్షలు సంపాదించాడు ఆ రోజుల్లో 1912 లో - చచ్చిపోయేముందు ఒక ఎండోమెంటును స్థాపించాడు. తాను పుట్టిన గ్రామములో - దానికి బర్మాలో వున్న యింగ్లీషు దొర, ఆ జిల్లాలో వున్న యింగ్లీషు దొర ఆ రోజులలో పెద్ద కులస్తులను కాని కొంతమందిని చేర్చి పెట్టారు. యిప్పుడు దాని దశ ఎట్లా వుందంటే అంతా తినివేస్తున్నారు. తగవు అంతా బ్రిష్టులో ఎవరు కావాలి? మంత్రిగారు చాలా సార్లు వస్తారు. ఆయనకు కూడా తెలుసు. దిద్ద లేదు, కొన్ని చందల ఎకరాల భూమి వున్నది, దానికి శిస్తు రావడం లేదు, పేద పాతాలు గీత పాతాలు అలా వుంచండి, పూర్తిగా తినివేస్తున్నారు. ఒక దశలో ఒక మనిషిని కూడా చంపారు. తినివేస్తున్నారని నాదించడానికి ఒక ప్రిడరు పూనుకుంటే చంపివేశారు. యీ నాడు పరిస్థితి అట్లా వుంది. అందరు చెడ్డవారు అని గాదు, కొంత మంది మంచివారు వున్నారు. బ్రిష్టిస్ - కొంతమందికి ఆస్తిపాస్తులు వున్నవి. వారికి ఏమి వట్టింది? కొంత మంది దీనిని పువయోగించుకొని తమ తమ్ముళ్ళకు బిడ్డలకు పుద్యోగాలు యిస్తున్నారు. కొంతమంది హోదాను పొందాలి అని చూస్తున్నారు. దీనిని నరిదిద్దడానికి పూనువాళీలి. ఒక అడిగే ముసలాయన వున్నాడు. ఆయన చేప్పేది అరణ్యరోదనగా వుంది, నా కళ్ళతో చూస్తున్నాను.

శ్రీ తె. వెంగళరావు :—ఆ ముసలాయన ఎవరు ?

శ్రీ సి.వి.కె రావు:—గుడికెట్టి అప్పారావు, బ్రిటీష్ కాలములో రిజిస్ట్రారు ఆఫ్ ది ప్రాప్రెటీరీ చేశాడు. ఏదైనా అడిగితే చాదనం క్రింద లేక్క వేస్తున్నారు. దానిలో డబ్బు తిని వేయకుండా ఆపమంటున్నాడు. డిపార్టుమెంటు ఏమి చేస్తుంది. బ్రిష్టులో ఇన్ ఫ్లూయెన్స్ డ్ పీపుల్ వుంటారు. డిపార్టుమెంటు వుంది, రాజకీయ నాయకులు వుంటారు, వైన మంత్రిగారు వుంటారు. అయితే ధర్మారాయాలు పూర్వపు చిహ్నాలక్రింద వున్నవి. దేవదాయాలను అర్ధరంలో వేట్టండి. యీ డబ్బును సత్వనారాయణగారు అన్నట్లు మధ్య దళారీలకు

పోకుండా చూడాలి. నమ్మిక వున్నవాడు నై వేద్యం పెట్టుకుంటాడు. ఆ పేరుతో వందలు వేలు ఖర్చుపెట్టి అమెరికా యింగ్లాండులకు డబ్బు తీసుకుపోయే పరిస్థితి వుంటే - లక్షలలో వుండే ఆ డబ్బు యిక్కడ వుపయోగపడకుండా అక్కడికి పోతూ వుంటే - దానిని ఆపుజేయాలి. యీ భూములు పేదవారికి వుపయోగ పడాలి. యిండ్లు కట్టుకోడానికి, దున్నిన దాన్ని ఫలితాన్ని అనుభవించడానికి పేద వారికి సహాయపడాలి. యీ భూమిని డబ్బు క్రిడర పెడితే వుపయోగపడదు. అసలు మట్టినే తింటున్నారు, భూమిని తింటున్నారు. రూపాయలు అయితే ఇంకా తింటారు. అందుకని భూమిని అభివృద్ధి చేయడానికి పూనుకోవాలి. అయితే బ్రష్టిలు పాడుచేస్తున్నారు. దానిలో జోక్యం చేసుకోవాలి. సరిదిద్దాలి. అవి పూర్వపు చిహ్నాలుగా వున్నవి. పూర్వ కాలము నుండి మన దేశానికి సాంప్రదాయాలు వున్నవి. ఆ రోజులలో లక్షలు వుండి చచ్చిపోతే దేవాలయాల క్రింద ఆ డబ్బును పెడితే స్వర్గ లోకానికి పోతామని నమ్మారు.

ఇప్పుడు దీని ఫలితం యేమీ ఆధారం లేని పేదవారికి యిస్తే బాగుంటుందని నమ్ముతున్నాము. కాబట్టి దీనిని యీ స్వరూపములో పూర్వం ఒకప్పుడు మనము వుట్టక పూర్వమే తీసుకు పెట్టారు. కాబట్టి దీనిని దుర్వినియోగం కాకుండా కాపాడటానికి పూనుకుంటే బాగుంటుందని ఆశిస్తున్నాను. ఇన్ని భూములు, యిళ్ళ స్థలాలు పంచాలనుకుంటున్నాము దీనిని వ్యతిరేకం చేస్తున్నావని పత్యనారాయణగారు అనవచ్చును. దానికి నేను వ్యతిరేకిని కానేకాదు.

1-20 p. m.

శ్రీ తె. వెంగళరావు:— సత్యనారాయణగారికి దేవుడు మీద భక్తి ఉంది. మీరు నిజమైన భక్తులు.

శ్రీ సి.వి.కె. రావు :—నిజమైన భక్తుణ్ణి నేను ఒక్కడినేనా? యింకా ఎవరైనా ఉన్నారా? కాబట్టి యీ భూములను పంచాలని అడగాలి. అది గవర్న మెంటు బాధ్యత కనుక యిందిరాగాంధీ గారిని అడగండి. ఎందువల్లనంటే ఆమె నా మాట వినదు. పేదవాళ్లు చాలా మంది ఉన్నారు. వా నియోజకవర్గంలో పేదవాళ్లు చాలా మంది ఉన్నారు. వారికి వెంగళరావు గారిని భూములు యిళ్ళ స్థలాలు పంచమని కోరుచున్నాను. దున్నుకోడానికి చాలా భూమి ఉంది. ఇప్పుడు రష్యాలో చూచినా, చైనాలో చూచినా సోషలిస్టు దేశాలలో చూచినా యిప్పుడున్న భూములతోనే వారు సాగుచేసుకోవడం లేదు. ఫలవంతం కాని వరితో సాయిల్ నే వారు సాగు చేసుకుంటున్నారు. మనకు చాలా భూమి ఉంది. ఆ భూమినంతా సత్యభామలం చేయడానికి యెప్పుడో పంటభూమి యిస్తానని అప్పుడు బ్రతకమని కాకుండా బ్రతకడానికి యీ భూమిని పశ్యభామలం చేయడానికి ప్రభుత్వ అధీనంలో ఉంది. ఫలవంతం చేయకుండా వ్యక్తుల చేతులలో ఉన్న భూములు ప్రభుత్వం యీ భూసంస్కరణల క్షేరుతో మిలిమికి యంతకంటే ఎక్కువ భూమి ఉండకూడదని ఆ నేక రకాలుగా పెడుతున్నాయి. ఏమైనప్పటి ఫలవంతం చేయకుండా ప్రభుత్వం చేతులలో కాని. మ రొ క రూ ప ము లో ఉన్న భూములు పే ద వా రి కే

గ్రామాలలో యీ భూములు యివ్వాలి ఆ పరిస్థితి రావాలి. ఆ పరిస్థితి రావాలంటే ఆ భూమి ప్రజలపరం కావాలి. ప్రభుత్వం చేతులలో ఉన్న భూములు డిస్టర్బ్ చేయడానికి లేదు. దేవాదాయ ధర్మాదాయ భూములను మనము తీసుకొనేది కానే కాదు. అవి వారికి ఎలాగు అందుకాటులో ఉండేవి కనుక దానిని నేను అంగీకరించలేకపోతున్నాను. నా ఎమెండ్ మెంట్ యేమిటంటే ప్రభుత్వం జాగ్రత్త తీసుకొని భూమి లేనివారికి, యిక్ష్మ స్థలాలు లేనివారికి వేరే భూములు యివ్వాలి. ఎవరూ కూడా భూమి లేకుండా ఉండడానికి వీలులేదు. ఈ భూముల ఫలితాన్ని పేదవాళ్ళే పొందేటట్లు చూడాలనేదే నా ఆమెండుమెంట్.

1-30 p.m.

Chairman :—Now the House is adjourned till 4-00 p.m. today.
(The House then adjourned to meet again at 4-00 p.m.)

(The House reassembled at 4-00 p.m.)

(Mr. Speaker in the Chair)

ANNUAL FINANCIAL STATEMENT (Budget)

FOR 1976-77.

Demands for Grants : Labour and Employment, Relief and Rehabilitation

శ్రీ పి. వి. కె. రావు (కాకినాడ) :— అధ్యక్షా, లేబర్ ఎంప్లాయిమెంటు సంబంధించిన వద్ద విషయమై మనం చర్చిస్తూ ఉన్నాము. దీనికి మొత్తం మూడున్నర కోట్ల రూపాయలు ఈ డిపార్టుమెంట్ కు ఖర్చు చేస్తున్నారు. దీనిని గురించి అని అడుగుతున్నాను. లేబర్ కు రక్షణ నిమిత్తమా? లేకపోయినట్లయితే లేబర్ భక్షన నిమిత్తమా? లేబర్ కు రక్షణ లేదు. లేబర్ యొక్క హక్కులు వైకి రాకుండా లేబర్ ను అట్లాగే సంకల్పి వరచే వ్యవహారం యిది. అనలు ఈ వర్గ ఎత్తుకొనేటప్పుడే దేశంలో విచ్ఛేదకర శక్తులు విషయంలో వ్యవహరించేటందుకు అత్యవసర పరిస్థితి ప్రకటించింది. లేబర్ కు ఏమి వచ్చినది? లేబర్ లో ఏ వర్కర్ అయివా, ఏ నాయకుడైనా, ఏ ఉద్యమం అయివా లేబర్ కు ఊత వస్తుంది. లేబర్ ను పనిలో నుంచి తీసివేస్తున్నారు. అక్రమాలు జరుగుతున్నాయి అనేటట్లయితే నాడిని నిగ్గుంధంలోకి తీసుకోవడం కోసం. కష్టించే వారి నుండి ఇత్యర్యం పడుతుందని హెచ్చరిస్తున్నాను. ఇందాక వివరణలో స్పష్టం చేశాను. అక్కడ యజమానులకు ఉత్పత్తి సమకూర్చడానికి సగం ప్రాదం చచ్చి ఉన్న క్రామికవర్గం మిగిలిన ప్రాణం పోయి యజమానులకు లాభం చేయడం. అదే ధ్యేయం యింకొకటి ఏమి లేదు. తగువు వచ్చినది అంటే యజమానికి కార్మికునికి తగువు పరిష్కారం చేయడంలో కన్ సీలియేషను ప్రాపీ డింగ్స్ కొరకు కన్ సీలియేషను ఆఫీసర్ గా పడుగురు డిప్యూటీ కమిషనర్స్ ను చేశారు. పడుగురు కమిషనర్స్ ను చూచి పడుస్తూ లేబర్ ను ఉండమనా? నాకు

తెలుసు, యజమాని అన్యాయం చేసేవాడని కాగితం పడేస్తే ఒకటి కాదు, 10 కాగితాలు పడేయమంటారు. ఆ పది కాగితాలకు సమాధానం ఏ నెలకో వస్తుంది. అందికేసిన ఏ నాలుగు నెలలకో కూర్చోవడం కాదు. నాలుగు నెలలు కూర్చోబెట్టి విచారణ చేస్తారు. చేసి యజమాని రైట్, నీవు రాంగ్ అంటారు. ఏ పరిస్థితులలోను యజమాని రాంగ్ నీవు రైట్ అని చెప్పాడు. ఒక యజమాని రాంగ్, కార్మికుడు రాంగ్ అని చెప్పినా వెల్ ఫెర్ డిపార్టుమెంటు యున్నది. హోమ్ డిపార్టుమెంటు యున్నది, యజమాని చేసినది రైట్ అని వాడు వ్రాసేస్తాడు. ఇటువంటి మాయ. కుట్ర జరుగుతున్నది. దీనిని ప్రజాళన చేయవలసి ఉంటుంది. ఈనాడు నాకు తెలుసు. ఈ లేబర్ పుట్టినప్పటి నుంచి నాకు తెలుసు. ఈనాడు ప్రజాస్వామిక వ్యవస్థలో, స్వరాజ్యం సముపార్జించిన రోజులలో ఆ లేబర్ ప్రజలందరు ఓట్లు వేసి పైకి వంపించారు. మెజారిటీ ఓటు తీసుకొని, వాళ్ళ మీద అన్యాయం జరుగుతోంది. సప్రెవెన్ ఆఫ్ ది లేబర్, పహార్డు ఆఫ్ ది ఎంప్లాయిస్ క్లాస్ జరుగుతోంది. ఇంక. న్యాయ నిర్ణయం అన్నారు. ఎక్కడ న్యాయ నిర్ణయం జరుగుతున్నది. యూనియన్ పెట్టుకొని యూనియన్ ద్వారా వచ్చేటట్లయితే వాటిలోనే రిటగేవన్ వ్యవహారాలంతా ఉంటున్నాయి. కార్మికుడికి వాదించుకోడానికి అవకాశం ఉండదు. వాదించుకోడానికి యజమానికి ఉన్న స్థానిక ఉండదు. అక్కడ విచారణ చేసే మనిషి అవతల పడతాడు. 10 సంవత్సరాల నుంచి చూస్తున్నాము. ఆరుగురు, ఏడుగురు లేబర్ మంత్రులను చూడము. ట్రీబ్యునల్ కు పంపించినా, తరువాత ట్రీబ్యునల్ లో దానికి సంబంధించిన చారి కూతురి పెళ్ళికి యజమాని యిచ్చేస్తాడు. వీరి తీర్పు యిచ్చేస్తారు. ఈ ట్రీబ్యునల్ యివన్నీ ధనికవర్గం దయాదాక్షిణ్యం మీద ఉంటాయి. అన్ని ఉంటాయా అని అనవచ్చు. అన్నీ కాదు. ఎక్కువ భాగం ఉన్నాయి. ఎమ్మెస్సీ డిక్టేట్ చేసినప్పుడు దాని యొక్క రంచగొండితనం లేకుండా చేయడం కోసం లేబర్ ఎంత ప్రజాళనం చేశారు. లేబర్ సంఖ్య మూడు 8,40,000 వర్లిక్ పెక్టార్ లో ఉన్నారు. ఒకటి రెండు సంవత్సరాల వెనకటి ఫిగర్. యిప్పుడు యింకా ఎక్కువ ఉండవచ్చు. ప్రైవేటు రంగంలో 10 లక్షలు పైగా ఉన్నారు. ఈ 10 లక్షలే కాదు. లేబర్ మీద అనేక వ్యవస్థలలో పని చేసే వారు ఉన్నారు. ఫ్యాక్టరీలలో సర్వీసులలో మిగతా చోట్ల. వీరికి సహాయపడడానికి ఏమి చేశాము అనేది లేనే లేదు. ఒక ఉద్యమాన్ని పెట్టుకొని, వరైన నాయకుడి ద్వారా పోరాటం సాగించేటట్లయితే రెండు మూడు సంవత్సరాలలో విషయం పొందేటట్లయితే చాలి అదృష్టవంతుడు, బోనస్ విషయం చెప్పనక్కరలేదు. యజమానులకు వచ్చే లాభాలు ఎట్లా వాడేస్తున్నారో తెలియదు. ఈ బోనస్ కూడ అత్యవసర పరిస్థితి వచ్చేటప్పటికి హాల్ఫ్ చేయబడింది. 20 మందికి తక్కువగాకుండా వియమించే చోట, అనేక సంస్థలలో బోనస్ చెల్లింపు చట్టం క్రింద వస్తుంది. బోనస్ చెల్లింపు విషయంలో ఏమి చర్యలు తీసుకొన్నారు, ఈ డిపార్టుమెంట్ ఏమి చేసినది తెలియదు. రుడిసి యిచ్చిన వారి అంతెలు తెలియజేస్తున్నారు. కార్మిక సంఘము కేంద్రాలు ఎక్కడ యున్నాయి? ఈ సంఘము కేంద్రాలు చేసే పని ఏమిటి? కార్మికుడు

చేట్టలు అతనికి ఏమి చేస్తున్నారు మనోవిలాస సంబంధమైన, విద్యా సంబంధమైన పాఠశాలలు కల్పిస్తున్నాము అన్నారు. కార్మికుడు ఉదయ మంచి సాయంత్రం వరకు పని చేసి పెద్ద పెద్ద సంస్థలలో అనేక అక్రమాలకు గు అవుతున్నాడు. ఆ సమస్యలు పరిష్కారం కావడం లేదు. ఈ కార్మిక సంఘము కేంద్రాలు ఈ ప్రకారం లెక్కచేసినట్లయితే మనో విలాసానికి ఏర్పడలేదు. ఈ విలాసం అంతా కార్మికుల వెత్తి మీద కూర్చుంటోంది. లేబర్ కాంట్రాక్ట్ విషయంలో చట్టం యున్నది. వందలకొలది కార్మికులు ఉన్నారు. అమలు పడడం లేదు. ఎక్కడైనా శ్రేణు యూనియను బలంగా ఉంటే కంట్రాక్టు లేబరు జరుగుతుంటే నెలల తరబడి విచారణ చేసి అక్కడ పరిష్కారం చేస్తారు. ఫెట్రోలాయిన్ కార్పొరేషన్ లిమిటెడ్, ఆండ్రప్రదేశ్ ఎలక్ట్రికల్ ఎక్స్‌ప్లొమెంట్ కార్పొరేషన్ వీటి విషయంలో కంట్రాక్టు లేబరు నిషేధించే సమస్య ఆలోచిస్తారు. అంతా యజమానుల తొత్తు క్రింద సాగుతోంది కాని కంట్రాక్టు లేబరు జరిగేటప్పుడు దానిని నిషేధించడానికి తగిన విధానాలు అమలు చేయటం లేదు. వెట్టి చాకిరి నిషేధించే కాసనం ఉంది. మనిషిని పిడించటం, దోపిడీ చేయడం అనేది సిద్ధాంత వరంగా ప్రతి ఫ్యాక్టరీలోను ప్రతి పరిశ్రమలోను జరుగుతూనే ఉంది. అక్కడ అరిగేది వెట్టి చాకిరి వంటిదే. దానికి ఎక్కడ పరిష్కరించారో తెలియదు. వర్క్ మెన్స్ కాంపెన్సేషన్ చట్టం క్రింద మనీ పూసీ మారేడుకాయ చేయడం జరిగింది. సంవత్సరాల తరబడి కేసులు పరిష్కారం కావడం లేదు. 18 లక్షలు డిపాజిట్ ఐనది, డబ్బు చెల్లించలేదు. అందులో అలశ్యం ఎందుకైనది? 110 కేసులు సంవత్సరం పైగా అక్కడ ఉండిపోయినాయి. కాలు విరిగి చేయి విరిగి ఎట్టి ఆధారం లేని కేసులు అన్నమాట చాలా కేసులలో కాంపెన్సేషన్ అడగాలనే తెలియదు. శ్రేణు యూనియన్లు మంచి స్ట్రీడర్లను పెట్టుకోవాలి కదా. కాగితం వ్రాసుకున్న తరువాత తిరిగి రాకుండా ఉండాలి. సంవత్సరమైనప్పటికి 110 కేసులలో వారి భార్యబిడ్డలకు ఆధారం లేకుండా ఉంది. వారిచ్చిన లెక్కలను బట్టే ఇది కనిపిస్తున్నది. వేతనాల చెల్లింపు చట్టం విషయంలో నేను అనేకమైనవి వారి దృష్టికి తెచ్చాను. ఇండస్ట్రియల్ రిలేషన్స్ ఆఫీసరు చెబుతాడు, డిప్యూటీ కమిషనరు చెబుతాడు, వేతనాల చెల్లింపు జరుగజే జరుగదు. ఏ మార్గంలో చూచివా లేబరుకు మాయదారి వ్యవహారంగా ఉంది. ఇండస్ట్రియల్ ఎంప్లాయి మెంట్ ప్లాండింగ్ ఆర్డర్స్ ఉద్దేశం ఏమిటి? యజమానుల చేతుల్లో ఆయుధంగా ఉంది అన్నమాట. వర్కర్లను బయటకు గెంటే విధానం అన్నమాట. అక్కడ వుండే ఎడ్మినిస్ట్రేషన్ అంతా యజమానుల ఏజెంట్లుగా వ్యవహరించడం అన్న మాట. ఛార్జి పెట్టేవాడు, వివేచాడు, తీర్పు చెప్పేవాడు వాడే. చేసింది ఎదో చేసేవాడు కనుక చేసేది లేదని ఇండస్ట్రియల్ ఎంప్లాయిమెంట్ ప్లాండింగ్ ఆర్డరు అతనికి ఉపయోగపడేట్లు ఉంది. డిపార్టుమెంటు దీనిని ఉపయోగించు ముందే అడ్డ్ ఆఫ్ డిస్‌ప్లీస్ అనేది క్రమశిక్షణకు సంబంధించినది. ఈనాడు పోర్టుల్లు, ఎంప్లాయిమ్ న్యాయం, ధర్మం తేకుండా అలాగ దొక్కబడినప్పుడు వన్ వై డెడ్ గా డిస్‌ప్లీస్ క్రింద విధ్వారణచేసి యజమానిని సహార్లు చేసే వద్దతి ఉంది

అంధ్రప్రదేశ్ దుకాణాల సంస్థల చట్టం క్రింద సుమారు 4 లక్షల 18 వేల రూపాయలు రిజిస్ట్రేషన్ ఫీజు క్రింద వసూలు చేశారు. వైస్సు క్రింద 148 వేలు. ఈ లెక్క ఉండే కాని వేల కొద్ది వర్కర్లు సెలవు విషయంలో కాని గ్రామ్యులుంటే విషయంలో కాని ఎంతవరకు పరిష్కరించారో లెక్క లేనేలేదు. కనీసవేతనాలు వాస్తవ పరిస్థితికి దూరంగా ఉన్నాయి. మినిమం వేతన్ నిర్ణయించాలి. ఈ రోజులలో వర్కర్లకు పనికి తగిన జీతం నిర్ణయించాలి. వేతనం ఇచ్చాము అనిపించుకునే పద్ధతిలో ఉందితప్ప మరేమీకాదు. ఓడిల పనివారం వ్యవహారం, చిల్లరమల్లర పరిశ్రమలలోని కార్మికుల వ్యవహారం తీసుకోడం జరిగింది. రవాణా పనివారం వ్యవహారం తరువాత తీసుకున్నారు. వారు 31 వేలమంది ఉన్నారు. పబ్లిక్ రంగంలో ఉన్న పరిశ్రమ, పెద్ద యజమానులకు చెప్పి అప్పుకుంది కదా. అనపవారలో ఒకటిన్నర కోట్లు చెల్లిస్తున్నారు. 80 లక్షలు చక్కెర పరిశ్రమలో చెల్లిస్తున్నారు. రెండుకోట్లు రూపాయలు లైక్స్‌టైల్ వారు చెల్లిస్తున్నారు ఈ డిపార్టుమెంటును పూర్తిగా స్క్రాప్ చేయాలి. నూతనమైన సమర్థవంతమైన డిపార్టుమెంటును నిర్మాణం చేస్తే తప్ప క్రామిక వర్గానికి ఏ విధంగాను మోక్షం ఉండదని నేను భావిస్తాను.

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం (గుంటూరు II) :—అధ్యక్షా, లేబరు డిపార్టుమెంటు గురించి మిత్రులు చాలా మంది చెప్పారు. వర్కర్లలో ఏ యూనియన్ కు ఎటూచ్ కాని వర్కర్లకు చాలా బాధగా ఉంది. యూనియన్ అఫీర్లు శ్రద్ధతీసుకుంటే కొంతవరకు వారి రైట్స్ తీర్చుకోడానికి ఆవకాశం ఉంది, యూనియను లోని వర్కర్లకు ఫాటల్ యాక్సిడెంటు జరిగితే అఫీసుల చుట్టు తిరగడానికి ఒక ప్రాఫారా పెట్టి ఇంత కట్టాలని అంటారు. సెబ్బ తగిలి ఉన్నవాడు అఫీసులకు వెళ్ళలేదు. అందువల్ల ఒక ఆల్బర్నెటీవ్ అరెజిమెంటు చేయవలసిఉంది. స్పెక్ట్ ఫారూలిటీసు ఇన్‌స్టిట్ చేయడానికి లేదు. ఒక వర్కరు ఫాక్టరీలో క్రిందపడి కాలు విరిగిపోయింది. లేటరు ప్రామోక్షన్నాడుక్కి ప్రాఫారూలో అప్లీకేషను పెట్టాలి. దానితో రు. 15 ల. కట్టాలి. అతనిది కదలలేని పరిస్థితి. ఇటువంటివి చాలా జరుగుతున్నాయి. ఇటువంటివాటిలో శ్రద్ధ తీసుకోవలసి ఉంది. దేశం మొత్తం మీద చూసుకుంటే, 1988 వ సంవత్సరంతో ఇండియాలో ఉన్నంత అనాథా ఈవాడు నిరుద్యోగులుగా ఉన్నారని అంచనా. జాత్ డెవలప్ మెంట్ డిప్యూటీ డై రెక్టరును గురించి చెప్పారు. ఇద్దరిని చేశారు. అది పెంచవలసిన ఆవశరం ఉంది. పరిశ్రమలలో ఏ రకమైన జాత్ వనికి వచ్చేది ఉంటుందో ఇవాల్వయేట్ చేసి రీజినల్ ఎంప్లాయిమెంటు ఎక్స్‌చేంజి అఫీసరుకు ఫీడ్ చేస్తే వారు పంపగలుగుతారు. వారి క్వాలిఫికేషన్స్ వారికి కావలసిన రిక్వైర్మెంట్లు తెలియకపోవడం వల్ల వారు పంపలేకపోతున్నారు. దీనిని విస్తరించవలసిన ఆవశరం చాలా ఉంది. దీనిని స్పెక్టుగా ఎన్‌ఫోర్సు చేయాలి. లేదా తీసివేయాలి. ఇప్పుడు ఇష్టంవచ్చిన సందర్భాలలో ఎంప్లాయిమెంటు ఎక్స్‌చేంజి నుండి ఏలానున్నారు. విశవళిపోతే ఏమీ చేయలేకపోతున్నారు. సాలిటరీ ఇన్‌వైస్యెన్ ఎక్కడైవా ప్రాసిక్యూట్ చేశారేమో తప్ప చాలా చోట్ల ఏలవడం లేదు. వారి మీద యాక్షన్ తీసుకోడంలేదు. పబ్లిక్ సర్వీసు కమిషను నిరుద్యోగులనుంచి

అప్లికేషన్స్ పిలిచింది. వారు డైరెక్టుగా అప్లికేషన్స్ ఎందుకు రిసీవ్ చేసుకోవాలి? వారు కూడా ఎంప్లాయిమెంటు ఎక్స్‌చేంజి నుండి ఎందుకు తీసుకోకూడదు? వేకెన్సీలు తెలిపితే వేరే స్పాన్సర్ చేస్తారుకదా. అప్లికేషన్ పెట్టడానికి అసలే ఉద్యోగం లేని వారు 20 లు ఖర్చుచేస్తున్నారు. పబ్లిక్ సర్వీసు కమిషను కూడా ఎక్స్‌చేంజీలనుంచి పిలవాలని కోరుతున్నాను. లోకల్ బాడీలను కార్పొరేటు బాడీలను కూడా ఇందులో చేర్చవలసిన అవసరం ఉంది. జిల్లాపరిషత్తు వాళ్ళు ఏదో మేము టెంపరరీ అయితే ఎంప్లాయిమెంటు ఎక్స్‌చేంజీ నుంచి తీసుకుంటాముగాని వర్మనెంటు అయితే తీసుకోమని చెప్పి పేపరులో పోస్టులు ఎడ్వర్టైజ్ చేసి తీసుకుంటున్నారు. అది కాకుండా ఒక్క ఎంప్లాయిమెంటు ఎక్స్‌చేంజీ నుంచే తీసుకోవటం జరిగితే బాగుంటుంది. చట్ట ప్రకారం ఎంప్లాయిమెంటు ఎక్స్‌చేంజీలో రిజిస్టరు చేసుకున్న వారికి ఆపర్ట్యునిటీస్ రావడం లేదు. బయటనుంచి ప్రయత్నం చేసుకునే వారికి ఆపర్ట్యునిటీస్ వస్తున్నాయి. ఈ మధ్య ఇది సెంట్రల్ ఎక్స్‌చేంజీ, ఇన్‌కంటాక్స్ మొదలయిన సెంట్రల్ గవర్నమెంటు ఆఫీసర్స్ కూడా వర్తించేయాలని చూశారు. వాళ్ళ మన ఎంప్లాయిమెంటు ఎక్స్‌చేంజీ అసలు తెక్కచేయడం లేదు. మనం పాటించేది సెంట్రల్ ఎనాప్ట మెంటు. కానీ సెంట్రల్ గవర్నమెంటు వాళ్ళే దానిని పాటించడం లేదు, ఈ సెంట్రల్ ఎక్స్‌చేంజీ వారు ఎంప్లాయిమెంటు ఎక్స్‌చేంజీ నుంచి పిలవకుండా సరాసరి 4-20 p.m. అప్లికేషన్స్ కాలిఫర్ చేశారు. దాదాపు, క్రూఅవుట్ ఇండియా 17,000 మంది అప్లయి చేస్తే విశాఖపట్టణం, బెజవాడ, గుంటూరులలో ఎగ్జామినేషన్స్ కండక్టు చేసి అందులోంచి ఉద్యోగులను తీసుకున్నారు. వాళ్ళ చట్టానికి వాళ్ళే బద్దలు కాకపోయినట్లయితే మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు ఎందుకు బద్దలు కావాలో నాకు అర్థం కావడంలేదు. ఏ ఎంప్లాయిమెంటు వచ్చినా ఎంప్లాయిమెంటు ఎక్స్‌చేంజీ నుంచి తీసుకోవాలి అని వాళ్ళకి కూడా వ్రాయాలి. రిజిస్టర్ చేసిన తరువాత 5 నుంచి 10 సంవత్సరాల వరకు కూడా ఉద్యోగం దొరకకుండా ఓట్ బార్ అయి పోయిన వాళ్ళు కూడా చాలా మంది ఉన్నారు. ఒక్కొక్క కేండిడేటు మూడు ఫోటోలు దానికి ఎన్‌క్లోజ్ చేయాలని క్రొత్తరూలు ఒకటి పెట్టారు. అది ఎందుకో అర్థంకాదు. దాదాపు 5, 6 లక్షల మందిరి జిప్సరు అయిన వాళ్ళు ఉన్నారు. వాళ్ళందరూ తలొక 10 రూపాయలు ఫోటోలకు ఖర్చు పెట్టాలి. ఈ విషయం అమలులోనికి వచ్చినపుడే నేను మంత్రిగారికి ఒక రిప్రజంటేషన్ పెట్టాను. ఇది మూలగే నక్క మీద కాటికాయ వడినట్లుంది. ఇది అన్యాయం అని వ్రాశాను. ఇదివరకు రిమ్యువల్ సిక్స్ మంత్స్‌కి జరిగేది. కార్డు వ్రాస్తే రెమ్యూ అవుతుంది. 6 వెలలకు ఒక కార్డు వ్రాస్తే వారికి ఖర్చు అనే ఉద్దేశంతోటి గవర్నమెంటు దానికి ఒక ఫంక్షనరీని రెమ్యూ చేసుకుంటే చాలునని ఒక తీర్మానానికి వచ్చారు. 15 వైసలు దండుగ అవుతాయని. అలాంటప్పుడు ఫోటోస్ అంటించమనడం ఏ అప్లికేషన్ తీసుకోవాకు అర్థం కావటంలేదు. దానికి వైగా వర్సన్ కూడా లేదు.

శ్రీ టి. అంజయ్య :—కార్డులు చాల మంది అమ్ముకుంటున్నారు. అది గాక ఎవరు ఎక్కడ పని చేస్తున్నారో తెలియడం లేదు. అందుచేత ఫాటో సిస్టమ్ యింటర్డ్యూస్ చేసాము. దాని తోపట ఎవరు అన్ ఎంప్లాయిడ్ ఎవరు అన్ ఎంప్లాయిడ్ కాదు అన్న సంగతి మాకు తెలుస్తుంది.

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం :—అది నాకు అర్థంకావడంలేదు. ఎక్కువ అయితే కార్డులు అమ్ముకోవడం వస్తుంది. అది యదార్థం కాదనుకుంటాను. యదార్థం అవడానికి వీలులేదు. ఇప్పటికైనా ఫాటో సిస్టమ్ తీసివేస్తే చాలా మంచిది. దీని వల్ల చాలా కాధలు పడుతున్నారు. ఇది అంజయ్యగారు చెప్ప వలసిన కారణం కాదు. అంజయ్యగారు పేదలు కష్టాలు తెలిసి మనపి. ఏదో ఒక చిన్న కారణం పట్టుకొని కొన్ని లక్షల మంది చేత కొన్ని లక్షల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టడం మన సిద్ధాంతానికి తగినది కాదు. దానిని పునరాలోచించాలి. ఉద్యోగం యివ్వడానికి పెడితే ఎంప్లాయిమెంటు ఎక్స్ చేంజీలలోనే ఫ్రాడ్స్ జరుగుతున్నాయి. అంజయ్యగారు మినిస్టరు అయ్యేదాకా వాటిలో ఎన్ని అన్యాయాలు జరిగాయో మనకు తెలుసు. అంజయ్యగారు వచ్చిన తరువాత కాస్త జాగ్రత్తగా ఉంటోంది. కాని యిక్కడ ఉన్న డై రెక్టరేటులో డిప్యూటీ డై రెక్టరుగా ఉన్న మోహనరావుగారు ఆయన రీజినల్ ఎంప్లాయిమెంట్ ఎక్స్ చేంజీ ఆఫీసరుగా ఉండగా 14, 15 మందికి అదే ఆఫీసులో ఉద్యోగమిచ్చారు. అందులో కొంత మందికి రిజిస్ట్రేషనుకూడా లేదు. ఎంప్లాయిమెంటు ఎక్స్ చేంజీ అదళతు దిగజారితే బయటవారు గతి ఏమిటి? ఆయన మీద యిటువంటివి చాలా ఉన్నవి. జాయింటు డై రెక్టరుగా ఆయన మీద ఎన్ క్వయరీ చేసి అయినకు ఒక వార్నింగు యిస్తే చాలు అని రికమెండు చేసి విజిలెన్సుకి పంపిస్తే విజిలెన్సు కమిషన్ వాళ్లు రిడక్షన్ యిన్ రేంకు యివ్వమని రికమెండు చేశారు. డిపార్టు మెంటు అది అమలు చేయలేదు సరికదా ఆయనకు డిప్యూటీ డై రెక్టరుగా ప్రమోషన్ కూడా యిచ్చింది. యిప్పటికి ఆయన మీద సి. ఐ. డి. ఎన్ క్వయరీ ఉన్నది. సి.ఐ.డి ఎన్ క్వయరీ ఉన్న మనిషి డై రెక్టరేటులో డిప్యూటీ డై రెక్టరుగా పనిచేస్తూ ఉంటే సి.ఐ.డి. వారి ఎన్ క్వయరీ ఎలా జరుగుతుంది? ఆ ఆఫీసులో పని చేసేవాళ్ళే యింత దారుణంగా ఉంటే ఇంక బయట వాళ్ల సంగతి చెప్పవలసిన వనే లేదు. కనుక ఈ విషయాలు మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను.

మార్పు పాకిస్తాన్ నుంచి, బర్మానుంచి, శ్రీలంక నుంచి వచ్చినవాళ్లక అది చేస్తున్నాం. యిది చేస్తున్నాం అని డిమెండులో యిచ్చారు. 1973-74 కంట్రోల్ ఆర్డర్ ఆడిటర్ జనరల్ ఆఫ్ యిండియా రిపోర్టు చదివితే ఎంత డబ్బు మిన్ యుటిలైజేషన్ అవుతున్నది, ఎంత పనికి రాకుండా పోతున్నది. దాదాపుగా ఒక 10 పేజీలలో యిది డిస్క్రిబు చేస్తూ వ్రాశారు. ఇది 5కి ప చేత చూడమని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. వ్యాపారం చేసుకోమని వాళ్ళకి యిచ్చిన 10 లక్షల లోనులో 9 లక్షల చిల్లర, కొబ్బరిపీచు, కొబ్బరికి సంబంధించిన వ్యాపారం చేసుకోమని యిస్తే అది తీసుకుని వెళ్లి వాళ్ళు ఫర్టిలైజర్స్ ముగరు అమ్ముకునే సాఫ్టులో ఇన్ వెస్టు చేశారు. అది మొత్తం మిన్ యుటిలైజ్ అయి పోయింది. 9 లక్షల చిల్లర లోను యిప్పుడు తిరిగి వచ్చే మార్గం యిప్పుడు

గవర్నమెంటుకి కనపడడంలేదు. అట్లాగే విశాఖపట్టణమూ అనకాపల్లి చోడవరం మొదలైన చోట్ల స్టాల్స్ బ్యాంక్స్ కట్టించమని డబ్బు యిస్తే కట్టించినవి చాలా తక్కువ అందులో మళ్ళీ అక్యూమై చేసుకున్నవి తక్కువ. అనకాపల్లి మున్సిపాలిటీ వాళ్ళు నాలుగు మాసాలు అది ముందు యిస్తే తప్ప మీకు స్టాల్స్ యివ్వము అంటున్నారు. వాళ్ళకు సహాయం చేసే ఉద్దేశంతో ప్రభుత్వం డబ్బు యిస్తే 4 మాసాలు అదై ముందు అడగడం అనేది చాలా దారుణం. యిటువంటి ప్రతి మున్సిపాలిటీలో జరుగుతున్నట్లుగా ఈ రిపోర్టులో వ్రాశారు. తూర్పు గోదావరి జిల్లా పరిషత్తులో Rupees one lakh released to Zilla Parishad for the construction of a hostel for the children of repatriates remain unutilised as the plans and the estimates are yet to be approved by the Government, అట్లాగే నెల్లూరు, రాజమండ్రి, కాగళ్ నగర్ మొదలైన చోట్ల టెక్స్ టైలర్ మిల్సులో రి పేట్రయేట్స్ కొరకు వాళ్ళ తరఫున కొంత డబ్బు ఇచ్చి వాళ్ళను మిల్సులో ఎంప్లాయి చేయవలసింది అని ఒక స్కిము పెడితే అందులో నెల్లూరులో 280 మందిని వాళ్ళు ఎంప్లాయి చేసుకోవలసింది ఉంటే 121 మందికి మాత్రమే ఎంప్లాయిమెంటు యిచ్చారు. రాజమండ్రిలో 295 కి 184, కరీంనగరులో 421 కి 193 మందికి యిచ్చారు. ఆ స్కిము గూడా ఈ విధంగా ఫెయిల్ అయింది. యిచ్చిన డబ్బు అంతా మిస్—య్యటిలైజ్ అవుతోంది. ఇప్పటికైనా సరే అంజయ్యగారు దీనికి ప్రత్యేకమైన క్రడ్ల తీసుకుని ప్రభుత్వం యిచ్చే డబ్బుని ప్రోపర్ గా వినియోగం అయ్యేలా చూస్తారని మనవి చేస్తున్నాను.

4-30 p.m.

శ్రీ కె. రంగదాస్ (కొల్లా పూర్):—అధ్యక్షా, కార్మిక శాఖ మంత్రి గారు చాలా నిండుగా ఉన్న వ్యక్తి. ఆయన కార్మిక నాయకత్వం వహించి 80 సంవత్సరాలు పూర్తి అయినందువల్ల ఈ మధ్యనే ఒక బ్రహ్మాండమైన ఉత్సవం జరిగింది. ఆ ఉత్సవంలో మంత్రిగారు నడిచి వస్తూ ఉంటే వారి మీద పూలు జల్లుతూ కుంకుమ వేస్తూ ఉంటే వారు గున్న ఏనుగు లాగా బ్రహ్మాండంగా వీధుల్లో ఊరేగుతూ వచ్చారు. కార్మికులు వారి మీద ఎన్నో శకలు పెట్టుకొని ఉన్నారు. అంజయ్యగారు, వారి వెంట ఉన్నటువంటి మిత్రులు కొందరు కార్మిక నాయకులుగా ఉండి ఒకరిద్దరు ఉన్నత స్థాయికి పోయినా మిగతా వాళ్ళు అందరూ పెద్ద స్థాయిలోనికి పోక పోయినా అంజయ్యగారు మాత్రం స్టేట్ లెవల్ లో నాయకుడుగా మంత్రిగా నిలుచుకొని తృప్తిగా శాంతంగా ఉంటూ ఉన్నారు. వారి శాఖనుగూడ ఆ రకంగానే తృప్తిగా ఉండేటట్లు చేస్తారని నేను విశ్వశిస్తున్నాను ఎంప్లాయిమెంట్ ఎక్స్ ప్లేజిల విషయంలో జరుగుతున్న అమానుష కరమైన విషయాలు వారి దృష్టికి వచ్చే వచ్చే శాసన సభ్యులుగాని ఇతరులుగాని తీసుకురావడం జరిగింది. ఎంప్లాయిమెంట్ ఎక్స్ ప్లేజిలను సరిదిద్దడానికి వారు కృషి చేస్తూ పాపము ఇప్పటికీ సరియైన ఫలితం సాధించ లేక బాధపడుతున్నారు. ఇది ఎట్లా సరిచేయడమూ అని వారే వాపోతున్నారు. ఎంప్లాయిమెంట్ ఎక్స్ ప్లేజి ఎంత వరకైతే బాగు పడదో అంతవరకూ విద్యార్థులమత్తైన యువకులు ఉద్యోగాలు సంపాదించుకోవడం కష్టము అవుతుంది అన్న సంగతి మంత్రిగారికి తెలియనిదే కాదు. ఎంప్లాయిమెంట్ ఎక్స్ ప్లేజి ద్వారానే ఏ శాఖకు అయినా రిక్యూట్ మెంట్స్

అరుగుతూ ఉంటాయి. ఈ సందర్భంలో వెనుక వాళ్లు వెనుకనే పోతూ ముందు వాళ్లు ముందుకు వస్తున్న పరిస్థితులు అనేకంగా ఉన్నట్లు అనేక రిపోర్టులు కూడా వస్తూ ఉన్నాయి. వాటిని సాఫ్ట్వేయైన కాడికి త్వరలోనే నిర్మూలించే దానికి ప్రయత్నం చేయాలని డిప్యూటీ కమిషనర్ తన వేతంలో ఉన్న ఎంప్లాయిమెంట్ ఎక్స్చేంజీలను ఒక కట్టుబాటుగా నడిపించేందుకు ప్రయత్నం చేయాలి. డిప్యూటీ కమిషనర్ తన వేతంలో ఎంప్లాయిమెంట్ ఎక్స్చేంజీలు బాగా పని చేయడానికి ఎడ్యుకేషన్ కమిటీస్ వేళాము కదా దీనిలో శాసన సభ్యులను పెట్టాము కదా వారు చేయవచ్చు కదా అని మంత్రి గారు అనవచ్చు. కాని సంవత్సరానికి 2.5 పర్సెంటు అయినా ఆ సమావేశాన్ని పిలిస్తే వాళ్లు ఏమి సలహాలు ఇస్తారు? ఎక్స్చేంజీలను సవరించడానికి వారు ఏమి సూచనలు ఇస్తారు? అది సాధ్యమయ్యే విషయం కాదు. డిప్యూటీ కమిషనర్ తన వేతంలో ఉండే కమిటీలను కనీసం రెండు మాసాలకు ఒకసారి అయినా సమావేశపరిచి సంప్రదింపులు ఏమైనా చేసినట్లయితే వాటిని బాగు చేయడానికి లేదా ఆ కమిటీలు సక్రమంగా పని చేయనప్పుడు మంత్రి గారి దృష్టికి తీసుకురావడానికి అవకాశం ఉంటుంది గాని వాళ్లకు దయ గలిగినప్పుడు ఎప్పుడో కమిటీని పిలిచి వాళ్లు చేస్తున్న వాటి వివరాలను చెప్పి అది ఒక రెవ్యూ కమిటీగా ఉండడం సబబు కాదు ఈ నాడు లక్షలమంది మెట్రోపాలిటన్ అటెండర్ పోస్టుగూడా లేక బాధపడుతూ ఉన్నారు. ఇలాంటివారికి కనీసం వృత్తి విద్యలు అయినా నేర్పించ గలిగినట్లు వంటి ఐ. టి. ఐ. స్కూల్స్ ప్రతి జిల్లాలో ఒకటి రెండు ఎందుకు స్థాపించకూడదో నాకు అర్థం కావడంలేదు. మొత్తం రాష్ట్రంలో రెండో మూడో స్కూల్స్ పెట్టి ఒక్కొక్క స్కూలులో 200, 150 మంది విద్యార్థులకు మాత్రమే అవకాశం ఇస్తే ఒక్కొక్క స్కూలుకి చదవాల్సిన 8000, 10000 వేలు అప్లికేషన్స్ వస్తే వాటిలో 150, 200 మందికి ఇస్తే మిగిలిపోయినవారి బాధలు ఎలా ఉంటాయో ఆలోచించాలి. ఎవరయినా మెట్రోపాలిటన్ పాస్ అయిన తరువాత అలాంటి సమస్య ఏమైనా సేర్పకుచుంటే ప్రభుత్వంలోగాని కనీసం ప్రయత్నంతో గాని ఉద్యోగంలో చేరడానికి అవకాశం ఉంటుంది. అందుచేత ఐ. టి. ఐ. స్కూల్స్ ప్రతి జిల్లాలో తప్పనిసరిగా రెండైనా ఉంచాలి ఆ విద్యార్థుల సంఖ్య ఎక్కువగా పెట్టించి కనీసం సంవత్సరానికి 4000 మందికి అయినా అవకాశం కల్పించి నట్లయితే పేద విద్యార్థులకు ఎంతైనా సహాయం చేసినవాళ్లు అవుతారు. వాళ్ళ బ్రతుకు తెరువుకు ఏదో దారి చూపించినట్లు అవుతుంది. కొన్ని పోలీసులకు ఎంప్లాయిమెంట్ ఎక్స్చేంజీలలో ఉద్యోగాల కొరకు తమ పేర్లను సమోదాయ చేయించు కున్నారు. గవర్నమెంట్ తన వేతంలో ఎక్కువగా ఉద్యోగాలు ఇవ్వలేనిమాట వాస్తవమే. ప్రతి సంవత్సరం ఈ నిరుద్యోగుల సంఖ్య అధికంగా పెరిగిపోతూనే ఉంటుంది. వాళ్ళ వయస్సు మీరిపోతుంది. ఒక్కరోజు ఏజీ బార్ అయినా వాడు ఉద్యోగానికి అర్హుడని వాడి అప్లికేషన్ తీసుకోరు. అందువల్ల ఏజీ బార్ కనీసం 92 సంవత్సరాలవరకైనా వెంటాడి. డబ్బు ఉన్నవాడు ఏదోవిధంగా ఎంప్లాయిమెంట్ ద్వారా సెలక్షన్ తెచ్చుకునే అవకాశం ఉంది. డబ్బు ఇవ్వలేన పేదవాడు వెనుక పడిపోతున్నాడు. ప్రయత్నం కంపెనీలలో ఉద్యోగాలకు వాళ్ళ ఇష్టము వచ్చిన వాళ్ళను తీసుకుంటున్నారు. సెంటరు కంపెనీలు ఎన్నో ఉన్నాయి. ప్లేటు సెంటర్లు కలిపి నడిపించుకున్న కంపెనీలు ఎన్నో ఉన్నాయి. భీరంశా

వాళ్ళంతట వాళ్ళే తమకు ఇష్టము వచ్చిన వాళ్ళను ఉద్యోగాలలోనికి తీసుకుంటున్నారు. ఇట్లా జరగకుండా ప్రభుత్వం ఏవిధంగా ఎంప్లాయిమెంటు ఎక్స్‌చేంజీల నుంచి సెలెక్షన్ చేస్తోందో అదే విధంగా కంపెనీలు కూడా తీసుకునేట్లు చేయాలి. ఇక్కడ పెరుగుతున్న అనేక కంపెనీలలో అనేకమంది ఇతర రాష్ట్రాల వారు ఖర్చీ అవుతున్నారే తప్ప మన రాష్ట్రం వారికి అవకాశం లేకుండా పోతోంది. ఇది రాదావు 10 12 సంవత్సరాల నుంచి జరుగుతున్నది ఈ విషయంలో లేబరు మిష్టగుగారు, ఇండస్ట్రీస్ మినిష్టరుగారు వాగ్దానాలు సూత్రం చేస్తూ ఉంటారు. అశ్చర్యకరంగా మన స్టేటు వాళ్ళను తీసుకునేట్లుగా మేము ప్రయత్నము చేస్తామంటారు. కాని ఇప్పటికీ మన స్టేటు వాటా ఏదో పరిమితం చేయడంగాని లేదా మన వాళ్ళను పేచ్యుగా తీసుకునే ప్రయత్నంగాని చేసినట్లు కనబడడంలేదు. జెంగులూరుకు వెళ్ళి మేము అనేక కంపెనీలు చూశాము. అక్కడ కర్నాటకకు సంబంధించిన వాళ్లే ఉద్యోగాలలో అత్యధిక సంఖ్యలో ఉన్నారు. ఇక్కడ ప్రాద రాజాదులో చూసినట్లయితే మన రాష్ట్రానికి చెందిన వాళ్లు చాలా తక్కువ సంఖ్యలో కనబడతారు. వాళ్లు కూడా స్వీవర్గ, ఎల్.డి.సి. పోస్టులలో ఉన్న వాళ్లు. అక్కడోకరు ఇక్కడోకరు మెకానిక్కు కనబడతారు తప్ప మిగతావాళ్లు అంతా ఇతర రాష్ట్రాలకు చెందిన వాళ్లే ఉంటారు. ఆలాంటి పరిస్థితిలో మీకు ఉన్న పలుకుబడిని ఉపయోగించి తప్పకుండా మన స్టేటులో ఉన్న నిరుద్యోగులకు ఎక్కువ అవకాశం కల్పించేటటువంటి పథకము ఏదైనా తయారు చేయాలి. అవసరమైతే నెంబరును ఒప్పించాలి. ఆ విధంగా ఒప్పించి సెంట్రల్ కు సంబంధించిన కంపెనీలలో గాని లేదా ప్రయివేటు కంపెనీలలో గాని మీరు ఏదైనా రాయు బాగాలు చేసి మన నిరుద్యోగులకు అవకాశం కల్పించేటట్లు ప్రయత్నం చేయవలసిందిగా నేను కోరుతున్నా ఉన్నాను.

4.40 P.m. మెకానికల్ లేబర్ కు ఎన్నో సౌకర్యాలు కలుగజేస్తామని చెప్పారు. సివిల్ ఇంజనీరు ఉపయోగపడే లేబర్ విషయంలో ఏమి చెబుతారు? ప్రాజెక్టుల క్రింద లక్షల మంది కూలీలు ఉదయం ఆరు గంటల నుండి రాత్రి ఆరు గంటల వరకూ పనిచేస్తావుంటారు. వారికి రోజుకు రెండు, రెండున్నర రూపాయలు ఇస్తూ ముందుగా 200 రూపాయలు ఎడ్వాన్సు ఇచ్చి వారితో ఎముకలు విరగగొట్టి పనులు చేయించుకుంటారు. ఈ నెల నాల్గవ తేదీన పంత్ గారు ప్రారంభోత్సవం చేసిన సీలేరు ప్రాజెక్టు వద్ద జిల్లా జరుగుతున్నది, నాగార్జునసాగర్ లో కాని, శ్రీశైలంలో కాని, సీలేరులో కాని ఎక్కడ చూసినా ఇటువంటి కాంట్రాక్టు లేబర్ వున్నాడు. మెకానికల్ లేబర్ లాకౌట్ చేస్తారు. లాకౌట్ చేస్తారు కాని వీరికి అటువంటి అవకాశాలు లేవు? వారి కంటే వంద రేట్లు ఎక్కువ పని చేస్తారు. డెకాథివృద్ధికి ఉపయోగపడుతున్న ఈ కార్మికుల గురించి ప్రభుత్వం ఎటు పట్టించుకోవడం లేదు. రోజుకు 14 గంటలు నిర్వాహణంగా పని చేయించుకుంటున్న ఇలాంటి అమాయకులకు, పేదవారికి సరైన కూలి ఇవ్వకుండా బుక్కెడు తిండి పెట్టి పనిచేయించుకుంటున్నా — ఇలా అవ్వవడే లేబర్ పట్ల ప్రభుత్వం తగిన చర్యలు తీసుకోవాలి. హరిజనులను బాగు చేస్తాం, గిరిజనులను బాగు చేస్తాం, బ్యాంక్ వర్గ్ కాన్సు బాగు చేస్తాం అని ఉపహాసాలు చేస్తావుంటారు. ఇలా పని

చేసే లేబరు అంతా ఈ మూడు తరగతులకు చెందినవారే. పై తరగతులకు చెందిన వారిలో ఒక్క లేబరు లేడు. పై తరగతులకు చెందినవారు యజమానులు, ఈ మూడు తరగతులకు చెందినవారే లేబరు. వారికి ఏదో ఉస్తామని ఉపన్యాసాలు చెప్పడం కాకుండా వారి కష్టానికి తగిన కూలి దొరకేటట్టు చూడాలి. తక్కువ కూలి ఇస్తున్న కంట్రాక్టర్ల కంట్రాక్టును రద్దు చేయాలి, అవసరమైతే ఇందుకు ఒక చట్టాన్ని తీసుకురావాలని కోరుతున్నాను. లేబరు మంత్రిగారి మీద వున్న విశ్వాసంతో ఒక విషయం చెప్పుతున్నాను. చెప్పింది చేయండి, చేయలేనిది చెప్పండి. పృథా హామీలు ఇచ్చి పేద ప్రజలకు ఆశ కల్పించి మీ మీదా, మీరు వున్న పార్టీ మీద వ్యతిరేకత రాకుండా చూసుకోవలసిందిగా కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ బి. కోటయ్య (చీరాల):—అధ్యక్షా, కార్మిక శాఖామంత్రి గారు ప్రవేశ పెట్టిన లేబర్ అండ్ ఎంప్లాయ్మెంట్, రిటైన్ అండ్ రిహాబిలిటేషన్ అనే రెండు వర్షాలను బలపరుస్తూ కొన్ని విషయాలు చెప్పదలచుతున్నాను. లేబర్ అండ్ ఎంప్లాయ్మెంట్ అనేది కూడా వుంటుంది. లేబర్ కు, పరిశ్రమకు అవినాశావసరంబంధం వుంది. చంద్రుడికి వెన్నెలకు, ఆకాశానికి నక్షత్రాలకు, నీటికి చేపకు, పుష్పానికి పరిమళానికి వున్న సంబంధం పరిశ్రమకు, లేబర్ కు వుంది. లేబర్ లేకుండా పరిశ్రమ లేదు పరిశ్రమ లేకుండా లేబరు వుండదు పరిశ్రమ సక్రమంగా నడపాలంటే లేబర్ ఊమం జాగ్రత్తగా పరిశీలించాలి. అనేకమంది పారిశ్రామికులు యజమానులు లేబర్ చేత పని చేయించుకుంటూ కొట్ల రూపాయలు డిస్కం ఎవరి కష్టంతో లాభాలు గడిస్తున్నారో ఆ లేబర్ విషయం ఆలోచించకుండా, దొంగలెక్కలు వ్రాసి ప్రాఫిట్ చూపకండా బోనస్ ఎగవేస్తున్నారు. ఇటువంటివి ప్రభుత్వం జాగ్రత్తగా గమనించాలని కోరుతున్నాను. అనేక పరిశ్రమలలో కార్మిక ఉగ్రాదాలు వుంటాయి. వాటిని పరిష్కరించుకోడానికి యజమానులతో సంప్రదిస్తూ వుండాలి. అందుకు కార్మికులకు యూనియన్ వుంటుంది. ఒక్కొక్క పరిశ్రమలో రెండు మూడు యూనియన్స్ కూడా వుంటూ వుంటాయి. యజమానులలో సంప్రదింపులు జరపాలి వచ్చినప్పుడు. కార్మికుల మధ్య యజమానుల మధ్య ఒక అగ్రిమెంటు కదలాల్సి వస్తుంది ఒక యూనియన్ ఆమోదిస్తే ఇంకో యూనియన్ ఆమోదించకపోవచ్చు అప్పుడు ఉత్పత్తి పడిపోయి లాకౌట్ జరిగే పరిస్థితి వస్తుంది. మిత్రులు చాలమంది సిండ్రేట్ బ్యాలెట్ పెట్టాలని చెప్పారు. దానికి చేతులు ఒప్పుకుంటున్నాను. నా సలహా దై రెక్కు ఎలక్షన్ కాకుండా ప్రపోజర్స్ రిప్రజెంటేషన్ వుండాలి. కానసభ్యులు ఎమ్.ఎల్.సి.లను ఎన్నుకొన్నట్లుగా ప్రపోజర్స్ రిప్రజెంటేషన్ వుంటే మెజారిటీ యూనియన్ తో మైగర్ యూనియన్ కూడా రిప్రజెంటేషన్ వుంటుంది. ఇక ప్రాణాపాయకరమైన పరిశ్రమలు కొన్ని వున్నాయి. కోల్ మైన్స్, ఎలట్రసిటీలో పనిచేసే కార్మికులకు ప్రాణాపాయ పరిస్థితులు వుంటాయి కనుక వాటిల్లో పనిచేసే కార్మికులకు ఎక్కువ సౌకర్యాలు కలుగజేయాలి.

ఇక నిరుద్యోగం గురించి చెప్పాలంటే మన రాష్ట్రంలో రికేడు మంది నిరుద్యోగులున్నారని మంత్రిగారి స్టేట్ మెంటులో వుంది. రికెష్టరు కాకుండా

ఇంకా ఎంతో మందివుండివుంటారు. హైదరాబాదు సిటీలో దాదాపు రిజిస్టరు చేసుకొని వున్నవారు 2 లక్షలమంది వున్నారు. మిగిలిన రాష్ట్రం అంతా కలిపి 4 లక్షల మంది వున్నారు. ఎన్ని డిపార్టుమెంటులు పెంచితే నిరుద్యోగ సమస్య తీరుతుంది? అందుకు ఎడ్యుకేషన్ విభానం మార్చాలి. టెక్నికల్ ఎడ్యుకేషన్ పోత్సహించాలి. కుర్రవాడు పదవ క్లాసుకు రాగానే అతని సైకాలజీ గమనించి ఏ లైన్ ఆఫ్ లైఫ్ లోకి వెళ్లగలడో తెలుసుకొని అటువెళ్ళేటట్లుగా అతని ట్రైనినింగ్ ఇవ్వాలి. అలా చేయడం వల్ల పారిశ్రామిక రంగములో అనేక మంది అనేక రకాల వస్తువులనువుత్పత్తి చేస్తారు వాటిని మార్కెటు చేయడానికి కొంత మంది ట్రావెలింగు రిపరీజంపేటివ్స్ ను వేయడానికి అవకాశం వుంది; కొంత మంది అనేక టెక్నికల్ లైన్సులో పోవడానికి అవకాశం వుంది. టెక్నికల్ ఎడ్యుకేషను పెంచాలని ఆ యినిస్టిట్యూట్స్ లో సీట్లు పెంచాలని మనవి చేస్తున్నాను. అంతేగాదు, యింకొక సమస్య వుంది, మన రాష్ట్రములో మూడు లక్షల మంది ఎక్స్ సర్వీస్ మెన్ వున్నారు. వీరు 1 లక్షల మంది వున్నారు, మొత్తం 9 లక్షల. 3 లక్షల మంది వుద్యోగాలు కావలసి డిమాండు చేస్తున్నారు. పోతే రాష్ట్ర జనాభాలో 40 పర్సెంటు బేకవర్లు పాపులేషను వుంది, ఉద్యోగాలు యిచ్చేప్పుడు వారికి సక్రమంగా రావలసినటువంటి 25 పర్సెంటు వుద్యోగాలు రావడంలేదని జనరల్ కంప్లెంటు వుంది. ఎంప్లాయ్ ఎక్స్ చేంజీల నుండి లిస్టు పంపేప్పుడు బేకవర్లుకాసెన్ కు పెడ్యూల్డ్ కాస్టుకు, ఎక్స్ సర్వీస్ మెన్ కు చెందినవారిని ప్రక్కకు నెట్టి నెలక్ట్ చేసి అధికారులు నెలక్ట్ చేస్తున్నారు, అలాగాకుండా రిజర్వేషను పోను జనరల్ పూల్ లో వారికి అవకాశం యిచ్చి ముందుగా ఓసుకోవాలి, యిందులో బేకవర్లు రావచ్చు, పెడ్యూల్డ్ కాస్ట్ వారు రావచ్చు, డిజ్ పబుల్డ్ రావచ్చు. 54 ఎక్స్ సర్వీస్ మెన్ రావచ్చు, జనరల్ పూల్ లో నింపి మిగతా వాటిలో యీ పర్సెంటేజ్ ప్రకారం తీసుకోవాలి అది ధర్మం. పాపులేషనులో 40 మందిగా వున్న బేకవర్లుకాసెన్ కొరకు ఎంప్లాయ్ మెంటులో ప్రత్యేకమైన ఒక సెల్ పెట్టాలి. 40మందిగా వున్న వారికి అన్యాయం జరుగుతున్నది. యీ ఏర్పాట్లు ఖచ్చితంగా లేబరు మినిస్టరుగారు. చేస్తారని ఆశిస్తున్నాను. వెనుకబడిన ఒంగోలు జిల్లాలో ఒక ఐ. టీ. ఐ. యినిస్టిట్యూట్ ను ప్రారంభించారు, అంజయ్యగారికి ధన్యవాదాలు తెలుపుతున్నాను. యిప్పుడు 93 సీట్లతో ప్రారంభం అయినా యింకా పెంచాలని ఆ జిల్లాలో వున్నటువంటి నిరుద్యోగులకు ఉద్యోగాలు కల్పించాలని కోరుతున్నాను. ఇక మినిమం వేజెస్ అమలు సమస్య వుంది, దాదాపు 30 పరిశ్రమలు వున్నవి, వాటిలో మినిమం వేజెస్ పెట్టారు, అవి అమలు జరుపడానికి తగినటువంటి ఎస్టాబ్లిష్ మెంటు లేబరు డిపార్టుమెంటులో లేదు, లేబరు యినిస్పెక్టర్లు లేరు. పాస్ట్ అండ్ ఎస్టాబ్లిష్ మెంటు యాక్టు ప్రకారముగా వారు చూడాలి, యిటీవల హోల్డ్లూం పీపింగుతో మినిమం వేజెస్ నిర్ణయించాము, అది ప్రకటించగా అమలు జరుగాలంటే దాదాపు 500 లేబరు యినిస్పెక్టర్లు కావాలి, ఇకెట్టు చూస్తే ఎంతవరకు సరిపోతుందో అనుమానం వస్తుంది. రంగారెడ్డిగారు దయచేసి యీ పద్ధతిలో డబ్బును పెంచాలని మనవి చేస్తున్నాను, యిక కాంట్రాక్టు లేబరు ఆనేది ఒకటి వుంది, ఒకతను వంద మంది

లేబరును తీసుకువస్తాడు. అతను ఒక్కొక్కడికి రోజుకు 6 రూపాయలు చొప్పున తీసుకొని అంటే 800 తీసుకొని వారికి నూతన ఒక్కొక్కడికి మూడు రూపాయలు మిగతా మూడు పందలు సాయంత్రానికి జేబుతో వెసుకొంటాడు. యిది చాలా అన్యాయం. శ్రమశీలురైన మీన ఆధారపడి బ్రతికే కాంట్రాక్టుదస్తును తప్పించి పరిశ్రమలలో లేబరు కావాలంటే దై రెక్టుగా ఎఫాయంటు మెంటు చేసుకొని వ్యాయ మైన వేజెస్ యివ్వాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఒక ప్రశ్నకు అంజయ్యగారు సమాధానం చెబుతూ ఎక్స్ సర్వీస్ మెన్ కు సంబంధించిన డబ్బు 80 లక్షలు వలుని వుంది, ఓపి చేయాలో తోచడం లేదన్నారు. దానికి సలహాలు యిస్తాను, మీ వద్ద వున్న 50 లక్షలలో 40 లక్షలు ప్రైవేటరైజును నిటీలో పెట్టండి, మిగిలిన 40 లక్షలు జిల్లాకు రెండు లక్షల చొప్పున పంచండి, ఎక్స్ సర్వీస్ మెన్ అన్ని జిల్లాలలో వున్నారు, వారి కొరకు టుబాకో రిట్రీడుంగు ఫ్యాక్టరీ బిడి మ్యూనుఫ్యాక్చరింగ్ ఫ్యాక్టరీస్, స్క్రీన్ ప్రింటింగ్ ఆన్ క్లాథ్, ఐస్ అండ్ సోడా ఫ్యాక్టరీ, క్యాజినట్స్ యిండస్ట్రీస్ వున్నవి, ప్రైవేటరైజులో బి. పాచ్. ఇ. ఎల్. పాచ్. ఎ. ఎల్. లాంటి భారీ పరిశ్రమలు వున్నవి, వాటికి కొన్ని యాన్సిలరీస్ కావాలి. ప్రైవేటు యజమానులు యిస్తున్నారు, మన దేశానికి రక్షం ధారపోసి త్రేనింగు అయిన ఎక్స్ సర్వీస్ మెన్ వున్నారు. వారిచేత యాన్సిలరీ యిండస్ట్రీస్ ను యీ డబ్బుతో పెట్టించండి, అంతే గాకుండా డి. యం. ఆర్. ఎల్. డి.ఆర్. డిల్. డి. ఆర్. ఎల్. ఆర్. లాంటి డిఫెన్స్ రిసెర్చ్ లెబోరేటరీస్ వున్నవి. భారత దై నమిక్స్ లిమిటెడ్ వుంది, వాటికి కూడా యాన్సిలరీలు కావాలి, యిప్పుడు ప్రైవేటు వ్యక్తులు సప్లయ చేస్తున్నారు, యీ డబ్బును ఆ పరిశ్రమలో పెట్టండి. యీ విధంగా వారిలో వున్న నిరుద్యోగ సమస్య పరిష్కారం చేయాలని కోరుతున్నాను. యీ అవకాశం యిచ్చినందుకు తమకు నమస్కారములు చెబుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

(శ్రీ వి.బి. తిరుమలయ్య (వికరైజు): —అధ్యక్షా, మంత్రిగారు ప్రవేశ పెట్టిన బడ్జెటు బాగానే వుంటుంది. కాని దాని వినియోగం సక్రమమైన పద్ధతిలో జరగడం లేదు, సక్రమమైన పద్ధతిలో జరపడానికి ప్రయత్నం చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. లేబరుకు చాలా తక్కువ వేతనాలు వుంటున్నవి, ఎక్కడ ప్రాజెక్టు మొదలయితే అక్కడికి త్రవ్వుతున్నారు. పోయిన సంవత్సరం శ్రీశైలం ప్రాజెక్టులో చేశారు. గత పది సంవత్సరాల నుండి వారు పని చేస్తున్నప్పటికీ రోజుకి రెండు మూడు రూపాయలు యిస్తున్నారు, విననివాడిని వెళ్లగొడు తున్నారు, అలాంటి వారికి సరైన పద్ధతిలో కూర్చు యిప్పించటానికి ప్రయత్నించాలి. కాంట్రాక్టు ర్ను అయిదారు రూపాయలు తీసికొని వారికి రెండు మూడు రూపాయలు యిస్తూ వారిని పీడిస్తున్నారు, యిక ఎంప్లాయ్ మెంటు ఎక్స్ చేంజీలు సక్రమమైన పద్ధతిలో నడవడం లేదు, ఒక పోస్టు వుంటే ఎంతో మందిని పంపుతారు, రెండు సంవత్సరాలనాడు రిజిస్టరు చేసుకున్నవాడిని మూడు సంవత్సరాలనాడు చేసుకున్నవాడిని అందరిని పంపుతారు సక్రమమైన పద్ధతిలో నడిపించాలంటే 80 పోస్టు వుంటే సీనియారిటీ ప్రకారముగా ముగ్గురినే పంపించాలి, 80 మందిని పంపితే రికమండేషను మీద తీసుకోవడం జరుగు

తున్నది, కొన్ని తాలూకాలలో ఎంప్లాయ్మెంటు ఎక్స్‌చేంజీలు పెట్టాలి, వాటిలో కొన్ని అన్యాయాలు జరుగుతున్నవి, వాటిని అరికట్టాలి, కొన్ని వందల రూపాయల లంచాలు తీసుకుంటూ కొత్తవారికి పాత కార్డులు చెందిచ్చు వేసి పంపిస్తున్నారు, ఇట్లా అన్యాయం జరుగుతున్నది కోర్టులు పెట్టారు. దానివల్ల సక్రమంగా నడుస్తుందని అనుకుంటున్నాను.

5:00 p.m.

ఇక్కడ యంతకు ముందు సంవత్సరం ఖాదా వాటికి ఒక్క మీటంగు కూడా జరగలేదు. ప్రతి సంవత్సరం 8.4 మీటంగులైనా జరపక పోయినట్లయితే చాలా అన్యాయం అయిన పద్ధతిలో జరుగుతుందని మనవి చేస్తున్నాను. అందువల్ల సంవత్సరానికి రెండు, మూడు సార్లయినా సమావేశాలు జరిగితే బాగుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ ఐ.టి.ఐ.ల యీ ప్రాదరాబాదు డిస్ట్రిక్టులో రెండే రెండు పెట్టుకోవడం వల్ల యీ ప్రాదరాబాదు సీటీలో ఉన్నటువంటి పెద్దవాళ్లు మంచి రికమండేషన్స్ తెచ్చుకోవడం వల్ల వారి పిల్లలకే సీటు పోతున్నాయి. కాని యితర తాలూకాలనుంచి వచ్చినటువంటి పిల్లలకు యిక్కడ సీట్లు దొరకడం లేదు. ప్రాదరాబాదు సీటీ కాబట్టి యిక్కడ వాళ్లు పెద్ద పెద్ద వాళ్లను వట్టుకొని యిందులో సీట్లు సంపాదించి వాళ్లు బాగుపడుతున్నారు. అందువల్ల ప్రతి తాలూకాకు ఒక్కొక్క ఐ.టి.ఐ. పెట్టినట్లయితే యీ సమస్య సాల్వ్ అవుతుంది. వీటిని యెన్నో పెడతామని బడ్జెటులో అనడమే కాని యెక్కడ పెట్టాలి, యేమి చేయాలి, యెక్కడ బీదప్రజానికం ఉండి యివన్నీ చూసి వారికి సహాయం చేసే పద్ధతిలో లేదు. పెద్దవాళ్లు సీటీలో యే కూలి అయినా చేసుకొని రెండు పూటలైనా తినగల్గుతారు కాని పల్లెటూలో వారికి వంట కాలం తప్పితే వారు తినడానికి తిండి లేదు, త్రాగడానికి నీరులేక యిక్కడ వాళ్లు చాలా బాధపడుతున్నారు. ఈ ఐ.టి.ఐ. యీ ప్రాదరాబాదు సీటీలో ఉండడం వల్ల మా వికారాబాదు వాళ్లకు యెంతో నష్టం వస్తుందని మనవి చేస్తున్నాను అందువల్ల యిదివరకే యిక్కడ ఐ.టి.ఐ. కావాలని మంత్రిగారికి మనవి చేస్తున్నాను దీనిని యిస్తానని ఖాదా మంత్రిగారు ఒప్పుకున్నారు. ఈ ఎంప్లాయ్మెంట్ విషయంలో కూడా అన్యాయం జరుగుతోందంటే వర్గి, తాండూరు, చేవెళ్ల, వికారాబాదు తాలూకాలకు ఒక ఎంప్లాయ్మెంట్ ఎక్స్‌చేంజీ ముఖ్యమంత్రిగారి చేత ఓపెన్ చేయించు కున్నాము. ఇట్లా యేర్పాటుయినందుకు మా నాలుగు తాలూకాలకు యెంతో సంతోషం అయింది. ఎందుచేతనంటే యిక్కడ నుంచి ప్రాదరాబాదు సీటీకి వచ్చి ఎంప్లాయ్మెంట్‌లో రిజిస్ట్రేషన్ చేసుకోవడం కోసం 10, 20 రూపాయలు ఖర్చు పెట్టుకొని అక్కడ క్యూలో నిలబడి భోజనం లేకుండా ఉంటే అక్కడ పని దొరికేది యేమి ఉండేది కాదు. మరల యీ నాలుగు తాలూకాలకు ఐ.టి.ఐ. కావాలని మొరపెట్టుకొంటే వెంటనే యిక్కడకు ఒక ఐ.టి.ఐ. ని మంజూరు చేశారు. ఇప్పుడు యీ ప్రాదరాబాదు సీటీలో రెండు ఐ.టి.ఐ.లు ఉన్నాయె ఈరెండింటిలో ఒక యూనిట్ ను తీసి వేసి జేక్‌వర్డ్ యేరియానుగా డిక్లెర్ అయినటువంటి యీ నాలుగు తాలూకాలకు వికారాబాదులో పెట్టినట్లయితే ఆ తాలూకాలకు వికారాబాదులో పెట్టినట్లయితే ఆ తాలూకాలు బాగుపడతాయని మంత్రిగారికి మనవి చేస్తున్నాము. ఇక్కడ మల్లవల్లిలో ఒకటి, అట్లాగే ప్రాదరాబాదులో 8, 4 ఐ.టి.

re: appointment of a house committee to go into the activities of Handloom Cooperative Organisations relating to misuse of rebate.

ఐ. లు ఉన్నాయి. దీనిలోనివి తీసివేసి అక్కడ పెట్టే కొన్ని తాలూకాలు బాగుపడతాయి అని చేత ఆ తాలూకాలు బాగుపడాలంటే టేబుల్ మినిష్టరుగారు దయచేసి దీనిని చిన్న డిస్ట్రిక్టులో అయినా కనీసం అయిన చోట పెట్టినట్లయితే యెంతైనా న్యాయం బదులుకుంటే మనవి చేస్తున్నాను. ఈ న్యాయం చేయవలసిన బాధ్యత గవర్నమెంటు మీద ఉంది. దీనిని కాంగ్రెసు పార్టీవారు కానీ, కమ్యూనిస్టు పార్టీవారు కానీ గవర్నమెంటు చేస్తేనే కాని యీ పని కాదు. ఈ బేకనర్లు యెరియాన్ అన్నీ డిస్ట్రిక్టులో పెట్టకొని చేయాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. కొంతమంది రైల్వేలో రేషన్ కార్డులనుంచి వర్క్ సెంటుగా తీతాలు పొందుతున్నట్లు వంటి 20 మంది ఉద్యోగాల నుంచి తీసివేసారు. ఈ మూడు, నాలుగు సంవత్సరాల నుంచి పని చేస్తున్నట్లు వంటి 10 మందిని తీసివేస్తే వారి గతి యేమి కావాలి? దానిని మంత్రిగారు గమనించాలని కోరుతున్నాను. వికారాబాద్ తాలూకాలో ఐ.టి.ఐ. గురించి యీ 1976 బడ్జెటులో పెట్టి దానిని అక్కడ మంజూరు చేయగలరని ఆశిస్తూ యీ అవకాశం ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదాలర్పిస్తూ నెలపు తీసుకుంటున్నాను.

Announcement by the Chair

re: Appointment of a House Committee to go into the Activities of Handloom organisations Relating to Misuse of Rebate.

Mr, Speaker:—As desired by the House to appoint a House Committee to go into the activities of Handloom Cooperative Organisations relating to misuse of rebate :

I appoint a House Committee with the following Members :

1. Sri M. Narayana Reddy	..	Chairman
2. „ V. Srikrishna	..	Member
3. „ A. Veerappa	...	„
4. „ Rajaratna Rao	..	„
5. „ K. Ranga Das	..	„
6. „ H. Satyanarayana	..	„
7. „ A Sreeramulu	..	„
8. Smt, S. E. S. Ananda Bai	..	„
9. Sri J. Narsing Rao	..	„

Terms of reference to the House Committee :

(1) Misuse of rebate by Handloom Cooperative Institutions and other irregularities made out in the Statement of the Minister (Handlooms & Textiles) on 16th February, 1976.

(2) Functioning of the Primary and Apex Cooperative Institutions during the last Five years.

The Committee will present a Preliminary Report on or before 27th March of 1976 and a final report on the first day of the next meeting.

Annual Financial Statement Budget For 1976-77

(Demands for Grants continued)

శ్రీ ఎన్. లక్ష్మీనారాయణ (మహారాష్ట్ర గంజ్) :—అధ్యక్షా, గౌరవనీయులైన కార్మిక శాఖామంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన లేబర్ మరియు ఎంప్లాయిమెంట్ డిమాండ్స్ను బలపరుస్తూ కొన్ని విషయాలు తమ ద్వారా సూచించాలనుకుంటున్నాను. ఈ లేబర్ కు, యిండస్ట్రీస్ కు సంబంధం యేదై తే ఉండో దాని గురించి మిత్రులు సభ్యులు ప్రాధాన్యత ఇచ్చినారు. ఆ విషయం వాస్తవమే. ఈ లేబర్, యిండస్ట్రీస్ రెండూ కలిసి ఒక స్మూత్ ఫంక్షనింగ్ ఉంటేనే మన యిండస్ట్రీస్ కే కాకుండా మన లేబర్ కు, మన దేశానికి మన రాష్ట్రానికి భవిష్యత్తు ఉంటుందనేది ఒక నిజమైన సూచన. అది యీ ఎమర్జెన్సీ వచ్చిన తరువాత లేబర్ ఒక పీస్ అనేది మన రాష్ట్రంలోనే కాకుండా మన దేశంలో ప్రతి యిండస్ట్రీస్ లో కూడా యీ లాకౌట్స్, యీ స్ట్రైక్స్ కూడా మొత్తానికే తగ్గిపోయినాయని అందరికీ తెలుసు. కనుక యీ లేబర్ బాధ్యత, తరువాత మేనేజ్మెంటు బాధ్యతకూడా వారు ఆలోచనచేసి ప్రొడక్షన్ వారి సంక్షేమము గురించి కార్యక్రమాలు చేస్తూవస్తున్నప్పుడు యీ యిండస్ట్రీస్ కాని మన లేబర్ యొక్క వెల్ ఫేర్ అనేదానికి మనము దానికి ప్రాధాన్యత ఇవ్వవచ్చును. అందు గురించి యీ రి సూత్రాల ప్రణాళికలు అనుసరించే యీ మేనేజ్మెంటులో ఎంప్లాయర్స్ ఎసోసియేషన్ పార్టీసిపేషన్ ఒక అంశంగా ఉంది. దీని ద్వారా వారి యొక్క సమస్యలు యెన్నో విధాలుగా పూర్తి చేసుకోవడానికి అవకాశం కలుగుతుంది. కనుక ఈ పరిస్థితిలో యీ లేబర్ కు మరియు మేనేజ్మెంటుకు రిలేషన్స్ చాలా మంచిగా ఉన్నాయని ఆశించవచ్చును. దీనిలో ఒక దేశం ప్రొడక్షన్ కాని లేబర్ వెల్ ఫేర్ ను యీ గవర్నమెంటు శ్రద్ధతో ఆలోచనచేస్తూ ఆ సమస్యలను సెటిల్ చేస్తూ వస్తోంది. దానికి నేను మినిష్టరు గారిని అభినందిస్తున్నాను. ఈ ఎంప్లాయిమెంటు విషయంలో కొన్ని సూచనలు చేయదలచుకున్నాను. ఇప్పుడు మేముంటి రూల్స్ ప్రకారం 80 లక్షల 11 వేలమంది యీ ఎంప్లాయిమెంట్ రిజిస్టర్డ్ గా ఉన్నారు. గత సంవత్సరం కనీసం 8,485 కాంట్రాక్టుస్కు ఎంప్లాయిమెంట్ దొరకడం జరిగింది. మొత్తం మీద చూసినట్లయితే చాలా తక్కువ ఎంప్లాయిమెంట్ పొతున్నాయల్ యున్నది. దానిని యింఫూస్ చేయడానికి కేవలం మన గవర్నమెంట్ సర్వీసెస్ కాకుండా తదితర యిండస్ట్రీయల్ పాతున్న యాలిటి పెంచడానికి యింకా ఎక్కువ యిండస్ట్రీస్ ఎంకరోజ్ చేసి దానిలో ఎంప్లాయిమెంట్ గురించి ప్రయత్నం చేస్తే యింకా ఎక్కువమందికి అవకాశం కలిగించుతాము. అయినా దీనిలో ఒక విషయం నేను మనవి చేయదలచుకొన్నాను. యీ ఎంప్లాయిమెంట్ సందర్భంలో అడ్వయజరి కమిటీని వేయడం జరిగింది. దానియొక్క పర్మింగ్ ఏవిధంగా జరుగుతున్నదో విషయం గమనించడానికి అడ్వయజరి కమిటీ వేళారు గాని ఉపయోగం లేకుండా పోతున్నది. యాక్ట్

ప్రకారం ఆరు మాసాలు ఒకసారి అధ్యయనం కమిటీ మీట్ కావడం, దానికి 5-10 p. m వరకు లేపు, ఏదైనా సూచనలు చేస్తే స్టడీ చేయడానికి కూడా అవకాశం లేదని భావిస్తున్నాను. అటువంటి కమిటీస్, సబ్ కమిటీస్ కూడా చేసుకొని వివరాలు సేకరించి ఏమి జరుగుతున్నది నే విషయం కూడా కమ్యూనడానికి అర్హత ఉన్నదనే విషయం మనవి చేశారు. కాకు తెలిసినంతవరకు ప్రాధరాబాదు సిటీలో ఎక్కువ ఎంప్లాయిమెంట్ రోల్స్ మీద ఉన్నారు యీ కమిటీ, సబ్ కమిటీలు ఎటువంటి సూచనలు చేయడం జరిగింది. ఏజ్ రిట్రాక్టేన్ చేసి, ఎక్కువ చేయాలని ప్రతిపాదించబడింది. పేషరులో వడింది. కనీసం 33 సంవత్సరాలకు చేయాలని గవర్నమెంట్ కన్సిడరేషన్లో యున్నదని చెప్పినారు. ఎంప్లాయిమెంట్ ఎక్స్చేంజ్ ఆఫీసుకు చెప్పారా కి ఏమి సదుపాయం లేదు. అక్కడికి స్టూడెంట్స్ వస్తారు. లేడీస్ వస్తారు. అక్కడ కూర్చోడానికి ఏమి లేకుండా చెట్లక్రింద కూర్చోవలసి వస్తుంది. అక్కడ ఒక షెల్టర్ వేయడానికి ప్రభుత్వం ఆలోచన చేయాలి అన్న ఎక్స్చేంజ్ లలో ఎక్కువ జనం వస్తూ వుంటారు. వారి సౌకర్యార్థం ఏదైనా చేయాలి. కాండిడేట్స్ ను కాలేజర్ చేస్తే డిపార్టుమెంటు నుంచి. అవి నోటీసు బోర్డ్ పైన పేపాము ఆనే విషయం నోట్ లో యున్నది. ఒక వీక్లీ బులెటిన్ యీ డిపార్టుమెంట్ ప్రింట్ చేసి, ఏ ఫ్యాక్టరీ నుంచి, ఏ డిపార్టుమెంట్ నుంచి కాలెస్ వస్తే అవి కాటగిరిజేట్ గా ఏ వర్గానికి చెందినవో, పెడ్యూల్స్ ట్రైగ్గింగ్, పెడ్యూల్స్ కాప్స్, జనరల్ గా ఏవి ఉన్నాయో అవి వీక్లీ గాని, 15 రోజులకు ఒకసారి ఒక బులెటిన్ తయారు చేసి అందరికి వివరాలు యిచ్చినట్లయితే వారికి యిన్ ఫర్మేషన్ గా తెలుసుంది. కేవలం పేషరులో ఈ డేట్ వరకు మెట్రీక్యులేషన్ అర్హత గలవారు. ఈ డేట్ వరకు గ్రాడ్యుయేట్స్ అని ఈ విధంగా వేయడంవలన వారికి కూడ సూత్రస్థికరంగా లేదు. ఇటువంటి బులెటిన్ తయారు చేసి వారికి తెలిసేటాగా చేయాలి. ఎంప్లాయిమెంట్ నుంచి ఎవరైనా యిండస్ట్రీస్ కు గాని గవర్నమెంట్ కు గాని పోయినారంటే అక్కడ ఒక వ్యక్తికి ఎంప్లాయిమెంట్ దొరికిన తరువాత ఎంప్లాయిమెంట్ ఎక్స్చేంజ్ ఉండదు. తెంపరరి ఎంప్లాయిమెంట్ కు సంపిస్తారు. పర్మనెంట్ అని ఆరోల్డ్ నుంచి తీసివేస్తున్నారు. ఒక వ్యక్తి ఎంప్లాయిమెంట్ అయినా గాని 10 సంవత్సరాలు కాలెస్ పోతూ ఉన్నాయి. ఇవన్నీ ఆలోచన చేయవలసిన అవసరం యున్నది. మొత్తం 8 అర్గవైజ్ చేసి కమిటీ గాని, సబ్ కమిటీ గాని వేసి దీనిని గురించి ఆలోచన చేస్తే బాగా ఉంటుంది. చదువుకొన్న వారికి ఎన్నో విధాల సహకారం చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నది. గవర్నమెంట్ జాబ్స్ లో ఎక్కువగా చదువుకొన్న వారికి అవకాశాలు ఉన్నాయి. ఏడ్యుకేషెడ్ ఎంప్లాయిమెంట్ స్కీమ్స్ క్రింద డిఫరెంట్ ఏజెన్సీస్ లో, యిండస్ట్రీయల్ కార్పొరేషన్ గాని మరో దానినుంచి గాని సహకారం చేసి యిండస్ట్రీ పెట్టుకొనేదానికి అవకాశం యున్నది. అన్ ఏడ్యుకేషెడ్ ఎంప్లాయిమెంట్ స్కీమ్ గురించి యిదివరకు మంత్రి గారు ఆలోచనన చేశారు, మూడు కోట్ల రూపాయల స్కీము చేసి కనీసం 50 వేల మందికి సదుపాయం కల్పించాలని ఆలోచన చేశారు, చాలా మంచి ఆలోచనవుంది

కనీసం కోటి రూపాయలు అయినా కేటాయించి కనీసం 10,15 వేల మందికి ఆ అవకాశం కల్పించినట్లుంటే చాలామందికి, నిరుద్యోగులకు సహాయం చేసినట్లు అవుతుంది. 20 పాయింట్ ఫార్ములాలలో మన స్టేట్ చేస్తే బాగా ఉంటుంది. ఆప్రోటిస్ సెంట్రల్ గవర్నీ మెంట్ స్కీమ్ క్రింద చేస్తున్నాము. దానిలో ఎన్నో అవకాశవకలు జరుగుతున్నాయి. ఎవరికైతే ట్రైనినింగ్ యిస్తారో వారికి ట్రైనినింగ్ పొందిన తరువాత అక్కడనే ఎంప్లాయిమెంట్ చేయడానికి గ్యారంటీ అనేది లేకుండా ఉంటోంది. ఆ స్కీమ్ క్రింద వారికి కొంత ఎక్స్ పరియెన్స్ కలుగజేసే అవకాశం వచ్చినప్పుడే వారికి పర్మనెంట్ యిన్ కం సోర్స్ కలుగుతుందని మనవి చేస్తున్నాను. మొన్ననే స్త్రీల ప్రాసెషన్ తీయబడింది. వారికి కూడా సమాన హక్కులు అని వాదించడం జరుగుతున్నది. వాస్తవమైతే విషయం. ఎంతమంది లేడీస్ ఎంప్లాయిమెంట్ చుట్టూ తిరుగుతున్నారు. టెక్స్ తు 7,8 సంవత్సరాల నుంచి కార్డ్ ఉన్నట్లుంటే అన్ ఎడ్యుకేటెడ్ వారికి కాలే రావడానికి అవకాశం యున్నది. కానీ లేడీస్ కు చూస్తున్నాము. 15 సంవత్సరాలుగా కార్డ్ ఉన్నా విలువ లేకుండా పోతున్నది. 15, 20 సంవత్సరాల కార్డ్ యిచ్చి ఉన్నా వారికి యువ్యాళ ఏమీ చేయలేకపోతున్నాము. వారి వయస్సు ఆసీను చుట్టూ తిరగడంలోనే పోతున్నది. కానీ వారి గురించి ఏమీ ఆలోచన చేయడం లేదు. అటువంటి వారి కొరకు కొన్ని స్కీమ్స్ నియారు చేసి వుమెన్ వేల్ఫేరు ద్వారా గాని వేరే యినిస్టిట్యూషన్ ద్వారాగాని ఎంప్లాయిమెంట్ గలగ జేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తూ, ఆరే కాకుండా గవర్నీ మెంట్ డిపార్ట్ మెంట్స్ కు సమాన ఆర్థిక సమాన హక్కులు, సమానత్వం చేసి వారిని కూడా సెలెక్ట్ చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఎంప్లాయిమెంట్ ఎక్సెంజెస్ లోనే కాకుండా, డిపార్ట్ మెంట్స్ లో యిండస్ట్రీస్ లో పబ్లిక్ వర్క్స్ లో అండ్ కోఆర్డినేషన్ కమిటీ, బాక్ వర్క్ డి. పెడ్యూల్డ్ క్లాస్ కు సంబంధించి యున్నా. మేము పర్మనెంట్ చూసి వస్తున్న జరుగుతున్నది ఏమంటే గవర్నీ మెంట్ యిన్ స్ట్రక్షన్స్, రిజర్వేషన్స్ విషయంలో యిండస్ట్రీస్ లో గాని ఎక్కడైనా గాని, ఎంప్లాయిమెంట్ విషయంలో పాటించడంలేదు. సైకిల్స్ స్టాప్ ఒకటి ఎవార్స్ చేశారు. బాక్ వర్క్ క్లాస్ కు ఏ సీట్ రావాలి, ఫస్ట్ టిడి రావాలి, సెకండ్ టిడి రావాలి, థర్డ్ టిడి రావాలి, ఫూర్థ్ టిడి రావాలి, అని స్పష్టంగా గవర్నీ మెంట్ ఆర్డర్స్ ఉన్నాయి. గవర్నీ మెంట్ నుంచి కాలే ఫర్ చేసినా, యిండస్ట్రీస్ కు కాలే ఫర్ చేసినా జనదళంగా చేస్తున్నారు. ఎంప్లాయిమెంట్ నుంచి కూడా జనరల్ గా పోతున్నాయి ఈ ఆర్డర్స్ విలువ లేకుండా పోతున్నాయి గవర్నీ మెంట్ నుంచి రిజర్వేషన్స్ విషయంలో ఎంప్లాయిమెంట్ గురించి ఆర్డర్స్ వేయబడింది. అడ్మినిస్ట్రేషన్ ఫాలో కావడానికి ఈ సెల్ ను ఉపయోగించాలి. ఎన్నో యిండస్ట్రీస్ బైటనుంచి వస్తున్నాయి. రు. 500 కంటే తక్కువ వేతనం ఉన్న వాటికి లోకల్ గా ఉండేవారిని తీసుకోవడానికి అప్లిట్ చేసి నార్సు దానిని ఒత్తిడి చేసి వాన్ స్కీల్డ్, ఓయర్ కాడర్ వారికి వాటిలో ఎంప్లాయిమెంట్ యివ్వడానికి మిచిష్టర్ గారు. పూనుకుంటానని మనవి చేస్తూ ఈ సమస్య యిచ్చివుండున్న తక్షణం తెలుపుతూ విధిమిస్తున్నాను.

శ్రీ రజాత్ అలీ (ఖమ్మం):—అధ్యక్షా, లేబరు డిమాండు మీద అనేక 5-20 p. m
మంది అనేక అభిప్రాయాలు చెప్పారు. నిరుద్యోగులైన వారు చాలామంది
ఉన్నారని మనకు తెలిసినదే. రాష్ట్రం మొత్తం మీద చదువు రాని నిరుద్యోగుల
సంఖ్య ఎక్కువగా ఉంది. దీనిని గురించి మనం ఆలోచించే వద్దతి లేదు. నేను
కొన్ని విషయాలు చెబుతాను. తునికాకు లేబరు ఉన్నాడు. మన రాష్ట్రంలో
కరీంనగర్, వరంగల్లు, ఖమ్మం జిల్లాలలో రెండు మూడు లక్షల మంది ప్రజలు
మూడు నాలుగు మాసాలు కష్టం చేసుకుని పూర్తిగా యిదే వృత్తిగా పెట్టుకొని
తునికాకు కోసే తీపిమీసంటారు. వారి శ్రమ ఫలితం కంట్రాక్టర్ల బోక్సలం
నింపడానికి ఉపయోగపడుతున్నది. వారికిచ్చేదానిని రైస్ల నుంచి రైస్ పైలు
చేయాలని అనేక ఉద్యమాలు నడిపారు. మారుమూల ప్రాంతాలైన అడవులలో
పనిచేసే ప్రజల ప్రాధుటనుంచి మధ్యాహ్నం వరకు ఆకు కోసుకని తెస్తూనే
కాకులను కొట్టి గద్దలకు వేసినట్లు కంట్రాక్టర్లు పొట్టులు నింపుకుంటున్నారు.
కంట్రాక్టర్లు లేరంటే లాభం లేదు. గిరిజనులు, హరిజనులు, అంబాడిలుగా
వున్న మూడు లక్షల మంది ఈ కూలివారివైన మూడు నాలుగు మాసాలు పని
చేస్తున్నారు. మధ్య ప్రదేశ్ లో కంటే ఎక్కువ ఇస్తున్నాం కదా, ఒరిస్సాలో
కంటే ఎక్కువ ఇస్తున్నాం కదా అని ఫారెస్టు డిపార్టుమెంటు వారు అంటున్నారు.
ఇది సీజనల్ గా చేసే కష్టం. సంవత్సరం పొడుగునా దొరికే పని కాదు మూడు
మాసాలు ముందుకుండలో పని చేయవలసిందే. ఇటువంటి కార్మికుల విషయమై
మన కార్మిక కాఫీ అక్రద్ద వహిస్తున్నది. చాలా కాలంగా దీనిపై శ్రద్ధ
చూపడం లేదు. కార్మికుల సంక్షేమం కోసం పని చేయవలసిన డిపార్టుమెంటు
మన రాష్ట్రంలో ఏ ప్రాంతంలో కార్మికుడు యజమానిచేత దోపిడి చేయబడు
తున్నాడో అతని శ్రమ అతనికి రాకుండాపోతున్నదో గమనించుకోవడం అది
విచారకరమైన విషయం. కార్మిక సంక్షేమం మన చేతులలో ఉండి కనుక ఒక
పరిశ్రమలో పనిచేసే కార్మికుడు తన శ్రమకు తగ్గ ఫలితం పొందలేవన్నప్పుడు
నైరాశ్యంగా ఉన్నప్పుడు రేట్లు పెంచడానికి వారంతట వారే చేసుకోలేవన్నప్పుడు
మంత్రి వర్గమైనా శ్రద్ధ వహించి మధ్యవర్తిత్వం నెరవేరి కొద్దోగొప్పో వారికి
లభించేట్లు చేయాలని కోరుతున్నాను. యిక వ్యవసాయ కార్మికుల విషయం
వారి సంక్షేమం కోసం మూడు జోనులను ఏర్పాటు చేసారు. యిప్పుడు పొందు
తున్న వేతనాలు చాలా తక్కువగా ఉన్నాయని చట్టాన్ని సవరించాలని అనేక
పర్యాయాలు వ్యవసాయ కార్మిక సంఘాలు అనేక సదస్సులు చేసి ప్రకటనలు చేసి
చెప్పుకుంటున్నారు. తిరిగి ఆలోచించాలి, పునః పరిశీలించాలి. లేకపోతే
చట్టంవల్ల ప్రయోజనం ఏమిటి? చట్టాలు అచ్చు వేసుకుని మనవద్ద కట్టలు పడి
ఉంటే లాభం ఏమిటి? ఎవరి సంక్షేమం కోసం చట్టం చేసామో వారు సాధించుకో
డానికి చట్టంబలంగా ఉంటుందని మనచేస్తున్నాను. వ్యవసాయ కార్మికుని పనివిధానాలు
గురించి ఒక డిర్టిప్ల మైన విధాన ఉన్నట్లు కానరావడం లేదు. ఈమని చేసే వాడు
నిర్దిష్ట కాలంలో, ఇన్ని గంటల వరకు పని చేయాలి అంటే జతగడు. ఓవర్
టైం వచ్చే వద్దతి కాదు. తేలుంటగళ్ళు పని చేయాలి. ధరవరోలున్న చోట

మెరక ప్రాంతాలలో పెట్టబడిన చాకిరి మూదిరి ఉంటుంది. వారికి కష్టానికి తగిన ఫలితం ఇవ్వవలసిన అవసరం ఉంది. ఇందులో శ్రద్ధ చూపకపోతే చాలా ప్రమాదమైన విషయం. 40-50 కాంతుల మంది వ్యవసాయ కార్మికులున్నారు. తూమిలేని నిరుపేదలు, రెక్కాడితే దొక్కాడే వారు. నాగలిపై చెయ్యి వేసి పని చేసే వారు. వీరందరూ పనిచేయకపోతే ఉత్పత్తి చెబ్బ తినే ప్రమాదం ఉంది. వారికి తగిన ఫలితం రాకపోతే ప్రయోజనం ఉండదని మనవి చేస్తున్నాను. అనేక మంది కార్మికులు అనేక పద్ధతులలో పని చేసి రోజు ప్రగతికి ఉపయోగపడుతున్నారు వారి యెడల శ్రద్ధ కనపడడం లేదు. ఇక్కడ ఉన్న డిమాండులో నాలుగున్నర కోట్ల ప్రజలలో కార్మికులను లక్షలలోనే చూపించారు. రికార్డు ఉన్నంతవరకే చెప్పారు. ఇంకా మూతా కార్మికులున్నారు. మునిసిపల్ కార్మికులున్నారు. పంచాయతీ రాజ్ కార్మికులున్నారు. వారందరికీ ప్రతిఫలం కూర్చుంటూ ఉంది. ఎవరికి సంతేమం జరగడం లేదని నేను చెప్పడం లేదు. గత పది మాసాలుగా కార్మికుల యెడల ఆలోచనా విధానంలో మార్పు వచ్చి ఒకరకమైన ఆకలి కలిపిస్తున్నప్పటికీ చివరకు ఫలితం తక్కువగానే పొందుతున్నారు. దానితో సైరాక్యంలో పడ్డారు. దానిని పరిష్కారం చేయడానికి ప్రభుత్వం గట్టిగా పూనుకోవలసి ఉంది. అనేక ప్రాంతాలలో అనేక పద్ధతులలో దొపిడికి గురి అవుతున్న కార్మికులను రక్షించవలసిన అవసరం ఉంది. వారు పొందుతున్న వేతనాలు రివైజ్ చేయవలసి ఉంది. ఆడ మగ అనే విచక్షణ లేకుండా రూ. 5 లు నుంచి రూ. 7 వరకు ఎన్నడూనిన రూ. 7 నుంచి 12 రూ. 12 వరకు డెయిలీవేజ్ పెంచవలసిన పరిస్థితి ఎంతైనా ఉందని మనవి చేయక తప్పదు. ఆడవారైనా మెరక ప్రాంతంలో పని చేసే వారిరు. 5-7 లు డెయిలీ ప్రాంతంలో పని చేసే వారిరు. 7-12 లు పొందవలసిన అగత్యం ఉంది. ఇటువంటివి వాస్తవంగా అమలు జరిగినా కార్మిక సంతేమం జరిగినట్లు ఉంటుంది కాని పైపై పూతలతో కార్మిక సంతేమం జరగదు. ఈ విషయాలలో కార్మిక శాఖ శ్రద్ధ వహించే మధ్యవర్తిత్వం చేయకపోతే కార్మిక శాఖ కే క్రెడిట్ తగ్గుతుంది. అట్లా కాకుండా కార్మిక సంతేమానికి బాధ్యత వహించే మంత్రిగారు వీటిని తీసుకుని ఈ నాటి ధరలవరకు అనుగుణంగా ఈ సమస్యలను పరిష్కరించిన నాడు దేశంలోనే మనది ఆదర్శవంతమైన రాష్ట్రంగా పేరు పొందగలదని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ విషయంలో మీరు శ్రద్ధ తీసుకుంటే మంచిది. సమాజంలో అట్టడుగున ఉండి కంప్లీటుగా బానిస చాకిరి చేస్తున్న వారి యెడల మనం అలక్ష్యం చేయడం మంచిది కాదు.

5-30 p. m.

ఎంప్లాయిమెంటు ఎక్స్‌చేంజీలు గతములో మరి నిలుపు దోపిడిగా ఉండేవి. అక్రమాలకు అవి నీతులకూ స్వరూపాలుగా ఉండేవి. కొంత కాలంనుంచి అది తగ్గిన మాట వాస్తవం. అయినా ఇప్పటికీ కూడా మాల్ ప్రాక్టీస్ పోయిందని నేను అనుకోవడం లేదు. ఆశ్రిత పక్షపాతాలు ఇంకా పోలేదు. టక్కిరి పనులు కూడా ఇంకా జరుగుతున్నాయి. ప్రభుత్వం అనేక పద్ధతులలో వారిమీద అజమాయిషీ పెట్టివారికూడా ఏదో ఒక సెల్ అక్కడ తప్పుడు పనులకు దోహదం చేస్తోంది. దానిని పరిశోధించి పోతే ప్రయోజనం ఉండదు. వెనుక రిజిస్టరు చేసుకున్న వారు

ముందు సంపాదిస్తున్నాడు. 4.5 ఏళ్లముండి ఉన్న వాళ్లు మాలో ప్రాక్టీసు చేయ లేని వాళ్లు డబ్బులు పెట్టలేని వాళ్లు అట్లాగే ఉండిపోతున్నారు. ఈ అన్యాయాలు చూసినప్పుడు కార్మికుడు నైరాశ్యంతో అనుభుతే అన్వయించాలని వస్తోంది. అందుచేత ప్రభుత్వం ఇది వరకు తీసుకున్న చర్యలకన్నా గట్టి చర్యలు తీసుకుని గట్టి నిఘా పెట్టినట్లయితే మాల్ ప్రాక్టీస్ తగ్గుతాయి. కన్స్ట్రక్ట్ ఆఫీసర్లకు ఇది అప్పజెప్పాలి. దీనిని కలెక్టరు చూసేటట్లు ఏర్పాటు చేయాలి. కలెక్టరు కూడా ప్రతి సమావేశంలోనూ ఉండి ఇవి పరిష్కారం చేయడానికి పూనుకోవాలి అని మనస్థాపన చేస్తూ నేను శలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ సి. హెచ్. కాళయ్య (పాల్వంచ) :— అధ్యక్షా, కార్మిక మంత్రిగారు ప్రవేశ పెట్టిన డిమేండును నేను బలపరుస్తున్నాను. పారిశ్రామిక రంగం మన రాష్ట్రంలో 3,4 సంవత్సరాలుగా బాగా విస్తరణ చెందడం వల్ల కార్మిక రంగం యొక్క ప్రాధాన్యత కూడా చాలా హెచ్చుగా పెరిగింది. కాని దాని ప్రాధాన్యత ఎంత వేగముగా పెరిగిందో అంత వేగంగా ఆ కాళి విస్తరణ జరగలేదు. ఈ కాళిను మరింత విస్తరించవలసిన అవసరం ఉంది. ఈ కాళిను మరింత పటిష్టం చేయవలసిన అవసరం ఉంది. అప్పుడే ఈ కాళిలో ఉండే అధికారులు ఇన్స్పెక్టర్ గాని లేక కన్స్ట్రక్టివ్ మెషినరీ మువ్ కావడంగాని జిల్లా పారిశ్రామిక స్థాయి వరకు కన్స్ట్రక్టివ్ మెషినరీని పెట్టడానికి గాని అవకాశం ఏర్పడుతుంది. అందుచేత ఈ కాళిను మరింత పటిష్టం చేయడానికి ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకోవలసిన అవసరం ఉంది. ఈ కాళికు మంత్రిగారి ఉన్న శ్రీ అంజయ్యగారు అనేక సంవత్సరాలుగా ఈ కార్మిక రంగంలో ఉండడం వల్ల మన రాష్ట్రంలో ఉన్న లక్షలాది కార్మికులకు న్యాయం జరుగుతుందనే ఒక విశ్వాసం మాత్రం బలంగా ఉంది. వారు అవలంబిస్తున్నటువంటి వైఖరి వల్ల కూడా ఇటీవలి కాలంలో యజమానులకు కార్మికులకు చాల తీవ్ర స్థాయిలో ఏర్పడిన భేదాలు, భేదాభిప్రాయాల, నెల్లిమడలతోగాని, కేశవరావు సిమెంటు ఫేక్టరీలో గాని లేకపోతే మంచీర్యాలలో ఉన్న సిమెంటు ఫేక్టరీలోగాని లేక ఇతర పరిశ్రమలలో వచ్చిన సమస్యలుగాని సంప్రదింపుల ద్వారా పరిష్కారం అయినాయి. దీనికి అంజయ్యగారిని వారి కాళాధిపతులను అభినందిస్తూ ఈ కాళిని మరింత పటిష్టవంతం చేయడం ద్వారా వారికి కార్మికుల యొక్క హక్కులను కాపాడడానికి చట్టము ద్వారా వారికి ఇచ్చిన అవకాశాలను కాపాడడానికి అవకాశం ఏర్పడుతుంది. సింగరేడి కోలరీలో పనిచేస్తున్న 10,500 కేజివల్ లేబరుని గురించి క్రిందటి కాసు సభలో కొందరు కాసు సభ్యులు దీనిని లేవనెత్తడం మంత్రి గారు ఆనాడు హామీ ఇవ్వడం జరిగింది. ఆ హామీ ఫలితంగా ఒక కమిటీని నియమించడం జరిగింది. ఆ కమిటీ నియామకం చాలా ఆలస్యంగా జరిగింది. నియామకం జరిగిన తరువాత కూడా ఆ కమిటీ సమావేశం యొక్క ఆహ్వానం నేను సభ్యుడినై నప్పటికీ నాకు అందలేదు. ఆ సమావేశంలో పాల్గొనే అవకాశం నాకు లేకపోయింది. చివరకు ఆ కమిటీ చేసిన తీర్మానం మాత్రం నాకు వచ్చారు. కేజివల్ లేబరు సమస్య లేబరు యూనియన్ వాళ్లు ముందు వేనేజిమెంటుకి రిప్రజెంటు చేసుకుంటారు. తరువాత ఏదైనా ఉంటే లేబరు డిపార్టుమెంటు చేస్తుందని నిర్ణయం తీసుకున్నాడు.

ఆ నిర్ణయం సహేతుకమైనది కాదు, చట్టబద్ధమైనదికాదు, సాంప్రదాయకమైనది అంతకంటే కాదు అనేది విషయం నేను స్పష్టంగా తెలియక మిషనరీకి, తెలంగాణ మినిస్టరుకి కూడా ఒక డి.ఓ. తెలియజేసింది. 10,500 మంది కేటావల్ లేబరు వారి సమస్యను గురించి, స్థితి గతులను గురించి తాదర్థిక తీసుకోవలసిన అవసరం ఉంది. ఈ కార్మికులందరికీ మన ప్రభుత్వం పట్ల ఎంతో విశ్వాసం సమృద్ధి ఉంది. ఏదైనా సమస్యలు పరిష్కారం కావడంలో ఎక్కడైనా అలస్యం అరగడం అనేది అప్పుడప్పుడు జరుగుతూ ఉంటుంది. అలస్యం అరగడం నేరం అని నేను అనుకుంటున్నాను. కానీ అలస్యం జరిగినప్పుడు ప్రభుత్వ కార్మిక శాఖ కల్పించుకొని వీటిని సత్వరంగా పరిష్కారం చేయవలసిన అవసరం ఉంది. ఈ 10,500 మంది కార్మికులు కేటావల్ లేబరుగా ఉండడంవల్ల గమలలో పనిచేసే అధికారుల కష్టాన్ని తెలుసుకుంటే వారు గురి అయిపోతున్నారని అనేదే నా ఆవేదన. ఈ నాడు ఎమర్జెన్సీ ప్రవేశపెట్టిన సమయంలో అందులోను మన ప్రధానమంత్రి 20 మాత్రాల ఆర్థిక కార్యక్రమాన్ని విస్తృతంగా అమలు చేయాలని మనం కుతూహల పడుతున్నట్లుంటే రోజున వీరు ఒక రకంగా బాండ్లలో లేబరుగా జీవితాన్ని గడపడం ఆసేటట్లుంటేది న్యాయమైనది కాదు. అవసరమైతే మేనేజిమెంటు వారిని కార్మిక నాయకులను, ఆయా ప్రాంతాలనుంచి ఎన్నికైన కాన సభ్యులను పిలిచి సమావేశపర్చి ఈ సమస్యను పరిష్కారం చేసే పట్లయితే న్యాయం చేసిన వారం అవుతామని నేను కార్మికమంత్రిగారికి, వారి శాఖాధిపతులకు ముఖ్యమంత్రిగారికి సవినియంగా మనవిచేస్తున్నాను. అనేకమంది గౌరవసభ్యులు చెప్పినట్లుగా ఎంప్లాయిమెంటు కార్యాలయాలలో కొంత స్థితిగతులు మెరుగైన మాట చాస్తామే. కానీ ఇప్పటికి కూడా అక్కడక్కడా కొన్ని అవకతవకలు జరుగుతూ ఉన్నాయి. ప్రయత్నాలు కంపెనీలు ప్రయత్నాలు ఫలములు ఇంకా ఎంప్లాయిమెంటు చట్టాన్ని సక్రమంగా అమలు చేయడం లేదు. ఆసేటట్లుంటేది ఒప్పుకోవల్సి ఉంటుంది. ప్రయత్నాలు కంపెనీలు ఎంప్లాయిమెంటు చట్టాన్ని సక్రమంగా అమలుచేయడం లేదని 5-40 p. m. ఒప్పుకోవలసి ఉంటుంది. చాలా ప్రయత్నాలు ఫ్యాక్టరీలలో వారి బంధువులను తమ్ము అశ్రయించినవారిని తీసుకుంటున్నారని తప్ప ఎంప్లాయిమెంటు ఎక్స్‌చేంజీ నుంచి తీసుకోడం లేదు. దీనిని ప్లాప్ చేయవలసిన అవసరం ఉంది. పబ్లిక్ అండర్ టేకింగ్స్‌లో అవకతవకలు జరుగుతుండడం చాలా బాధాకరమైన విషయం. కొంతవరకు తగ్గినప్పటికీ ఈ నాటికి ఎంప్లాయిమెంట్ ఎక్స్‌చేంజీనుంచి స్పాన్సర్ చేయకుండా అప్పాయింట్ మెంట్ జరుగుతున్నాయి. నేను వచ్చిన నియోజక వర్గమైన సింగరేణి కాలరీలలో ఎంప్లాయిమెంట్ ఎక్స్‌చేంజీనుంచి పిలవకుండా 12 మంది బంధువులను తీసుకోడం జరిగింది. ప్రభుత్వం అరుసుమాత్రాల వధకాన్ని పట్టు దలతో అమలుచేస్తున్నప్పటికీ పబ్లిక్ అండర్ టేకింగ్స్‌లో దీనిని అమలుచేయడం లేదు. ఎంప్లాయిమెంట్ ఎక్స్‌చేంజీ నుంచి పిలవకుండానే పేసుకుంటున్నారని ప్రభుత్వంలోని ఉన్నతోద్యోగులు పబ్లిక్ అండర్ టేకింగ్స్‌లో ఉండడంవల్ల డిప్లొ ఎంప్లాయిమెంట్ అఫీసర్లు ఎఫెక్టివ్ గా ఫంక్షన్ చేసేట్లు ఉండాలి, పబ్లిక్ అండర్ టేకింగ్స్‌లోని అధిపతులను మంపరించవలసి ఉంటుంది. అందువల్ల ఎంప్లాయిమెంట్ చట్టాన్ని సక్రమంగా అమలుచేయాలని చెప్పవలసి ఉంది. ఉన్నతోద్యోగులు.

ఐనప్పటికి వారిపై చర్య తీసుకోవలసిన అవసరం ఉందని మనవిచేస్తున్నాను. ఎం.పి.ఎ. యు.ఎం.టి. ఎక్స్‌ప్రెస్ ఎక్స్‌ప్రెస్ కమిటీలను ఆరు నెలలకు ఒకసారి సమావేశానికి పిలుస్తున్నారు. రెండు నెలలకు ఒకసారి నా సమావేశపరిస్తే ఎక్కువగా నూచ నలు చేయడానికి అవకాశం ఉంటుంది. ప్లాన్ ఆండ్ ఎక్స్‌ప్రెస్ మెంటు చట్టం అమలుచేయడానికి రెండు మూడు కాలాకాలకు ఒక ఇన్‌స్పెక్టరు ఉంటున్నారు. వారు అన్నింటిని ఇన్‌స్పెక్ట్ చేయాలంటే సాధ్యం కావడంలేదు. అందువల్ల వాటిలో పనిచేసే గుమస్తాల ఇబ్బందులు అనుకున్నంత వేగంగా తీరడంలేదు. తొందరగా తీర్చడానికి ప్రయత్నం చేయాలి. చీఫ్ ఇన్‌స్పెక్టర్ ఆఫ్ ఫాస్టింగ్ రిస్ పోన్స్ దాదాపు అక్టోబరు, నవంబరు నెలల్లో ఖాళీఅయినది. ఆ రిస్పాన్సు ఎదుకు ఇంకా ఫిలప్ చేయలేదో తెలియదు. ప్రమోషను దొరక్క బాధపడుతుండే రోజులలో వెకెన్సీ వచ్చినప్పటికీ ఎందుకు ప్రమోషను ఇవ్వడంలేదో తెలియదు. ఒకరికి ప్రమోషను దొరికేతే క్రిందనుంచి అంబరికి ప్రమోషను దొరుకుతుంది. కనుక ఈ రిస్పాన్సు వెంటనే ఫిలప్ చేయాలని కోరుకున్నాను. ఐటిఐ విషయంలో ఇదివరలో కమిటీలు ఉండేవి. వాటిని రద్దుచేసారు. అది మంచి నిర్ణయమని అభిప్రాయపడు తున్నాను. క్రొత్తనూడెంలో ఐటిఐ ఉంది ఎవరికి ఎక్కువ మార్కులు వస్తాయో బ్రాని సెక్రమెనరీ పద్ధతిలోనే దానిని నడిపిస్తున్నారు. ఈ పద్ధతి ప్రవేశ పెట్టడంకు అభినందిస్తున్నాను. అయాప్రాంతాలలో ఉండే పరిశ్రమలతో కావలసిన ట్రేడ్స్ సింగరేని కాలరీల విషయంలో చెప్పడం జరిగింది. వారికి కావలసిన ట్రేడ్స్ ప్రవేశ పెట్టడానికి అభ్యర్థులకు రూ. 100 లు చొప్పున డ్యూ ఫెండు ఇవ్వడానికి మేనేజ్మెంటు అంగీకరించారు. అందుకు మేనేజ్మెంటును ఈ కాళివారిని అభినందిస్తున్నాను. సేఫిటీ మెజర్సు విషయంలో చెప్పాలంటే సింగరేని గమలలో పనిచేసే సేఫిటీ ప్లాన్ మేనేజ్మెంటుకు సూక్ష్మంగా ఉన్నారాని ఇండిపెండెంటుగా ప్రభుత్వం కంట్రోలులో లేదు. ప్రతి విల్లోను సేఫిటీ ఆఫీసరు మేనేజ్మెంటుకు సహకరిస్తే ఆఫీసరు. ఆతరు కట్టుదిట్టంగా వ్యవహరించి చేయలేకపోతున్నాడు. అక్కడ ఉండే లేబరు వెల్పురు ఆఫీసరు కూడా మేనేజ్మెంటుకు సహకరిస్తే ఉన్నారు. సేఫిటీ ఆఫీసరును ఇండిపెండెంటుగా ఉంచడానికి పిలుస్తుంది. అట్లాగే లేబరు వెల్పురు ఆఫీసరును కూడా ఇండిపెండెంటుగా ఉంచితే వారిమధ్య తగాదాలువస్తే పరిష్కారము చేయడానికి అవకాశం ఉంటుంది. కనుక ఈ ప్రతిపాదనను సానుభూతితో పరిశీలించాలని మంత్రిగారిని కోరుతూ నెలపు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ వి. రామకర్మ (దేవరకొండ):— అధ్యక్షా, కార్మిక కాళి పట్టుక్రింద సుమారు రూ. 8,57,88,000 లకు ప్రవేశ పెట్టారు. ఇంత పెద్ద రాష్ట్రంలో కార్మికుల హక్కులను కాపాడాలంటే ఈవాడు కేటాయించిన డబ్బు సరిపోదని నా అభిప్రాయం. మన రాష్ట్రం ప్రధానంగా వ్యవసాయ రాష్ట్రం. మన వ్యవసాయ రంగంలో నూటికి 40 మంది వ్యవసాయ కార్మికులున్నారు. ఈమధ్య వ్యవసాయ కార్మికులకు కనీస వేతనాలు ప్రకటించారు. మొదటి జూన్ లో 14 వందలు, రెండవ జూన్ లో 12 వందలు, మూడవ జూన్ లో 9 వందలు అని. వ్యవసాయ కార్మికుల వేతనాలు సవరించడానికి ప్రభుత్వం ఒక ఎక్స్‌ప్రెస్ బోర్డును

వేస్తే వారిచ్చిన సలహాల కంటే ప్రకటించిన వేతనాలు చాలా తక్కువగా ఉన్నాయని మా అభిప్రాయం. ఈ ప్రకటించిన వేతనాలను కూడా అమలుచేయడానికి అవసరమైన యంత్రాంగం లేదు. ఫ్యాన్సరీలలో వసలేసి కార్మికులన్నారంటే అక్కడ యజమానులు సక్రమమైన వేతనాలు ఇవ్వకపోతే ఇన్స్పెక్టరుకు రిపోర్టు చేసుకుని అయిన ద్వారా పరిష్కారము చేసుకునే అవకాశాలున్నాయి. వ్యవసాయ కార్మికులకు సంబంధించి అటువంటి యంత్రాంగం లేదు. ఈవద్ద బిడివోలకు అధికారం ఇచ్చామని ఉన్నాడు. బిడివోలు ఎవరు అజమాయిషీలో ఉంటారు? గ్రామీణ ప్రాంతంలోని కూస్వాములు, సర్పంచులు, అధికారవర్గాల నుంచి వారు వస్తారు. పంచాయతీ సమితుల అధ్యక్షుల స్థాయికి సంబంధించి వారు వస్తారు. వారు వ్యవసాయ కార్మికులకు సహాయం చేస్తారు అనుకుంటే పొరపాటు. బిడివోలకు అధికారం ఇచ్చినందువల్ల వ్యవసాయ కార్మిక వర్గానికి లాభం చేకూరదు. 40 శాతం వరకు ఉండే ఈ కార్మికుల వండేమం చూడాలంటే తాలూకాకు ఒక ఇన్స్పెక్టరును వేస్తే తప్ప వారి సమస్యలు పరిష్కారం కావని మా అభిప్రాయం. పశ్చిమ బెంగాలులో తాలూకాకు ఒక లేబరు ఇన్స్పెక్టరును వేయడానికి నిర్ణయం తీసుకున్నారు. కేరళ ప్రభుత్వం కూడా అటువంటి నిర్ణయమే తీసుకున్నారు. ప్రధానమంత్రి ప్రకటించిన 20 సూత్రాల ఆర్థిక కార్యక్రమంలో కూడా ప్రధాన భాగం వ్యవసాయ కార్మిక రంగానికి సంబంధించి ఉంది. వీటిని సక్రమంగా అమలుచేసి గ్రామీణ ప్రాంతంలో విప్లవాత్మకమైన మార్పులు తేవాలంటే కార్మికుల పరిష్కారానికి యంత్రాంగం సృష్టించే తప్ప వారు హక్కులు పొందే అవకాశం ఉండదు. దానికి పూనుకోవాలని మనవి చేస్తున్నాను. కేరళలో సమగ్రమైన వ్యవసాయ కార్మికుల చట్టం తెచ్చారు. ఇక్కడ కూడా అటువంటి చట్టం తెస్తామని మంత్రిగారు అన్నారు. ఎందుకు ఆలస్యం జరుగుతుందో తెలియదు. వారి పంతేమానికై సమగ్రమైన చట్టం తీసుకురావాలని మనవి చేస్తున్నాను వెట్టి చాకిరీకి సంబంధించి ఆరినెన్ను ఎచ్చింది కాని ఎంతవరకు రద్దు అనవని చూస్తే మన రాష్ట్రంలో ఇంకా వెట్టి చాకిరీ సాగుతున్నదని చెప్పడానికి బీకే ఒక ఉదాహరణ చెబుతాను. అనంతపురం జిల్లాలో గంటాపురం గోపాలు అనే భూస్వామివద్ద బూనిన వల్లపు వెయ్యిరూపాయలు అప్పు తీసుకుంటే రూ. 1600 లకు కాగితం వ్రాయించుకుని అతని తమ్ముడు చిన నల్లప్పను సంవత్సరానికి రూ. 250 లకు జీతం పెట్టుకున్నాడు. అతడు భూస్వామి పెట్టే కష్టాలు భరించలేక పరాగీ అనాడు. అతని సోదరి మల్లక్క అనే ఆమెను సవంబరు 1975లో విని చేసి ఇంటికి వెళ్తుంటే ఇంట్లో పెట్టి కొట్టిన ముఠన చాలా తీవ్రమైన ముఠన. ఇంతకంటే ప్రత్యక్ష నిదర్శనం చెప్పవలసిన అవసరంలేదు. అనేక ప్రతికూలతలు వచ్చింది. ఈ రకంగా వెట్టి చాకిరీ గ్రామీణ ప్రాంతాలలో సాగుతున్నా ఉంది. గత 25-30 సంవత్సరాలుగా గ్రామాలలో వెట్టి ఉంటూనే ఉంది. దానిని రూపుమాపడానికి అవసరమైన యంత్రాంగం లేకుండా సాధ్యం కాదు. అందుకు అవసరమైన యంత్రాంగం ఏర్పాటుచేయాలని మనవిచేస్తున్నాను. ఈవద్దకాలంలో 41 సమ్మెలు జరిగాయని 4 లాకొట్లు జరిగాయని, 22,178 మంది సమ్మెలో పాల్గొన్నారు. 3,88,831 పని దినాలు నష్టమయ్యాయని

5-40 p. m.

చెప్పారు. ఈనాడు ఎమర్జన్సీ వచ్చింది. దేశంలోని అరాచకశక్తులను, విదేశీ వశెంట్ల దుష్టశక్తులను ఎదుర్కోటానికి కంకణం కట్టుకుని ముందు నిలబడినవారు కార్మికులు. అటువంటి కార్మికవర్గానికి నష్టం కలుగజేయటానికి ఇబ్బందులు పెట్టటానికి ఎమర్జన్సీ వచ్చిన తరువాత కూడా యజమానులు లాకౌట్స్ ప్రకటించడం, లేఆఫ్ లు చేయడం కొనసాగిస్తున్నారు. ఎమర్జన్సీ వుంది కాబట్టి కార్మికులు సమ్మె చేస్తే మీసా క్రింద ఆరెస్తు చేయించి కైల్డ్ లో పెట్టించమ్య అనేకవి పాయింట్ కార్మికవర్గముమీద దాడి చేస్తున్నారు. కాని లాకౌట్స్, లేఆఫ్ లు ప్రకటించే యజమానులను, మీసా క్రింద ప్రభుత్వం ఎందుకూ ఆరెస్తు చేయటంలేదని ఆడుగుతున్నాను. కార్మికులు సమ్మె చేస్తే ఆరెస్తు చేస్తామనే ప్రభుత్వం యజమానుల పట్ల కూడా ఎందుకు ప్రవర్తించడంలేదని ఆడుగుతున్నాను. లాకౌట్లు ప్రకటించే యజమానులపట్ల కూడా ప్రభుత్వం తీవ్ర చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

గ్రామీణ ప్రాంతాలలో రోజువారీ పనిచేసే నీరడి, మక్కురీలులాంటివారు వున్నారు. పశుల్ పట్కూరీలు వారిచేత పెట్టెచాకిరి చేయించుకుంటున్నారు. సెలకు 50, 60 రూపాయల కేతం ఇచ్చి ప్రభుత్వ పనులకు ఉపయోగించుకోవాలని చెబితే వారిని తమ స్వంత పనులకు, ఇంటి పనులకు 24 గంటలు ఉపయోగించుకుంటున్నారు. వారు ఏ పని చెబితే ఆ పని చేయాలి. వారు చేయకపోతే జీతాలు ఇవ్వని సంఘటనలు కూడా వున్నాయి. ప్రభుత్వ రృద్ధికి తీసుకువచ్చినా అధికారులు సరైన చర్యలు తీసుకోవడం లేదు. ఇక మరొకటిగా పెట్టెచాకిరిని పూర్తిగా రద్దుచేయాలని. దానిని అమలుచేయని అధికారులపై చర్యలు తీసుకోవాల్సి మనవిచేస్తున్నాను. ఎన్. యమ్. ఆర్. కార్మికుల పనులపై వుండే టెక్స్ రాష్ట్రంలో తియ్యచ్చక్తి కాఖలో పదివేలమంది ఎన్. ఎం. ఆర్. కార్మికులు పోతే వున్నారు. వీరు పది సంవత్సరాలకుపైగా పనిచేస్తున్నారు. అలాగే వి. డబ్లియూ.డి.లో వున్నారు. ఇంకా అనేక కాఖలో పది సంవత్సరాలకుపైగా పనిచేస్తున్న ఎన్. ఎం. ఆర్. కార్మికులు పేలమంది వున్నారు. వారిని ఇప్పటికీ ఎన్. ఎం. ఆర్. కార్మికులుగానే పరిగణిస్తున్నాడు. గత కానవనక సమావేశంలో ఎన్. ఎం. ఆర్. వర్గంపై రద్దుచేస్తామని మంత్రీగారు హామీ ఇచ్చారు కాని ఇంకా తీవ్రంగా రద్దు చేయలేదు. క్రైలంబద్ధ పనిచేస్తున్న కార్మికులను సెలవాకి జీతాలు ఇచ్చేసరికాకాడ్ కార్మికులుగా ప్రకటించే అన్ని పోకర్కాలు కలుగజేస్తామని మంత్రీగారు ఊంగిరెంచారు కాని ఇంకావరకూ ఎలాంటి ఉత్తరువు ఇవ్వలేదు. మరొక పోకర్కాలు ఇప్పటివరకూ అందటంలేదు. కార్మికులకు లాభం కలగాలంటే ఎన్. ఎం. ఆర్. మ. రద్దుచేసి వారిని పర్మనెంట్ చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను. జలం వల్ల ప్రభుత్వానికి రెండు మూడు కోట్లు ఖర్చు అయితే కావచ్చు. కాని వారు తప్ప క్రమంలో ప్రభుత్వానికి కలిగించే లాభంలో వారికి ఇచ్చేది పది పర్సంటుభూడా వుండదు. కనుక ప్రభుత్వం ఇప్పటికైనా వెంటనే ఎన్. ఎం. ఆర్. వర్గంపై రద్దుచేసి నాటికి పర్మనెంట్ చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

ఇక నిరుద్యోగ సమస్య వుంది. మన రాష్ట్రంలో రిజర్వు చేసుకున్న నెరు ద్యోగము 8,11,246 మంది వున్నారు. ఎంప్లాయిమెంట్ ఎక్స్‌చేంజి అఫీసులో

చేరు రిజిష్టరు చేసుకోనివారు లబ్ధిలో వుంటారు. వారికి ఉద్యోగ సౌకర్యాలు కల్పించకపోతే రాష్ట్రాన్ని తీవ్ర పరిస్థితిని ఎదుర్కోనలసివుంటుంది. అనేక రాష్ట్రాల్లో వస్తున్న ఆందోళనలను మనం చూస్తున్నాము. నిరుద్యోగులుగా వున్న యువకులను ఏ ఆరాచకశక్తులయినా తమ ప్యార్థానికి ఉపయోగించుకోవచ్చును. అలాంటి సంఘటనలు కూడా మనం చూశాము. మనం రెండు ఆందోళనలను ఎదుర్కొన్నాము. నిరుద్యోగ సమస్య పరిష్కరించాలంటే రాష్ట్రాన్ని పారిశ్రామికంగా అభివృద్ధి చెయ్యాలి. విశాఖ ఉక్కు ఫ్యాక్టరీని త్వరగా సాధించాలి. ఇంకా చట్టదాలో, గ్రామీణ ప్రాంతాలలో పెక్కు పరిశ్రమలు వెలకొల్పాలి. అప్పుడే నిరుద్యోగ సమస్యను పరిష్కరించగలుగుతాము. అందుకు తగిన ప్రయత్నాలు చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను. అమాలిలు, ముతాకార్మికులు 20 వేల మంది 20 జిల్లాలనుండి ఉక్కుడకు వచ్చి ముఖ్యమంత్రిగారికి, కార్మిక మంత్రిగారికి తమ కోర్కెను తెలుపుతున్నారు. వారికి సంబంధించి ఇంతవరకు ఎలాంటి చట్టమూ లేదు. వారు 24 గంటలూ బండచాకిరి చేస్తున్నారు. వీపులపై బస్తాలు మోసి మోసి వారి నడుములు పంగిపోయాయి. వారికి బస్తాకు పడినై సరి కంటే ఎక్కువ ఇవ్వడం లేదు. అమాలిలకు, ముతాకార్మికులకు మేలు కలుగజేయటానికి అవసరమైన చట్టం తీసుకువచ్చి వారికి వేతనాలు నిర్ణయించాలని కోరుతున్నాము. కార్మికులకు ఉచిత వ్యాయ సహాయం అందజేస్తున్నామని చెప్పారు. ఎంతవరకీ అలాంటి సహాయం అందజేచారో మంత్రిగారు తమ పోటులో తెల్పలేదు. ఇప్పటికీ ఎంతమంది వ్యాయ సహాయం కావాలని కోరారో, ఎంతమందికి సహాయం అందజేచారో, ఎంత డబ్బు ఖర్చయిందో మంత్రిగారు చెప్పాలని కోరుతున్నాము. కాళ్ళకులకు మేలు కలుగజేయలేపోతే ఈ కాలపట్ల కార్మికులకు వ్యక్తం పోతుంది. వారు అనంతపురి వరకే ఆందోళన చేసే పరిస్థితులు కూడ రావచ్చు. అటువంటివాటికి అవకాశం కల్పించకుండా కార్మికులకు రక్షణ కల్పించే కాళిగ దీనిని రూపొందించాలని మనవి చేస్తున్నాను, మన రాష్ట్రంలో కొన్ని వేలమంది చేనేత కార్మికులు వున్నాడు. వ్యవసాయ కార్మికుల తరువాత ఎక్కువ సంఖ్యలో వున్నది చేనేత కార్మికులే. వారు చాలా ఇబ్బందులకు గురి అవుతున్నారు. వారు నేపే బట్టకు మార్కెటులో గిరాకి లేదు. చేనేత సహకార సంఘాలు డబ్బు తినేవి వీరిని నాశనం చేస్తున్నారు. మార్కెట్ వీలర్స్ మండి వీరికి విముక్తి కలుగజేయాలి. తేగవులుగారు యువకులు. వీళ్ళు చేనేత కార్మికుల సమస్యలను పరిష్కరించటానికి శ్రద్ధ తీసుకుంటారని ఆశిస్తున్నాను.

6-00 p. m.

ఇక, బొగ్గు పరిశ్రమ వుంది. ఇది చాలా పెద్ద పరిశ్రమ. బొగ్గు పరిశ్రమలో మన చేనేత కార్మికులకు భద్రత లేదు. ఈమధ్యన తెల్లంపల్లి బొగ్గుగని ప్రమాదముతో అయిదుగురు కార్మికులు చనిపోయారు. గనులో పనిచేసేవారికి ఊయర్వాధి లాంటి రోగాలు వస్తున్నాయి. అరోగ్య రక్షణ కొరకు ప్రభుత్వం తగిన శ్రద్ధ తీసుకోకపోతే మనకు నష్టం కలుగుతుంది, అందువల్ల బొగ్గుగనులలో అలాంటి ప్రమాదాలు జరగకుండా ఊయర్వాధి లాంటి రోగాలు వ్యాపించడానికి అరోగ్య సౌకర్యాలు కల్పించాలని కోరుతున్నాను. ఇక రిహబిలిటేషన్ కు సంబంధించి జిల్లాశాసనసభలో ఇన్ ఫామ్ సెంటరులో 12 మంది సో అసిస్టింగ్, 12 మంది డ్రైవర్లు మొదలయినవారు 84 మంది యిప్పటివరకు

వనిచేస్తున్నా యింతవరకు వారి సర్కిస్ రెగ్యులరైజ్ కాలేదు. వారికి సర్కిసు కంటివన్ను లేవు. అనాడు పున్నటువంటి రిహాబిలిటేషను ఆఫీసరు వెళ్ళిపోయి వాడు. కొత్త ఆఫీసరు వచ్చిన తరువాత వారిని తీసివేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాడు. పది సంవత్సరాలు అయినా వర్తనె-టు చేయకపోతే వారికి ప్రభుత్వం నుండి రావలసిన సౌకర్యాలు రావడానికి కష్టంగా వుంటుంది. వారిని రెగ్యులరైజ్ చేయాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

టి. అంజయ్య :—అధ్యక్షా, లేబరు డిమాండుమీద మాట్లాడుతూ చాలా మంది పథ్యులు చాలా సూచనలు చేశారు, సలహాలు యిచ్చారు. కొంతమంది లేబరు డిపార్టుమెంటు విషయం, ఎంప్లాయిమెంటు ఎక్స్‌చేంజీల విషయం మదిచి మాటలు చెప్పినందుకు ఎంతో సంతోషిస్తున్నాను. యీనాడు, లేబర్ సమస్యలు చాలా పున్నవి, లేబరు యిబ్బందులు చూడడానికి తగిన మిషనరీ అవసరం. యిండస్ట్రీయల్ పీస్ మెయింటేన్ చేయాలంటే తగినంత ప్లాన్ వుండాలి. లేకపోతే మనకు పున్న చట్టాలలో మార్పులు తీసుకురావాలి. ఒకటి గర్వంగా చెప్పవచ్చు. మన రాష్ట్రములో ఎన్నో విధాలుగా ప్లాన్డ్ గా డెవలప్ చేసుకుంటున్నాం. లేబరు అన్ రెస్టు లేకుండా యిండస్ట్రీయల్స్ ను ఏర్పాటు చేసుకున్నామనేది ముఖ్యమైన విషయం. మన ప్రభుత్వం సిక్ మిల్స్ ను తీసుకున్నది. సంతోషించతగ్గ విషయం. మొన్న మొన్న కృషి యింటినిరింగును, సప్లార్ యిండస్ట్రీని ప్రభుత్వం తీసుకున్నది. ముఖ్యమంత్రిగారు గట్టి చర్యలు తీసుకుంటున్నారు. అసెంబ్లీయిమెంటు ప్రాజెం చాలా ముఖ్యమైనది. ముఖ్యమంత్రిగారు మొన్న మంగారాం ఫ్యాక్టరీని విజిట్ చేసినప్పుడు గట్టిగా చెప్పారు, వన్ మంథ్ లో ఆ ఫ్యాక్టరీని నడుపాలి లేకపోతే ప్రాసిక్యూట్ చేస్తాము. మీసా క్రింద పెడతామని చెప్పడం జరిగింది. అందువల్ల అది వదిలే అవకాశాలు పున్నవి. ఉపా ఫ్యాక్టరీ లాకౌట్ చేసినప్పుడు మీసా క్రింద చర్య తీసుకుంటున్నామని వారు కనిపెట్టి జగత్ రాం శర్మ రాం ఆ ఫ్యాక్టరీని ఓపెన్ చేశారు. ల్యాండు లేబరు ముఖ్యమైనవి, ప్రొడక్షన్ ల్యాండు నుండి వస్తుంది. ల్యాండు లేనిదే ప్రొడక్షన్ లేదు, యినుము గాని రాగి గాని కాట్స్ గాని దేనిగురించి అయినా మనకు పున్న రిసోర్సెస్ ను పెంచుకుంటున్నాం. ఆంగ్ల ప్రదేశ్ లో అన్నివిధాల రిసోర్సెస్ పున్నవి. అవి అన్ని లాప్ చేస్తేనేగాని అసెంబ్లీయిమెంటు ప్రాజెం సాల్వ్ గాదు. కేవలం ఎంప్లాయిమెంట్ ఎక్స్‌చేంజీలలో రిజిస్టరు చేస్తే పుడ్యోగాలు వస్తాయని నమ్మేవాడిని గాదు. ఎక్కడయినా వెక్స్ మిన్ ఉంటే అవి పంపిస్తాయి. వాటిలో ఎం ఎల్ ఏ లను యిద్దరు డ్రెడ్ యూనియన్ నాయకులను యూత్ మెంబర్స్ ను వేళాము. చాలామంది ఏమీ చెప్పారంటే కలెక్టరును చై ర్మెన్ గా వేశారు, కలెక్టరు విడిగా వుంటాడు అన్నారు. అయితే ప్రతి మూడు నెలలకు రిపోర్టు యివ్వాలని చెప్పాము. యిప్పుడు రిపోర్టు వచ్చింది. ఎం ఎల్ ఏ వన్ పున్నారు. వాటిలో ఎవరైతే ఆఫీసరు తప్పచేశాడని తెలివితే తప్పు కుండా చర్యలు తీసుకుంటామని హామీ యిస్తున్నాను. ఇక ఎంప్లాయిమెంటు ఎక్స్‌చేంజీలలో వెక్స్ మిన్ వుంటున్నాయి. ఫిల్స్ చేయాలమనుషేవరకు ఏక్ వార్ అవుతుందని చెప్పారు. నిజమే, లేబరు మినిస్టర్స్ కౌన్సిల్స్ లో కూడా యీ విషయం గురించి చెప్పాము. ఏక్ ను పెంచాలని చెప్పడం జరిగింది. ఏక్ వార్

అనే లిమిటేషను తీసివేస్తే బాగుంటుంది. అది నా వర్కనెట్ అభిప్రాయం. మన దేశములోనే ఏజ్ అనేది వుంది. సోషలిస్టు దేశాలలో గాని కేమిటలిస్టు దేశాల్లో గాని ఏజ్ అనేది ఏమీ లేదు. 40, 45 ఏండ్లు వున్నా ఎంప్లాయిమెంటులోకి తీసుకుంటారు. యిక్కడ దుర్దృష్టవశాత్తు ఏజ్ అనేది వుంది. హెచ్ ఎం టీలో అయితే 18 సంవత్సరాలే వుండాలి అంటున్నారు. అది సేవీ, డిఫెన్స్ ఆర్గనైజేషనుగావుంది. ప్రద్యోగాల గురించి యిబ్బందులు వున్నవి. ఒక కేండిడేట్ ఏజ్ ఏజ్ చార్జ్ అయిన తరువాత విరుత్తాస్థానం వస్తుంది. ఏజ్ అయిపోయింది, ఏమీ చేయాలి అంటారు. యీ విషయములో డిపార్టుమెంటువారు సెక్రటరీ, డైరెక్టర్లు మాట్లాడుతున్నారు, దాని విషయం ఆలోచన చేస్తున్నారు. తప్పకుండా ఏజ్ అనేది తీసివేస్తామా అనే సంగతి ఆలోచించాలని నోట్ వ్రాసి వంపించాను. కొలువుకు సంబంధించి ఏజ్ అనేది వుంది. డిపార్టుమెంటు వ్రాసినా వల్లిక్ స్కెల్లరు వారు ఉపసాహదం లేదు. వర్సిక్యులర్ క్వాలిఫికేషన్లు, వర్సిక్యులర్ ఏజ్ కావా లని చెబుతారు. ఆల్ యిండియా ఎంప్లాయిమెంటు ఎక్స్చేంజి కమిటీలో డైరెక్టర్లువారు మాట్లాడి ఏజ్ను 30 ఏండ్లవరకు పెంచాలన్నారు. 32 ఏండ్లవరకు పెంచాలని చెప్పాం. దీనిగురించి అవసరముంటే నా తరపున తీసుకున్న యాజ్ నును తరువాత మెంబర్లుకు చెబుతాను. యిక ఫోటో సిస్టం యొందుకు యింటర్డ్యూట్ చేశారన్నారు. ఒక కేండిడేట్ అన్ని జిల్లాల్లో రిజిస్ట్రేషన్ చేపాడు. ఎంప్లాయిమెంట్ ఎక్స్చేంజి అనేది సిక్స్ పాయింట్ ఫార్ములా గాను, భారతదేశములో వున్న ఏ కేండిడేట్ అయినా యిక్కడికి ట్రాన్స్ ఫర్ చేసుకో ఫుచ్చు. ఎంప్లాయిమెంటు ఎక్స్చేంజి యాక్టు సెంట్రల్ యాక్టు. ఆ యాక్టులో యీ అప్రకౌలున్నవి. ఎక్కడో ప్రద్యోగాలు చేస్తూ కూడా రిజిస్ట్రు చేసుకునేవారున్నారు. అండ్రికని ఫోటో సిస్టం నెట్టాం. ఫలానా కేండిడేట్ యీయన్ నేనా కాదా అనేది తెలుసుకోడానికి ఫోటో సిస్టం పెట్టాము.

6-10 p. m.

ఇప్పుడు ఎంప్లాయిమెంట్ ఎక్స్చేంజ్ లో రెన్యూవల్ రీ సెలెక్షన్ ఒకసారి చేసుకోవాలని చెప్పాము, దానిని కూడా యిప్పుడు పెంచి ఒక సంవత్సరంలోపల యీ రెన్యూవల్ చేసుకోడానికి కొంత ఆలోచన కూడా చేస్తున్నాము. దానిని గురించి కాండిడేట్స్ కు యిబ్బంది లేకుండా చూడాలని ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. ఈ సమస్యను వచ్చిన తరువాత వల్లిక్ సెక్టరులో, ప్రయవేటు సెక్టరులో యీ సంవత్సరం లోపల కనీసం 85000 మందికి ఉద్యోగాలు కల్పించాము. ఇవి ఎప్రెంటిస్ కాక 40000 మంది దాకా ఉద్యోగాలు వచ్చాయి. మరల ఈ ఎప్రెంటిస్ స్కీములో చాలామందికి ఏప్రియల్ లో ఉద్యోగాలు వచ్చే అవకాశాలు కలుగ చేస్తున్నాము. కొంత ఈ జాబ్ డెవలప్ మెంట్ ఆఫీసర్స్ ను పెట్టాడని చెప్పారు. ఈ జాబ్ డెవలప్ మెంట్ ఆఫీసర్స్ ఫాకరి ఫ్యాక్టరీకి వెళ్లిన తర్వాత ఏ ఫ్యాక్టరీలో యెన్టీర్ అవున్ ఉన్నది యే ఫ్యాక్టరీలో ఎప్రెంటిస్ మనకు వనికి వస్తున్నది తెలుసుకోవచ్చు. కాదు గురించి చెప్పాడు. నిజంగా మా డిపార్టుమెంటు వచ్చినవి రెరైజ్ చేశాం. అందులో ఒక కారు కొత్తగూడెంకు యిచ్చాము, రెరైజ్ వదిలినాగోకు వంపించేది ఉంది. కాని మన ప్రారాధాదు సిటీలో కారేలేదు. మన ప్రారాధాదు సేవీ కాదు. లేని లేజిట్ డిపార్టుమెంటు అయింది. ఇప్పుడే

ఎంప్లాయిమెంట్ ఏక్స్‌చేంజ్ అఫీసర్స్‌కు కాని పీరిడ్ కార్గే లేవు. అందువల్ల మీరు ఎక్కడికయినా వెళ్లాలంటే పోవాలంటే జన్యులలో వెళ్లాలి. ఆ యజమానులు అప్పుడప్పుడు కార్గో పోకారని వారు చెబుతూనే ఉన్నారు. ఈ డిపార్టుమెంటుకు యిటువంటి యిబ్బంది ఉంది. ట్రాన్స్‌పోర్ట్ సౌకర్యం లేనిదే యే డిపార్టుమెంటుకు కూడా నడవదు. డెప్యూటీ కమిషనర్ కు, ఎంప్లాయిమెంట్ అఫీసర్స్‌కు కార్లు లేకపోవడంవల్ల వారు యెక్కడై నా ఫ్యాక్టరీలోవల పోవాలంటే అక్కడ ఉన్న చాకిదారే స్టాప్ చేస్తారు. కారు ఉన్నవాళ్ళే లోపలికి పోనిస్తారు. అందు వల్ల మా అఫీసర్స్ చాలా బాధపడుతున్నారు. ఇక్కడున్న కారు క్రైజ్‌గాకు పంపించిన తర్వాత ప్రైదరాబాదులో కారు లేకుండా పోయింది. అయితే అప్పుడప్పుడు సైవాన్స్ సెక్రటరీతో డీని గురించి మాట్లాడుతూనే ఉన్నాము. మేము యిన్ని విధాల ఆదాయాన్ని పెంచినా కానీ వారు ఒక పాలీస్ డెసిషన్ తీసు కున్నామని చెప్పినారు. తర్వాత ముఖ్యమంత్రిగారితో చర్చించవలసిన అవసరం ఉంది. ఈ కార్లు లబ్ధిగా ఉపయోగించడం కోసం కాదు. ఎవరై నా అఫీసర్స్ యీ కార్స్ లబ్ధిగా ఉపయోగించినప్పుడు వీటిని స్టాప్ చేయవచ్చును. కాని ఇది అవసరం ఉన్నప్పుడు యివి తప్పకుండా కావాలి. ఇప్పుడు క్రిరాములుగారి ఫ్యాక్టరీలో యాక్సిడెంట్ అయిందని చెప్పారు. అక్కడ పెద్ద యాక్సిడెంట్ అయింది. నేను కూడా యీ రిపోర్టు అప్పుడే చూచాను. అక్కడ చాలా సీరియస్ యాక్సిడెంట్ జరిగింది. ఆ యాక్సిడెంట్ అయిన ఫ్యాక్టరీకి డిప్యూటీ కమిషనర్, ఆ రీజినర్ ఎంప్లాయిమెంట్ అఫీసర్ కు పోవడానికి కారు లేకుండా పోయింది. అందువల్ల అప్పుడప్పుడు మా డిపార్టుమెంటు సెక్రటరీగారికి మరల సైవాన్స్ సెక్రటరీగారితో మాట్లాడి యీ ట్రాన్స్‌పోర్ట్ సౌకర్యాలు చూడమని చెప్పారు. చూస్తానని చెప్పారు. ఇప్పుడు లేబర్ కోర్టు పెంచుకున్నాము. ఇంకా వైజాగ్‌లో కొన్ని లేబర్ కోర్టు పెట్టాని కూడా చెప్పాము. మన జంప్రజెక్ట్ లోవలనే అందరికి అన్ని యూడస్టీగ్స్ వైజాగ్ యెడో లక్షల వేజ్స్ పెంచామని చెబుతున్నారు. కాని కోట్ల కొలది వేజ్స్ పెరిగాయి వా తక్కులను బట్టి ఒక సంవత్సరం లోవల 30 కోట్ల దాకా పెంచాము. ఇప్పుడు సుగర్ యిండస్ట్రీస్, జ్యూట్ యిండస్ట్రీస్ కు మన ప్లేట్‌లో వేజ్స్ పెరిగినట్లుగా యెస్టేట్‌లోను పెరగలేదు. ఈ విధంగా అన్ని విధాల వేజ్స్ పెంచుకుంటూ వచ్చాము. కాడిచేమర్స్, రోడ్ వర్కర్స్, మైకావర్కర్స్ వేజ్స్ పెంచకుండా వచ్చాము, అగ్రికల్చర్ లేబర్ కు పెంచిన వేజ్స్ చాలా తక్కువని చెప్పారు. దీర్ఘి వేజ్స్ ప్లేట్‌లో పోల్చి చూస్తే యేమీ తక్కువలేదు. కానీ యిది మినిమమ్ వేజ్స్. మెగ్నిమమ్ వేజ్స్ యెంతయినా యివ్వవచ్చును, కాని మేము 30 వర్షంలు మాత్రమే పెంచాము. 1974, 1975 సంవత్సరములో కూడా పెంచాము. మరల 1976 సంవత్సరం ఫిబ్రవరి లోవల కూడా వీటిని పెంచుకుంటూ వస్తున్నాము. అందుగురించి యిప్పుడు యెచైన వేజ్స్ పెంచినప్పుడు కూడా మన ప్లేట్‌లోకి కాస్ట్‌లోవల కాస్ట్ ఆఫ్ యిండెక్స్ ధర చాలా పడిపోతుంది ఆ విషయం అందరికీ తెలిసినదే. అందువల్లనే అక్కడ సామాన్య రైతులకు కొన్ని కిజియన్స్ లోవల దీని యింప్లిమెంటేషన్ నడవడం లేదు. అక్కడ కూడా చేయాలని బిడ. టీవీ మేము అడివనల్ ఇన్ఫ్లెక్షన్ గా మేము చేసుకున్నాము. వారు ఆ పని

చేయడంలేదని అన్నారు. మా దగ్గర 4 లక్షలమంది ఆఫీసర్స్ ఉన్నారు. ఇంక మంది ఉన్నప్పుడు యింకా ఆఫీసర్స్ను పెంచుకోవలసిన అవసరం ఉండదు. ఈ బి.డి.ఓన్ దీనిని యింప్లిమెంట్ చేయకపోతే వారు ఉద్యోగాలు పెట్టుకొని లాభం యేమిటి? అందువల్ల యీ బి.డి.ఓన్ ను ఆ పని తప్పనిసరిగా చేయాలని చెబుతున్నాను. అదేవిధంగా ట్రాన్స్ఫర్స్ యిన్ఫెక్టర్స్ కూడా ఉన్నారు. అట్లాగే వారిమీద కూడా యీ చట్టాన్ని తీసుకురావాలని చెబుతున్నాను. ఈ కాడితే వర్స్ లక్షలాదిమంది ఉన్నారు. వారికి కూడా దీనిని యింప్లిమెంట్ చేయాలని చెప్పాను. హెండ్ లూమ్ వీవర్స్ కోఆపరేటివ్ ఇన్స్పెక్టర్స్ కూడా ఇవన్నీ యింప్లిమెంట్ చేయాలని చెప్పాము. అందుగురించి యెక్కడ చూసినా గాని మన రాష్ట్రంలో చాలావరకు వేజ్ పెంచాము. అదీకాక లేబర్ సెక్రటరీ, పంచాయతీ రాజ్ సెక్రటరీ, మా లేబర్ సెక్రటరీగారు మా లేబర్ కమిషన్ వారి యింటర్యూ తీసుకొని అక్కడ ఉన్న లేబర్ లీడర్స్ను విలిపించి యీ అగ్రికల్చర్ మినిస్టర్ వేజ్ యింప్లిమెంటేషన్కు యెన్నోవిధాల ప్రయత్నాలు చేశాము. అదే విధంగా ఐ.టి.ఏ లు గురించి చెప్పారు. నిజంగా ఐ.టి.ఏ లు జాబ్ ఓరియంటెడ్ అని చెబుతున్నారు. అందుగురించి జాబ్ ఓరియంటెడ్ లోపల క్రొత్త విధానం యేదైతే తీసుకుంటే అదే తీసుకోవడానికి బ్రయినింగ్ యివ్వాలని ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. మన రాష్ట్రంలోపల యింకా కొన్ని ఐ.టి.ఏ.లు అవసరం ఉన్నాయి. ప్రకాశం జిల్లా మొత్తంలో కూడా మొన్న వే ఒక క్రొత్త ఐ.టి.ఏ.వి.ఓ.పెన్ చేశాము. అందులో 90 సీట్లు ఉన్నాయి. వీటిని యింకా పెంచాలని ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. ఐ.ఐ.టి. లో యెవరైతే జూబురు ఉన్నారో వారికి కొలుపులు వచ్చే అవకాశాలు చాలా ఉన్నాయి. ఐ.టి.ఐ. అన్నప్పుడు చాలామందికి ఉద్యోగాలు వచ్చే అవకాశాలు ఉన్నాయి. ఐ.టి.ఐ. గురించి చాలామంది చెప్పారు. అదీగాక సేప్టీ మెజర్స్ గురించీకూడా చాలామంది సభ్యులు చెప్పారు. The Management is responsible for not giving proper equipment for the workers.

క్రిమినల్ కన్నా అక్కడ యెక్కువ కనిపిస్తున్నది. అందు గురించే లేబర్ సెక్రటరీగారు యే వర్కర్స్కి అయితే సేప్టీ లేకుండా తక్కువ జీతాలు యిచ్చి వారిని అన్ బ్రయిన్లుగా తీసుకుంటున్నారో. యెక్కడయితే వారికి ఎక్స్ ప్లిట్ మెంట్ సరిగా ప్రావైడ్ చేయడం లేదో వాటి గురించి చూడాలని గట్టిగా చెప్పారు. అందువల్లనే ఫ్యాక్టరీ ఎడ్యుయిజర్ కాన్సిల్ ఒకటి కాన్సిల్ట్యాంట్ చేశాము. ఫ్యాక్టరీ ఎడ్యుయిజర్ కాన్సిల్ కు కూడా తప్పకుండా సేప్టీ మెజర్స్ యిచ్చి, అన్ని విధాలా చేయాలని ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. ఎక్కడయితే మేనేజ్మెంట్స్లో సేఫ్టీ మెంట్ లేదో అక్కడకూడా ప్రాసిక్యూషన్ చేయాలని మన సెక్రటరీగారు గట్టిగా చెప్పారు. అక్కడ ఉన్న ఫ్యాక్టరీ యిన్స్పెక్టరునికూడా అన్ని విధాలా అనుకూలముగా వాలించెప్పాము. అందుచేత యీ సేప్టీ మెజర్ అనేది చాలా ముఖ్యం. Machinery is not important but life is more important. ఉద్యోగిగా ఉంటుంది. అక్కడ అయిల్ డిగ్రీ పని అన్ని విధాలా పూర్తిగా చేయాలని మనవి. యే విధంగా పనిచేస్తారు? ఆ గేట్ లో పనిచేసేవారు కాన్సిల్ట్యాంట్

ఆ కెమికల్స్ లో పనిచేసేవారు కాని కార్మికులు అన్నివిధాలా సేప్టిగా ఉండా లనే మేనేజ్ మెంట్ కు చెప్పాము. మేనేజ్ మెంట్ కూడా అన్నివిధాలా వారు సెమినార్లు కండక్ట్ చేస్తున్నారు. వారుకూడా దీనికి ప్రాముఖ్యం ఉందని చెబు తున్నారు. అందు గురించి కొన్ని యాక్సిడెంట్స్ విషయం కూడా చెప్పినారు. వజీర్ నుల్లాను లోపల కొన్ని యాక్సిడెంట్స్ అయిన మాట నిజమే. దీనిని రి ఆర్డర్ చేసి ఎంక్వయిరీ చేయాలని చెప్పాము. సిమ్మెంటు విషయంలో కూడా వారు చెప్పారు, ఇంకా కొంత రికార్డుకూడా తెప్పించుకుంటున్నాము, అందు కొరకే సేఫ్టి గురించి యెదైనా కాని తప్పకుండా యాథమ తీసుకుంటాము. ఇండస్ట్రీస్ హావుసింగ్, కాని కేంటీన్ లోపల సత్స్వైక్స్ మీల్స్ గాని అవన్నీ తప్ప కుండా రావాలని ప్రయత్నాలు చేస్తున్నాము. ఒక్కొక్క కార్మికునికి మెషిన్ మీద పనిచేయడానికి యీ సత్స్వైక్స్ ఫుడ్ కాని, డ్రెస్ లో ఫుడ్ కాని యెంతయిస్తే వారి లోపల యెన్ని కేలరీస్ శక్తి ఉంటుంది యివన్నీ చూస్తున్నాము. ఆరోగ్య కాళామాత్యులుగారు మేము కలసి వారికి కంప్లీట్ మెడికల్ చెక్స్ చేయాలని యిటువంటి ప్రయత్నాలన్నీ చేస్తున్నాము. లే ఆఫ్ రిట్రైన్ మెంట్ విక్టిమై జేషను ఒకటి అది అప్పడప్పుడు కనిపిస్తూ ఉంది. అదిగాక దానిని గురించి కొందరు కార్మికులు తొందరపడి ఫేరార్లు, స్క్రియిక్లు చేయడంవల్ల యివన్నీ బాధపడుతున్నాము. లేబర్ లీడర్లుకు మీకేమైనా కష్టాలుంటే రండి ముఖ్యమంత్రిగారు కూడా పెద్ద పెద్ద సమస్యల లోపల వారు కోర్కొని చేసుకొని, యివన్నీ వారి సహకారంతో యజమానులను కూర్చోబెట్టి సాల్వే కావాలని మేము గట్టిగా చెప్పాము. రాజమండ్రి పేపరుమిల్స్ ఆ యజమాను లను పిలిపించి వారికి అన్నివిధాల చెబుతున్నాము. అందుగురించి 6-20 p, m. యిండస్ట్రీయల్ అన్ రెస్టు లేకుండా చేయాలని ప్రయత్నాలు చేస్తు న్నాము. యజమానులు—కాపిటలిస్ట్స్ అండ్ యిండస్ట్రీయల్ స్ట్రీ అని రెండు విధాలు. కాపిటలిస్టు అంటే కేవలం లాభాలు రావాలని చాలామంది ప్రయ త్నాలు చేస్తూ ఉంటారు. యిండస్ట్రీయలిస్టు అంటే యిండస్ట్రీస్ ఎక్స్ ప్లెక్షన్ కావాలి. పేర్ హోల్డిర్స్ కు డబ్బు యివ్వాలి కార్మికులు మంచిగా ఉండాలి అనే వర్గతీలో కొంతమంది యిండస్ట్రీయలిస్టు ఉంటారు. దానికి నేను ఎంతో పంతోపిస్తాను. కొంత మంది ఉన్నారు. వారికి లాభాలు రావాలి. వేస్టి అవ సరం లేదు. ఇట్లు కూడా అవసరం లేదు. అందుగురించి ఆ యజమానులకు చెప్పాము, డబ్బు సమస్య కాదు. కార్మికులు కష్టపడుతున్నారు ప్రొడక్షన్ ఎక్కువ చేస్తున్నారు, అన్ని విధాల ఫాక్టరీకూడ డిప్లీస్ గా ఉండి యిండస్ట్రీ యల్ పీస్ ఉంటుంది, అనేక కమిటీలు వేళాము. అప్రెంటిస్ బాడి వేళారు. లేబర్ అడ్డయిజరి బాడి వేళాము. అన్ని కమిటీలు ఫంక్షన్ చేస్తున్నవి. ఇంప్లీ మెంటేషన్, ఎవాల్యుయేషన్ కమిటీ చేస్తున్నాము. అంధ్రప్రదేశ్ లో హమా రీస్ చట్టం కూడా ముఖ్యమంత్రిగారు, కాలినెట్ ఒప్పుకున్నది. అతి తొందరలో ఆ యాక్ట్ రాబోతున్నది. అది యింపార్మెంట్ అని ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు. కార్మికుల గురించి అంధ్రప్రదేశ్ లో వారి సహకారం, వారి సహాయంతో ఏ విధంగానైనా ఫాక్టరీలు బండ్ కాకుండా, యిండస్ట్రీయల్ డివలప్ మెంట్ పోల్స్

చేసేటందుకు కోర్టులకు రిఫర్ చేసేటందుకు లేకుండా ఎడ్వ్యుడికేషన్ కు ఎన్నో కేసులు రిఫర్ చేస్తున్నాము. కార్మికులకు న్యాయం కావాలి. ఎడ్వ్యుడికేషన్ లో కొంత ఆలస్యం అవుతున్నది. ఆలస్యం కాకుండా మెషినరీ ఎక్కువ చేయాలని, కంపెనీ ఆర్బి ప్రైవేట్ చేయాలని అనుకుంటున్నాము. ఈ నాడు హిస్టారికల్ రిజల్యూషన్. హాన్ లో సీక్రెట్ బాలెట్ వద్దతి అందరూ ఒప్పుకొన్నారు. సీక్రెట్ బాలెట్ వద్దతి తప్పకుండా ఒప్పుకుంటామని ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు: యునా సిమన్ గా రిజల్యూషను పాస్ చేశాము. కార్మిక నాయకులను బోర్డు ఆఫ్ డైరెక్టర్ గా చేశాము. సీక్రెట్ బాలెట్ లో పల కూడా ఆవుట్ నైడర్స్ గాని, యిన్ నైడర్స్ గాని వారియొక్క నాయకత్వం వారే ఎన్నుకొనాలనే వద్దతి ఒక బిల్లు పెట్టాము. అతి తొందరలో కేంద్ర ప్రభుత్వం కూడా ఆమోదిస్తుందని ఆశిస్తున్నాను. అగ్రికల్చరల్ లేబర్ గురించి వేరే వర్కర్స్ గురించి వేర్వేరుగాని, సౌకర్యాల గురించిగాని ప్రభుత్వం చేస్తుందని హామీ ఇస్తున్నాను. అన్నీ చేస్తామని కాదు. పెద్ద సమస్య. This is all economical problem. మీరు అన్నీ చెబుతున్నారు గదా అంటారు. నా డిపార్ట్ మెంట్ చెప్పడంలోనే యున్నది. చేపేది ఏమి యున్నది. బంగళాలు కట్టేది యున్నదా? యిరిగేషన్ ప్రాజెక్ట్స్ కట్టేది యున్నదా? క్లయిమేట్ ఫీడ్ చేస్తున్నాము. క్లయిమేట్ ఫీడ్ చేయాలి అన్నప్పుడు సిట్టయేషన్ ఫీడ్ చేయవలసి వస్తుంది. చెబుతున్నారు అంటున్నారు. చెప్పకపోతే ఏమిటి? మా డిపార్ట్ మెంట్ చెప్పేదే గదా? కార్మికులు ఉన్నప్పుడు ఏ విధంగా చేయాలని క్లయిమేట్ ఫీడ్ చేస్తున్నాము. ఫీడ్ చేస్తున్నప్పుడు చాలా మంది నాయకులు, ఏ పార్టీగాని వారందరి సహాకారం తీసుకుంటున్నాము. మన ఆంధ్రప్రదేశ్ లో యిండస్ట్రియల్ పీస్ రాగలదు క్రొత్త యిండస్ట్రియల్ వేజ్ అశకాళాలు ఉన్నాయి. ఐస్ ఎంప్లాయిమెంట్ ప్రాజెక్టు గురించి అన్ని విధాల చేస్తామని హామీ ఇస్తున్నాను. సభ్యులు మాట్లాడినవి అన్నీ నోట్ చేసుకొన్నాను. వారు చెప్పిన సలహాలు తప్పకుండా సేమ చూస్తాను. వారు ఇచ్చిన కట్ మోషన్స్ ఏకీకరణ చేసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

(శ్రీ ఎ. శ్రీరాములు:— నేను చాల విషయాలు చెప్పాను. రెండు ముఖ్యమైన యిన్ సిడెంట్స్ కోట్ చేశాను. సీరియస్ యిన్ సిడెంట్స్ ఒకటి విజయవాడ తోడు, ఒకటి హైదరాబాద్ లోను. ఆ ఎంక్వయిరి రిపోర్టు ఏమి అయింది. ఆ ఎంక్వయిరి ఎందుకు ఆలస్యం అవుతున్నది. ఈ ఆలస్యానికి కారకులు ఎవరు? హైకోర్టు జడ్జిమెంట్ 1972 లో వచ్చినది. డిస్ట్రిక్ట్ యిన్ స్పెక్టర్ ఆఫ్ లేబర్ ప్రమోషన్ గురించి యంతవరకు ఏమీ యాక్షన్ తీసుకోలేదు. ఆ ఫైల్ ఎక్కడ యున్నది. కనీసం ఈ రెండు పాయింట్స్ అయినా క్లారిఫై చేయండి.

(శ్రీ టి. అంజయ్య:— అమ్మి చూడవలసి వస్తుంది. నోట్ చేసుకొన్నాము. ఏ యిన్ సిడెంట్స్ గురించి చెప్పారో వాటికి యింకా యాక్షన్ తీసుకోలేదు. నవంబరులో ఈ యిన్ సిడెంట్స్ అయినవి. కంప్లీట్ రిపోర్టు ఇంకా రాలేదు. వారి ప్రమోషన్స్ గురించి కొన్ని విషయాలు చెప్పారు. అవి కూడా సేమ చూస్తున్నాము. నేను ఇన్ని విషయాలు నోట్ చేసుకొన్నాను. ఇప్పుడు చెప్పే విషయాలు చెప్పి. ఇన్ని కోర్టులలో పెండింగ్ ఉన్నాయి. అవి చూచిస్తాను.

శ్రీ కె. రంగదాస్ :—అధ్యక్షా, పి. డబ్ల్యు. డి. కాంట్రాక్టు లేబర్ గురించి సమాధానం ఇవ్వలేదు. ఐ. టి. ఐ. మూల్స్ ఎక్కువ చేయమని రిక్వెస్టు చేశాము. దానికి సరైన సమాధానం ఇవ్వలేదు. ఆ విషయం చెప్పతారా ?

శ్రీ టి. అంజయ్య :—పి. డబ్ల్యు. డి. లో ఎన్. ఎమ్. ఆర్. అంటారు. దానిని ఎజాలిమ్ చేయాలి అన్నప్పుడు ఒక కోటి రూపాయలు పెంచాల్సి వస్తుంది. కాంట్రాక్టు సిస్టమ్ ఎజాలిమ్ కావాలి ఒక కమిటీ వేశారు. దానికి చైర్మన్ అంజయ్యగారు. కాంట్రాక్టు సిస్టమ్ ఎజాలిమ్ కాకముందు వారికి వచ్చే సౌకర్యాలు ఏమీ ఉంటాయి. లీవ్ ఫెలిటీస్ గాని వేజెస్ గాని, పి. ఎఫ్. గాని, గ్రాంటుయిటి గాని మేము అలోచిస్తున్నాము. ఐ.టి.ఐ. గురించి వారు చెప్పారు ఒక ఐ. టి. ఐ. స్టార్లు చేయాలంటే కోట్ల కొలది రూపాయలు అవసరం అవుతుంది. ఇప్పటి పరిస్థితులలో 50, 60 లక్షల రూపాయలు అవసరం యున్నది. ఫైనాన్స్ డిపార్టుమెంటుతో మాట్లాడుతున్నాము ఐ.టి.ఐ. లు ఎక్కువ వస్తే I will be happy. If I. T. Is. come, it all depends on finances.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :—ఏజ్ ప్రొజెక్టు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం 20 సంవత్సరాలు నిర్ణయించారు. మన రాష్ట్ర అధీనంలో యున్న డిపార్టుమెంట్స్, ఎస్సెస్ ల్లో ఆర్. టి. సి., గవర్నమెంట్ యిచ్చిన డైరెక్షన్ గాని, జి. టి. లు గాని అమలు జరపకుండా 25 ఏళ్లు చాలారంటే వారు సెలక్టు చేయడం లేదు. మన అధీనంలో ఉన్న వాటికి, ఏజ్ రిస్ట్రిక్షన్ తొలగించిన తరువాత 20 ఏళ్లు అని ఆర్. టి. సి. కి డైరెక్షన్ ఇవ్వాలి. ముఖ్యమంత్రిగారు ఉన్నారు. చొక్కా రావుగారు ఉన్నారు. కనీసం గవర్నమెంట్ చెప్పినది అమలు జరపడం కోసం ప్రయత్నం చేయాలి.

శ్రీ కె. వెంగళరావు :—ఎంప్లాయిమెంట్ ఎక్సేజేంట్ గో డేట్ ఆఫ్ రిజిస్ట్రేషన్ నుంచి ఎన్ని సంవత్సరాలు ఆలస్యం అయితే అన్ని సంవత్సరాలు ఇంస్పెక్షన్ కౌంట్ చేయడానికి గవర్నమెంట్ అలోచిస్తున్నది.

కుమారి ఎమ్. కమలమ్మ :—మినిమమ్ వేజెస్ క్రింద గామీలలో అగ్రికల్చర్ లేబర్స్ కు చట్టం పాస్ చేశారు. అది అమలు కావడం లేదు. ఒకరే లేబర్ అఫీసర్ ఉంటున్నారు. వారి కింద 10 మంది యస్సెక్టర్స్ ఉంటున్నారు. గ్రామాలలో అమలు జరగడం లేదు. డెఫెన్స్ ఆఫ్ ఇండియా రూల్స్ క్రింద చేస్తారా ? మునిసిపాలిటీస్ లో మెహతర్స్, డేడీ స్వీపర్ ఉన్నారు. వారు క్లాస్ ఎంప్లాయిస్ క్రింద రావడం లేదు. వారు 15, 20 సంవత్సరాలవంచి పని చేస్తున్నారు. 50 కోట్ల రూపాయలు యంత్రములను ఉద్యోగస్థులకు కాంక్షన్ చేశాము. వారిని కనీసం క్లాస్ 4 ఎంప్లాయిస్ క్రింద బ్రీట్ చేస్తారా ?

శ్రీ కె. వెంగళరావు :—మునిసిపల్ అడ్మినిస్ట్రేషన్ డిమాండ్ అయిపోయింది. అయిపోయిన దానిని గురించి ఆ డిమాండ్ చెప్పతారా ? వచ్చే సంవత్సరం డిమాండ్ లో అడిగితే ఎలా ఉంటుంది.

Mr. Speaker.— The Question is:

To reduce the allotment of Rs. 3,57,55,000 for Labour and Employment by Rs. 100/-

విశాఖపట్నంలో అనేకపరిశ్రమలు వస్తున్నందున ప్రధానంగా స్టీల్ ప్లాంటుకు కావలసిన శ్రేడ్ లు విశాఖపట్నం, ఐ.టి.ఐ. లో లేవందున వై పరిశ్రమలలో శ్రేడ్ లుగా గాజులవాడ దగ్గర కొత్త ఐ.టి.ఐ. ఏర్పాటుకు నిధులు కేటాయించ నందున

To reduce the allotment of Rs. 3,57,55,000 for Labour and Employment by Rs. 100/-

విశాఖపట్నం ఎంప్లాయిమెంటు ఎక్సేంజిలో సీనియారిటీ వున్న కార్మికు జాగ్రత్తగా చూడవలెదన. కొంతమంది జూనియర్లను పంపించి అక్రమాలు చేస్తున్నందున

To reduce the allotment of Rs. 3,57,55,000 for Labour and Employment by Rs. 100/-

For not taking effective action against Managements who illegally declare Lay-offs and closures and not properly tackling for problem of employment.

To reduce the allotment of Rs. 3,57,55,000 for Labour and Employment by Rs. 100/-

ఒక పరిశ్రమకు ఒకే యూనియన్ వుండాలనే చట్టాన్ని ప్రవేశపెట్టినందున లకు, మెజారిటీ యూనియన్ ను రికగ్నిషనుకు రహస్య కాలబ్ ద్వారా అమలు పర్చుటకు పూనుకొనందులకు, వేక్ బోర్డు నిర్ణయాలను ఖచ్చితముగా అమలుపర్చి లకు పూనుకొనందులకు నిరుద్యోగాన్ని సేర్పూలించుటకు తగిన కృషి చేయవలెన లకు కేంద్ర ప్రభుత్వము చేసిన సవరణ చట్టాన్ని రద్దు చేయుటకు సిఫార్సు చేయవలెనందులకు

To reduce the allotment of Rs. 3,57,55,000 for Labour and Employment by Rs. 100/-

నల్లగొండజిల్లా రిగ్సు కార్మికులకు 8 నెలలుగా వేతనాలు, ఇవ్వడం లేదు ఇప్పించవలసిందిగా కార్మిక శాఖను కోరినా తగు చర్య తీసుకోవందున

To reduce the allotment of Rs. 3,57,53,000 for Labour and Employment by Rs. 100/-

రాష్ట్రంలో వ్యవసాయ కార్మికులకు వేతనాలు ప్రకటించినా అర్హత వేతనాలు అమలుజరిపించుటకు శాలూకా స్థాయిలో టేబర్ ఇన్స్పెక్షరును నియమించనందుకు

To reduce the allotment of Rs. 3,57,55,000 for Labour and Employment by Rs. 100/-

కేరళ వలె మన రాష్ట్రంలో వ్యవసాయ కార్మికులకు చట్టం ద్వారా నియమించబడుతున్న

To reduce the allotment of Rs. 3,57,55,000 for Labour and Employment by Rs. 100/-

రాష్ట్రంలో వున్న వేలాది ముఠా కార్మికులు, మాఫీలకు రక్షణ మరియు ఇవి పరిస్థితులు కలిగించనందుకు

To reduce the allotment of Rs. 3,57,55,000 for Labour and Employment by Rs. 100/-

లేఅవుటులు, మూసవేతలలో బెదరించబడుతూవున్న వేలాది పొగాకు కార్మికులకు రక్షణ కల్పించలేనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 3,57,55,000 for Labour and Employment by Rs. 100/-

కనీస వేతనాలు నిరాకరించబడుతూవున్న యన్ యం. ఇర్. కార్మికుల వేతనాలను పునర్నిమించలేని ప్రభుత్వ పాలిసికి నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 3,57,55,000 for Labour and Employment by Rs. 100/-

To criticise the Government for making the Labour and Employment Department serve the interest of the employer class and their agents and not the working people.

To reduce the allotment of Rs. 3,57,55,000 for Labour and Employment by Rs. 100/-

For failure to solve the unemployment problem.

The Cut Motion were negatived.

Mr. Speaker:— The Question is :

To reduce the allotment of Rs. 1,89,56,000 for Relief and Rehabilitation by Rs. 100/-

వికాస కాలూకా చివపాలెం, వెంటూపురం గ్రామాలు అగ్ని ప్రమాదానికి గురై నపుడు స్థానిక అధికారులు కనీస సదుపాయం చేయనందున, ఇండ్లకు ఇచ్చే నష్టపరిహారం అతి తక్కువయినందున

The Cut Motion was negatived.

Mr. Speaker: The question is :

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 3,57,55,000 under Demand No. XXV - Labour and Employment."

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 1,89,56,000 under Demand No. XXXI-Relief and Rehabilitation."

The Motion was adopted. and demands granted.

Mr. Speaker:—The House now stands adjourned till 8-30 a.m. 6-32 p. m. tomorrow.

(The House then adjourned till half past eight of the clock on Saturday, the 13th March 1976.)

APPENDIX

NOTE on the Demand No. XXV for Grants for
Labour and Employment for 1976-77

LABOUR AND EMPLOYMENT FOR 1976-77

I rise to move Demand NO. XXV concerning the "Labour and Employment" amounting to—

Non-Plan	Rs. 3,31,82,000
Plan	Rs. 25,73,000
Total	Rs. 3,57,55,000

I. Labour

Since June 1975 a State of Emergency has been proclaimed in our country to effectively deal with the disruptive forces from within the country. Our Country's economy has to be saved by increasing production and productivity, by maintaining industrial peace and by also increasing employment opportunities.

To achieve the above objects the Labour Department has to play very important role which is more onerous and also delicate. Thanks to the cooperation of Industry and labour in our State, we are able to maintain a tranquil and peaceful Industrial atmosphere.

As a part of the implementation of the 20 point Economic programme Government constituted a Cabinet sub-committee for Industry and labour with Minister for Industry as Chairman. An Apex Body was also set up with the representatives of Employer's and Employees Organisations to look into the problems of Industries and labour in private sector. In pursuance of the 20 Point Economic Programme the State Government have also made an upward revision in the minimum rates of Agricultural Labour:

Members are aware that Intra-union rivalry and inter-union rivalry is a base to the industrial peace, production and productivity. Government are contemplating to amend the Trade Unions Act providing compulsory elections for office Bearers of the Trade Unions by Secret Ballot system to settle intra-union dispute. Similarly, it is also proposed to determine the majority union under the code of discipline by adopting the Secret Ballot in case both Trade Unions agree to do so.

In order to boost up productivity of Labour, Government issued instructions that in very industrial establishment employing 300 or more workers, Shop Floor and Plant Level Councils be set up. These

Councils are expected to discuss only work related problems for promoting productivity and production. As on 1-3-76 Shop Floor/Plant Level Councils have been set up in 19 Public Sectors, undertakings, 7 Cooperative Sector undertakings and in 22 Private Sector undertakings.

The Seven Deputy Commissioners of Labour have been notified as Conciliation Officers of their respective regions. They take up industrial disputes relating to the establishments employing 300 and more workers. The Industrial Relations Officers stationed at various districts have also been notified as Conciliation Officers and they take up the Industrial disputes of individual nature and the demands of the workman of establishments employing less than 300 workers.

Work Stoppages :

There were 41 strikes and 4 lockouts in the State. 3,66,837 Mandays have been lost due to these work stoppages and 22,178 workers were involved in them.

Conciliation :

As a result of the intervention of the Conciliation machinery out of the 634 industrial disputes taken up in conciliation, 253 disputes were settled and Memoranda of settlement under section 12 (3) were recorded. In 381 Industrial Disputes conciliations failed any reports were sent to Government.

Reference:

Government referred 201 Industrial Disputes for adjudication to the Industrial Tribunal/Labour Courts in the State.

Adjudication:

There is one Industrial Tribunal at Hyderabad and 2 Labour Courts, one at Hyderabad and another at Guntur. The Industrial Tribunal and Labour Courts have adjudicated 205 references. State Government have also constituted one Additional Industrial Tribunal at Hyderabad to go into the references of Tobacco Industry and Cooperative Banks.

Mutual Agreement :

As a result of the advice and guidance of the conciliation machinery, 160 Industrial disputes were settled, in mutual discussions of the parties, under section 18(1) of the Industrial Disputes Act.

Legal aid to Workers:

The Government have approved a Legal Aid Scheme which provides for legal assistance to workmen or Union which are unable to pursue or contest their cases for lack of financial means before different courts and authorities appointed under the Payment of Wages

Act, Workmen's Compensation Act and under section 41 of the Shops and Establishments Act etc. According to the Rules approved by the the Govt. Commissioner of Labour has been empowered to provide legal assistance by way of appointment of advocates. He has been authorised to draw the fee for the advocates so appointed by him and disburse it to them. Necessary steps are being taken to implement this scheme in consultation with the Industrial Tribunal and the Labour Course.

TOBACCO COMMISSOIN :

Government have constituted vide G. O. Ms. No. 532, Employment & Social Welfare Department, dated 26-6-1975, a One Man Commission of Inquiry under the Commission of Inquiry Act, 1952, to enquire and report to Government about the various problems of Labour, Mangements, and growers in Tobacco Industry in the State.

PAYMENT OF BONUS ACT. 1965 :

The work of the Commissioner is in progress.

Consequent on the re-organisation of the Labour Department and creation of the posts of Deputy Commissioner of Labour in different regions of the State with effect from 1-11-1974 the implementation of the provisions of the Payment of Bonus Act, 1965 in respect of establishments employing 20 or more workers has been entrusted to Labour enforcement Officers and of the factories coming under 2(i) & 2m(ii) to the industrial Relations officers in the districts under the supervision of the Deputy Commissioners of Labour at the regional level and by the Deputy Commissioner of Labour, Headquarters and Commissioner of Labour at the state level. A good number of establishments employing 10 or more workers and less than 20 workers, are likely to be brought within the purview of the Payment of Bonus Act 1965, when notified as per the payment of Bonus (Amendment) Ordinance, 1975, since the coverage of the Act has been extended to the smaller establishments also.

The Statistical data relating to Payment of Bonus is furnished below :

No. of Manag- gements which have paid Bonus.	No. of Workers Benefited	Total amount paid as Bonus.	No. of prosecu- tions launched.
(1)	(2)	(3)	(4)
1,721	1,46,334	2,13,02,474.26	23
No. of Cases which resulted in conviction.		No. of Cases which were acquitted.	Amount of fines realised,
(5)		(6)	(7)
10		—	1,620.00

LEBOUR WELFARE CENTRES:

There are twelve Labour Welfare Centres functioning in Andhra Pradesh. They provide recreational and educational facilities to the Industrial workers and their families. They are located at Visakhapatnam, Vijayawada, Guntur, Adoni, Nizamabad, Sirpur-kagaznagar and Waragal and four centres at Azamabad, Mushecrabad, Sanathnagar and Seethaphalmandi in twin cities of Hyderabad and Ssecunde-rabad.

It is proposed to open one more Labour Welfare Centre at Rajahmundry with the Cooperation of the Andhra Pradesh Paper Mills Limited, Rajahmundry during this year.

There is a Labour Welfare Advisory Board at the State Level with members drawn from employees organisations to improve the working of Labour Welfare Centres. In January, 1976 the Board met under the Chairmanship of Minister for Labour and considered among others the draft bill of Andhara Pradesh Labour Welfare Fund.

Contract Labour (Abolition & Regulation) Act. 1970 :

The Contract Labour (Regulation & Abolition Act, 1970 aims at regulating the empoloyment of Contract Labour and provides for it abolition in certain circumstances. The Commissioner of labour has framed conditions of service for the contract Labour.

The Deputy Commissioners of Labour are Registering and Licensing authorities for their regions while all the Industrial Relations Officers and Labour Enforcement Officers are inspectors under the Act. The State Government have constituted the Andhra Pradesh State Contract Labour Advisory Board. The Government have referred to the Board for examination and opinion the issue whether the Contract Labour is advisable in certain categories in Cement, Paper and Sugar Industries.

Government have also referres the issues of prohibition of Contract Labour in the following Units to the Board.

Ferro Aloys Corporation Limited, Sreeramnagar, Srikakulam District:

2. Andhra Pradesh Electrical Equipment Corporation, Sanatnagar, Hyderabad.

The Bonded Labour System (Abolition) Ordinance, 1975:

The State Government promulgated Andhra Pradesh Bonded Labour system (Abolition) ordinance, 1975/ Andhra Pradesh Ordinance No. 10 of 1975;

with effect from 28-8-1975 which abolished all kinds of bonded Labour. All debts and obligations under the system were declared as discharged. The Central Government subsequently promulgated the Bonded Labour system (Abolition) Ordinance 1975 (Central Ordinance No. 17 of 1975) with effect from 25-10-1975. This overrides the State ordinance. The Ordinance also abolished the Bonded Labour. The District Magistrates have been empowered to implement the ordinance and it provides for rehabilitation of the freed Bonded Labourers.

Government have issued orders for the sanction of incentive rewards of Rs. 100/- for each of the informant for bringing to light, cases of Bonded Labour. Government are also considering the conferment of the powers of the judicial Magistrate on the Executive Magistrate for the trial of offence under the Act.

WORKMENS COMPENSATION ACT. 11923.

The Workmen's Compensation Act, 1923 aims for payment of Compensation for the injury or death caused to a workman by accident arising out of and in course of employment.

The particulars of deposits by the employers under Workmen's Compensation Act and Payment made to the injured workman or to the dependents of the deceased workman as the case may be during the period from December, 1974 to August, 1975 are furnished. The cases filed and disposed for the period ending 30-11,1975 also are furnished.

Opening Balance as on 1-12-1974.	Deposits during the period,	Total	Disbursements
5,82,350-15	13,91,983,63	12,74,333-78	10,97,644-53

Balance as on 1-9-1975, — 8,76,68,925.

Cases pending as on 1-12-1974	Cases filed	Total	No. of Cases Disposed	Balance as on 1-12-1975
110	334	444	329	115

TRADE UNION ACT 1926 ;

The Trade Unions Act, 1926 and the Andhra Pradesh Trade Unions Regulations, 1927 framed there under to regulate the relations between workman and workman or between employees and employers. The main object of the Act is to encourage formation of unions on healthy lines and to create a medium for negotiations and collective.

bargaining and to give a registered Trade Union a legal and corporate status. 257 Trade Unions have been registered during the period of One year and 127 Trade Unions have been cancelled.

PAYMENT OF WAGES ACT, 1936:

The number of cases filed and disposed of during the period from November, 1974 to November, 1975 is as follows :—

No. of cases pending as on 1-11-1974.	No. of cases filed during the period.	Total	No. of cases disposed during the period.	Balance as on 1-12-75.
156	182	338	206	132

The total number of registered Trade Unions existing as on 1-11-76 is 1945.

Amendment to the Act to check the multiplicity of Trade Unions in a Unit/Industry and to provide for election by Secret Ballot to resolve intra or inter-union rivalries has been proposed by the State Government.

INDUSTRIAL EMPLOYMENT (STANDING ORDERS) ACT, 1946:

The Model Standing Orders provided for suspension of a workman against whom disciplinary proceedings as contemplated or is pending. But there is no time limit for keeping the workman under suspension. That being the position, the issue was examined carefully and State Government are considering amendment of the Model Standing Orders providing that the maximum period of suspension shall not exceed 45 days.

The number of Standing Orders filed and certified under the Industrial Employment (Standing Orders) Act, 1946 during the period from 1.12.1974 to 31.12.1975, are furnished below :—

Draft Standing Orders as on 1-12-1974.	Applications received during the year	Total	Certified during the year.	Balance as on 30-12-75.
17	31	48	12	36

ADMINISTRATION OF THE CODE OF DISCIPLINE :

During the year under review 36 applications for recognition of unions under the code of Discipline were received. Verification was completed and results were announced in 16 cases and 14 Unions were recognised, in 2 cases recognition is awaited and in remaining 18 cases verification was in progress.

In its meeting held in January/February, 1976 the State Evaluation and Implementation Committee resolved that in case the President/General Secretary of a Union does not hold General Body meeting or conduct elections on receipt of requisition notice by the members of the same Union as per the constitution of the Union, the requisitionists may approach the Registrar of Trade Unions conducting the elections after the stipulated period as per the Constitution. The Registrar of Trade Unions shall thereafter conduct the elections and register the list of office bearers duly elected and intimate to the Management the set of new Office bearers to be recognised for collective bargaining if it is a recognised Union.

Andhra Pradesh Shops and Establishments Act, 1966:

Andhra Pradesh Shops and Establishments Act, (State Act 15 of 1966) is presently enforced in 33 Municipalities, 235 Panchayats, 4 specially notified areas and 78 places of Commercial importance in the State of Andhra Pradesh. The number of shops and establishments registered during the year 1974 was 1,63,843. An amount of Rs. 4,18,200.30 was realised as fee by way of Registration/Renewal of shops and establishments during the year. The total number of persons employed in all the establishments is 1,72,391. An amount of Rs. 1,48,622 was realised towards fines.

Government enhanced the Registration/Renewal fee under the Andhra Pradesh Shops and Establishments Act. An additional income of Rs. 5,79,097 is expected to be realised.

A State Level Advisory Council was constituted for the proper and effective implementation of the Andhra Pradesh Shops and Establishments Act and Minimum Wages Act in the Scheduled employments of Shops, Motion Picture Industry, Hotels etc., The Council consists of 10 representing employers 9 employees and 4 Legislators.

The Council met twice during 1975 in the Chambers of the Hon'ble Minister for Labour. The following important resolutions were passed, among others.—

- (i) It is resolved that exemption should be granted for Shops from the provisions of the Andhra Pradesh Factories and Establishments (National, Festival and other holidays) Act, 1974 and a Government order should be issued enabling the Shops to be kept closed during the National and Festival Holidays.
- (ii) It is agreed that a minimum qualifying service of 5 years be fixed to enable the workmen to get gratuity benefit on resignation.

Minimum Wages Act, 1948 :

Under the Minimum Wages Act, Government fix minimum wages for Part. II of the employments added in Part I and schedule.

Government have fixed/Revised the Minimum wages in respect of 16 employments. In 4 employments Government are finalising their decision while 7 cases are pending before the Minimum Wages Advisory Board. Government have excepted from the purview of the Act the employment in any local authority and one employment viz. Lac Manufacture is not in existence in this State. Action is being taken for fixation of Minimum rates of wages for the remaining two employments viz., employment in any plantation and employment in any paper Board Manufactory including hand made paper. In the case of Forestry and Timbering operation draft proposals have been stayed by the High Court. The State Government have also sided powerloom industry to Part. I of the Schedule.

For wide publicity of Minimum Rates of wages especially for employment in agriculture, necessary instructions have been issued to all the Subordinate officers to give wide publicity through the Public Relations Officers concerned, to organise Radio talks and to attend Panchayat Samithis meetings. Government have conducted agricultural Conferences at Srikakulam on 17.12.1975 and at Mahboobnagar on 24.12.1975.

The Government of Andhra Pradesh have also constituted a Tripartite Standing Council for Handloom industry for which the Minister for Labour is the Chairman.

Beedi and Cigar Workers (Conditions of Employment)

Consequent on the decision of Supreme Court of India upholding the provisions of the Beedi and Cigar Workers (Conditions of Employment) Act, 1966, necessary instructions have been issued to implement the Act. There are 2,600 establishments employing 2,17,529 workers. For the effective implementation of the Act and Rules the Government of Andhra Pradesh have constituted a Tripartite State Level Committee for Beedi Industry with the Minister for Labour as the Chairman. This Committee met twice already and advised the Government on various aspects of implementation of the Act.

Motor Transport Worker Act, 1961.

The Motor Transport Workers Act, 1961, is a comprehensive and independent Central legislation to provide for the welfare of the Motor Transport workers and to regulate the conditions of their work. In Andhra Pradesh State the provisions of the Act are made applicable to every motor transport undertaking employing less than 5 workers also.

There are 5,834 Motor Transport undertakings in the State employing 31,770 workers and an amount of Rs. 97,347 was realised towards Licence fees.

The Government have constituted a Tripartite Standing Committee at the State Level for effective implementation of the provisions of the Motor transport workers Act, 1961 and the rules made thereunder. 537 prosecutions were taken up for contravention of various sections & Rules and an amount of Rs. 31,648 was realised towards fines.

PROPOSALS REGARDING LEGISLATION IN RESPECT OF HAMMALS:

The Andhra Pradesh Muttah Jattu, Hammals and other casual workers (Regulation of Employment and Welfare) Bill :—

In order to protect conditions of service, Wages and other aspects, connected with Muttah, Jattu and Hammals, Labour employed in markets and other places, Government are considering to introduce a comprehensive Legislation shortly.

A proposal is under consideration of the Government for undertaking a legislation on the model of Kerala Agricultural workers Act.

INCREASE IN WAGES OF WORKERS IN SUGAR, JUTE AND TEXTILE INDUSTRIES:

Textiles :—There are 30 Textile Units in this State, employing about 19,000 workmen. The Textile Committee constituted to consider revision of wages in the Textile Industry adopted certain guidelines in April, 1974. On the basis of the guidelines almost all the textile units increased wages ensuring an increase to the lowest category of worker ranging from Rs. 70.00 to Rs. 100.00 and the said increase was being paid in a phased manner as per the agreements arrived at between the parties. The total benefit the workers as a result, is estimated to be about 2 crores per annum.

Sugar :—There are 20 Sugar Factories in this state employing about 12,000 workmen. As a result of the Tripartite Meeting held in January, 1975 of the employers and employees Union to consider wage revision in this industry an understanding has been reached between the parties which resulted in an increase of about Rs. 80-00 to the lowest category of the workmen. Further existing rate of 8-1/3% of retaining allowance to the unskilled seasonal workers has also been increased from the off-season, 1975 and the rate of neutralisation has been raised from 0.83 paise per point to Rs. 1.00 and where 0.95 paise was existing to Rs. 1.12 paise. This increase in cost to the industry is about Rs. 60 lakhs.

Jute : There are 7 Jute Units in this State employing about 14,000 workmen, of which one is a very small Unit. The Jute Committee constituted by the Government made its recommendations in May, 1975 and the Government accepted the recommendations. As a result of the recommendations the lowest category of the worker has been benefitted by an increase ranging from Rs. 70.00 to

Rs. 90.00 and the rate of neutralisation has been enhanced to Rs. 0.90 paise as against Rs. 0.75 paise existing. The benefit to the workers is estimated to be about 1.4 crores.

ANNEXURE-I

BEDI AND CIGAR WORKERS ACT, 1966.

Based on Consolidated Reports received from
Deputy Commissioners of Labour.

Total No. of Establishments.	Registered units.	No. of Workers.	Amount received towards licence fee.
1965	1,466	52,894	Rs. 2,09,907
Prosecution Cases.	..	..	1
Inspections.	..	..	368

ANNEXURE-II

Motor Transport Workers Act, 1961.

Registered Units.	No. of workers.	Amount received towards licence fee.
6743	33,950	Rs. 86,155-50
Prosecutions filed.	..	559
Prosecutions disposed of	..	500
Amount realised towards fines.	..	Rs. 26,685

ANNEXURE - III

Particulars relating to Claim Petitions & Prosecutions
under Minimum Wages Act.

I. No. of claim petitions filed, disposed off and amount awarded during 1975.

1. No. filed	..	24
2. No. disposed off.	..	24
3. Amount awarded.	..	Rs. 17,227-60

II. No. of prosecutions launched during 1975.

No. launched.	No. convicted.	Amount of fine realised.
393	375	Rs. 22,606-00

III. No. of inspections made during the year, 1975.

Part-I	Part-II	Total.
56401	3234	59,635.

IV. Complaints.

	No. of complaints received	Settled.
(a) Agriculture (Lesser payments)	41	37
(b) Other scheduled employments.	18	16
Total	59	53

ANNEXURE-IV

Andhra Pradesh Shops & Establishment Act, 1966

Particulars for the year 1975;

No. of Shops & Establishments.	..	1,53,843
Amount realised towards Regn/Renewal.	Rs.	4,18,200-30
Total No. of prosecutions taken up.		6,672
No. of prosecutions pending.		788
Amount realised towards fines.	Rs.	1,48,672-00
Total No. of appeals.		23
Appeals pending.		12
Total No. of inspections.		2,87,519

II. FACTORIES AND BOILERS

The Factories Unit of the Factories and Boilers Department is entrusted with the enforcement of Laws relating to health, welfare, safety, working hours and payment of wages to workers employed in factories and maternity benefits to women workers covered by the Factories Act.

(a) Factories :—

The Acts which are being implemented by the Factories Unit are the Factories Act, Payment of Wages Act in respect of Factories and Maternity Benefit Act. The Factories Unit has been strengthened and re-organised towards decentralisation of administration.

Government revised licences fees under the Factories Act. The anticipated increase in the licence fees on account of this revision would be to the extent of Rs. 12 lakhs per year.

Factories Act, 1948.

Under Factories Act, fees are realised by way of issue and renewal of licences yearly and preparation of plans for factories. The fees realised during 1974-75 are Rs. 20.53 lakhs against the estimated target of Rs. 15.66 lakhs. 586 Factories were delisted from the registers during the year 1974-75 due to their closure or due to the fact that they were not employing the minimum number of workers specified in the Act and 1010 new factories were registered, bringing the total number of factories as on 31-12-74 to 10481. The number of accident during 1974 was 5352 as against 5798 during the

year 1973. The frequency rate of accidents for 1,000 persons employed was 14.78 during 1974 when compared to 17.39 during 1973. Most of these are of very minor nature which occurred in textile and

jute industries requiring only first aid. This is a significant reduction in the accident rate and is due to the sustained efforts of the department in promoting safety through legal and voluntary efforts. The departmental officers were concentrating on these factories where the accident rate was more and suitable safety measure were being suggested to bring down the accident rate.

During the year 1975, the Medical Inspector of Factories as certifying surgeon, conducted medical examination of workers engaged in dangerous operations in certain factories. He had been associated in industrial health surveys conducted by the Directorate of Medical Health Services.

The Institute of Industrial Safety and productivity Centre is well equipped with a good library of books, safety films and audiovisual aids, by the use of which training classes on industrial safety and health have been held. For promotion of safety consciousness among workers and managements, the following safety programmes have been organised by the Institute during the year 1975:

(1) Training courses on "Industrial Ergonomics" "Prevention of electrical hazards in industry" and a course on "industrial safety and Health" for workers in Telugu in collaboration with national safety council.

(2) Audio Visual Training Classes in various factories and industrial estates in the State.

(3) Presentation of State Safety Awards to managements in recognition of their safety performance and safety rewards to workers for suggestion in safety.

(4) Mobile Safety Exhibition in collaboration with Central Labour Institute, Bombay in various factories and industrial estates in twin cities,

(5) Inplant safety survey in Indo-nippon precision Bearings Limited, Hyderabad and suggestion of suitable remedial measures to control the accident rate in the factory,

(6) Highlighting the importance of Prime Minister's 20 point Economic Programme by organising safety day safety week celebration in various factories in the State.

686 prosecutions were launched against the factories during the year 1976 (up to November, 1975) and an amount of Rs. 66,989/- was realised as fines in the convicted cases upto November 1975.

Payment of Wages Act, 1936.

Hitherto workers drawing Rs. 440/- or less per month were covered by the Act. By the payment or wages (Amendment) Ordinance 1975. No. 21 of 1975 the benefits of the Act have been made available to all the workers drawing monthly wages upto Rs.1,000/- provision has also been made to make payment of wages by Cheque on express willingness of the workmen.

Maternity benefit Act, 1961.

The Maternity Benefit Act is enforced in respect of women employed in factories.

The information pertaining to the claims under the Maternity Benefit Act and the amount paid to wards maternity benefit during the year 1974 is given below:-

1.No. of Women who claimed maternity benefit under Maternity Benefit Act; during the year 1974.	128
2.No. of claims accepted and paid either fully or partly during the year 1974.	70
3.No. of cases in which special bonus was paid during the year 1974.....	
4. Total amount of maternity benefit including the bonus paid during the year 1974.	Rs. 19,996/-
5. No.of cases in wich women enjoyed full maternity leave prior to confinement.	38

Targets are fixed for the inspectors only under the Factories Act.Each Inspector has to make 240 working inspections of factories in an year, while each Regional Inspector of Factories has to make 200 working inspections besides five percent check inspections of factories allotted to inspector of Factories in their region.

Employment Position in Factories in the State

Compared to the employment in factories during 1973 there was an increase of about 21,000 workers during 1974. There was however no significant increase in the average figure of employment by factories which was 34 in 1973 and 35 in 1974. The industries which account for a major proportion of employment in the State are those engaged in (i) manufacture of food products: (ii) manufacture of beverages: (iii) manufacturer of textiles (including jute) ; (iv) manufacture of paper and paper products: (V) manufacture of chemical and chemical products: (vi) manufacture of non-metallic mineral products (vii) manufacture of machinery and machine tools including transport equipment) and (viii) repair services.

(b) Boilers :

The Chief Insepector of Boilers as the Chief Inspector under Indian Boilers Act, 1923 and Regulations made thereunder staff

Supervise the work of all the Deputy Chief Inspectors of Boilers and the five Inspectors of Boilers in the entire State of Andhra Pradesh. He is the Technical Head for the purpose of implementing the provisions of Indian Boilers Act and Regulations.

The Indian Boilers Act and Regulations were formulated because of the extremely dangerous nature of the steam boilers which is liable to deteriorate and explode with disastrous consequences due to faulty design and construction, effect of bad feed water, wear and tear and bad maintenance conditions.

The main object of the Act is to protect the life and property situated in industries and their neighbourhood from the dangerous explosion of boilers. The work of boilers inspection demand a specialised knowledge in engineering and a practical experience in the construction and maintenance of boilers.

The main functions of the boilers unit is the registration of steam boilers newly installed in the annual inspections of all the boilers in the State for ascertaining their fitness for safe working in accordance with the Indian Boilers Act, Indian Boilers Regulating and the State Rules framed thereunder. This is implemented by arranging inspections of boilers and issuing certificates to boilers by the Boilers Inspectorate. When a boiler needs repairs this department sanctions such repairs as are necessary and arranged for the completion of repairs by the approved boilers repairs maintained in the Andhra Pradesh State and after which the boilers is inspected again for certification for safe working.

For a long time the Indian Boilers Act applied only to boilers. The economisers which are appurtenance to boilers were excluded. Government of India have brought the Economisers also into the fold of the Indian Boilers Act of 1923, in the year 1947 thus making the Act applicable to boilers as well as Economisers. There are about 1,500 boilers and 100 Economisers of various sizes and types being maintained in the various industries in the Andhra Pradesh State. The Chief Inspector of Boilers fixed the maximum pressure of each boilers alters the pressure and decide complex questions regarding boilers that are substandard construction and features. He is also vested with certain appellate powers under section 19 of the Indian Boilers Act.

Government have formulated the Andhra Pradesh Boilers Rules and Andhra Pradesh Economisers Rules while fixing functions and duties of officers, regulations of work of the department, procedure to be adopted in the case of appeals and accidents, instruction of registration and inspection of boilers etc. in respect of boilers and economisers.

Audhra Pradesh Boilers Attendants Rules, 1956 have also been enacted by the State Government under these rules. Competent persons are to be kept in-charge to run the boilers. Two types of examinations viz; first and second class shall be conducted twice in a year by the Board constituted by the Government representing four members and the Chief Inspector of Boilers as the Chairman of the Board and the Deputy Chief Inspector of Boilers. Telangana Region, Hyderabad as Secretary of the Board for conduct of examinations and awarding competence certificates.

In this state about 1450 boilers and 50 economisers are functioning which are yielding a revenue of Rs. 2-14 lakhs to the State. The Administrative expenditure for implementing the Indian Boilers Act 1923 in the State is estimated at Rs. 5.71 lakhs. The Government recently have revised the rate of fees for inspection of boilers and its accessories etc. during the year which increased the receipts for the year 1975-76 to a tune of Rs. 3 lakhs.

III EMPLOYMENT

Unemployment is the most pressing problem of the day and the Government is quite conscious of the need to tackle it as speedily as possible. According the Employment Exchanges (Compulsory Notification of Vacancies) Act, 1959, all employers in Public sector and all employers in private Sector employing 25 and above are required to notify all vacancies to the local Employment Exchanges. Even though Establishments Employing less than 25 persons in private sector are under no obligation as per the Employment Exchanges (Compulsory Notification of Vacancies) Act, 1951 to notify the vacancies for their requirements, Government have issued an appeal requesting all the private Sector establishments not only to appoint local candidates but also make the recruitment through the local Employment Exchanges, so that the employment opportunities that have arisen may accrue to the local candidate. Government have also issued instructions to all the Establishments in the Public Sector, including Public Sector Undertakings and Local Bodies to strictly adhere provisions of the Employment Exchanges (Compulsory Notification of vacancies) Act, 1953 and recruit through the Employment Exchanges only. There are in all 6453 (as on 30-9-75) employers both in public and Private Sectors.

With the setting up of Enforcement Cell in the State Directorate in November, 1974 the work connected with the Enforcement of Employment Exchanges (Compulsory Notification of Vacancies) Act, 1959 has been activated considerably. As a result, as many as 2392 showcause notices have been issued to the establishments which violated the provisions of the Act. in respect of 83 establishments (30 Public sector and 53 Private Sector) prosecution

action has been initiated. 3 Public sector Establishments and 10 Private Sector Establishments have been convicted for violating the Employment Exchanges (CNV) Act.

At the end of December, 1975, there were 6,11,246 applicants on the rolls of Employment Exchanges in the State as against 5,75,557 at the end of December, 1974 waiting for Job opportunities. The Employment Exchanges could place 34,485 persons in jobs during the year, 1975 as against 25,670 persons during the year 1974. During the year 1975, 3,31,478 candidates were registered as against 3,28,772 during the year 1974. A State Employment Exchange for Scheduled Caste Scheduled Tribe applicants has been set up in April, 1975 at the State Headquarters to ensure full utilisation of reserved vacancies by pooling the particulars of eligible and available Scheduled Caste/ Scheduled Tribe applicants. There are 7,646 Scheduled Castes and 3585 Scheduled Tribes applicants on the Live Register of the Exchange and it dealt with 539 reserved vacancies at the end of December, 1975. The Exchange advertised 186 reserved Vacancies and received 149 applications.

During the year 1975 Government have introduced photo system with a view to prevent impersonation, according to which every applicant will produce three photograph at the time of registration. Sponsoring of candidates the employers has also been very much stream-lined. Orders have been issued to discontinue the present practice of sponsoring candidates, with regard to certain vacancies, on the basis of availability of candidates on the spot. Discretion of the Employment Officers in sponsoring of candidates has been eliminated with the introduction of new method of sponsory candidates in 1:4 ratio according to strict seniority. With a view to reduce the sense of frustration among the poor unemployed registrants, it has been made compulsory that whenever employers reject candidates and ask for fresh batch, they should give reasons for rejection. Employment Officers have also been instructed to discuss and suggest steps to improve their charges, in the case of candidates, who have been rejected many a times.

In spite of instructions by the Government there have been some appointments without the media of Employment Exchanges. In order to eliminate such direct recruitments and to mitigate hardship that will be caused to the employees, who have been recruited directly, instructions were issued to initiate disciplinary action against employers who have made direct recruitment, while the employers are allowed to continue. Further, the Treasury Officers have been asked to pass the monthly pay bill of newly recruited employees only if there is a certificate to the effect that the candidate has been drawn from the Employment Exchange. Several steps have also been taken during 1975, to make the public, aware of the fair procedures followed in the Employment

changes in sponsoring of candidates to the employers. All the requisitions received from the employers list of candidates sponsored and the basis on which they are being sponsored, are exhibited on the notice board of every Employment Exchange, even the service certificates, on the basis of which, certain priorities are given to the candidates are now being very carefully scrutinised. Action is being taken on candidates producing bogus certificates. Employment Advisory Committees have been constituted in all the Districts with the District Collector as the Chairman and the Chairman, Zilla Parishad as the Vice-Chairman. All the M.L.As., and M.L.Cs. of the respective Districts are also members of these Committees the above committees not only review the working of the Exchanges periodically but also give suggestions for the effective functioning of the Employment Exchanges. From among the members of the above Committees, small sub-Committees have been constituted to check the fairness of submissions made by the Employment Exchanges.

The above Committees are regularly meeting periodically.

With a view to mitigate the hardship caused to the dependents of Government employees who die in hardness, instructions were issued for the appointment of one of the dependents, directly without the media of the Employment Exchanges with the prior approval of the Director of Employment and Training in twin cities and the District Collectors in the case of Districts. In consideration of an agreement between the A.P.S.R.T.C. authorities and employees union, Government have permitted for filling up of 30% of unskilled vacancies arising in A.P.S.R.T.C. with the children of Ex-Employees without the media of Employment Exchanges. Extension of such facility in respect of certain other establishments is also under consideration of the Government. In order to give more employment opportunities for women, Government are considering to identify jobs which can best be performed by women vis-a-vis men and to reserve those jobs for women. Efforts are also being made to route the recruitment of candidates through the Employment Exchanges, with regard to some of the biggest public sector Establishments like Railways, P. & T. etc.

The Budget provision under non-plan in relation to Employment service is 19.34 lakhs for the year 1975-76 and the plan provision is only Rs. 2.50 lakhs for 1975-76, which includes an additional amount of Rs. 0.50 lakh provided from the Craftsmen Training Schemes for which the certain posts have been sanctioned by Government during 1975-76.

The two job Development Schemes introduced at Visakhapatnam and Kothagudem are being continued during 1975-76 with a view to create more employment opportunities and also to study the changing needs of employer continuously.

As a result of the decision of the working group to set up sub-Employment Exchanges at important towns in the State for providing registrations and sponsoring facilities locally to certain categories of applicants, five sub-Employment Exchanges have been set up at Masulipatnam, Rajahmundry, Kothagudem, Bellampally and Vikarabad. The two sub-Employment Exchanges at Bellampally and Ramagudem have been set up with the financial assistance provided by M/s. The Singareni Collieries Company Limited for the first one year and thereafter the expenditure will entirely be met by Government as agreed to. The Sub-Exchange at Ramagudem will start functioning shortly.

Government have already issued orders to intensify the inspection of the Employment Exchanges and to implement more vigorously the provisions of the Employment Exchanges (CNV) Act, 1959. For this purpose the Regional Employment Officers have been divested with the routine work of the Employment Exchanges. This will have salutary effect on the functioning of the Employment Exchanges in due course.

In view of the rapid increase in the number of unemployed persons waiting on the Registers of Employment Exchanges, the Department, during the Fifth Plan period, proposed to strengthen the Employment Service at the State Directorate as well as at the level of Exchanges, with additional staff.

Specific proposals for creation of a Research cell at the Directorate, provision of Junior Employment Officers at each Employment Exchanges and opening of some more sub-Employment Exchanges at various places are under active consideration of Government.

IV CRAFTSMEN TRAINING SCHEME

Craftsmen Training Schemes are meant for ensuring steady flow of qualified workers for the Industry and to increase the quality and quantity of Industrial Production with systematically trained skilled workers. It also opens new avenues of employment to the less educated.

There are 26 Industrial Training Institutes in this State with a seating capacity of 8,992 for training of Craftsmen in various Engineering and Non-Engineering trades.

The courses offered are usually of 2 years duration and for some trades it is one year. Qualifications for admission to these courses are usually two classes below Matric, but for some special courses, there is no restriction.

Diversification of Training Programmes :

8-40 a. m. In order to meet the demands of the developing Industries, certain new trades such as Mechanic (Instrument), Tool and Die Maker, Mechanic (Refrigeration and Airconditioning) Electronics, Millwright etc. have been introduced in a phased programme since the year 1970. This is being done by replacement of the outmoded and unpopular trades existing in Industrial Training Institutes to meet the changing needs of the Industries.

Industrial Training Institute, Ongole :

One Industrial Training Institute in the very backward and newly formed Prakasam District was established at Ongole, from 1-8-1975 with an initial seating capacity of 92 seats in the trades of Fitter, Turner, Mechanic (Radio & Television) and Electrician and it is proposed to add 188 seats more from the next session commencing from August, 1976, thus bringing the total seating capacity to 280. The estimated expenditure for the establishment of this Industrial Institute at Ongole during the Fifth Plan period will be Rs. 28-00 lakhs and for the year 1975-76 the expenditure will be Rs. 4-50 lakhs.

The Government of India evolved a novel concept of establishing Captive Industrial Training Institutes in the country to impart modular type of training suitable to the local industries, with an ideal to give new direction to the training programmes. Such Industrial Training Institutes have to be located in the industrially concentrated areas.

This type of training is being imparted at Industrial Training Institutes, Kothagudem for which Sri B. N. Raman, the Managing Director of Singareni Collieries Company has agreed to provide facilities for training in their workshops. This will be the first captive Industrial Training Institute of its kind in the country. During the period of training, they will be paid, a stipend of Rs. 100/- per month by the Singareni Collieries Company.

The trainees will undergo training alternatively in the workshops of the Singareni Collieries Company and the Industrial Training Institute. An amount of Rs. 1.44 lakhs will be spent by the Singareni Collieries Company towards payment of stipend to the trainees at Rs. 100/- per month for 120 trainees. The Company agreed to provide transport facilities and Hostel accommodation to the trainees free of cost. The Managing Director of the Company has also assured that all the 120 trainees trained under this scheme will be provided with jobs in the Company. He has also agreed to increase the seating capacity further from next year onwards. All the candidates required for this training have been selected from the Industrial Training Institutes of Kothagudem, Mancheril and Peddapalli in the

trades of Fitter and Electrician and the training courses have been started during December, 1975. Thus, this will benefit boys of very backward areas in securing suitable jobs.

Modernisation of ITI at Visakhapatnam :

The Government of India have selected ITI, Visakhapatnam as one among the 15 Industrial Training Institutes in the country for modernisation programme with the assistance of United Nations Development Programme/ILO in view of the heavy expansion and setting up of large scale industries in the areas. The United Nations Development Programme will provide equipment and necessary expertise worth 80,000 dollars for this project. Under this programme the State Government have agreed to provide a sum of Rs. 6-00 lakhs towards the purchase of equipment as recommended by the UNDP/ILO. The scheme will benefit the backward areas in the State and is likely to be started during 1976-77 with the modernisation of the existing Industrial Training Institute at Visakhapatnam for which an amount of Rs. 3-00 lakhs has been provided in the budget.

Apprentice-ship Training Programme

(Apprentices Act 1961)

Apprentice Act 1961, which was enforced in the year 1963 provided for compulsory intake of Industrial Training Institute boys and freshers as apprentices in every specified industry establishment, wherever training facilities are available to develop productive skills in designated trades. This ultimately is aimed at enhancing the absorbing capacity of Industrial Training Institute trained personnel in various fields such as Mechanical, Electrical Engineering, Chemical Engineering, Cutting & Tailoring, Leather crafts, Electronics Photography and Iron and Steel Industry.

195 types of industries have so far been notified under the Apprentices Act, 1961 and 103 trades have been designated. The period of training is usually of 3 to 4 years and the ratio of Apprentices skilled workers for each trade ranges from 1:50 to 1:1 depending upon the trades as prescribed in the rules. Stipends are also paid to the Apprentices by the establishments as laid down in the Act which ranges from Rs. 90/- to Rs. 144/- per month during the different period of training. The system of conducting R. I. classes to the apprentices in the entire Telangana Region has been centralised and one R. I. class Centre was established at Hyderabad during the year 1975-76 to impart related instructions to the Apprentices undergoing training in the various establishments in the trades designated under the Act and the centre started functioning from October, 1975.

In order to implement the Apprenticeship Training Programme effectively, which is one of the 20-Point Economic Programme enunciated by the Prime Minister, additional posts have been created at the Headquarters as well as at the Industrial Training Institute to assist the Principals in undertaking quick survey of the establishments and to improve the placement of apprentices. The State has achieved 103 per cent in the placement of Apprentices to various Industrial Establishments and 4257 apprentices are now undergoing training as against 4143 training places located. The number of scheduled caste and scheduled tribes candidates undergoing training is 208 and 39 respectively and the candidates belonging to economically weaker sections and physically handicapped are 1058 and 9 respectively.

Under the Apprenticeship Training Programme, it is proposed to construct a Hostel for Apprentices at Hyderabad to enable the apprentices to reside in the Hostel and to make it convenient for them to visit the industries so as to learn new modern techniques.

District Level Training Centres

Similarly there are 10 District Level Training Centres in this State under the control of this Department. These centres are meant for training candidates from rural areas preferably coming from the families of village artisans whose educational standards is low. In these training centres, some of the traditional trades are being replaced gradually and candidates are taught Agricultural Mechanic Courses, Mechanic (Radio and Television) (Ladies only), Electricians, Turner, Fitter Typewriting & shorthand (English-Higher Grade) and Cutting and Tailoring etc.

The centres are also being utilised for training of candidates sponsored by the small farmers development agencies.

It is also proposed to introduce more popular trades by replacing unpopular trades in Industrial Training Institutes and District Level Training Centres, to meet the need of industrialists and agriculturalists. Strengthening of staff in various Industrial Training Institutes to improve the quality of instructions as per the recommendations of the National Council for Training in Vocational Trades is also contemplated.

CRAFTSMEN TRAINING SCHEMES ANNUAL PLAN 1976-77

Name of the Scheme (1)	(Rs. in lakhs) Total (2)
1. Spill-over Schemes of IV Plan	3.50
2. Strengthening of Directorate including Curriculum Development	0.90

(1)	(2)
3. Diversification of training programme	2.00
4. Revised staffing pattern as per the recommendations of National Council for Training in Vocational Trades.	0.40
5. Establishment of an ITI at Ongole	7.80
6. Re-organisation of District Level Training Centers.	0.50
7. Modernisation of ITI Visakhapatnam with UNDP/ILO assistance.	3.00
APPRENTICESHIP TRAINING PROGRAMME.	
8. Provision of additional staff in Industrial Training Institutes.	1.00
9. Establishment of Related Instruction Class Centre at Hyderabad.	1.85
Total	21.00

**CRAFTSMEN TRAINING SCHEME
NON-PLAN 1976-77**

(Rs. in lakhs)

Name of the Scheme	Total
(i) Industrial Training Institutes	135.08
(ii) Apprenticeship Training Scheme	4.06
(iii) District Level Training Centres	13.22
2. Employment Schemes	23.94
3. Head Quarters staff	10.06
Total	186.36

**T. ANJIAH,
MINISTER FOR LABOUR AND EMPLOYMENT**

Statement on Demand No. XXXI

Relief And Rehabilitation

The Government of India and State Governments have embraced and accepted the problem of the refugees who came from the erstwhile East Pakistan and the repatriates from Burma, Sri Lanka and Uganda as a "National" problem. All-round efforts are being made by the Central and as well as by the State Governments to evolve schemes of rehabilitation in order to give them opportunities to eke out their livelihood.

Migrants From East Pakistan

The State Government had taken the responsibility of settling 2,000 East Pakistan migrants on lands as they are basically agriculturists. About 8,000 acres of land at Isagaon in Adilabad District were reclaimed during 1965-66 and allotted to 1,000 families. New areas are being reclaimed for settlement of 1,000 more East Pakistan migrants during 1976. At present there are 976 families in the villages of the Isagaon Rehabilitation Project and 495 in transit camp.

The State Government got financial aid from the Centre for converting these dry lands and a good portion of these lands is likely to come under assured irrigation in round about 2 to 3 years. The Central Government have also given funds for sinking of 20 bore wells and for construction of two dams in these forest areas where land has been reclaimed for agricultural purposes. The 2 dams likely to be completed by the end of 1976. At moment, about 8 bore wells have been commissioned and defects in two bore wells are being rectified and the work of the remaining 10 bore wells has been entrusted to the Central Ground water Organisation for executing this programme as early as possible. Apart from irrigation facilities that are being provided in this project, care has been taken to provide the livestock or farming, pesticides, chemical fertilizers, agricultural implements etc., to each family. Each family was given 5 acres of agricultural land and also 5 cents of land to grow vegetables etc. in the back yards of their residential houses. For purposes of short-term loan facilities, Cooperative Farming Societies have also been formed.

School for the primary education of the children of the migrants have been established with free tuition fee, books etc. There is a dispensary in the project area to cater the medical needs of the migrant families.

REPATRIATES FROM BURMA

The repatriates from Burma started arriving in this State from August, 1964. So far 11,735 families consisting of 39,074 persons have arrived in this State. Out of these, more than 7,000 families are in Visakhapatnam District and the remaining are scattered in other districts of Andhra Pradesh.

The repatriates who have come from Burma are mostly from urban areas and the main form of rehabilitation for them has been the grant of loans for small trade and business, housing and to a limited extent, employment. A small proportion of the repatriates are agriculturists and they have been resettled in agriculture.

Loans for small trade and business upto a ceiling of Rs. 5,000/- per family are given through district authorities. They are also

given housing loans with a ceiling of Rs. 6,000/- in urban areas and Rs. 3,000/- including grant of Rs. 700/- per family in rural areas and loans for business permises upto Rs. 1000/- in urban areas and Rs. 200/- in rural areas. Besides, repatriates can become members as the Repatriates Co-operative Finance and Development Bank at Madras which provides credit facilities to the repatriate members settled in the Southern States.

Employment is also provided to the eligible repatriates from Burma in the Co-operative Spinning and Textile Mills Anthergaon in Karimnagar District, Rajahmundry and Nellore. The old and disabled migrants are admitted and maintained in a permanent Liability Home at Kamcharapalem in Visakhapatnam District.

REPATRIATES FROM SRILANKA

Under the Indo-Ceylon Agreement, 1964, about 5,25,000 persons of Indian origin were proposed to be repatriated to India over a period of 15 years. The repatriation started from August, 1968 and 392 families have been settled in Andhra Pradesh till now.

Coffee Plantation Project at Chintapalli and Paderu Agency Areas in Visakhapatnam District.

After clearance from Government of India, a scheme to rehabilitate 600 Srilanka repatriates in Coffee Plantation Project in an area of 2,025 acres in Chintapalli and Paderu agencies in Visakhapatnam District costing Rs. 106.577 lakhs by way of straight loan from Government of India has been taken up for implementation. So far, 881 acres has been planted and 91 families have been employed upto April, 1975. A sum of Rs. 33.93 lakhs was spent on the project. At this stage the Government of India wanted this Government to formulate a Cooperation to manage Coffee Plantation but this Government decided to freeze the schemes as Government of India changed their policy from straight loan to that of a Corporation and sent a revised scheme to Government of India to limit the Srilanka Repatriates to 220 families and to permit the State Forest Department to construct 95 quarters at the project in addition to the existing 125 quarters and to sanction a grant of Rs. 6.00 lakhs towards construction of additional quarters and Rs. 95.9 lakhs representing the deficit for the maintenance of 881 acres upto 1984-85. On this, Government of India suggested some alternatives. Government of India have been informed from Forests and Rural Development Department on 15-11-1975 that the plantations raised under the scheme over an extent of 881 acres will be maintained by State Government along with the existing plantations over an extent of 1,204 acres and any remaining employment potential after absorbing the 125 families of

Srilanka Repatriates will be utilised by this Government for the employment of tribals. Government of India clearance has since been received and there is no possibility of accommodating more than 125 families.

Sericulture Schemes

A scheme to rehabilitate 50 Srilanka Repatriate families in Sericulture Farms at Addateegala in East Godavari District and Paderu in Visakhapatnam District at a cost of 9.65 lakhs was sent by Industries and Commerce Department on 12-9-73 to Government of India and their sanction is awaited.

A scheme to resettle 150 Srilanka Industry at Singasamudram village of Kuppam Taluk in Chittoor District is under consideration of this Government.

Pine-Apple Scheme

A Pine-apple Scheme to rehabilitate 250 Srilanka Repatriate families in Simhachalam in Visakhapatnam District at a cost of Rupees 34.40 lakhs has been sent to Government of India in March, 1975 by State Food and Agriculture Department. Government of India desires to revise the schemes on the lines of the suggestions made in the Conference of Rehabilitation Commissioners/Secretaries of Southern States held in Trivandrum on 4th and 5th September, 1975. This is under consideration by Government in Food & Agriculture Department.

Dairy Farming Scheme

A Dairy Farming Scheme to rehabilitate 250 Srilanka Repatriate families in Nellore District at a cost of Rs. 6.25 lakhs is under consideration of this Government.

Land Colonisation Scheme

A land colonisation scheme to rehabilitate 250 Srilanka Repatriate families in an area of 2,600 acres in Allur Swamp area in Nellore District at a cost of Rs. 46.13 lakhs is under consideration in consultation with the District Collector.

An Irrigation - cum - resettlement scheme called "Gandipalem Dam" in Nellore District at a cost of Rs. 2 crores has been accepted by the State Irrigation Department in principle provided the Government of India bear the cost of waste lands there under. The Government of India have been addressed accordingly and their clearance is awaited. Before finalising the scheme, the Government of India have preferred a joint inspection of the site.

The entire expenditure on the relief and rehabilitation of the migrants from East Pakistan and the repatriates from Burma and Srilanka is borne by the Government of India by way of grants and loans.